

PLAN LOCAL DE ACȚIUNE PENTRU DEZVOLTAREA ÎNVĂȚĂMÂNTULUI PROFESIONAL ȘI TEHNIC (PLAI)

JUDEȚUL BACĂU 2014 – 2020 Actualizat 2016

Document elaborat de Comitetul Local de Dezvoltare a Parteneriatului Social, prin colectivul:

Instituția reprezentată în CLDPS	Numele și prenumele membrului titular/supleant în CLDPS
Inspectoratul Școlar Județean Bacău	Șotcan Theodora, inspector școlar general
Aerostar S.A. Grup Industrial Aeronautic Bacău	Popa Dan Paul Mălin, președinte CLDPS
Inspectoratul Școlar Județean Bacău	Ciuchi Mihaela-Liliana, secretar CLDPS
Instituția Prefectului județul Bacău	Floroiu Ionel
Consiliul Județean Bacău	Voicescu Elena
Agenția Județeană de Ocupare a Forței de Muncă Bacău	Ilie Sorina
Primăria/Consiliul Local Bacău	Ștefan Daniel-Dragoș (titular), Scripăț Constantin (supleant)
Direcția pentru Agricultură Bacău	Lupu Elena Daniela
Inspectoratul Teritorial de Muncă Bacău	Petrea Cristian Dan (titular), Ichim Nicolae Vincenzo (supleant)
Agenția Județeană de Prestații Sociale Bacău	Coroiu Mihaela
Camera de Comerț și Industrie Bacău	Petronela Ștefan (titular), Mihai Tulbure (titular)
A-E Electronics Bacău	Gârleanu Gabriela
Omega Bc. Communications SRL	Baciu Gheorghe
Agricola Internațional Bacău	Popa Ramona
S.C. Chimcomplex S.A. Borzești	Coman Dumitru (titular) Bădeliță Gabriela (supleant)
S.C. Tehnimarket S.R.L	Robu Maria Cătălina
S.N.P. Petrom SA-Sucursala Petrom Moinesti, OMV Petrom Asset VIII Moldova Nord	Banașu Luminița (titular), Bozoga Mihaela (supleant)
Hipermarket Cora Bacău	Popescu Adriana
S.C. Velauto SRL	Velisar Constantin
Patronatul Județean al întreprinderilor mici și mijlocii	Plantos Gina
Sindicatul Liber din Învățământul Județului Bacău	Purcaru George Adrian
Ordinul Asistenților Medicali Generaliști, Moașelor și Asistenților Medicali din România, filiala Bacău	Chicea Minodora

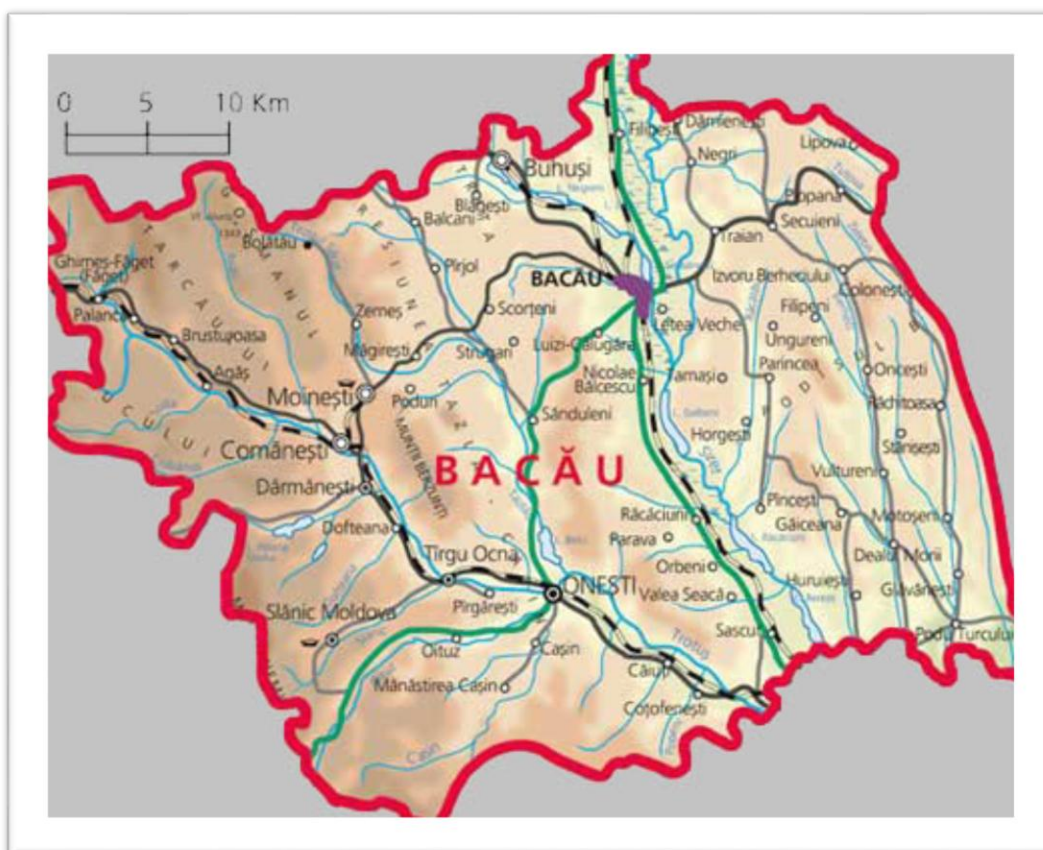

Sindicatul „Spiru Haret” Bacău	Voicu Ana Maria
Asociația „Coecon – Ghica” Bacău	Mate Mihaela
Uniunea Sindicală Teritorială, Confederația Națională Sindicală „Cartel Alfa” - Filiala BACĂU	Marian Cristinel Pavel
Blocul Național Sindical, filiala Bacău	Ion Bujur

Asistență și coordonare regională

- CNDIPT București Filiala Piatra Neamț

Mihai Lăcătușu

NOIEMBRIE 2016

CAPITOLUL I REZUMAT	10
CAPITOLUL II DEMOGRAFIE	13
2.1. Situația prezentă.....	14
2.1.1. Populația totală. Dinamică generală	14
2.1.2. Distribuția pe medii rezidențiale (urban/rural).....	15
2.1.3. Distribuția pe sexe	15
2.1.4. Structura pe grupe de vârstă.....	16
2.1.5. Structura pe grupe de vârstă și medii rezidențiale.....	17
2.1.6. Mișcarea migratorie.....	18
2.1.7. Structura etnică.....	19
2.2. Proiecții demografice	20
2.3. Principalele concluzii din analiza demografică. Implicații pentru ÎPT	21
CAPITOLUL III. PROFILUL ECONOMIC AL JUDEȚULUI BACĂU	22
3.1. Principalii indicatori economici.....	23
3.1.1. Produsul intern brut (PIB) și valoarea adăugată brută (VAB).....	23
3.1.2. Firmele din județ. Dinamică, repartiția sectorială și pe clase de mărime	26
3.1.3. Unităților locale active din industrie, construcții, comerț și alte servicii	28
3.1.4. Întreprinderile mici și mijlocii	37
3.2. Informații parțiale	39
3.2.1. Cerințele de competitivitate la nivelul Uniunii Europene	39
3.2.2. Cercetarea – dezvoltarea.....	41
3.2.3. Industria	41
3.2.4. Infrastructura de transport, tehnică, edilitară, de comunicații și de mediu	46
3.2.5. Agricultură	48
3.2.6. Zootehnia	50
3.2.7. Construcțiile	50
3.2.8. Serviciile	51
3.2.9. Comerțul	53
3.2.10. Turism și alimentație publică	54
3.3. Concluzii din analiza mediului economic. Implicații pentru îpt.....	56
CAPITOLUL IV PIAȚA MUNCII.....	59
4.1. Indicatori statistici pentru piața muncii	60
4.1.1. Participarea la forța de muncă.....	60
4.1.2. Migrația internă și internațională a populației la nivel național, regional și județean	64
4.1.3. Structura populației ocupate civilă pe niveluri de instruire, sub aspect regional	65
4.1.4. Structura populației ocupate civilă pe principalele activități ale economiei	66

4.2. Informații parțiale	69
4.2.1. Analiza comparativă pe ocupații a șomajului și locurilor de muncă vacante înregistrate la AJOFM	69
4.2.1.1. Principalele constatări din analiza evoluției la nivelul ocupațiilor relevante pentru învățământul tehnologic	74
4.2.1.2. Principalele constatări din analiza evoluției la nivelul ocupațiilor relevante pentru școala postliceală	75
4.2.1.3. Principalele constatări din analiza evoluției la nivelul ocupațiilor relevante pentru învățământul superior	79
4.2.2. Evoluția șomajului și a locurilor de muncă vacante înregistrate la ANOFM în perioada 2007 – 2015, în contextul crizei economice și financiare	79
4.3. Concluzii din analiza pieței muncii.	85
4.4. Proiecția cererii și ofertei de locuri de muncă pe termen mediu	87
4.5. Implicațiile pentru ÎPT	95
CAPITOLUL V. ÎNVĂȚĂMÂNTUL PROFESIONAL ȘI TEHNIC	97
5. 1. Indicatori de context	98
5.1.1. Contextul european	98
5.1.2. Contextul național	100
5.2. Indicatori de context specifici	104
5.2.1. Contextul demografic și populația școlară	104
5.2.2. Populația școlară pe niveluri de educație	104
5. 3. Indicatori de intrare	106
5.3.1. Numărul de elevi care revin unui cadru didactic	106
5.3.2. Resursele umane din IPT	108
5. 3. 3. Resurse materiale și condiții de învățare	109
5.4. Indicatori de proces	111
5.4.1. Mecanisme decizionale și descentralizarea funcțională în IPT	111
5.4.2. Asigurarea calității în IPT	111
5.4.3. Servicii de orientare și de consiliere	112
5.5. Indicatori de ieșire	113
5.5.1. Rata netă de cuprindere în sistemul de educație și formare profesională	113
5.5.2. Gradul de cuprindere în învățământ (rata specifică de cuprindere școlară, pe vârste)	114
5.5.3. Rata abandonului școlar, pe niveluri de educație ISCED	115
5.5.4. Rata de absolvire, pe niveluri de educație ISCED	118
5.5.5. Rata de succes	119
5.5.6. Rata de tranziție la următorul nivel de educație	120
5.5.7. Rata de părăsire timpurie a sistemului educațional	123
5.5.9. Ponderea populației cu vârste cuprinse între 20-24 ani care au absolvit cel puțin învățământul secundar superior	124

5.5.10. Rata de participare în formare continuă a populației adulte (25 – 64 ani).....	125
5.6. Indicatori de impact.....	125
5.6.1. Impactul sistemului de învățământ profesional și tehnic asupra ratei șomajului	125
5.7. Oferta școlilor din ÎPT județean.....	128
5.7.1. Evoluția planurilor de școlarizare	128
5.7.2. Analiza ofertei pentru anul școlar 2016 - 2017.....	129
5.7.3. Proiectul planului de școlarizare pentru anul școlar viitor. Ținte pe termen mediu pe domenii de pregătire	133
5.7.4. Învățământul Profesional 2016	133
5.7.5. Oferta școlilor din ÎPT pentru formarea adulților	133
5.7.6. Rețele parteneriale	134
5.7.7. Parteneriate școală – întreprindere, active în 2016.....	135
5.8. PRINCIPALELE CONCLUZII DIN ANALIZA Î.P.T. JUDEȚEAN.....	136
CAPITOLUL VI. EVALUAREA (MONITORIZAREA) PROGRESULUI ÎN IMPLEMENTAREA PLAI 2016 - 2020	140
REZUMAT MONITORIZARE	141
CAPITOLUL VII. ANALIZA SWOT A CORELĂRII OFERTEI DE FORMARE PROFESIONALĂ CU CEREREA PENTRU JUDEȚUL BACĂU	144
CAPITOLUL VIII. REZUMAT – CONCLUZII ȘI RECOMANDĂRI PENTRU PLANUL DE MĂSURI	146
CAPITOLUL IX. ACȚIUNI PROPUSE – PLAN DE MĂSURI	147

ANEXE

Anexe demografice

Anexa 1 a - Evoluții demografice anterioare și situația curentă

Anexa 1 b - Proiecția evoluției demografice 2003-2025

Anexa 1 c - Proiecția populației de vârstă școlară

Anexe profil economic

Anexa 2 a - Evoluția valorii adăugate brute (VAB) pe ramuri de activitate

Anexa 2 b - Dinamica firmelor - unități locale active din industrie, construcții, comerț și servicii

Anexa 2 c - Investiții brute ale unităților locale active din industrie, construcții, comerț și alte servicii

Anexe piața muncii

Anexa 3 a - Indicatori de bază ai pieței muncii furnizați de AMIGO

Anexa 3 b - Indicatori detaliați pe grupe de vârstă, sexe și medii de rezidență 2009-2015 Regiunea Nord Est

Anexa 3 c - Principalii indicatori ai forței de muncă LA NIVEL JUDEȚEAN, conform Balanței Forței de Muncă

Anexa 3 d - Evoluția populației ocupate civile pe activități ale economiei naționale

Anexa 3 e - Structura șomajului înregistrat la Agenția județeană de ocupare a forței de muncă

Anexa 3 f - Rata locurilor de muncă vacante

Anexa 3 g - Numărul mediu ai salariaților și muncitorilor

Anexa 5 - Locuri de muncă vacante

Anexe educație

- Anexa 6 a - Evoluția populației școlare
- Anexa 6 c - Evoluția raportului număr elevi/profesor
- Anexa 6 d - Situația normelor didactice în IPT
- Anexa 6 f1 - Rata netă de cuprindere
- Anexa 6 f2 – Gradul de cuprindere (rata specifică de cuprindere) în învățământ
- Anexa 6 g - Rata de tranziție de la învățământul gimnazial la cel liceal și profesional
- Anexa 6 h - Rata abandonului școlar
- Anexa 6 i - Rata de absolvire pe niveluri de educație
- Anexa 6 j - Rata de succes
- Anexa 7 - Evoluția elevilor cuprinși în sistemul de învățământ profesional și tehnic
- Anexa 8 - Planul de școlarizare realizat 2016-2017
- Anexa 9 - Planul de școlarizare la clasa a IX- 2016/2017
- Anexa 10 - Distribuția teritorială a unităților de învățământ profesional și tehnic
- Anexa 11 - Educația adulților
- Anexa 12 - Rețele școlare
- Anexa 13 - Harta parteneriatelor
- Anexa 14 - Evoluția absolvenților pe domenii de pregătire
- Anexa 15 - Condiții de învățare
- Anexa 16 - Situația școlarizării în IPT
- Anexa 17 - Abandonul școlar timpuriu în UE
- Anexa 18 - Procentul elevilor cu nivel scăzut al competențelor de citire/ lectură (Pisa)
- Anexa 19 - Ponderea populației care a absolvit cel puțin învățământul secundar superior
- Anexa 20 - Participarea adulților în formarea continuă
- Anexa 21 - Evoluția ratelor de tranziție

CUVÂNT ÎNAINTE

Creșterea rolului educației și formării profesionale în formarea capitalului uman în sprijinul creșterii competitivității economice, a gradului de ocupare a forței de muncă, în promovarea incluziunii sociale, consolidarea cetățeniei democratice active, și, nu în ultimul rând, în dezvoltarea personală și profesională a celor care învață, constituie o preocupare majoră în cadrul politicilor și strategiilor în domeniul educației.

Obiectivul major al planificării strategice a ÎPT constă în creșterea contribuției învățământului profesional și tehnic la tranziția rapidă și eficientă către o economie competitivă bazată pe inovare și cunoaștere, participativă și inclusivă.

Dezvoltarea modelului de planificare strategică în ÎPT presupune, printre altele, îmbunătățirea capacității de anticipare a nevoilor de formare profesională pe termen mediu și lung și de proiectare a ofertei ÎPT corelat cu acestea, integrarea cu politicile și documentele de planificare strategică relevante adoptate la nivel european, național și regional, dezvoltarea sistemelor de indicatori asociați și dezvoltarea cadrului de planificare, monitorizare și implementare a acestora.

La nivelul fiecărui județ sunt elaborate documentele de planificare strategică PLAI care au drept scop stabilirea măsurilor integrate de educație și formare profesională și îmbunătățirea corelării ofertei învățământului profesional și tehnic cu nevoile de dezvoltare economico - socială locală în perspectiva anului 2020.

Cele mai importante roluri ale PLAI sunt:

- să analizeze în profunzime contextul județean, în raport cu contextul regional, și să identifice aspectele specifice județului;
- să stabilească prioritățile, țintele și acțiunile la nivel județean pentru dezvoltarea învățământului profesional și tehnic, ca soluție la problemele identificate, specifice județului;
- să contribuie la stabilirea țintelor la nivel regional;
- să furnizeze un cadru general pentru elaborarea și armonizarea la nivelul județului a țintelor strategice ale școlilor;
- să faciliteze luarea deciziilor la nivel județean pentru restructurarea rețelei școlilor învățământului profesional și tehnic și finanțarea pentru investiții specifice în ÎPT.

PLAI oferă cadrul general pentru elaborarea planurilor și programelor vizând:

- Calificările profesionale relevante pentru dezvoltarea socio-economică locală (nivel de județ) pe domenii ocupaționale și nivele de calificare.
- Măsuri de raționalizare a rețelei școlare.
- Planul de școlarizare al școlilor ÎPT.
- Măsuri complementare de formare profesională continuă.
- Măsuri asociate de formare profesională a elevilor cu nevoi speciale, în vederea integrării lor în sistemul general de educație.
- Măsuri privind dezvoltarea parteneriatului social și a curriculum-ului în dezvoltare locală.
- Măsuri privind susținerea investițiilor în infrastructură și echipamente didactice.

PLAI este actualizat periodic de către Comitetele Locale de Dezvoltare a Parteneriatului Social pentru Formarea Profesională, structurile manageriale participative, consultative de la nivelul județean, și este aprobat de către consiliul de administrație al inspectoratului școlar.

Planul Local de Acțiune pentru Dezvoltarea Învățământului Profesional și Tehnic al Județului Bacău a fost elaborat inițial sub asistența echipei de management a proiectului POSDRU/55/1.1/S/37932 „Corelarea ofertei educaționale a învățământului profesional și tehnic cu cerințele pieței muncii”, Axa prioritară nr. 1 „Educația și formarea profesională în sprijinul creșterii economice și dezvoltării societății bazate pe cunoaștere Domeniul major de intervenție 1.1 „Acces la educație și formare PROFESIONALĂ ÎNIȚIALĂ DE CALITATE”, beneficiar Centrul Național de Dezvoltare a Învățământului Profesional și

Tehnic, pe baza căruia, la nivelul județului BACĂU, cuprins în regiunea Nord-Est, se va genera oferta educațională și se va îmbunătăți calitatea formării profesionale în concordanță cu prioritățile de dezvoltare durabilă a comunităților, în condițiile asigurării coeziunii sociale și economice.

Structura PLAI s-a realizat în conformitate cu *Metodologia de actualizare a Planurilor Locale de Acțiune pentru Învățământ (PLAI)*, octombrie 2010.

ABREVIERI UTILIZATE

PRAI	Planul Regional de Acțiune pentru Dezvoltarea Învățământului Profesional și Tehnic
PLAI	Planul Local de Acțiune pentru Dezvoltarea Învățământului Profesional și Tehnic
PAS	Planul de acțiune al școlii
AJOFM	Agenția Județeană de Ocupare a Forței de Muncă
ANOFM	Agenția Națională de Ocupare a Forței de Muncă
CJ	Consiliul Județean
CAEN	Nomenclatorul Activităților Economice Clasificarea Activităților din Economia Națională
CNP	Comisia Națională de Prognoză
COR	Codul Ocupațiilor din România
FPC	Formare Profesională Continuă (formarea adulților)
DJS	Direcția Județeană de Statistică
SEOFM	Strategia Europeană de Ocupare a Forței de Muncă
FSE	Fondul Social European
UE	Uniunea Europeană
PIB	Produsul Intern Brut
VAB	Valoarea Adăugată Brută
ÎU	Învățământ Universitar
IDRU	Index Dezvoltarea Resurselor Umane
DRU	Dezvoltarea Resurselor Umane
INS	Institutul Național de Statistică (România)
ISCO	International Standard Classification of Occupations
ISCED	Clasificarea Internațională Standard a Educației (UNESCO) International Standard Classification of Education
ISJ	Înspectoratul Școlar Județean
OIM	Organizația Internațională a Muncii (asta este ILO International Labour Office)
IFPI	Învățământ și Formare Profesională Inițială
CLDPS	Comitete Locale de Dezvoltare a Parteneriatului Social în formarea profesională
PDL	Planul de Dezvoltare Locală
ACL	Analiza Cadrului Logic
APM	Analiza Pieței Muncii
MECTS	Ministerul Educației Cercetării, Tineretului și Sportului
MMSSF	Ministerul Muncii, al Solidarității Sociale și Familiei
PNAO	Planul Național de Acțiune pentru Ocuparea Forței de Muncă
PND	Planul Național de Dezvoltare
ONG	Organizații Non-guvernamentale
NUTS	Nomenclatorul Unităților Teritoriale pentru Statistică
PCM	Managementul Ciclului Proiectului (PCM Project Cycle Management)

UIP	Unitatea de Implementare a Proiectului
CR	Consortii Regionale
PDR	Planul de Dezvoltare Regională
RO	România
RON	Noul Leu Românesc
POS	Programul Operațional Sectorial
SWOT	Puncte Tari, Puncte slabe, Oportunități, Riscuri (Strengths, Weaknesses, Opportunities, Threats)
TVET	Învățământ Profesional și Tehnic (Technical Vocational Education and Training)
VET	Învățământ și Formare Profesională (Vocational Education and Training)
WB	Banca Mondială (World Bank)
UNESCO	Organizația Națiunilor Unite pentru Educație, Știință și Cultură
SPP	Standard de Pregătire Profesională

CAPITOLUL I REZUMAT

Analizele din prezentul document urmăresc evoluțiile și tendințele demografice, ale pieței muncii și economiei județene, precum și situația curentă a învățământului profesional și tehnic județean (oferta de educație și formare profesională), prin comparație și luând în considerare tendințele din PDR NE (Planul de Dezvoltare Regională Nord – Est 2014 – 2020) și PRAI Nord Est.

Constatările – formulate din perspectiva implicațiilor pentru dezvoltarea viitoare a învățământului profesional și tehnic județean – sunt rezumate la sfârșitul fiecărui capitol de analiză, sub forma unor **concluzii și recomandări** în atenția factorilor de răspundere la diferite niveluri de decizie din sistemul de educație și formare profesională. Concluziile și recomandările cu caracter mai general sunt sintetizate în **capitolul 8**.

Scopul final al demersului de analiză este reprezentat de **Planul de măsuri** – propus pentru transpunerea în acțiune a principalelor concluzii și recomandări, prezentate în **capitolul 9**.

Analiza demografică indică scăderea populației, în mod deosebit pentru grupele tinere, însoțită de îmbătrânirea populației. Constatările demografice recomandă la nivelul rețelei școlare măsuri pentru raționalizarea ofertei în raport cu nevoile de calificare și acoperirea teritorială, asigurarea accesului la educație și formare profesională, optimizarea resurselor (concentrarea resurselor în școli viabile, în paralel cu rezolvarea problemelor de acces etc.).

Din **analiza mediului economic județean** se constată diversitatea activităților economice, că avansul din ultima perioadă al serviciilor față de industrie s-a micșorat, nivelul de creștere a industriei fiind din ce în ce mai evident, tendința de stagnare a celorlalte sectoare ale economiei, suprafața agricolă subvalorificată, resurse conexe agriculturii montane nevalorificate. Se desprind concluziile cu privire la creșterea numărului de firme și personalul IMM, dinamică încurajatoare a investițiilor brute, a investițiilor străine directe, în special pâna în anul 2008 și declinul economiei începând cu anul 2009, ca urmare a crizei economice, care a revenit la „viață” cu câteva mici oscilații începând din 2012 - 2013. În paralel cu restructurările din industrie care au afectat firmele mari, a crescut numărul și personalul din întreprinderile mici și mijlocii.

Planurile de școlarizare trebuie să reflecte, prin structura ofertei – proporțional cu nevoile pieței muncii - ponderea crescută a serviciilor, diversitatea activităților industriale, importanța construcțiilor și nevoile de dezvoltare a agriculturii.

Principalele constatări din **analiza pieței muncii** indică o scădere a populației active și mai ales a populației ocupate (în mod deosebit în mediul rural și în cazul femeilor). Se constată o tendință de **scădere constantă a numărului și ponderii populației ocupate în agricultură și industrie**, în paralel cu **creșterea în servicii**. Datele furnizate de Direcția Județeană de Statistică Bacău, subliniază această tendință, deoarece rata de ocupare a resurselor de muncă în județul Bacău, în anul 2013, este de **44,3%**, față de **49,6%** în Regiunea Nord-Est și **63.9%** la nivelul României, la finalul aceluiași an, **ținta pentru 2020 fiind de 70%**

Numărul absolvenților/tinerilor în total șomeri reprezintă o pondere destul de mare, astfel la nivelul anului 2013, ponderea șomerilor tineri (15 – 24 ani) era de 25,7%, pe total țară, iar la nivelul Regiunii Nord-Est fiind de 24,7% (date INS, Amigo). Numărul de locuri de muncă pentru pregătire de nivel postliceal este în continuă scădere, dacă nu facem referire la calificarea „Asistent medical generalist”, care a explodat în perioada 2009 -2012.

Dezvoltarea parteneriatelor cu agenții economici, Agenția de Ocupare a Forței de Muncă, autorități și alte organizații vor contribui la integrarea socio-profesională a absolvenților – prioritate permanentă a managementului școlar (Anexa Parteneriate unități școlare IPT).

Capitolul privind educația și formarea profesională analizează contextul european și național, precum și principalii indicatori: *de intrare* în procesul educațional (numărul de elevi ce revin unui cadru didactic, resursele umane și materiale), *de proces* (mecanisme decizionale și descentralizarea funcțională în ÎPT, asigurarea calității în ÎPT, serviciile de orientare și

consiliere), *de ieșire* (rata netă de cuprindere în sistemul de educație, rata abandonului școlar, rata de tranziție la următorul nivel ISCED, rata de absolvire, rata de succes, rata de participare a populației adulte în formarea continuă etc.), *de impact* (impactul sistemului ÎPT asupra ratei șomajului, rata de inserție a absolvenților) precum și *oferta școlilor din ÎPT* (evoluția planurilor de școlarizare, analiza ofertei curente, țintele pe termen mediu pentru domeniile de pregătire profesională).

O analiză detaliată este dedicată ofertei curente pentru formarea profesională inițială prin ÎPT, constatându-se progresul rezultat pe baza exercițiilor de planificare strategică (PRAI și PLAI) anterioare, dar și unele aspecte care trebuie îmbunătățite în continuare. Este analizată de asemenea implicarea școlilor în formarea adulților. Principalele constatări din analiza sistemului de educație și formare profesională a județului Bacău sunt sintetizate la sfârșitul capitolului, din perspectiva măsurilor propuse pentru creșterea relevanței și calității în raport cu nevoile beneficiarilor.

Corelarea concluziilor desprinse din analizele destinate pieței muncii și economiei județene, cu constatările din analiza ofertei curente a sistemului de formare prin învățământ profesional și tehnic, a condus la conturarea unor priorități și acțiuni pentru dezvoltarea viitoare a formării profesionale prin instituțiile școlare.

Pe baza acestor concluzii, sunt identificate priorități locale cu efecte asupra formării profesionale. Aceste priorități se referă la:

- 1. Adaptarea rețelei școlare și a ofertei de formare profesională inițială la cerințele pieței muncii și a opțiunilor elevilor.***
- 2. Creșterea ponderii populației cu grad ridicat de calificare prin participarea la programe de formare continuă.***
- 3. Asigurarea egalității de șanse în formarea inițială.***
- 4. Dezvoltarea resurselor umane din sistemul ÎPT în vederea asigurării calității în formare.***
- 5. Dezvoltarea infrastructurii unităților școlare ÎPT, în vederea asigurării calității în formare.***
- 6. Dezvoltarea învățământului profesional cu durata de 3 ani pentru a crește numărul absolvenților cu o calificare profesională care se integrează mai rapid pe piața muncii, ca urmare a stagiilor de practică derulate la agenții economici.***
- 7. Familiarizarea operatorilor economici și a unităților școlare din IPT cu sistemul de învățământ profesional dual.***

Menționăm ca aceste obiective prioritare pentru județul Bacău asociază activități suplimentare celor finanțate în mod curent din bugetul național.

Pentru definitivarea acestor obiective precum și a activităților recomandate de PRAI, au fost realizate consultări pe marginea documentului în cadrul Comitetului Local pentru Dezvoltarea Parteneriatului Social.

CAPITOLUL II DEMOGRAFIE

2.1. Situația prezentă

2.1.1. Populația totală. Dinamică generală

La nivelul regiunii Nord-Est se constată o evoluție pozitivă a numărului populației în intervalul 2008 – 2015, creșterea cea mai mare fiind în județul Iași 86.222 persoane (10,43%), urmând apoi județul Bacău cu o creștere de 28.906 persoane, în același interval (4.03%) (Fig. 2.1.)

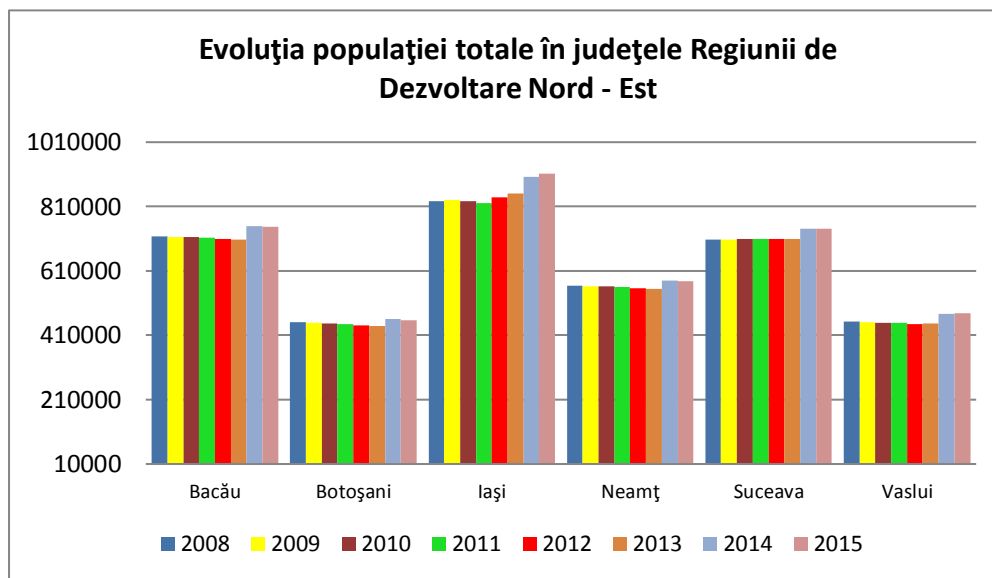

Fig. 2.1 Evoluția populației din regiunea N-E în perioada 2008 – 2015,

(Sursa: Institutul Național de Statistică)

Populația județului Bacău este repartizată în 3 municipii și 5 orașe, 85 de comune și 491 sate. Densitatea populației județului Bacău este de 107,94 locuitori/km², față de 89,90 media țării și față de 100,61 cât este media Regiunii de Nord-Est.

	Suprafața totală (km ²)	Numărul orașelor și municipiilor	din care: municipii	Numărul comunelor	Numărul satelor
Regiunea Nord-Est	36850				
2010		46	17	506	2414
2011		46	17	506	2414
2012		46	17	506	2414
2013		46	17	506	2414
2014		46	17	506	2414
Bacău	6621				
2010		8	3	85	491
2011		8	3	85	491
2012		8	3	85	491
2013		8	3	85	491
2014		8	3	85	491

2.1.2. Distribuția pe medii rezidențiale (urban/rural)

Din cele 707.045 persoane din județul Bacău, la 1 iulie 2013 (date provizorii), majoritatea populației – 55,25% – avea domiciliul stabil în mediul rural. Din totalul populației urbane de 316.379 persoane, 54,53%, era concentrată în municipiul Bacău.

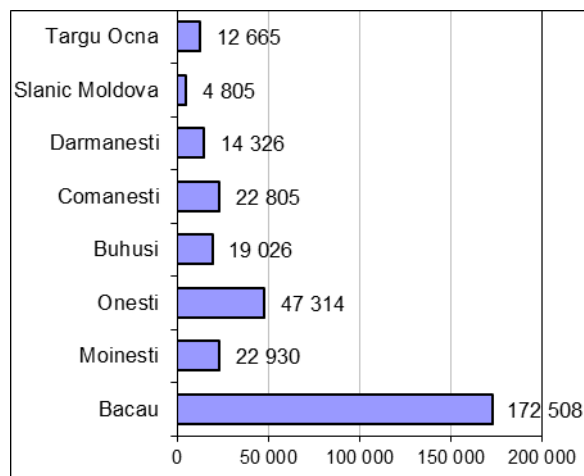

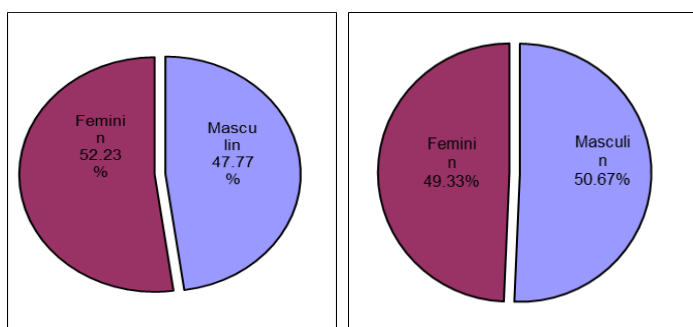
Fig. 2.2 Populația județului Bacău pe municipii și orașe la 1 iulie 2013 – date provoziri

Sursa: Anuar Statistic al județului Bacău – DJS Bacău

În profil teritorial pot fi identificate, în rural, următoarele zone:

- Zone cu *potențial demografic foarte scăzut*, sub 2000 de locuitori la 1 iulie 2013– în estul județului (comunele Oncești, Itești, Izvorul Berheciului, Dăminești și Vultureni). La recensământul populației din 20 octombrie 2011 existau 28 sate din județ al căror număr de locuitori era între 0 și 41.
- Comune în care *numărul de locuitori a crescut* în perioada 2002 - 2011 (Hemeiuș, Letea Veche, Săucești, Ștefan cel Mare, Valea Seacă etc.)
- Comune în care *numărul locuitorilor scade* în intervalul de timp studiat (Sascut, Doftena, Oituz, Gura Văii, Faraoani, Pîrjol etc).

2.1.3. Distribuția pe sexe

Mediu urban

Mediu rural

Fig. 2.3 Structura populației pe sexe în mediu urban și rural din județul Bacău la 1 iulie 2013- date provizorii

Sursa: Anuar Statistic al județului Bacău – DJS Bacău

La 1 iulie 2013 (date provizorii furnizate de DJS Bacău) structura pe sexe a populației din județul Bacău era următoarea:

- 349.109 persoane de sex masculin reprezentând 49,38% din populația județului (în urban 43,29% și 56,71% în rural)

-357.936 persoane de sex feminin reprezentând 50,62% din populația județului (în urban 46,16% și 53,84 în rural).

2.1.4. Structura pe grupe de vârstă

Structura pe vârste a populației din regiunea Nord-Est, dar și din județul Bacău, poartă amprenta caracteristică a unui proces de îmbătrânire demografică, datorat în principal scăderii natalității, care a determinat reducerea absolută și relativă a populației tinere (0-14 ani). În paralel, creșterea speranței de viață a determinat creșterea numărului și ponderii populației vârstnice (de 65 ani și peste). Tabelele următoare, de la 2.1 la 2.3. scot în evidență această tendință.

Tabelul 2.1 – Evoluția populației cu vârsta cuprinsă între 10 – 14 ani, în regiunea Nord-Est, în perioada 2008 - 2015

Județul/	Populația cu vârsta 10-14 ani, la 1 iulie								2014 față de 2008	
	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	diferența în nr. pers.	diferența în %
Bacău	42.931	42.715	42.416	41.596	41.213	40.293	42.459	42.315	-616	-1,43%
Botoșani	28.460	28.414	28.611	28.737	29.060	28.770	29.856	29.241	781	2,74%
Iași	47.989	48.184	49.169	49.796	50.639	50.756	53.863	53.935	5946	12,39%
Neamț	32.045	31.758	32.073	31.717	31.367	30.585	31.830	31.402	-643	-2,01%
Suceava	45.893	45.353	45.335	45.054	44.610	43.683	45.939	45.672	-221	-0,48%
Vaslui	28.805	29.012	29.520	29.761	30.136	29.602	30.343	29.616	811	2,82%
Total Nord-Est	226.123	225.436	227.124	226.661	227.025	223.689	234.290	232.181	6.058	2,68%
Total România	1.121.104	1.106.540	1.106.775	1.095.415	1.086.882	1.070.213	1.128.849	1.124.802	3.698	0,33%

Sursa: INS , Baza de date TEMPO, 2014

Tabelul Nr. 2.2 –Evoluția populației cu vârsta cuprinsă între 15 – 19 ani, în regiunea Nord-Est, în perioada 2008 - 2015

Județul /regiunea	Populația cu vârsta 15-19 ani, la 1 iulie								2014 față de 2008	
	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	diferența în nr.pers.	diferența în %
Bacău	52103	49054	45333	44159	42176	41526	44122	44053	-8050	-15,45%
Botoșani	32041	29832	27931	27555	26715	27042	28601	28916	-3125	-9,75%
Iași	60318	56746	51135	48769	50038	50627	51133	52488	-7830	-12,98%
Neamț	38967	36771	34252	33470	31858	31076	32414	32643	-6324	-16,23%
Suceava	52609	50491	47912	47175	45688	45141	46522	46714	-5895	-11,21%
Vaslui	32303	30005	27882	27847	26719	27267	29908	30590	-1713	-5,30%
Total Nord-Est	268341	252899	234445	228975	223194	222679	232700	235404	-32937	-12,27%
Total România	1428324	1325569	1207215	1172977	1131396	1116399	1150170	1152902	-275422	-19,28%

Sursa: INS , Baza de date TEMPO, 2014

Tabelul 2.3. –Evoluția populației cu vârsta cuprinsă între 20 – 24 ani, în regiunea Nord-Est, în perioada 2008 - 2015

Județul	Populația cu vârsta 20-24 ani, la 1 iulie								2014 față de 2008	
	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	diferența în nr.pers.	diferența în %
Bacău	55637	56476	57841	56797	53266	49992	51142	47307	-8330	-14,97%
Botoșani	33863	34509	35569	34951	31319	29462	30739	28723	-5140	-15,18%
Iași	79695	81400	76673	70194	72220	68206	58934	54913	-24782	-31,10%
Neamț	42921	43293	44165	43328	39276	36677	38038	35526	-7395	-17,23%

Suceava	56932	57432	58480	57524	54152	51364	52214	49467	-7465	-13,11%
Vaslui	35027	35577	36638	35587	31670	29872	32402	30233	-4794	-13,69%
Total Nord-Est	304075	308687	309366	298381	281903	265573	263469	246169	-57906	-19,04%
Total România	1692108	1722804	1721709	1644400	1537821	1425521	1372592	1252272	-439836	-25,99%

Sursa: INS, Baza de date TEMPO, 2014

Populația județului Bacău, care este acum una dintre cele mai tinere din țară, va îmbătrâni din ce în ce mai mult în următorii ani. Aceasta este concluzia unei analize realizate de către Eugenia Harja, directorul Direcției Județene de Statistică (DJS) Bacău.

Populația tânără (cu vârsta cuprinsă între 0-14 ani) a județului a fost la 1 iulie 2013 de 114162 persoane, reprezentând 16,1% din populația totală (cu acest procent județul Bacău este sub ponderea de 16,9% calculată la nivel regional), populația adultă (cu vârsta cuprinsă între 15-64 ani) a fost de 493.173 persoane, reprezentând 69,8%, iar populația vârstnică (de 65 ani și peste) a fost de 99.710 persoane, reprezentând 14,1%.

Structura pe sexe în cadrul grupelor de vârstă

Deși este majoritară pe ansamblu, populația feminină este în minoritate în grupele de vârstă tinere și adulte (până la vârsta de 50 de ani). În mediul urban, diferența în favoarea populației masculine se păstrează doar până la vârsta de 23 de ani, în timp ce în rural avantajul merge spre vârste mai înaintate.

2.1.5. Structura pe grupe de vârstă și medii rezidențiale

În ceea ce privește structura pe grupe de vârstă și medii rezidențiale – în anul 2013 – constatăm o pondere mai mare în mediul rural a populației din grupele 0-14 ani, 15-19 ani și peste 65 ani, în timp ce în mediul urban a celor de 20-24 ani, 25-29 ani și 30-64 ani (Anexa 1a).

În schimb, ponderea populației în vârstă de muncă (15-64 ani) este mult mai mică în mediul rural (66,6% în rural față de 73,7% în urban) – această situație este valabilă doar pentru grupele de vârstă din intervalul 20-64 ani. – v. fig. 2.4.

Pierderea de către mediul rural, începând cu grupa de vârstă 20-24 ani, a avantajului inițial (grupa 0-19 ani) datorat unei rate superioare de natalitate, pare să indice tendința tinerilor de a părăsi satul.

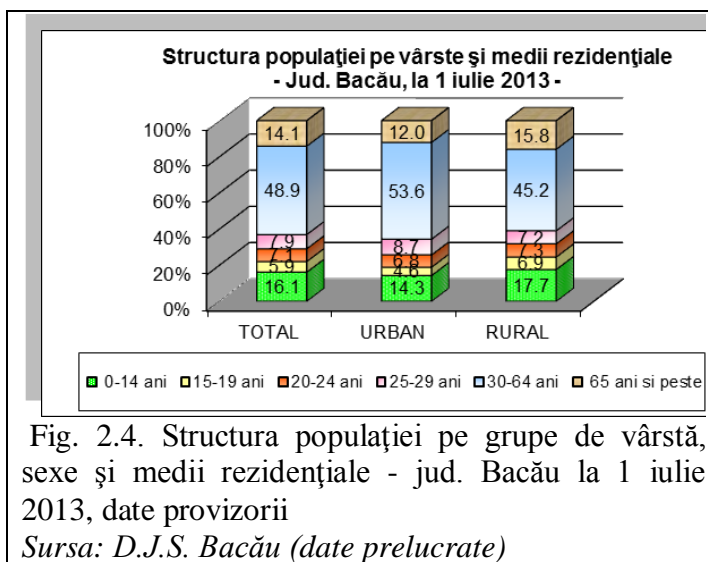

Fig. 2.4. Structura populației pe grupe de vârstă, sexe și medii rezidențiale - jud. Bacău la 1 iulie 2013, date provizorii

Sursa: D.J.S. Bacău (date prelucrate)

2.1.6. Mișcarea migratorie

Analizând datele publicate de Institutul Național de Statistică (Tabelul 2.1. și graficul 2.7.), se constată că județul Bacău se află pe locul 3 în regiune la numărul de emigranți în perioada 1990 – 2014, evoluția fiind fluctuantă, cu un vârf în anul 2006, urmat de o scădere la aproape jumătate și apoi altă creștere din 2011.

Tabelul 2.1 - demografie Evoluția numărului de emigranți în perioada 1990 – 2014 pe regiunea Nord-Est și în județele regiunii

	1990	1995	2000	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	Total 1990-2014
Regiunea NORD-EST	1761	1241	1837	1852	2556	1522	1412	1593	1302	2972	3027	2742	1964	41746
Bacău	232	239	351	479	654	333	320	369	293	415	438	479	434	8154
Botoșani	102	61	137	96	126	91	125	135	117	235	239	270	186	3106
Iași	381	319	423	397	550	341	328	453	331	769	678	609	542	9499
Neamț	167	194	339	533	741	422	319	287	220	345	361	326	289	7440
Suceava	814	344	469	268	389	235	226	228	236	987	1072	760	253	10717
Vaslui	65	84	118	79	96	100	94	121	105	221	239	298	260	2830

Sursa datelor: INS , Baza de date TEMPO

Evoluții demografice anterioare și situația curentă						
Emigranți temporari pe grupe de varsta, regiuni de dezvoltare și județe						
Sursa datelor: INS , Baza de date TEMPO			UM: Număr persoane			
Regiuni de dezvoltare și județe	Grupe de vârstă	Ani				
		2012	2013	2014		
Bacău	0-14 ani	736	686	580		
	15-19 ani	309	306	290		
	20-24 ani	891	776	713		
	25-64 ani	3125	2963	3558		
	Total	5132	4823	5210		

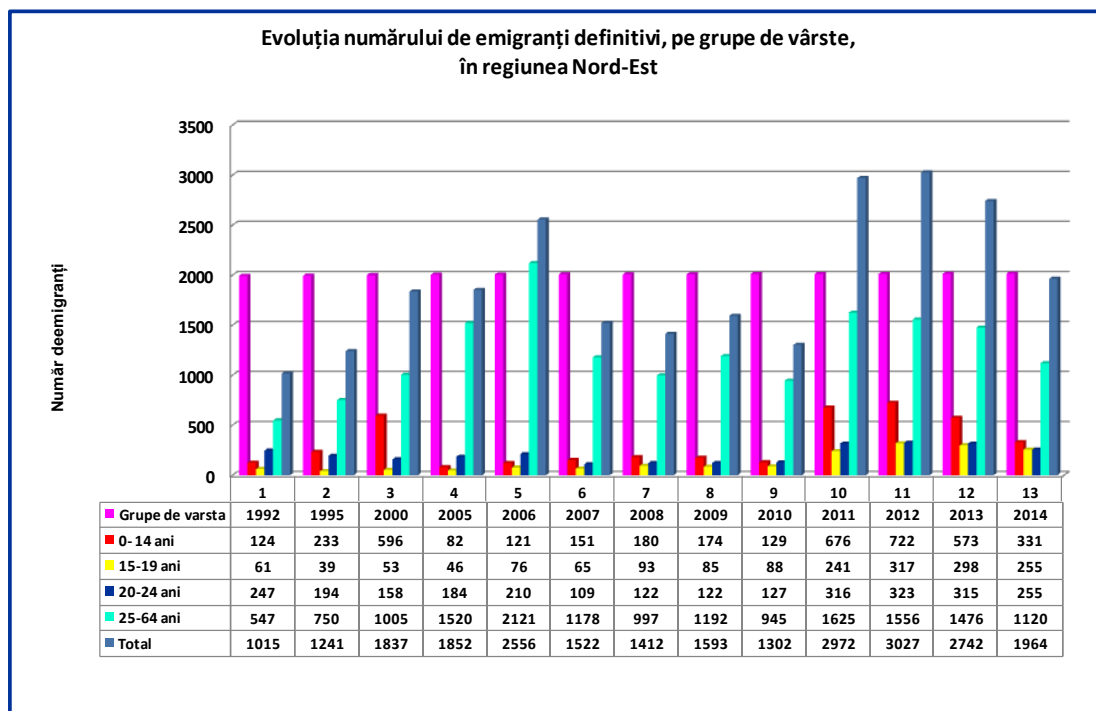

Fig. nr.2.5 Numărul de emigranți definitiv pe grupe de vârstă în regiunea Nord-Est
Sursa datelor: INS , Baza de date TEMPO

2.1.7. Structura etnică

(conform Recensământului populației din 2011)

Structura etnică a populației județului este prezentată în fig. 2.6.

În județul Bacău, conform ultimelor date de la recensământul populației din 2011, marea majoritate a populației din județ (90,64%) era de etnie română.

Distribuția etnică a populației pe teritoriul județului este în general uniformă, dar există și câteva excepții. Astfel, în comuna Corbasca populația de etnie romă are o pondere de 31,7%, iar în comuna Ghimeș Făget populația de etnie maghiară reprezintă 50,6% din total.

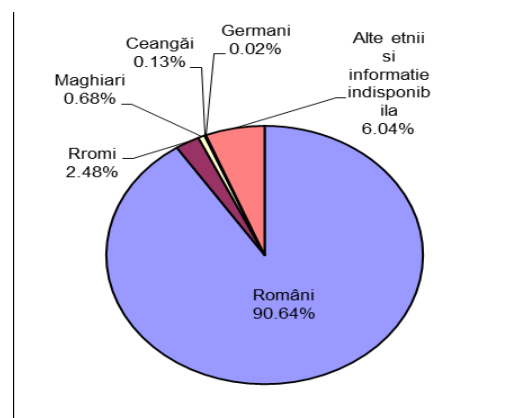

Fig. 2.6. Structura populației din județul Bacău pe principalele etnii, la recensământul din 2011

Sursa: Anuarul Statistic al județului Bacău – DJS Bacău, Ediția 2014

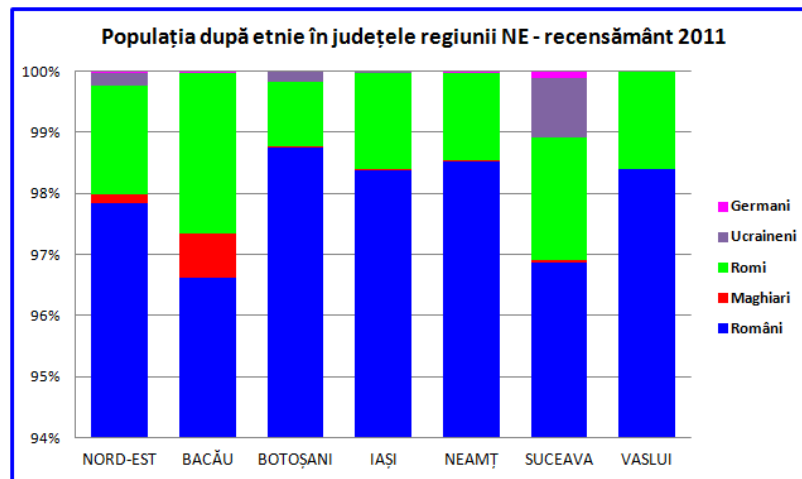

Fig.2.9. Distribuția populației după etnie, la recensământul din 2011, în județele regiunii Nord-Est

Sursa: baza datelor furnizate de INS, Anuarul Statistic, 2013

La nivelul regiunii Nord-Est, datele furnizate de INS, fig. 2.9. evidențiază faptul că în județul Bacău se află cea mai mare comunitate de etnie romă din regiune, aspect care impune acțiuni concentrate pentru integrarea acesteia.

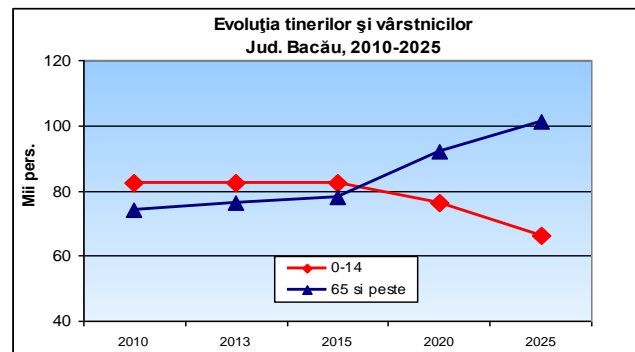

Fig. 2.10. Evoluția raportului tineri-vârstnici 2010-2025

2.2. Proiecții demografice

Prognoza demografică realizată de Institutul Național de Statistică pentru orizontul anului 2025 indică (într-o variantă medie) o reducere a populației din regiunea Nord-Est cu 8,1% (-204,2 mii locuitori) până în 2025 comparativ cu anul 2010 (anexa 1b).

Până în anul 2025 se prognozează o scădere accentuată a populației din grupa de vârstă de 0-14 ani, de aproximativ 78,8 mii persoane (-20,9%), dar și a populației cu vârsta cuprinsă între 15-65 ani (-10,5%).

Până în anul 2015, raportul dintre tineri și vârstnici (fig. 2.11.) se va menține favorabil tinerilor, după care raportul se va schimba, procesul de îmbătrânire a populației se va accentua.

Pentru județul Bacău prognoza demografică realizată de Institutul Național de Statistică pentru orizontul anului 2025 indică (într-o variantă medie) o reducere a populației județului cu 7,1% (-42,0 mii locuitori) până în 2025 comparativ cu anul 2010, procent mai mic decât în cazul Regiunii Nord-Est (- 8,1%, anexa 1b).

Până în anul 2025 se prognozează o scădere accentuată a populației din grupa de vârstă de 0-14 ani, de aproximativ 16,2 mii persoane (-19,7%), dar și a populației cu vârsta cuprinsă între 15-65 ani (-12,2%).

Conform PRAI, în intervalul de analiză 2015-2025 se constată o consolidare relativă a vârstei de mijloc (35-55 ani) active pe piața muncii, ceea ce în mod logic conduce la o nevoie

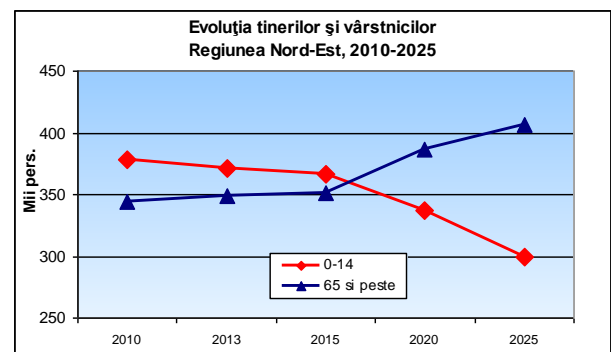

Fig. 2.11. Evoluția raportului tineri-vârstnici 2010-2025 în județul Bacău (mii pers.)

Sursa: INS, date prelucrate

crescândă de formare continuă pe piața muncii – fapt pe care trebuie să-l aibă în vedere unitățile de ÎPT interesate de compensarea pierderilor de populație școlară. Astfel, școlile se pot orienta spre cursuri de scurtă durată pentru formarea adulților având în vedere baza materială și personalul didactic calificat, spațiile școlare insuficient utilizate (în multe școli se învață într-un singur schimb), cursuri efectuate în prezent de A.J.O.F.M. și unele O.N.G.-uri sau asociații, care din păcate apelează tot la cadrele didactice din școală, neavând nici pe departe condițiile materiale de care dispun școlile, atrag din ce în ce mai mulți șomeri, angajați care doresc să se califice la locul de muncă, utilizând în scopul calificării adulților proiecte europene.

2.3. Principalele concluzii din analiza demografică. Implicații pentru ÎPT

Concluzii	Implicații
Declinul demografic general va continua, accentuat pentru populația tânără (din grupa 0-14 ani și 15-19 ani) cea ce interesează școlile.	Nevoia unei gestiuni eficiente, previzionale, a dezvoltării resurselor umane , sprijinită de investiții corespunzătoare în capitalul uman
Scăderea naturală prognozată a populației tinere va fi agravată de migrația externă . Apare pericolul unui deficit de forță de muncă tânără înalt calificată (IT, științe și tehnologie, medicină, etc.) precum și de tineri lucrători cu diverse calificări căutate pe piața europeană a muncii (construcții, asistență socială și medicală, etc.).	Creșterea nivelului de calificare și a motivării forței de muncă tinere de a participa la forța de muncă regională. Revigorarea IMM-urilor (al căror număr a scăzut îngrijorător după introducerea impozitului forfetar) și acordarea de facilități fiscale tinerilor întreprinzători. Racordare realistă la piața europeană a muncii a activităților de informare, orientare și consiliere
Reduceri semnificative ale populației de vârstă școlară (la 1 iulie 2013 față de 1 iulie 2002): ➤ 5-9 ani: ponderea populației în total scade de la 6 % în anul 2002 la 5,5 % în 2013. ➤ 10-14 ani: ponderea populației în total scade de la 7,9 % în anul 2002 la 5,7 % în 2013. ➤ 15-19 ani: ponderea populației în total scade de la 7,8 % în anul 2002 la 5,9 % în 2013	Măsuri la nivelul rețelei școlare: • Optimizarea alocării resurselor financiare prin concentrarea pregătirii elevilor în școli de calitate, în paralel cu accesarea elevilor în baza unui concurs de selecție organizat de școli • Optimizarea ofertei de calificări profesionale prin formarea unor consorții școlare, care împreună să realizeze o ofertă cuprinzătoare și diversificată, cu acoperire teritorială optimă, eliminând paralelismele nejustificate, ținând noi grupuri (programe pentru adulți)
În intervalul de analiză 2015-2025 se profilează o consolidare relativă a vârstei de mijloc (35-55 ani), active pe piața muncii	Nevoi crescânde de formare continuă pe piața muncii ⇔ oportunități pentru compensarea pierderilor de populație școlară
Îmbătrânire demografică	Nevoi sporite de personal calificat în asistență socială și medicală, construcții, servicii, comerț, agricultură. Nevoi educaționale specifice (educație non-formală)
Preponderența populației domiciliată în mediul rural (55,25% din totalul populației județului)	Asigurarea accesului la Î.P.T. în condiții de calitate și varietate de opțiuni în mediul rural
Diversitatea și distribuția etnică	Educație multiculturală Asigurarea accesului egal la educație și a varietății opțiunilor (având în vedere dificultățile de constituire a claselor pentru minoritățile cu număr mic de elevi dintr-o zonă) Programe de sprijin pentru grupurile etnice dezavantajate

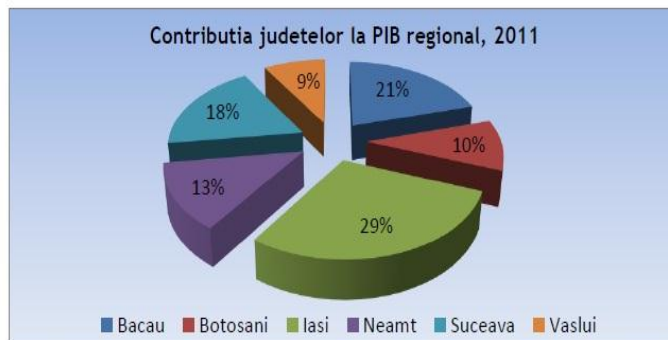
**CAPITOLUL III. PROFILUL
ECONOMIC AL JUDEȚULUI BACĂU**

3.1. Principalii indicatori economici

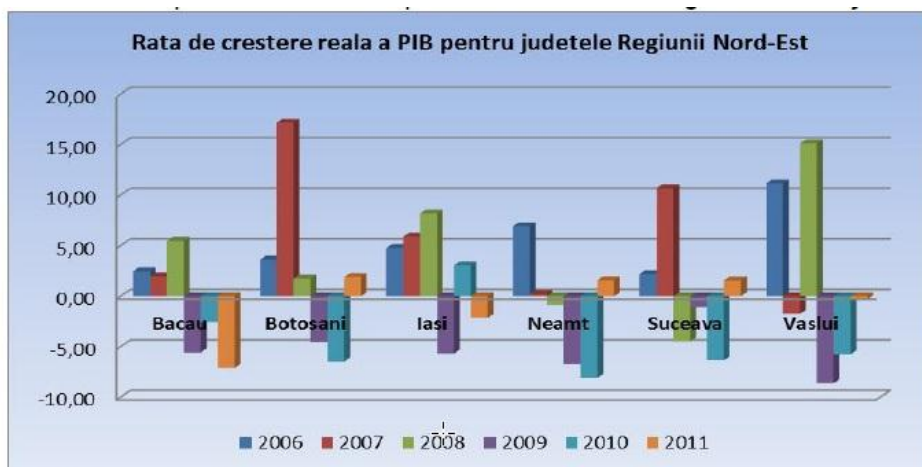
3.1.1. Produsul intern brut (PIB) și valoarea adăugată brută (VAB)

Deși Regiunea Nord-Est are cea mai mare populație dintre toate regiunile, aportul la Produsul Intern Brut național este de numai 10,2%, în 2011. La nivelul anului 2011 (pentru care exista date statistice la nivel regional, respectiv județean), cel mai mare aport la realizarea Produsului Intern Brut Regional îl aduc județele Iași (28,77%) și Bacău (20,56%). Practic, cele două județe realizează aproape jumătate din avuția regională. Județele Suceava și Neamț asigură aporturi de 18,45%, respectiv 13,33%, în timp ce cele mai mici aporturi sunt ale județelor Botoșani cu 10,15% și Vaslui cu 8,72% (fig. 3.1).

Sursa: Prelucrări pe baza datelor din Baza de date TEMPO - online, INS

Fig. 3.1. PIB pentru județele din regiunea Nord-Est, în anul 2011

Sursa: Prelucrări pe baza datelor din Baza de date TEMPO - online, INS

Fig. 3.2. Evoluția PIB din regiunea Nord-Est

Privită în detaliu această poziție pozitivă amintită anterior, este relativă, dacă avem în vedere evoluția reală a PIB în perioada 2006 – 2011, și mai ales între 2009 – 2011, conform graficului din fig. 3.2.

Cu peste 600.000 de locuitori și cu un Produs Inter Brut per capita de doar 4.700 de euro (cu 30% mai mic decât media națională), economia județului Bacău a traversat o perioadă dificilă, cauzată și de o migrație masivă a populației în străinătate în ultimul deceniu. Dintr-un pol industrial al Moldovei, care găzduia fabrici de panificație, de confecții sau de prelucrarea lemnului, Bacăul a ajuns să aibă ca activitate principală comerțul. Un rol important din acest punct de vedere îl are retailerul de bricolaj Dedeman. Cu toate acestea, mai puțin de unu din cinci (17%) din locuitorii Bacăului are un loc de muncă, sub media națională de 21%. Salariul mediu net din Bacău a fost de aproape 1.300 de lei net, mai mic cu 20% față de media înregistrată la nivel național (date valabile la nivelul lunii februarie 2014).

La o primă privire asupra datelor existente la nivelul anului 2011 se poate observa situația bună a **județului Bacău, în cadrul regiunii de dezvoltare Nord-Est**, cu un PIB - mil. prețuri curente de 11738.2 și un câștig salarial mediu net lunar - lei/salariat de 1. 256 lei. Atât primul cât și al doilea indicator situa județul pe locul doi în regiune. Cifra de afaceri a

societăților comerciale de pe teritoriul județului era de 4,5 mld euro, iar profitul brut de peste 340 mil. euro, cu o rată a profitului general de 7,6%.

Tabelul 3.1. Situația indicatorilor economici în Regiunea Nord Est
Sursa: D.J.S. Bacău

2011	Total regiune	Bacău	Botoșani	Iași	Neamț	Suceava	Vaslui
PIB - mil. prețuri curente	57 083	11 738	5 798	16 428	7 606	10 533	4 980
Rata șomajului - %	5.8	6.2	4.0	5.4	5.2	4.9	9.8
Câștigul salarial mediu net lunar - lei/salariat	1 199	1 256	1 074	1 342	1 114	1 136	1 046

Tabelul 3.2. Valoarea PIB pe județele regiunii Nord-Est, în perioada 2014 – 2019

Valoarea produsului intern brut, pe județe și regiuni

- milioane lei, prețuri curente -

	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Total economie	667577	712832	757031	805889	859886	917736
Nord - Est	68638,7	72821,1	77370,1	82280,9	87732,5	93570,2
Bacău	12910,3	13632,6	14465,8	15391,9	16429,3	17545,3
Botoșani	7154,1	7513,7	8006,3	8499,5	9042,1	9621,3
Iași	20588,8	22097,6	23460,3	24981,3	26654,7	28454,0
Neamț	9148,9	9536,7	10127,0	10752,8	11449,1	12192,0
Suceava	12785,0	13634,4	14498,3	15413,8	16440,0	17531,8
Vaslui	6051,7	6406,0	6812,4	7241,6	7717,2	8225,8

Dacă analizăm prognozele realizate în profil teritorial, la nivelul PRAI, referitoare la valoarea PIB 2014 – 2019, constatăm că județul Bacău (tabelul nr. 3.2 și graficul nr. 3.3), este pe locul 2 în regiune, mai exact are o evoluție crescătoare, în urma județului Iași. Creșterea PIB din 2019 față de 2014, la nivelul județului Bacău va fi de 36%, spre deosebire de județul Iași pentru care se prognozează o creștere de 38%.

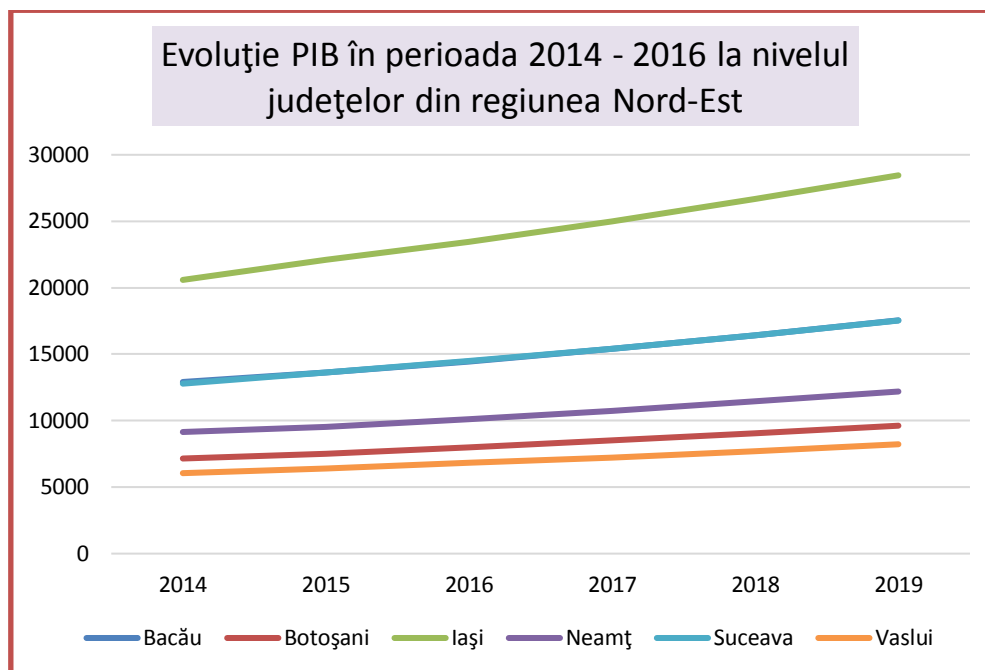

Fig. 3.3. Evoluția PIB în județele regiunii Nord-Est, 2014 – 2019

Tabelul nr. 3.3. Evoluția principalilor indicatori economico-sociali în perioada 2014 - 2018

						- modificări procentuale -	
	Total regiune	Bacău	Botoșani	Iași	Neamț	Suceava	Vaslui
2014							
Creșterea reală a PIB	3.2	1.8	4.9	2.9	2	5.7	1.9
PIB/Locuitor (euro)	4720	4797	4011	5909	4468	4556	3496
Numărul mediu de salariați	0.4	-1.7	0.6	1.2	0.1	3.5	-2.9
Rata șomajului înregistrat - %	6.6	6.8	5	5	6.1	6.7	11.4
Câștigul salarial mediu net lunar (lei/salariat)	1437	1455	1347	1649	1274	1352	1304
Câștigul salarial mediu net lunar	8.8	7.4	10.8	10	6.3	7.6	11.3
2015							
Creșterea reală a PIB	3.1	2.6	2	4.3	1.3	3.6	2.9
PIB/Locuitor (euro)	5016	5093	4251	6304	4685	4863	3704
Numărul mediu de salariați	2.9	3.2	3.1	2.6	2.2	3	4
Rata șomajului înregistrat - %	6.2	6.5	4.7	4.4	5.9	6.2	10.7
Câștigul salarial mediu net lunar (lei/salariat)	1555	1573	1460	1789	1376	1461	1411
Câștigul salarial mediu net lunar	8.2	8.1	8.4	8.5	8	8.1	8.2
2016							
Creșterea reală a PIB	4.2	4.1	4.5	4.1	4.2	4.3	4.3
PIB/Locuitor (euro)	5328	5416	4548	6654	4987	5162	3946
Numărul mediu de salariați	3.4	3.7	3.6	3.4	3.1	3.3	3
Rata șomajului înregistrat - %	6.3	6.7	4.9	4.5	6	6.3	10.8

Câștigul salarial mediu net lunar (lei/salariat)	1691	1705	1592	1954	1492	1583	1529
Câștigul salarial mediu net lunar	8.7	8.4	9	9.2	8.4	8.3	8.4
2017							
Creșterea reală a PIB	4.2	4.2	4	4.3	4	4.1	4.1
PIB/Locuitoar (euro)	5708	5818	4885	7104	5346	5524	4234
Numărul mediu de salariați	3.5	3.9	3.8	3.5	3.3	3.5	2.8
Rata șomajului înregistrat - %	6	6.3	4.4	4.2	5.8	6.1	10.6
Câștigul salarial mediu net lunar (lei/salariat)	1773	1789	1672	2044	1566	1656	1609
Câștigul salarial mediu net lunar	4.8	4.9	5	4.6	5	4.6	5.2
2018							
Creșterea reală a PIB	4.4	4.5	4.1	4.4	4.2	4.4	4.3
PIB/Locuitoar (euro)	6132	6270	5262	7595	5750	5929	4556
Numărul mediu de salariați	3	3.3	3.2	3.1	2.8	2.9	2.4
Rata șomajului înregistrat - %	5.8	6	4.2	4	5.6	5.9	10.4
Câștigul salarial mediu net lunar (lei/salariat)	1862	1876	1757	2148	1643	1741	1692
Câștigul salarial mediu net lunar	5.1	4.9	5.1	5.1	4.9	5.1	5.2
2019							
Creșterea reală a PIB	4.6	4.7	4.4	4.7	4.4	4.6	4.5
PIB/Locuitoar (euro)	6560	6729	5644	8089	6157	6334	4880
Numărul mediu de salariați	2.8	2.8	2.7	4.0	2.1	2.1	1.9
Rata șomajului înregistrat - %	5.5	5.7	4.0	3.7	5.4	5.7	9.9
Câștigul salarial mediu net lunar (lei/salariat)	1954	1965	1843	2255	1721	1826	1770
Câștigul salarial mediu net lunar	4.9	4.7	4.9	5.0	4.8	4.9	4.7

Continuând analiza evoluțiilor viitoare conform tabelului 3.3 și a datelor furnizate de ISE, constatăm că județul Bacău tinde să aibă o evoluție pozitivă, indicatorii analizați evoluând în sens pozitiv: PIB-ul va fi în creștere, rata șomajului în scădere, câștigul mediu salariat tot în creștere, însă numărul mediu de salariați are o evoluție în scădere, ceea ce nu este un aspect îmbucurător.

3.1.2 Firmele din județ. Dinamică, repartitia sectorială și pe clase de mărime

Sub impactul crizei economico-financiare, în Regiunea Nord-Est, deci și în județul Bacău, situația înmatriculării efectuate în perioada 01.01.2014 - 31.08.2014 comparativ cu aceeași perioadă a anului 2013, a înregistrat o evoluție descendentă, quantumul negativ fiind între 20 și 50%. Din informațiile furnizate de către Oficiul Național al Registrului Comerțului, sintetizate în Tabelele 3.4, 3.5 și graficul 3.4. se constată că la nivelul regiunii, județul Bacău a avut cel mai mic procent de scădere 20%, în condițiile în care județul Botoșani a înregistrat o scădere cu 505 la numărul înmatriculărilor de persoane fizice și juridice, în perioada analizată. Acest aspect, subliniază poziția relativ frunțasă a județului Bacău, din perspectiva inițierii unor noi afaceri, ceea ce face ca mediul economic să fie mai dinamic și pozitiv.

Tabelul 3.4. Înmatriculări efectuate în perioada 01.01.2014 - 31.08.2014 – pe anul 2013

Judet	Nr. înmatriculări în perioada 01.01.2014- 31.08.2014													SRL	Nr. total înmatriculări în perioada 01.01.2014 - 31.08.2014
	ALT	CA	GEIE	GIE	IF	II	PFA	SA	SC	SCA	SCS	SNC			
Bacău					20	495	356	2	11					774	1658
Botoșani		2			5	301	158	1						281	748
Iași				1	31	531	719	3						1296	2581
Neamț		2			24	324	338							485	1173
Suceava		1			31	409	398							702	1541

Tabelul 3.5. Înmatriculări efectuate în perioada 01.01.2013 - 31.08.2013

Judet	Nr. înmatriculări în perioada 01.01.2013 - 31.08.2013													SRL	Nr. total înmatriculări în perioada 01.01.2013 - 31.08.2013
	ALT	CA	GEIE	GIE	IF	II	PFA	SA	SC	SCA	SCS	SNC			
Bacău					32	662	532	2						847	2075
Botoșani		22			2	453	778	2						255	1512
Iași		1			30	749	1177	5	3					1442	3407
Neamț		1			45	437	504	2						505	1494
Suceava		1			23	549	960		1					651	2185

Judet	Dinamica
Bacău	-20.10%
Botoșani	-50.53%
Iași	-24.24%
Neamț	-21.49%
Suceava	-29.47%

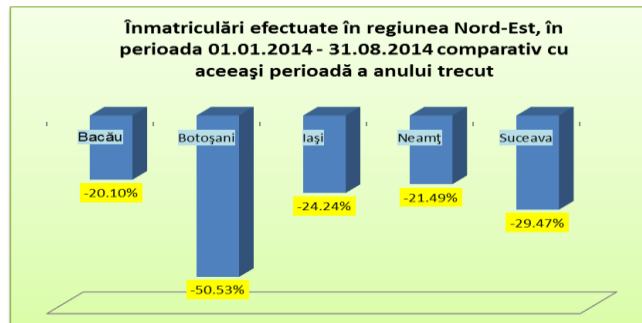

Fig. 3.4 Dinamica înmatriculărilor în regiunea Nord-Est în perioada 01.01.2014 - 31.08.2014 comparativ cu aceeași perioadă a anului trecut

Sursa: Oficiul Național al Registrului Comerțului

Un alt aspect care subliniază situația relativ favorabilă a mediului economic băcăuan este reflectat în Fig. Nr. 3.4. prin care putem constata locul II ocupat de județul Bacău la numărul societăților comerciale înregistrate, a căror capital social subscris este cu participare străină, date furnizate de D.J.S. Bacău, pentru luna iunie 2014.

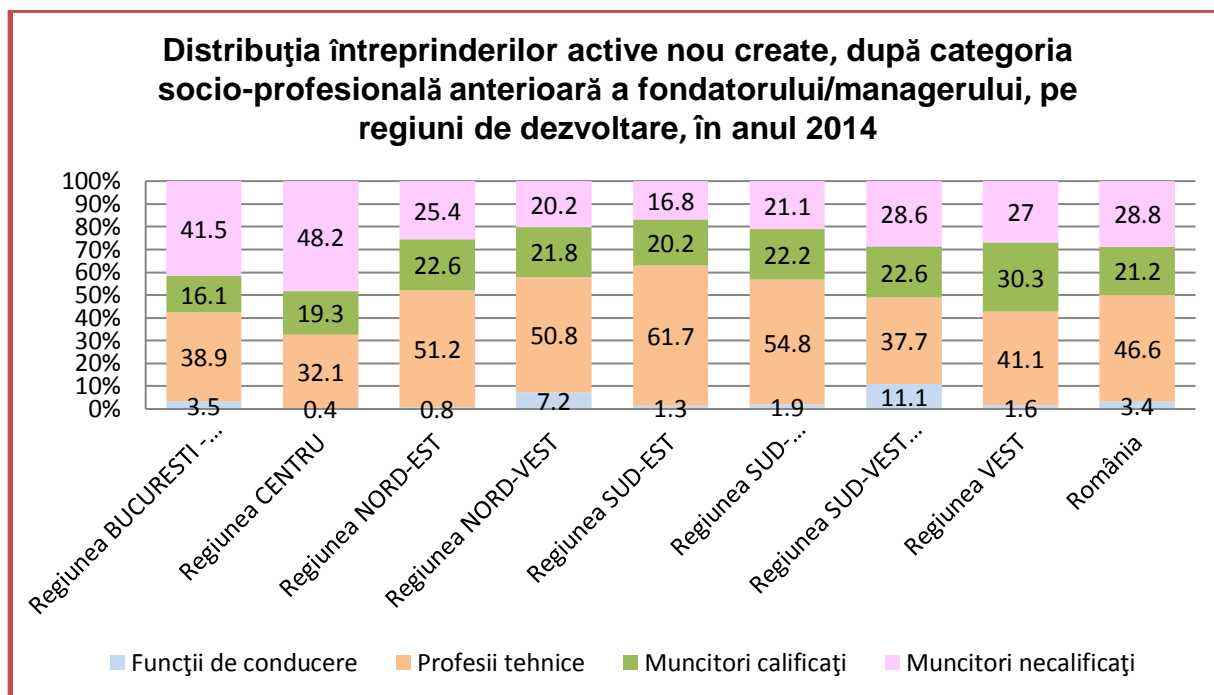

Fig. 3.5. Tipul de antreprenor la nivelul anului 2014

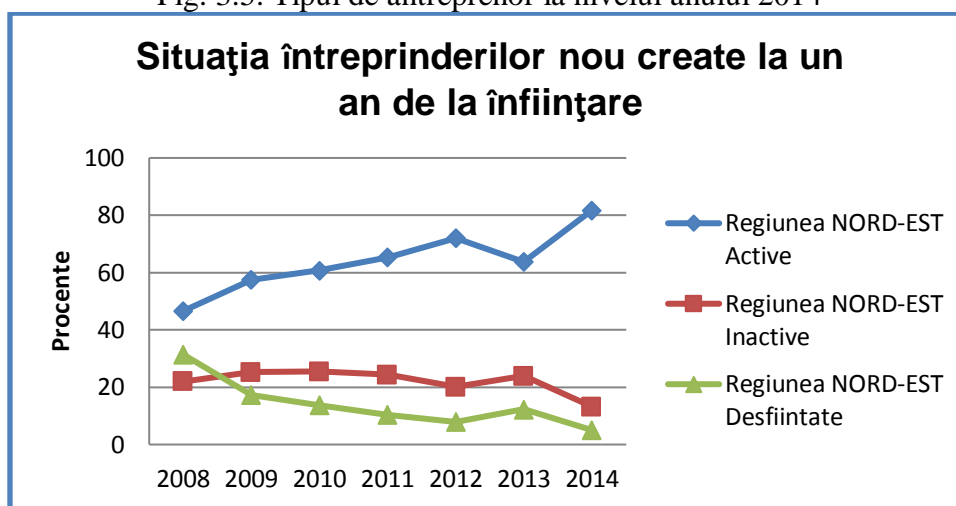

Fig. 3.6. Evoluția întreprinderilor nou create

3.1.3. Unităților locale active din industrie, construcții, comerț și alte servicii

Ponderea sectoarelor economice în cifra de afaceri a județului nu face notă discordantă cu situația de la nivel național: comerțul are ponderea cea mai mare (33,7%), urmat de servicii (18%) și construcții (17,6%), în timp ce ponderea cea mai mică este deținută de agricultură (1%) și industria ușoară (1,86%). În ceea ce privește productivitatea muncii, se constată că serviciile și comerțul ocupă primele locuri, dar turismul se află la baza clasamentului (20 mii euro/salariat).

Din punctul de vedere al obiectului de activitate, precizat pe activități CAEN rev.2, la nivelul anului 2012, în județul Bacău, 44% dintre acestea erau din domeniul Comerț cu ridicata și cu amănuntul, repararea și întreținerea autovehiculelor și motocicletelor, 11% din industria prelucrătoare și 10% din construcții, ponderea cea mai mică fiind a firmelor având obiectul de activitate „alte servicii” (Tabelul 3.6. și Fig. 3.7).

Tabelul 3.6 Unități locale active din industrie, construcții, comerț și alte servicii, pe activități CAEN rev.2 și clase de mărime, în anul 2012, Sursa: D.J.S. Bacău

Județul Bacău Activități (secțiuni CAEN, Rev. 2)	număr unități				
	Total	din care: pe clase de mărime, după numărul de salariați			
		0-9	10-49	50-249	250 și peste
Bacău	10263	9001	1021	203	38
Industrie extractivă	26	15	7	2	2
Industrie prelucrătoare	1162	842	222	79	19
Producția și furnizarea de energie electrică și termică, gaze și apă	13	7	2	2	2
Distribuția apei; salubritate, gestionarea deșeurilor, activități de decontaminare	68	47	12	6	3
Construcții	1034	826	167	36	5
Comerț cu ridicata și cu amănuntul, repararea și întreținerea autovehiculelor și motocicletelor	4476	4087	345	41	3
Transport, depozitare	653	583	64	4	2
Hoteluri și restaurante	527	456	65	6	-
Informații și comunicații	253	233	16	3	1
Tranzacții imobiliare	258	249	9	-	-
Activități profesionale, științifice și tehnice	862	824	38	-	-
Activități de servicii administrative și activități de servicii suport	327	275	32	19	1
Învățământ ¹⁾	82	76	6	-	-
Sănătate și asistență socială ¹⁾	242	221	18	3	-
Activități de spectacole, culturale și recreative	73	64	8	1	-
Alte activități de servicii	207	196	10	1	-
¹⁾ Include numai unitățile locale cu activitate de învățământ sau sănătate și asistență socială, organizate ca societăți comerciale.					

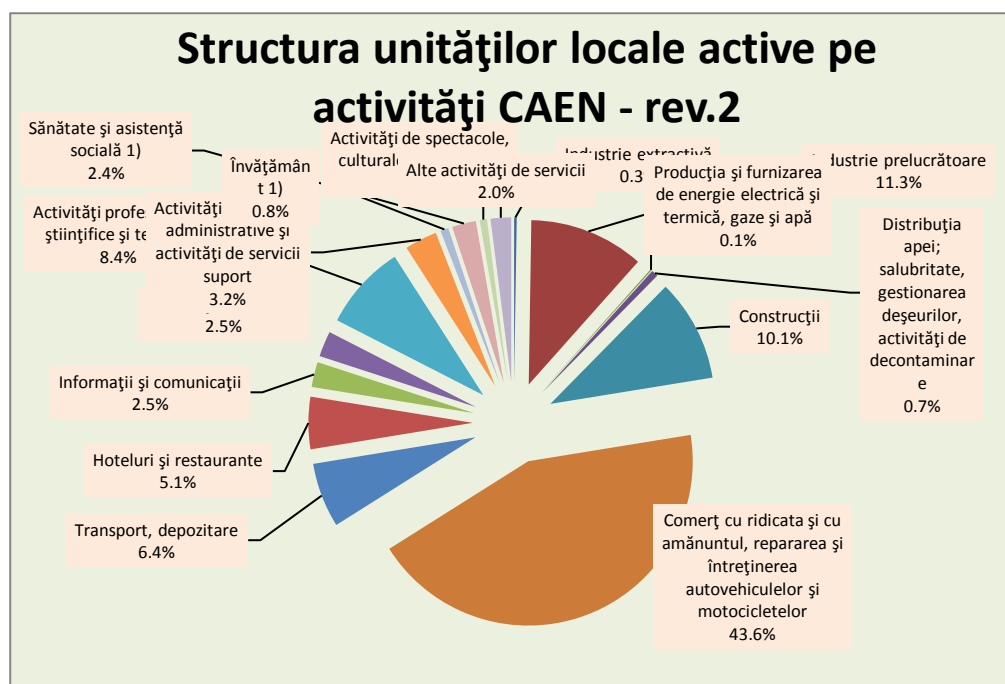

Fig. 3.7. Unități locale active din industrie, construcții, comerț și alte servicii, pe activități CAEN rev. 2, la nivelul anului 2012, total

Un alt aspect ce trebuie avut în vedere, dacă analizăm tipul unităților active la nivelul județului Bacău (Fig. 3.8), este faptul că cele mai multe dintre ele sunt microîntreprinderi (87,7%), iar sectorul IMM-urilor cuprinde 99% din totalul unităților locale active, foarte puține fiind întreprinderi mari și foarte mari, ceea ce reflectă flexibilitatea mediului de afaceri băcăuan, impusă de condițiile în permanentă schimbare ale economiei și nu numai. Din această perspectivă, învățământul tehnico-profesional trebuie să rețină necesitatea racordării permanente la nevoile mediului de afaceri, în timp util și respectând cerințele de calitate impuse.

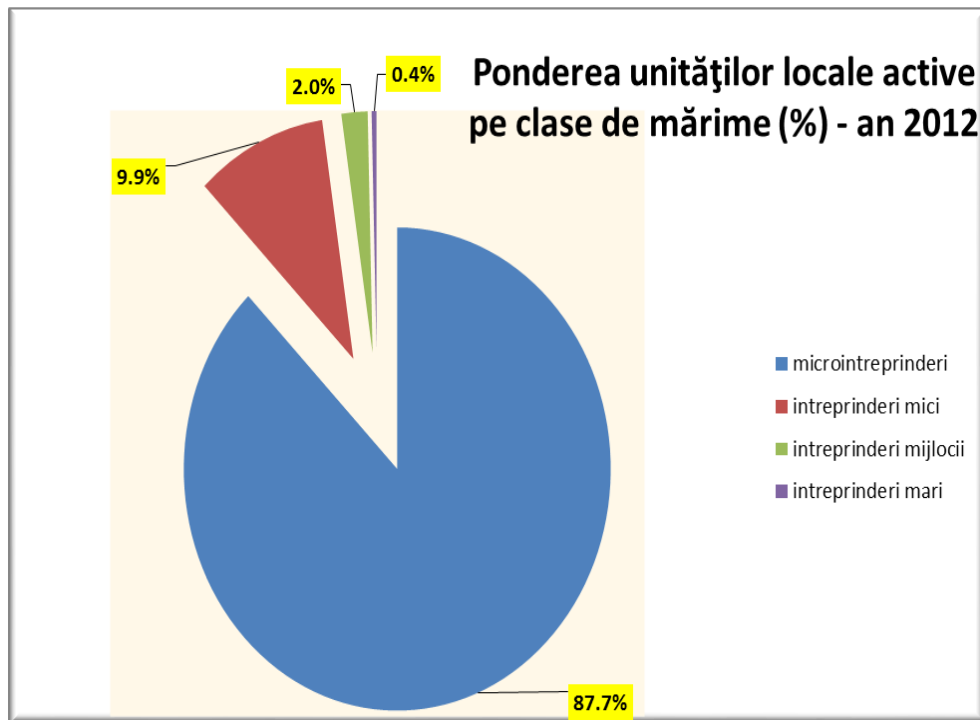

Fig. 3.8 Structura unităților active pe clase de mărime după numărul de salariați

Structura activităților economice

Din punct de vedere al rezultatelor economico-financiare înregistrate, situația generală a agenților economici din județul Bacău, care au desfășurat activități, se prezenta astfel la finalul anului 2011, conform informațiilor furnizate de CCI Bacău în „Starea economiei județului Bacău 2012”:

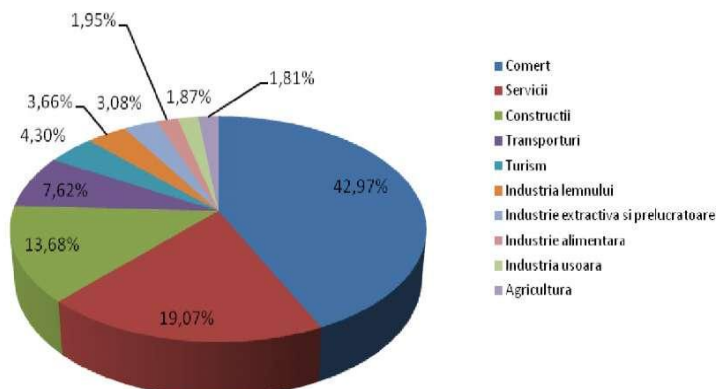
Număr societăți comerciale cu activitate	10.952
Cifră de afaceri (mil. Euro)	4295,58
Profitul brut (mil. Euro)	338,14
Rata profitului (%)	7,28
Pierderi (mil. Euro)	101,8
Număr salariați	86.478
Productivitatea (mii Euro /salarizat)	50,46

În continuare, prezentăm distribuția pe subdomenii și ponderea acestora în economia județeană, în funcție de 7 indicatori principali (cifra de afaceri, număr de unități active, profit brut, rata profitului, pierderile, numărul de salariați și productivitatea muncii).

Numărul cel mai mare de societăți comerciale activează în domeniul **comerț**, respectiv 4.951 societăți, reprezentând 42,97% din totalul numărului de societăți active, urmat de sectorul **servicii** cu 2.197 societăți și o pondere de 19,07%, **construcții**, cu 1.576 societăți ce dețin o pondere de 13,68%; **cele mai puține** societăți comerciale activează în domeniile **agricultură**, 208 societăți cu o pondere de 1,81% și **industrie alimentară**, 225 cu o pondere de 1,95%

Ponderea sectoarelor în economia județeană în funcție de cifra de afaceri

Tabelul 3.7.

CIFRA DE AFACERI, INVESTIȚIILE BRUTE, INVESTIȚIILE NETE ȘI PERSONALUL UNITĂȚILOR LOCALE ACTIVE

	Cifra de afaceri (milioane lei prețuri curente)	Investiții brute (milioane lei prețuri curente)	Investiții nete (milioane lei prețuri curente)	Personalul (număr persoane)
JUDEȚUL BACĂU				
2014				
<i>Total</i>	15378	1994	1184	78474
Industria extractivă	104	517	355	2089
Industria prelucrătoare	3979	428	279	24664
Producția și furnizarea de energie electrică și termică, gaze, apă caldă și aer condiționat	170	15	11	823
Distribuția apei; salubritate, gestionarea deșeurilor, activități de decontaminare a terenurilor	273	75	11	2149
Construcții	1556	115	59	9272
Comerț cu ridicata și cu amănuntul; repararea și întreținerea autovehiculelor și	7563	341	143	21551

motocicletelor				
Transport, depozitare și activități de poștă și de curier	607	82	76	4760
Hoteluri și restaurante	159	18	9	2664
Informații și comunicații	275	329	187	1504
Tranzacții imobiliare, închirieri și activități de servicii prestate în principal întreprinderilor	478	53	37	6074
Învățământ ²	14	2	1	289
Sănătate și asistență socială ²	111	14	10	1329
Alte activități de servicii colective, sociale și personale	88	6	5	1306

Analizând mediul economic al județului Bacău se constată că, la nivelul anului 2014, sectorul cu cea mai mare cifră de afaceri era comerțul cu ridicata și cu amănuntul, repararea și întreținerea autovehiculelor și motocicletelor – 7563 mil. lei (50% din CA totală a județului) – urmat de industria prelucrătoare – 3979 mil. lei (25,8%) și construcții cu 1556 mil lei (10%), pe ultimele locuri situându-se sectoarele hoteluri și restaurante și alte activități de servicii (Tabelul 3.7). Situație este comparabilă și la nivelul Regiunii Nord-Est, unde cele 3 sectoare amintite, ocupă primele 3 locuri în economia regiunii, procentele fiind relativ diferite: comerț 43,3%, industrie prelucrătoare 30,4% și construcții 9,6%, ceea ce înseamnă că la nivelul județului Bacău sectorul construcțiilor este mai bine reprezentat, dacă luăm în considerare cifra de afaceri, comerțul are aproape aceeași pondere, iar industria prelucrătoare deține în județul nostru o pondere mai mică.

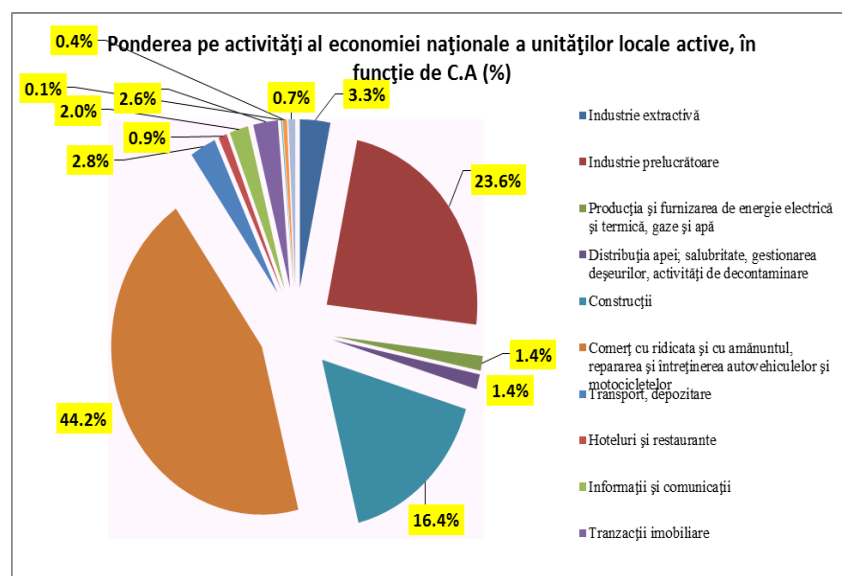

Fig. 3.9. Ponderea activităților unităților locale active în funcție de cifra de afaceri

Tabelul 3.8. Cifra de afaceri, investițiile brute și personalul unităților locale active, din industrie, construcții, comerț și alte servicii, pe activități ale economiei naționale, Regiunea Nord - Est

2012 – Regiunea NORD – EST, milioane lei prețuri curente			
	Cifra de afaceri	Investiții brute	Personalul ¹⁾ (număr persoane)
Total	75897	7185	387003
Industrie extractivă	738	459	3247
Industrie prelucrătoare	23109	2156	121870
Producția și furnizarea de energie electrică și termică, gaze, apă caldă și aer condiționat	1512	194	5105
Distribuția apei; salubritate, gestionarea deșeurilor, activități de decontaminare	1067	226	9735
Construcții	7291	1157	46154
Comerț cu ridicata și cu amănuntul; repararea autovehiculelor și motocicletelor	32894	1037	100263
Transport, depozitare și activități de poștă și de curier	2948	398	29109
Hoteluri și restaurante	974	242	15626
Informații și comunicații	1651	80	9579
Tranzacții imobiliare, închirieri și activități de servicii prestate în principal întreprinderilor	2514	1134	33269
Învățământ ²⁾	51	15	1426
Sănătate și asistență socială ²⁾	316	54	4745
Alte activități de servicii colective, sociale și personale	832	33	6855

¹⁾ Numărul mediu de persoane ocupate = numărul total de personal (salariat și nesalariat) care a lucrat în întreprindere în cursul perioadei de referință, inclusiv personalul detașat (care lucrează în afara întreprinderii), remunerat de întreprindere.
²⁾ Include numai unitățile locale cu activitate de învățământ sau sănătate și asistență socială, organizate ca societăți comerciale.

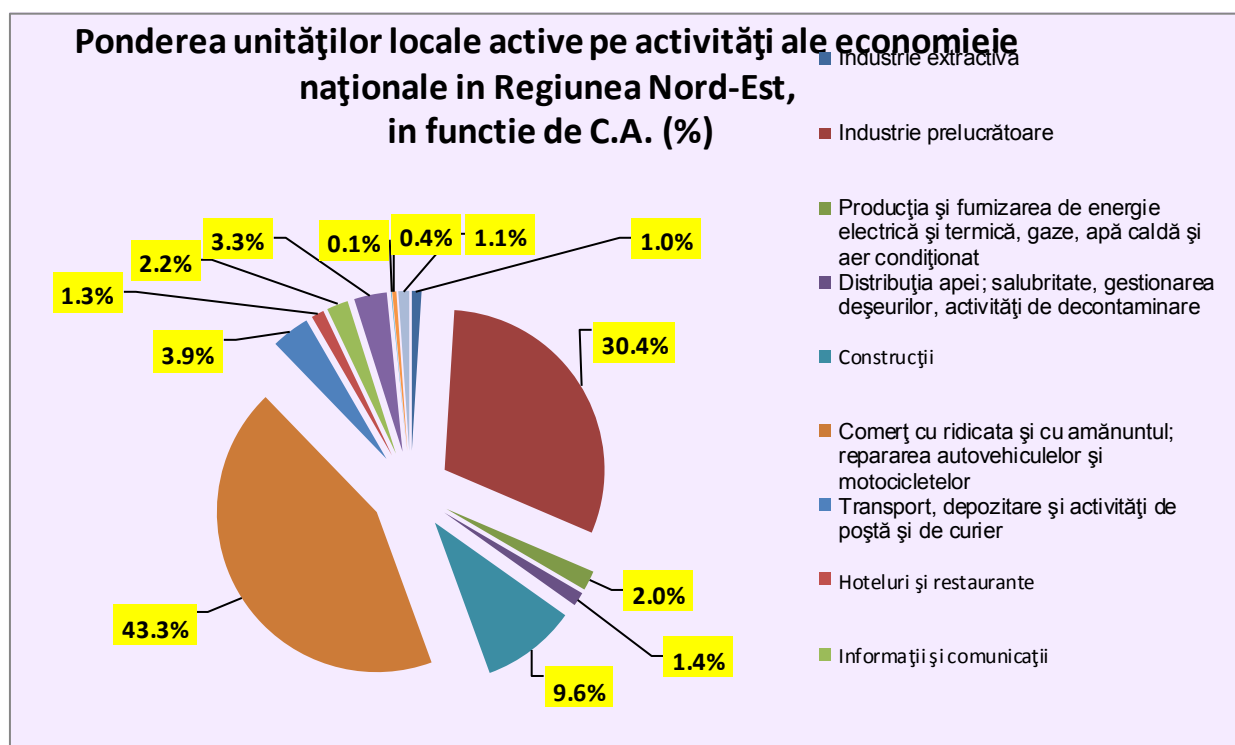

Fig. 3.10. Ponderea unităților locale active pe activități ale economiei naționale în Regiunea Nord-Est, în funcție de C.A

Un aspect ce evidențiază faptul că din punct de vedere economic, județul Bacău, nu mai este la nivelul atins în anii 2000 – 2007, este volumul investițiilor nete pe activități economice, în intervalul 2008 – 2014. Astfel tabelul 3.9. și fig. 3.11. scot în evidență scăderea investițiilor nete în toate domeniile de activitate, pe perioada corespunzătoare crizei economice, evoluție identică și la nivelul regiunii Nord-Est.

Tabelul nr. 3.9. Investiții nete din unitățile locale, pe activități ale economiei naționale la nivel de secțiune CAEN Rev.2, regiuni de dezvoltare și județe

Macroregiuni, regiuni de dezvoltare și județe	CAEN Rev.2 (activități ale economiei naționale)	Ani - milioane lei						
		2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Regiunea NORD-EST	TOTAL	7116	4385	3923	5497	5245	:	:
	01 Agricultură, vânătoare și servicii anexe	243	246	302	325	344	:	:
	02 Silvicultură și exploatare forestiera	27	22	38	47	51	:	:
	03 Pescuitul și acvacultura	6	3	4	3	3	:	:
	B INDUSTRIA EXTRACTIVĂ	442	383	351	339	440	372	379
	C INDUSTRIA PRELUCRĂTOARE	2121	1101	1054	2122	1483	1056	1201
	D PRODUCȚIA ȘI FURNIZAREA DE ENERGIE ELECTRICĂ ȘI TERMICĂ, GAZE, APĂ CALDA ȘI AER CONDIȚIONAT	305	197	228	229	174	508	154
	E DISTRIBUȚIA APEI; SALUBRITATE, GESTIONAREA DEȘEURILOR, ACTIVITĂȚI DE DECONTAMINARE	138	224	235	143	166	238	183
	F CONSTRUCȚII	667	689	355	703	388	445	543
	G COMERȚ CU RIDICATA ȘI CU AMĂNUNTUL; REPARAREA AUTOVEHICULELOR ȘI MOTOCICLETELOR	1523	722	588	774	678	652	592
	H TRANSPORT ȘI DEPOZITARE	564	284	300	287	350	354	548
	I HOTELURI ȘI RESTAURANTE	189	103	83	96	119	131	103
	J INFORMAȚII ȘI COMUNICAȚII	102	102	54	60	70	108	254
	K TRANZACȚII IMOBILIARE, ÎNCHIRIERI ȘI ACTIVITĂȚI DE SERVICII PRESTATE ÎN PRINCIPAL ÎNTREPRINDERILOR ¹	687	251	241	287	898	396	298
	L ÎNVĂȚĂMÂNT	20	5	7	6	6	5	18
	M SĂNĂTATE ȘI ASISTENȚĂ SOCIALĂ	43	29	62	50	48	40	51
	N ALTE ACTIVITĂȚI DE SERVICII	39	24	21	26	27	21	25

	Total industrie, construcții, comerț și alte servicii	1661	964	981	1082	1062	914	1184
Bacau	B INDUSTRIA EXTRACTIVĂ	400	360	330	314	402	344	355
	C INDUSTRIA PRELUCRĂTOARE	298	140	163	215	217	175	279
	D PRODUCȚIA ȘI FURNIZAREA DE ENERGIE ELECTRICĂ ȘI TERMICĂ, GAZE, APĂ CALDĂ ȘI AER CONDIȚIONAT	100	3	42	39	10	12	11
	E DISTRIBUȚIA APEI; SALUBRITATE, GESTIONAREA DEȘEURILOR, ACTIVITĂȚI DE DECONTAMINARE	24	7	19	21	17	4	11
	F CONSTRUCȚII	170	106	87	136	82	49	59
	G COMERȚ CU RIDICATA ȘI CU AMĂNUNTUL; REPARAREA AUTOVEHICULELOR ȘI MOTOCICLETELOR	343	149	136	214	186	192	143
	H TRANSPORT ȘI DEPOZITARE	132	104	99	45	51	53	76
	I HOTELURI ȘI RESTAURANTE	26	18	17	17	24	13	9
	J INFORMAȚII ȘI COMUNICAȚII	18	22	20	22	21	21	187
	TRANZACȚII IMOBILIARE, ÎNCHIRIERI ȘI ACTIVITĂȚI DE SERVICII PRESTATE ÎN PRINCIPAL ÎNTREPRINDERILOR ¹	127	41	44	42	34	39	37
	P ÎNVĂȚĂMÂNT	6	1	2	1	2	1	1
	Q SĂNĂTATE ȘI ASISTENȚĂ SOCIALĂ	11	9	17	10	11	7	10
	S ALTE ACTIVITĂȚI DE SERVICII	6	4	5	6	5	3	5

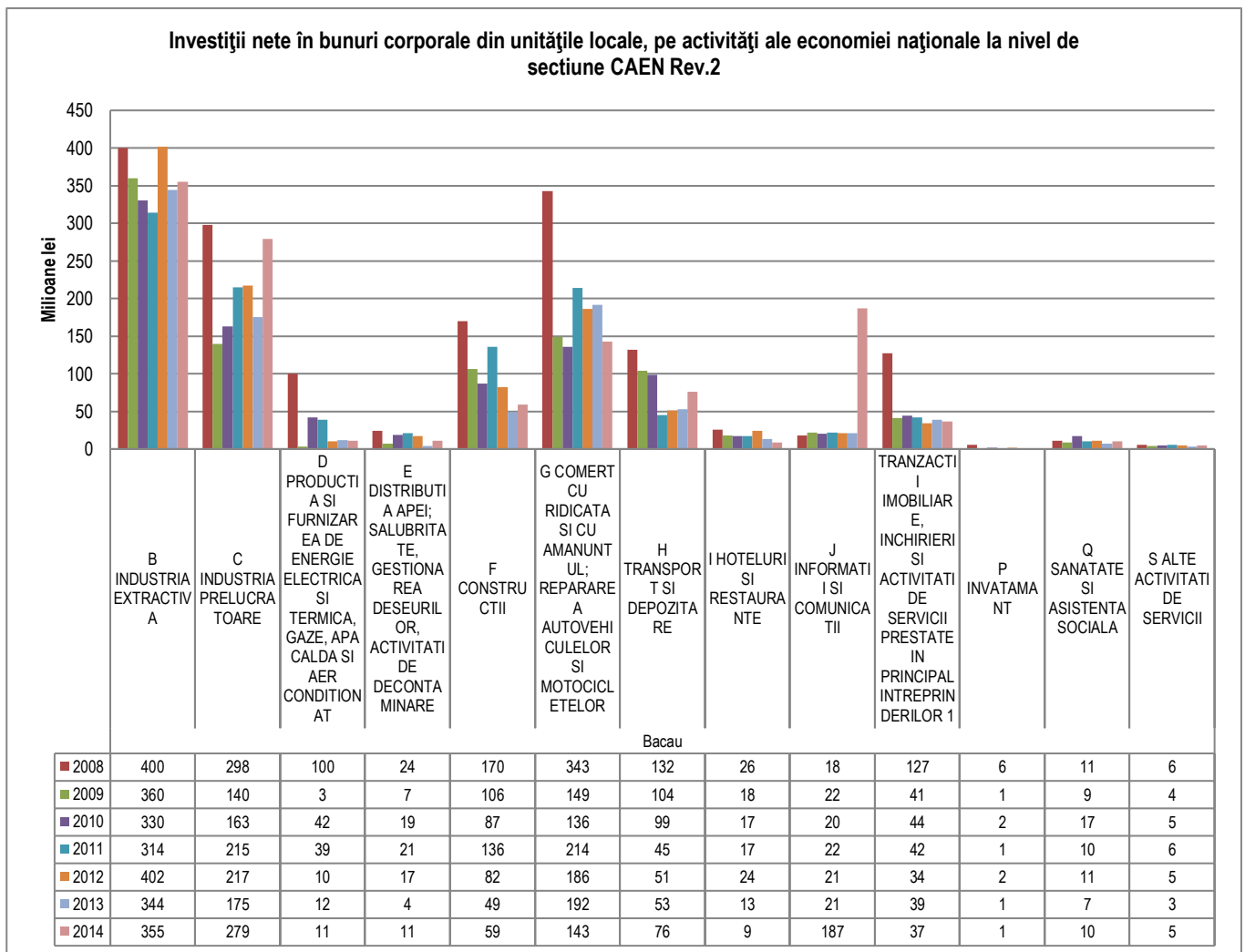

Fig. 3.11. Evoluția investițiilor nete pe activități ale economiei naționale, în județul Bacău, 2008 – 2014

Tabelul nr. 3.9. și fig. 3.11 ne arată că domeniul cu cea mai puternică scădere a fost producția și furnizarea de energie electrică și termică, gaze, apă caldă și aer condiționat. Există însă un sector în care investițiile au crescut în intervalul 2008 – 2014, de 10,3 ori, acesta fiind domeniul informații și comunicații, creșterea cea mai mare în toată regiunea Nord-Est, adăugând și faptul că la nivel național, această activitate economică a avut investiții în scădere, conform statisticilor INS, Baza de date TEMPO ONLINE.

Activități economice și ponderea populației ocupate

Pentru a avea o imagine mai clară a situației economiei județului Bacău trebuie să avem în vedere și modul în care dinamica activității economice a avut impact asupra gradului de ocupare al populației. Capacitatea unor sectoare de a absorbi forță de muncă este în declin, în timp ce ritmul de ocupare este în creștere în alte domenii. Din datele existente pentru perioada 2008-2013 se poate remarca o diminuare continuă a numărului de persoane active: dacă în anul 2008 populația activă civilă era de 236.100 persoane, numărul persoanelor ocupate scăzuse la 224.400 în 2013 (o diminuare de 9,5%), aceasta scădere fiind mai pronunțată în cazul populației de sex feminin decât a celei de sex masculin. Ritmul de scădere al populației active a fost asemănător cu media națională (scădere de 9,8% în aceeași perioadă), dar și cu tendința la nivel regional (în regiunea Nord Est, scăderea a fost de 9,7%). Pentru aceeași perioadă se înregistrează modificări importante ale distribuției populației active ocupate, în funcție de activitățile economiei județene, devenind evidentă o deplasare a populației active ocupate dinspre domeniile agriculturii și

industriei către construcții, comerț și tranzacții imobiliare, învățământ sau sănătate și asistență socială.

- În domeniul agriculturii, vânătorii și silviculturii, în care lucrează cel mai mare număr de persoane din județul Bacău, populația ocupată a crescut de la 66.000 persoane, în anul 2009, la 69.100 de persoane în anul 2013 (creștere cu 2,7%), evoluție ce reflectă tendința la nivel național;
- În domeniul industriei, al doilea ca număr de persoane ocupate, populația ocupată a scăzut de la 46.900 persoane în 2009 la 38.800 în 2013 (scădere cu 17%), evoluție mult accelerată față de media națională, de doar 2,33%;
- În domeniul construcțiilor, populația ocupată a scăzut de la 23.700 persoane la 21.700 persoane (- 8,5%);
- Sectorul comerțului angaja în anul 2009, 28.800 persoane, iar în 2013 erau 28.300 de persoane, cu 0,2% mai puțin;
- Populația ocupată în sectorul „tranzacțiilor imobiliare și alte servicii” a scăzut cu 50% în această perioadă, evoluție ce reflectă și tendința la nivel național, ca urmare a crizei de pe piața imobiliară;
- În domeniul educației, în perioada 2009 – 2013, populația ocupată civilă a scăzut cu 5%;
- Populația ocupată în domeniul sănătății și asistenței sociale a scăzut cu 11% în județul Bacău.

În concluzie putem afirma că singurul domeniu în care s-a înregistrat o creștere semnificativă, la nivelul județului Bacău, în perioada 2009 – 2013, a fost domeniul *agriculturii, vânătorii și silviculturii*, scăderile cele mai însemnate fiind la nivelul domeniilor: *tranzacțiilor imobiliare și alte servicii, industriei, sănătății și asistenței sociale, educației și comerțului*, cu cea mai mică scădere, de doar 0,2%.

3.1.4. Întreprinderile mici și mijlocii

În județul Bacău se constată o reprezentativitate ridicată a sectorului IMM în numărul de firme cu cifra de afaceri din județul Bacău, dar și contribuția majoră pe care o au acestea în economia județului, în condițiile în care:

- IMM-urile reprezentau 99,8% din totalul firmelor active în anul 2012, conform informațiilor furnizate de D.J.S. Bacău. Cu toate acestea, IMM-urile au obținut numai 58,7% din profitul total la nivel de județ și asigurau numai aproximativ 72,4% din locurile de muncă din județ;
- IMM-urile au înregistrat o rată medie a profitului superioară de 7,8% celei medii înregistrate la nivelul sectorului economic activ din județul Bacău de 7,59%.

Conform mărimii firmelor, sectorul IMM-urilor băcăuane este format din:

- Microîntreprinderi (9.001) - 87,8%;
- Întreprinderi mici (1021) - 9,9%;
- Întreprinderi mijlocii (203) - 1,9%.

Observații și concluzii sectorul IMM pentru perioada 2008 - 2012

- sectorul **microîntreprinderilor** a avut, cu unele excepții, o evoluție negativă, numărul total de microîntreprinderi a scăzut în intervalul 2008 - 2012, de la 10.260 în 2008 la 90001 în 2012, scăderea fiind de 12%
- sectorul **întreprinderilor mici** a avut însă o evoluție pozitivă în intervalul 2008 – 2012, numărul acestui tip de întreprinderi crescând de la 993 în 2008 la 1.021 la nivelul anului 2012, creșterea fiind de aproape 3%.

- sectorul **întreprinderilor mijlocii** a înregistrat în același interval de analiză evoluții negative, deoarece numărul de firme din acest sector a scăzut de la 235 la 203 în 2012, scăderea fiind de 14%.

Analizând informațiile de mai sus putem afirma că sectorul IMM-urilor a fost destul de afectat de criza economică din perioada 2009 - 2013, microîntreprinderile au reușit cu greu să facă față blocajelor financiare și legislației destul de restrictive, chiar și întreprinderile mijlocii, care au o putere financiară mai mare, nu au reușit să treacă peste perioada de criză fără pierderi financiare și ale forței de muncă, situația însă începe să se redreseze.

La nivelul anului 2013, situația sectorului I.M.M. este următoarea:

Sursa: C.C.I. Bacău

Indicatori economico-financiar	S.C. cu cifra de afaceri in 2013		Pondere sector I.M.M. (%)
	Total	I.M.M.	
Număr societăți comerciale	9.132	9.104	99,7
Cifra de afaceri (mil. Euro)	3.572,07	1.898,51	53,15
Număr salariați	71.794	50.255	69,98

Conform mărimii firmei, sectorul IMM-urilor băcăuane este format din:

Sursa: C.C.I. Bacău

Indicatori economico-financiar	S.C. cu cifra de afaceri in 2013			Total sector I.M.M. 2013
	Microîntreprinderi	Întreprinderi mici	Întreprinderi mijlocii	
Număr societăți comerciale	8.104	846	154	9104
Cifra de afaceri (mil. Euro)	526,26	667,18	705,06	1.898,51
Număr salariați	16.599	17.337	16.319	50.255

Având în vedere indicatorii economico-financiar se constată faptul că în continuare microîntreprinderile reprezintă cel mai numeros sector în cadrul I.M.M.-urilor, reprezentând 89,02% din total, au înregistrat 27,72% din total cifră de afaceri la nivel de sector și 33,03% din numărul de salariați. Întreprinderile mici reprezintă 9,29% din totalul I.M.M.-urilor, au înregistrat 35,14% din total cifră de afaceri la nivelul I.M.M.-urilor și 34,50% din numărul de salariați. Întreprinderile mijlocii reprezintă 1,69% din total IMM-uri la nivel de județ, au înregistrat 27,14% din total cifră sector I.M.M. și 32,47% din numărul de salariați.

Exportul

Cât privește comerțul internațional, potrivit datelor furnizate de Autoritatea Națională a Vămilelor și a datelor colectate de I.N.S. din declarațiile statistice INTRASTAT, exporturile calculate în prețuri FOB (date provizorii) au totalizat în anul 2013, 402.602 mii euro, în creștere cu 11,6% față de anul 2012.

În structura exporturilor din anul 2013, cinci secțiuni au deținut 73,9% din total exporturi: materiale textile și articole din acestea (29,7%), produse din lemn, exclusiv mobilier (19,5%), mijloace și materiale de transport (10,1%), mașini și aparate; echipamente electrice; aparate de înregistrat sau de produs sunetul și imaginile (8,1%). La nivel de regiune, un volum mai mic al

exporturilor s-a înregistrat în județele: Vaslui (care a exportat 6,0% din totalul exporturilor din cadrul regiunii Nord-Est) și Botoșani (11,6%).

În anul 2013, județul Iași a înregistrat 29,7% din exporturile Regiunii de Nord Est, județele Suceava și Neamț au exportat fiecare câte 17,7% din totalul exporturilor la nivel de regiune, un volum al exporturilor mai mic înregistrându-se în județele: Bacău (care a exportat 17,3% din totalul exporturilor din cadrul regiunii Nord-Est), Botoșani (11,6%) și Vaslui (6,0%). În anul 2013, regiunea Nord-Est, a deținut o pondere de 4,7% în totalul exporturilor efectuate de România.

Potrivit datelor Direcției Județene de Statistică Bacău, în anul 2013 valoarea importurilor (date provizorii) din județul Bacău s-a situat la 406.833 mii euro, cu 2,7% mai mici față de anul 2012. Datele statistice sunt atât pe schimburile intracomunitare, cât și pentru relațiile cu alte țări din afara spațiului european. Atât la export, cât și la import, în județul Bacău pe primul loc se situează materialele textile. Am exportat anul trecut, după textile și produse din lemn, dar am importat pe locul al doilea mașini și aparate; echipamente electrice; aparate de înregistrat sau de produs sunetul și imaginile.

3.2. Informații parțiale

3.2.1. Cerințele de competitivitate la nivelul Uniunii Europene

Ca urmare a integrării României în UE, firmele din județ s-au confruntat cu o presiune concurențială sporită pentru a rezista pe piața internă, pentru a valorifica oportunitățile participării pe piața UE. Noi firme și investiții de capital străin vor fi atrase în județ.

Dincolo de avantajul conjunctural (care se va reduce în timp) al prețului relativ scăzut al forței de muncă, competitivitatea firmelor va fi condiționată într-o măsură din ce în ce mai mare de creșterea valorii adăugate prin eforturi susținute de inovare și segmentare pentru cucerirea și păstrarea pieței, cu accent pe *tehnologie, calitate, design, marketing, tehnici de vânzare* adecvate.

Nevoile de competitivitate ale firmelor vor conduce și la dezvoltarea și diversificarea pieței de servicii pentru afaceri ("business to business"): servicii de consultanță, financiare, comerciale etc., dar și alte servicii pentru întreprinderi rezultate din externalizarea unor activități auxiliare producției și contractate cu firme specializate - de ex. de întreținere și reparații (mentenanță), servicii pentru produsele vândute etc.

Strategia de dezvoltare a județului Bacău

De menționat că datele sunt preluate din raportările serviciilor publice deconcentrate și din Strategia de dezvoltare economico-socială a județului Bacău pe perioada 2010-2021, aprobată de Consiliul Județean Bacău. Conform acestei strategii, județul Bacău până în anul 2021 va ajunge unul din principalele motoare de dezvoltare economică ale Regiunii Nord Est, un nod logistic regional și un model de creștere sustenabilă. Creșterea sa economică, avându-și avangarda în industria de înaltă tehnologie, se va baza pe tradiția sa industrială, dar va căuta să repare dezechilibrele trecutului, tinzând spre convergență și incluziune socială. Trăgându-și energia din vastul rezervor de talent și cunoaștere al resurselor sale umane, dezvoltarea sa viitoare va fi deopotrivă echitabilă, armonioasă și prietenoasă mediului înconjurător .

Obiectivele stabilite prin această strategie :

Obiective strategice verticale:

1. Creșterea competitivității sectoarelor agro-alimentar și forestier și dezvoltarea rurală

Potențialul logistic al județului Bacău, este un fundament important al acestui obiectiv și reprezintă un avantaj ce poate fi convertit în oportunitatea afirmării sale ca unul din centrele regionale de producție, distribuție, depozitare și comercializare a produselor primare și a celor procesate.

Disparitatea de dezvoltare între urban și rural este o consecință a dependenței populației rurale de o activitate agricolă prea puțin productivă, dar și a stării nesatisfăcătoare a infrastructurii și utilităților de bază în mediul rural. Diversificarea economiei rurale și ameliorarea calității infrastructurii de bază reprezintă priorități de grad zero pentru dezvoltarea rurală în județul Bacău.

2. Dezvoltarea mediului de afaceri local și accelerarea procesului de reconversie industrială

Viziunea de dezvoltare a județului pentru următorul deceniu plasează transformarea industrială și dezvoltarea mediului de afaceri în centrul creșterii economice. Evoluția dinspre industriile extractive și de prelucrare petrochimică înspre industrii intensive în tehnologie înaltă, care va angrena și o dezvoltare sincronă a sectorului CDI, a educației și a serviciilor conexe, reprezintă reperul central al acestui obiectiv strategic. Acest obiectiv nu poate contribui în mod decisiv la materializarea viziunii de dezvoltare fără ca ponderea cheltuielilor CDI, publice și private, să crească, și fără ca parteneriatele între universități și mediul de afaceri să fie întărite.

Mediul local de afaceri poate fi dezvoltat prin reducerea unor bariere administrative, printr-o atenție sporită față de nevoile investitorilor, prin sporirea accesului IMM-urilor la TIC și servicii de formare pentru resurse umane.

3. Valorificarea resurselor energetice regenerabile

Acest obiectiv constituie o provocare și în același timp o miză importantă pentru județul Bacău, atât din punct de vedere al protecției mediului și creșterea calității vieții locuitorilor cât și din perspectiva dezvoltării economice pe care o pot genera. Valorificarea resurselor energetice regenerabile este un obiectiv de dezvoltare cheie, aflat în strânsă legătură cu alte obiective de dezvoltare, cum ar fi: protecția mediului și socialul. Punerea în aplicație a acestui obiectiv se fundamentează pe faptul că județul Bacău deține resurse regenerabile, datorită în principal potențialului său energetic și respectiv eolian .

4. Promovarea convergenței economice și creșterea incluziunii sociale

Asigurarea condițiilor pentru dezvoltarea de ansamblu a resurselor umane presupune acordarea unei atenții speciale acelor zone care sunt cel mai afectate de evoluția pieței de muncă, în cazul județului Bacău este cazul mediului rural din stânga Siretului.

Obiective strategice orizontale :

1. Creșterea productivității economiei prin dezvoltarea resurselor umane

Îmbunătățirea competențelor resurselor umane și creșterea mobilității și adaptabilității angajaților reprezintă obiective specifice cheie pentru misiunea creșterii productivității economice a județului Bacău, pentru înfruntarea provocărilor unei piețe a muncii în permanentă schimbare și pentru asigurarea unei tranziții line a profesioniștilor din industriile în declin și agricultură.

2. Extinderea capacității infrastructurii de a stabili economia cu scopul îmbunătățirii calității vieții în județul Bacău

Identificarea extinderii infrastructurii, drept un obiectiv orizontal, apare ca o alegere naturală având în vedere impactul multisectorial al activității proiectate să ducă la îndeplinirea acestui obiectiv. Fiecare politică din cadrul acestui obiectiv orizontal este orientată către sprijinirea obiectivelor verticale .

3. Creșterea capacității administrației băcăuane de a contribui la dezvoltarea durabilă a județului Bacău

Acest obiectiv este foarte important datorită efectelor sale asupra obiectivelor verticale de dezvoltare. O bună performanță a autorităților locale este în măsură să sprijine atât dezvoltarea economică locală datorită flexibilității în interfațarea cu investitorii potențiali, cât și o relație mai bună cu comunitățile locale. Dezvoltarea locală bazată pe principiile noului management public reprezintă mijlocul dezvoltării strategice a administrației publice Băcăuane.

4. Îmbunătățirea serviciilor de sănătate și educație

În ceea ce privește serviciul de sănătate, problema nu este reprezentată de pregătirea resursei umane ci mai degrabă de infrastructură și modul de remunerare a personalului medical.

Problema identificată în județul Bacău este existența unei tendințe de scădere a populației școlare care poate fi asociată cu o serie de factori care se întind de la tendințele în evoluția demografică până la accesibilitatea la serviciul de educație în special în zonele din mediul rural. Măsurile de atenuare a acestui fenomen, propuse în strategie, se referă la implementarea de proiecte de consiliere a familiilor în care acest fenomen se manifestă. Un alt aspect important, care urmărește dezvoltarea unor politici specifice prin intermediul serviciilor de educație este legat de educația ecologică. În cadrul acestei politici este prevăzută derularea unor proiecte care urmăresc acest aspect.

5. Protejarea mediului și asigurarea dezvoltării durabile

Prin respectarea calității mediului, Strategia de Dezvoltare Durabilă a județului Bacău se îndreaptă în primul rând spre asigurarea și ameliorarea, acolo unde situația o impune, a stării de sănătate a locuitorilor și spre asigurarea unui mediu locuibil sănătos pentru generațiile viitoare

3.2.2. Cercetarea – dezvoltarea

Unul dintre factorii ce potențează competitivitatea este dezvoltarea sectorului de cercetare dezvoltare. Din păcate, legăturile sectorului de cercetare-dezvoltare cu mediul economic sunt insuficient dezvoltate comparativ cu potențialul și nevoile de dezvoltare economică a județului. În viitor, odată cu dezvoltarea economiei bazate pe cunoaștere este necesară accelerarea procesului de transfer tehnologic.

3.2.3. Industria

Distribuția domeniilor de activitate și contribuția acestora la realizarea indicatorilor economici în anul 2012, conform datelor publicate de *C.C.I. Bacău – „Județul Bacău Starea economiei 2012”*, se prezintă astfel:

Domeniul de activitate	Indicator	Număr soc. com. cu activitate	Cifra de afaceri (mil. Euro)	Profit brut (mil. Euro)	Rata profitului (%)	Pierderi (mil. Euro)	Număr salariați	Productivitate (mii euro/sal.)
Agricultura	2012	210	103,94	3,73	3,59	0,95	1.309	79,41
	pondere (%)	2,13	2,99	1,38	-	1,14	1,75	
Industria alimentara	2012	200	216,32	4,38	2,02	1,84	5.363	40,34
	pondere (%)	2,02	6,22	1,62	-	2,22	7,15	
Industria usoara	2012	164	77,87	5,85	7,51	0,79	6.378	12,21
	pondere (%)	1,66	2,24	2,17	-	0,95	8,51	
Industria lemnului	2012	337	145,41	9,63	6,62	5,16	4.423	32,88
	pondere (%)	3,41	4,18	3,57	-	6,22	5,90	
Industria prelucratoare	2012	259	257,19	16,08	6,25	23,83	8.022	32,06
	pondere (%)	2,62	7,40	5,96	-	28,71	10,70	
Constructii	2012	1.218	625,21	61,53	9,84	14,24	12.231	51,12
	pondere (%)	12,33	17,99	22,82	-	17,16	16,31	
Servicii	2012	2.280	273,22	56,20	20,57	13,54	10.631	25,70
	pondere (%)	23,07	7,86	20,85	-	16,31	14,18	
Turism	2012	547	36,33	2,81	7,73	3,13	2.538	14,32
	pondere (%)	5,54	1,05	1,04	-	3,77	3,38	
Transporturi	2012	776	137,49	4,25	3,09	4,23	4.118	33,39
	pondere (%)	7,85	3,96	1,58	-	5,10	5,49	
Comert	2012	3.891	1.603,04	105,16	6,56	15,29	19.967	80,28
	pondere (%)	39,37	46,12	39,00	-	18,42	26,63	
TOTAL		9.882	3.476,03	269,60	7,76	83,00	74.980	46,36

Din analiza indicatorilor prezentați, se constată următoarele:

- ✓ numărul cel mai mare de societăți comerciale activează în **comerț**, respectiv 3.891 societăți, urmat de sectorul servicii cu 2.280 societăți comerciale, construcții cu 1.218 societăți comerciale;
- ✓ cele mai puține societăți comerciale cu cifră de afaceri sunt în domeniile industria ușoară, 164 societăți comerciale și în industria alimentară, un număr de 200 societăți;
- ✓ valorile cele mai mari la indicatorul cifra de afaceri sunt înregistrate de firmele din comerț (1.603,04 mil. euro), urmate de firmele din construcții (625,21 mil. euro), apoi de firmele din servicii (273,22 mil. euro) și într-o proporție mică de firmele din turism (36,33 mil. euro);
- ✓ cele mai mari valori ale profitului brut au fost înregistrate în domeniul comerț – 105,16 mil. Euro, construcții 61,53 mil. euro, urmate de firmele din servicii unde s-a înregistrat profit în valoare de 56,20 mil. euro;
- ✓ cele mai mici ponderi ale profitului brut au fost realizate de sectoarele turism (2,81 mil. Euro) și agricultură (3,73 mil. euro);
- ✓ pierderi majore s-au înregistrat la firmele care activează în industria prelucrătoare – 23,83 mil. Euro, comerț 15,29 mil. euro, construcții 14,24 mil. euro, cele mai mici pierderi înregistrându-se în agricultură 0,95 mil. euro;
- ✓ în ceea ce privește numărul de salariați, se poate observa că numărul cel mai mare este înregistrat în comerț, 19.657 salariați, construcții 12.231 salariați, servicii 10.631 salariați, cei mai puțini salariați fiind în agricultură 1.309 salariați.

Conform datelor furnizate de Camera de Comerț și Industrie Bacău, în anul 2013, în județul Bacău, au avut activitate un număr de 9.132 agenți economici, distribuția și contribuția acestora la realizarea indicatorilor economici în anul 2013 a fost următoarea:

Sursa: C.C.I. Bacău – „Județul Bacău Starea economiei 2012”

Indicatori economico-financiari	Anul de referință									
	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012
Număr societăți comerciale	195	231	247	243	224	225	205	292	203	200
Cifra de afaceri (mil. Euro)	147,7	187,7	189,6	223,5	250,7	250,8	226,5	231	226,7	216,3
Profit brut (mil. Euro)	1,71	2,13	12,1	7,37	6,06	4,09	4,53	4,36	4,72	4,38
Rata profitului (%)	1,16	1,13	6,38	3,3	2,42	1,63	2	1,89	2,08	2,02
Pierderi (mil. Euro)	4,41	2,44	2,31	4,89	1,74	7,93	4,64	15,1	9,11	1,84
Număr salariați	6179	7490	7427	7523	7204	6645	5808	5863	5788	5.363
Productivitatea (mii euro/sal.)	23,9	25,06	25,53	29,71	34,8	37,74	38,99	39,43	39,17	40,34

Domeniul de activitate	Nr.soc.cu activitate	Cifra de afaceri (mil. euro)	Profit (mil.euro)	Număr salariați
Agricultură	205	292,90	4,30	2.091
Industria alimentară	185	235,20	9,07	5.235
Industria ușoară	136	84,01	6,09	6.188
Industria lemnului	313	151,05	8,82	4.168
Industria prelucrătoare	237	250,81	15,42	6.948
Construcții	1.105	483,94	51,94	11.088
Transporturi	732	130,48	6,38	3.881
Turism	445	38,64	3,07	2.390
Servicii	2.130	254,90	45,61	9.487
Comerț	3.644	1.650,09	107,99	20.318
Total	9.132	3.572,07	258,71	71.794

Din analiza indicatorilor economico-financiari rezultă faptul că, cele mai multe societăți au activat în comerț, respectiv 3.644 firme, urmat de sectorul servicii cu 2.130 societăți comerciale, construcții cu 1.105 societăți comerciale.

Valorile cele mai mari la indicatorul cifră de afaceri au fost înregistrate de firmele din comerț cu 1.650,09 mil. euro, urmate de firmele din construcții, care au înregistrat o cifră de afaceri de 483,94 mil. euro, și într-o proporție mică de firmele din turism care au avut o cifră de afaceri de 38,64 mil. euro;

Valoarea cea mai mare a profitului a fost înregistrată tot de firmele din comerț, cu 107.99 mil euro, urmate de firmele din construcții care au avut un profit de 51.94 mil.euro.

Numărul cel mai mare de salariați a fost înregistrat tot în comerț 20.318 persoane și construcții cu 11.088 persoane, la polul opus fiind sectorul agricol cu 2.091 persoane.

Industria alimentară Numărul societăților comerciale cu activitate din sectorul industriei alimentare a fost în 2013 de 185, cu o pondere de 2,02% față de totalul firmelor active, în scădere cu 17% față de situația înregistrată în 2010. Cifra de afaceri și numărul de salariați în scădere față de 2010, demonstrează nevoia de personal recalificat precum și necesitatea reconversiei profesionale către acest domeniu. Ponderea de 2,02% deținută de domeniu în total firme cu activitate demonstrează că în industria alimentară nu este stimulat procesul investițional, iar la inițierea unei noi afacerii sunt puține opțiuni către acest domeniu. Evoluția sectorului industriei alimentare în județului Bacău, în perioada 2003 - 2012, este analizată în funcție de dinamica principalilor indicatori economici, evidențiați în tabelul și graficele de mai jos:

Constatări:

- Numărul societăților comerciale cu activitate în industria alimentară în anul 2012 a scăzut în procent de 1,48% față de anul 2011.
- Cifra de afaceri, în perioada analizată, a înregistrat creșteri până în anul 2008 când a atins un maxim de 250,75 mil. euro, după care se observă o scădere ușoară ajungând la 216,32 mil. Euro la nivelul anului 2012.
- În perioada 2003-2006 numărul salariaților din industria alimentară a înregistrat o ușoară creștere, după care se observă o scădere datorată în mare parte importurilor de produse alimentare, dar nu trebuie neglijat și faptul că s-au făcut investiții mari în re tehnologizarea cu linii moderne și performante.
- Dacă până în anul 2005, graficul productivității a avut o evoluție liniară, începând cu anul 2006, acesta are o evoluție ascendentă, evoluție ce este motivată de faptul că o mare parte din societăți au investit masiv în tehnologii și utilaje.

Industria prelucrătoare reprezintă un alt reper economic cu care județul Bacău poate fi ușor identificat. În anul 2013, aproximativ 2,6% din totalul societăților din județ activau în domeniu, realizând însă aproximativ 7% din cifra de afaceri, 6% din profit și absorbind 10% din forța de muncă. La nivel regional situația este total diferită: investițiile realizate în industria prelucrătoare se poziționează sub media regională, în timp ce productivitatea muncii în acest sector plasează Bacăul peste nivelul regiunii NE. **Situația comparativă a principalilor indicatori în industria prelucrătoare în perioada 2003 – 2012**, pentru județul Bacău, este următoarea:

Sursa: C.C.I. Bacău – „Județul Bacău Starea economiei 2012”

Indicatori economico- financiari	Anul de referință									
	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012
Număr societăți comerciale	250	241	298	295	339	355	329	308	252	259
Cifra de afaceri (mil. Euro)	919,97	1.305,84	721,67	490,99	547,59	567,96	259,8	244,61	256,15	257,19
Profit brut (mil. Euro)	11,53	11,68	13,89	21,02	18,51	36,96	19,27	17,40	14,72	16,08
Rata profitului (%)	1,25	0,89	1,92	4,28	3,38	6,51	7,42	7,11	5,75	6,25
Pierderi (mil. Euro)	221,43	176,25	50,81	23,20	66,26	28,40	9,52	23,82	7,75	23,83
Număr salariați	18.650	15.467	12.607	12.906	12.655	11.776	9.344	8.252	7.796	8.022
Productivitatea (mii euro/sal)	49,33	84,43	57,24	38,04	43,27	48,23	27,80	29,64	32,86	32,06

Constatări:

- creșterea ușoară a numărului și menținerea ponderii firmelor active din industria prelucrătoare în totalul agenților economici cu cifră de afaceri din județul Bacău;
- scăderea ușoară a cifrei de afaceri pe fondul creșterii ponderii sectorului în totalul cifrei de afaceri a agenților economici băcăuani;
- creșteri au înregistrat firmele din industrie la profitul brut respectiv rata profitului;
- pierderile au crescut masiv în 2012, atât ca valoare în sine cât și ca pondere în totalul pierderilor existente la nivelul economiei județului;
- productivitatea muncii în industrie este cu mult sub media pe județ.

Industria lemnului reprezintă un sector tradițional al economiei băcăuane și asigură al doilea produs de export la nivel județean, în condițiile în care județul dispune de al doilea fond forestier din regiune. În **perioada** 2009-2010, sectorul acesta a înregistrat tendințe negative importante, marcate de scăderea numărului de salariați, a profitului brut și a cifrei de afaceri. În continuare (2013), acest domeniu asigură locuri de muncă pentru un procent important din salariații județului (5,80%). Cu privire la numărul societăților comerciale cu activitate în sectorul industriei lemnului acesta a fost de 358 în 2010, ajungând la 313 în 2013, cu o pondere de 3,42% față de totalul firmelor active, în scădere față de situația înregistrată în 2010, cifra de afaceri este tot în scădere față de 2010, cu un număr de salariați în scădere. Scăderea cifrei de afaceri implică o creștere a investițiilor de capital în tehnica și în pregătirea și specializarea personalului. În anul 2013 activitatea cea mai profitabilă din cadrul acestui domeniu a fost realizată de firmele din sectorul de prelucrare primară, deci s-a comercializat masă lemnoasă cu grad redus de prelucrare. Pentru activitățile precum producția de căsuțe și ferestre, mobilă și alte produse din lemn se impune o re tehnologizare pentru a crește productivitatea care este mult sub nivelul celei de la producția de elemente stratificate și exploatare forestieră.

Industria ușoară este un alt sector ce s-a bucurat de o dezvoltare considerabilă în trecut, și care asigură încă principalul produs de export al județului Bacău, în ciuda unui declin pronunțat în anii recentți.

Analiza graficelor și indicatorilor prezentați mai sus evidențiază următoarele:

- în ceea ce privește numărul societăților comerciale se constată o creștere a numărului de firme de la 160 la 164 în anul 2012;
- evoluția cifrei de afaceri din industria ușoară în 2012 față de 2011 are un trend descrescător față de anul anterior, micșorându-se cu 19,02 % ;
- în 2012 numărul de salariați a crescut față de anul anterior, ajungându-se la un număr de 6.367 de angajați;
- productivitatea muncii a înregistrat o descreștere ajungându-se la valoarea de 10,28 mii euro/salariat înregistrată în 2012, față de 12,70 mii euro/salariat în 2011.

Concluzii:

- scăderea numărului de societăți comerciale se explică prin dispariția celor care nu au portofoliu de comenzi asigurat și a celor care nu au forța de muncă asigurată;
- trendul crescător al cifrei de afaceri explică interesul managerilor spre orientarea producției acoperită cu contracte și eliminarea producției pe stoc;
- creșterea productivității muncii are ca factor de influență interesul managerilor din domeniu pentru folosirea cât mai eficientă a timpului de lucru și a re tehnologizării continue.

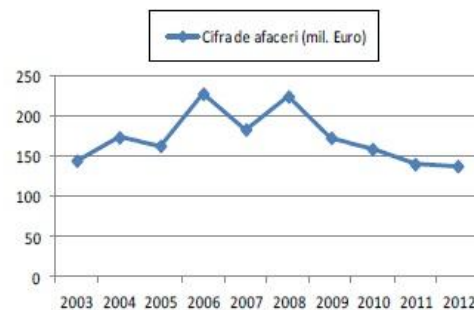
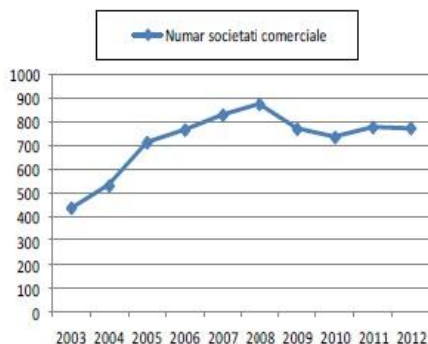
3.2.4. Infrastructura de transport, tehnică, edilitară, de comunicații și de mediu

Transporturile

Din analiza indicatorilor economici generali se poate concluziona că domeniul transporturilor prezintă un grad de atractivitate moderat în perspectiva posibililor investitori, a accesării fondurilor europene nerambursabile și dezvoltării de proiecte, lucru evidențiat prin ponderea numărului de firme în ansamblul economiei județului. De asemenea ca urmare a analizei indicatorilor realizați de agenții economici cu activitate în transporturi și domeniile integrate acestora, se poate concluziona că valorile acestora sunt în scădere în 2012 față de anul precedent. Situația indicatorilor economico - financiari din 2012 din transporturi și domeniile integrate acestora se prezintă astfel:

Sursa: C.C.I. Bacău – „Județul Bacău Starea economiei 2012”

Indicatori economico-financiari	Anul de referință									
	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012
Număr societăți comerciale	439	533	716	769	832	878	773	738	780	776
Cifra de afaceri (mil. Euro)	144,32	173,48	162,81	227,95	183,19	224,46	172,87	158,68	139,89	137,49
Profit brut (mil. Euro)	27,67	24,45	16,46	36,54	10,92	8,95	28,39	10,7	4,71	4,25
Rata profitului (%)	19,17	14,09	10,11	16,03	5,96	3,99	16,42	6,74	3,37	3,09
Pierderi (mil. Euro)	3,31	0,42	4,89	2,27	3,07	4,42	6,88	6,52	5,52	4,23
Număr salariați	3961	4217	4632	4792	4794	5010	4048	3988	4110	4.118
Productivitatea (mii euro/sal.)	36,44	41,14	35,15	45,57	38,21	44,8	42,71	39,79	34,04	33,39

- În urma analizei datelor prezentate anterior, se pot face următoarele constatări:
- comparativ cu perioada anterioară, numărul agenților economici cu activitate în transporturi și domeniile integrate acestora a scăzut cu 0.5%;
 - indicatorul “cifra de afaceri” a scăzut în perioada analizată cu aproximativ 2,5 mil. Euro, ceea ce reprezintă o reducere de aproape 2% comparativ cu anul 2011;
 - numărul salariaților din firmele care activează în transporturi și domeniile integrate acestora a crescut procentual cu aproximativ 2%, în concordanță cu tendința existentă la nivel județean;
 - productivitatea societăților din transporturi și domeniile integrate acestora a scăzut cu 2% în 2012 față de 2011, respectiv de la 33,04 mii euro/salariat la 33,39 mii euro/salariat, trend descendent.

Concluzii:

- datele analizate arată o situație cu tendințe descendente pentru agenții economici care activează în transporturi și domeniile integrate acestora în anul 2012, prin prisma cifrei de afaceri și a productivității /salariat;

- în sectorul transporturi se observă o tendință de reducere a eficienței pe unitatea de transport, a siguranței investițiilor în domeniu și a posibilității de amortizare a acestora;
- ponderile indicatorilor domeniului transporturi în rândul indicatorilor generali nu înregistrează creșteri spectaculoase, fiind de remarcat faptul că valorile unora dintre aceștia influențează negativ indicatorii generali la nivelul județului.
- urmare a accentuării declinului economico-financiar mondial, în anul 2012 a avut loc o scădere a interesului întreprinzătorilor față de sectorul transporturi;
- în acest context, valorile înregistrate la cei mai semnificativi indicatori economici (cifra de afaceri și productivitatea/salariat) demonstrează faptul că domeniul transporturilor a continuat tendința negativă față de anul precedent, lucru demonstrat prin ponderea acestui sector în cadrul indicatorilor înregistrați la nivelul județului;
- transportul județean și internațional de persoane, transportul intern de marfă, transportul pe cale ferată, transportul aerian și service-ul autovehiculelor peste 3,5 tone, și serviciile anexe transporturilor deși nu înregistrează creșteri spectaculoase, sunt domeniile în care se mai înregistrează încă valori pozitive;
- dacă în anul precedent cea mai mare eficiență și productivitate se înregistra la agenții economici din domeniul transport urban de persoane, transport internațional de persoane, transport internațional de marfă, transport aerian și service pentru autovehicule peste 3,5 tone, în perioada analizată s-a observat o creștere a valorilor indicatorilor agenților economici care efectuează transporturi internaționale de persoane, transporturi intern de marfă, transport pe cale ferată și transport aerian și servicii conexe transporturilor, motivată în principal de adaptarea mai rapidă la normele comunitare în domeniu și de solicitările pieței;
- pentru transportatori și furnizorii de servicii integrate transporturilor, perioada care urmează implică un efort suplimentar în vederea atenuării efectelor actualei situații economico-financiare mondiale, concomitent cu necesitatea asigurării funcționării sistemelor proprii;
- printre constrângerile luate în calcul la prefigurarea activităților următoare pot fi amintite: licențele specifice, taxele și autorizațiile, prețurile în creștere ale carburanților și energiei, normele de mediu, condițiile de bonitate și obligativitatea asigurării dotărilor suplimentare pentru autovehicule.

Infrastructura, utilități , mediu

Județul Bacău este bine conectat la infrastructura de transport națională și regională (drumul E85 fiind unul dintre cele mai circulante drumuri naționale, traficul pe aeroportul Bacău fiind prognozat să crească), și deține, la rândul său, o infrastructură intrajudețeană destul de extinsă, iar potențialul său logistic poate fi consolidat prin dezvoltarea Autostrăzii Focșani-Bacău-Săbăoani care leagă coridorul IX de Autostrada Moldova, a drumurilor naționale și județene conexe acestora și aeroportului Bacău.

Județul Bacău dispune în prezent de o importantă infrastructură pentru sprijinirea afacerilor, facilitarea transferului tehnologic și încurajarea inovării, iar potențialul județului pentru atragerea de investiții poate fi crescut prin extinderea și îmbunătățirea accesibilității logistice și tehnice a acestei infrastructuri.

În comuna Hemeiuș a fost realizat un parc de dezvoltare a infrastructurii de afaceri pentru IMM-uri, parc industrial HIT. Este situat la 9 kilometri de municipiul Bacău. Parcul HIT este un concept total nou pentru România, un orașel IT la cheie, un campus cu toate opțiunile: energie, gaze, acces rapid la internet, telefonie. Pe acest teren sunt construite spații de depozitare, o zonă comercială, un centru de servicii financiare, de contabilitate, notariat și poștă.

Centrul de afaceri și expoziții "Mircea Cancicov" din Bacău este situat în Bacău și a fost inaugurat în anul 2010. Acest centru este o infrastructură de afaceri de care pot beneficia investitorii interesați pe viitor de Zona Metropolitană Bacău și din regiunea Nord Est.

Pentru dezvoltarea infrastructurii rutiere și de utilități în județul Bacău sunt în derulare proiecte cu finanțare atât de la bugetul de stat cât și prin Programele Operaționale, astfel:

- OUG 7/2006 pentru dezvoltarea infrastructurii rurale: 47 de proiecte în valoare de cca. 44 mil. euro pentru lucrări de alimentare cu apă, canalizare, punți pietonale și poduri;
- Programul ISPA: 2 proiecte în valoare de cca 91,1 mil. euro;
- Programul PHARE: 1 proiect în valoare de 13 mil. euro;
- Program Operațional Regional: 20 proiecte în valoare de 57,9 mil. euro;
- Program Operațional Mediu – 3 proiecte în valoare de 336,3 mil. euro;
- Fondul European pentru Agricultură și Dezvoltare Rurală - 16 proiecte în valoare de 22,3 mil. euro.

Lungimea străzilor orașenești, la sfârșitul anului 2013

Km

	Total	Din care modernizate
România	28.675	18.339
Regiunea Nord Est	3.869	2.244
Județul Bacău	729	447

Canalizare publică și spații de verzi

	Nr. localităților cu instalații de canalizare publică	din care: Urban	Rural	Lungimea totală simplă a conductelor (Km)	Suprafața spațiilor verzii în municipii și orașe (ha)
România	982	310	672	26.559,6	23.719
Regiunea Nord Est	167	44	123	3.340,1	3.076
Bacău	45	8	37	605,0	752

Rețeaua și volumul apei potabile distribuite

	Nr. localităților	din care: Urban	Rural	Lungimea totală a rețelei simple de distribuție (KM)	Cantitatea de apă distribuită (mii mc)
România	2.367	317	2.050	71.513,7	1.014.181
Regiunea Nord Est	353	44	309	8.019,0	78.892
Bacău	74	8	66	1.660,3	15.835

3.2.5. Agricultura

Situat în estul României, județul Bacău ocupă 2,8 % din suprafața țării, se întinde pe o suprafață de 6.621 kmp, din care 42,7% este acoperită de păduri și altă vegetație forestieră, iar 48,3% de terenuri agricole. Din cele 662.052 ha, cât însumează teritoriul județului Bacău, suprafața agricolă a județului este de 319.983 ha din care arabil 185.544 ha, vie și pepiniere viticole 6.075 ha, livezi și pepiniere pomicele 2.666 ha, pășuni și fânețe 125.698 ha. Situația suprafețelor pe categorii de folosință se prezintă astfel:

○ Sursa: INS –Tempo Online

Indicatori economico – financiari	S.C. cu cifră de afaceri în 2011		Pondere sector de activitate (%)
	Total	Sector agricultură	
Număr societăți comerciale cu activitate	9.882	210	2,13
Cifra de afaceri (mil. euro)	3.476,03	103,94	2,99
Profit brut (mil. euro)	269,60	3,73	1,38
Rata profitului (%)	7,76	3,59	-
Pierderi (mil. euro)	83,00	0,95	1,14
Număr salariați	74.980	1.309	1,75
Productivitatea (mii euro/sal)	46,36	79,41	-

Suprafața fondului funciar după modul de folosință, județul Bacău

Modul de folosință a fondului funciar	Ani			
	Anul 2010	Anul 2011	Anul 2012	Anul 2013
	Hectare			
Total suprafață fond funciar	662052	662052	662052	662052
Agricolă, din care:	320066	320009	319983	319983
- Arabilă	185598	185541	185529	185544
- Pășuni	86244	86244	86244	86237
- Fânețe	39459	39459	39459	39461
- Vii și pepiniere viticole	6084	6084	6084	6075
- Livezi și pepiniere pomicele	2681	2681	2667	2666
Terenuri neagricole total, din care:	341986	342043	342069	342069
-Păduri și altă vegetație forestieră	282709	282709	282709	282530
- Ocupată cu ape, bălți	15002	15002	15002	15000
- Ocupată cu construcții	21916	21973	21985	21990
- Căi de comunicații și căi ferate	9994	9994	9994	9994
- Terenuri degradate și neproductive	12365	12365	12379	12555

În anul 2013 suprafețele destinate culturilor de cereale pentru boabe și în mod special de orz și orzoaică, de ovăz și de porumb au crescut față de anul 2012, producțiile medii la hectar crescând și ele semnificativ, ajungând aproape la de două ori la unele culturi, ca de exemplu mazăre boabe. De asemenea, se poate observa o scădere a producțiilor medii la hectar în 2013 față de anul precedent la unele culturi, cum ar fi sfeclă de zahăr (-28,5%), seară (-25,0%) și orz și orzoaică (-0,2%). Referitor la terenurile neagricole din anul 2013 acestea au fost de 342.069 ha., ceea ce reprezintă 51,7% din suprafața fondului funciar al județului nostru.

Din interpretarea datelor se poate *constată*:

- cele 210 societăți comerciale care activează în domeniul agricol reprezintă 2,13% din totalul societăților comerciale cu activitate din județ;
- firmele din agricultură realizează 2,99% din cifra de afaceri înregistrată la nivelul județului, media cifrei de afaceri pe o firmă, obținută în sectorul agricol este de 0,49 mil. euro/firmă, cu 40% mai mare decât pe total județ;
- numărul mediu de salariați/firmă în sectorul agricol este de aproximativ 6 angajați/ firmă, mai mic decât cel la nivel de județ, unde este de aproximativ 8 angajați/firmă;

- productivitatea în sectorul agricol este cu 71,94% mai mare față de productivitatea înregistrată la nivelul întregii activități economice a județului.

3.2.6. Zootehnia

Efective de animale

În domeniul zootehniei se observă o creștere a efectivelor de ovine, caprine și familii de albine, însă efectivele de păsări, bovine și porcine sunt în descreștere.

Sursa: C.C.I. Bacău – „Județul Bacău Starea economiei 2012”

Specificare	Unitate de măsură	Realizat la 31.12.2011	Realizat la 31.12.2012	Diferență +/- față de 31.12.2011
Bovine Total	mii cap	66,33	66,10	-0,23
Sector privat	mii cap	66,33	66,10	-0,23
Porcine Total	mii cap	69,24	68,40	-0,84
Sector privat	mii cap	69,24	68,40	-0,84
Ovine Total	mii cap	250,57	314,30	+63,73
Sector de stat	mii cap	0,37	0,29	-0,08
Sector privat	mii cap	250,20	314,01	+63,81
Caprine Total	mii cap	75,79	99,80	+24,01
din care ferme familiale	mii cap	75,79	99,80	+24,01
Păsări Total	mii cap	2.925,79	2.792,30	-133,45
Sector privat	mii cap	2.925,79	2.792,30	-133,45
Cabaline Total	Capete	23.960,00	23.900,00	-60,00
Familii Albine	nr. fam	33.468,00	33.497,00	+29,00

Conform Recensământului General agricol numărul exploatațiilor agricole din județul Bacău este de 158.187. Din aceste exploatații, 210 reprezintă societăți comerciale. Numărul fermelor cu o suprafață de peste 50 ha este de 77 și acestea dețin 18.610 ha. Peste 1.000 ha sunt lucrate de 4 societăți din județ. Grupurile și organizațiile de producători au un rol important în organizarea filierei funcționale a produselor agricole, cu perspective pentru promovarea organizării producției pe de o parte și a organizării distribuției pe de altă parte.

3.2.7. Construcțiile

Conform informațiilor furnizate de C.C.I. Bacău în volumul „Județul Bacău Starea economiei 2012” domeniul construcții la nivelul Uniunii Europene a fost grav afectat în 2012 de politicile de austeritate nerezonabile. Federația Europeană a Industriei Construcțiilor (FIEC) anunță un declin de 4,5% în activitatea de ansamblu construcțiilor din UE în 2012 și prognozează o scădere suplimentară de 2,6% în 2013. Măsurile de consolidare guvernamentală, reducerile drastice ale investițiilor publice și accesul limitat la credite, au afectat semnificativ construcțiile rezidențiale și nerezidențiale, precum și construcțiile de drumuri și autostrăzi. Declinul general al activității în construcții a avut în mod inevitabil un impact negativ suplimentar asupra numărului de persoane angajate în acest sector. Prin urmare, în 2012, ocuparea forței de muncă în construcții a continuat să scadă în UE (-3.1%). Ținând seama de aceste cifre alarmante, se face apel la factorii de decizie europeni și naționali să ia în considerare contribuția potențială a domeniului construcțiilor la creșterea economică, atunci când se decide asupra reformelor structurale și fiscale sau reduceri de buget. Și în România, în anul 2012 domeniul construcțiilor cunoaște o scădere față de 2011. Cererea relativ constantă de pe piața imobiliară și a investițiilor au determinat o prudență sporită în rândul constructorilor, aceștia fiind mult mai atenți la cheltuieli, la calitatea lucrărilor și eficiența salariilor. La nivelul județului Bacău se constată o scădere a activității în construcții, conform datelor publicate de

Direcția Județeană de Statistică Bacău cu privire la locuințe terminate și număr de autorizații de

Indicatori economico-financiar	Anul de referință									
	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012
Număr societăți comerciale	603	816	925	1.086	1.333	1.576	1.493	1.318	1.160	1.218
Cifra de afaceri (mil. Euro)	170,61	268,55	243,04	366,93	495,96	788,74	747,34	584,86	709,02	625,21
Profit brut (mil. Euro)	13,75	44,21	42,85	61,04	62,63	139,9	138,86	97,36	103,91	61,53
Rata profitului (%)	8,06	16,46	17,63	16,64	12,63	17,74	18,58	16,65	14,66	9,84
Pierderi (mil. Euro)	3,5	0,23	4,15	2,46	6,82	6,9	12,32	22,32	14,26	14,24
Număr salariați	12.517	12.070	11.040	11.680	14.111	15.191	11.923	10.697	12.098	12.231
Productivitatea (mii euro/sal.)	13,63	22,25	22,01	31,42	35,15	51,92	62,68	54,68	58,61	51,12

construire eliberate. Situația comparativă a principalilor indicatori în domeniul construcțiilor în perioada 2002 – 2011 la nivelul județului Bacău se prezintă astfel:

Sursa: C.C.I. Bacău – „Județul Bacău Starea economiei 2012”

Constatări:

- numărul societăților comerciale înregistrează o creștere ușoară în 2012, ajungând la 1.218, față de 1.160 înregistrat în anul 2011;
- cifra de afaceri realizată de constructori în 2012 este de 625,21 mil. euro, în scădere față de 2011, când a fost de 709,02 mil. euro;
- profitul brut al constructorilor în 2012 este de 61,53 mil. euro, în scădere față de 2011, când a fost de 103,91 mil. euro;
- în anul 2012 se înregistrează o creștere ușoară a numărului de salariați la 12.231, față de 12.098 înregistrați în 2011;
- productivitatea muncii se situează în 2012 la o valoare de 51,12 mii euro / salariat, în scădere cu 7,49% față de 2011, când a înregistrat 58,61 mii euro / salariat.

Concluzii:

- construcțiile înregistrează în 2012, comparativ cu 2011, o scădere la majoritatea indicatorilor economici principali: cifra de afaceri, profit brut, productivitatea muncii;
- față de 2011, în domeniul construcțiilor, în 2012 au fost create doar 133 noi locuri de muncă;
- sectorul construcțiilor își revine greu din cauza presiunilor fiscale impuse de stat și a reducerii drastice a investițiilor.

3.2.8. Serviciile

Cele 2.280 societăți comerciale care activează în domeniul serviciilor reprezintă 23,07% din totalul societăților comerciale cu activitate din județ. Firmele din domeniul serviciilor realizează 7,86% din cifra de afaceri înregistrată la nivelul județului, media cifrei de afaceri pe o firmă, obținută în sectorul servicii este de 119,83 mii euro/firmă, cu 66% mai mică decât pe total județ, numărul mediu de salariați/firmă în domeniul serviciilor este de aproximativ 5 angajați/firmă, mai mic decât cel la nivel de județ, unde este de aproximativ 8 angajați/firmă, iar productivitatea în sectorul serviciilor este cu 44,56% mai mică față de productivitatea înregistrată

la nivelul întregii activități economice a județului. Evoluția sectorului serviciilor în județul Bacău, în perioada 2003 - 2012, este analizată în funcție de dinamica principalilor indicatori economici, evidențiați în tabelul și graficele de mai jos:

Sursa: C.C.I. Bacău – „Județul Bacău Starea economiei 2012”

Indicatori economico- financiari	Anul de referință									
	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012
Număr societăți comerciale	906	1.408	1.580	1.756	1.962	2.197	2.089	1.886	2.198	2.280
Cifra de afaceri (mil. Euro)	276,79	358,98	153,01	508,23	167,01	830,75	580,71	189,70	304,45	273,22
Profit brut (mil. Euro)	9,84	26,19	29,70	48,30	23,04	69,50	44,65	16,67	74,88	56,20
Rata profitului (%)	3,56	7,30	19,41	9,50	13,80	8,37	7,69	8,79	24,60	20,57
Pierderi (mil. Euro)	24,08	7,30	19,41	9,50	11,79	26,95	18,85	13,63	8,96	13,54
Număr salariați	8.001	11.095	8.440	11.518	9.448	12.002	9.242	8.992	10.345	10.631
Productivitatea (mii euro/sal.)	34,59	32,36	18,13	44,12	17,68	69,22	62,83	21,10	29,43	25,70

Constatări:

- numărul societăților comerciale înregistrează scăderi în 2012 față de 2011 la patru registre: Activități de întreținere, reparații articole personale și gospodărești cu 1,82% Furnizori de utilități publice cu 57,57%, Protecția bunurilor și persoanelor cu 3,70% și Materiale de promovare și publicitate cu 6,52%; sectoarele în care se înregistrează cele mai mari creșteri ale numărului de societăți comerciale sunt Activități de selecție, formare și plasare forță de muncă, cu 27,77% și Activități recreative cu 15,87%;
- în sectorul Activități prestate întreprinderilor activează cele mai multe firme, 676, care au o pondere în total domeniu de 29,65%;
- în anul 2012, comparativ cu anul 2011, cifra de afaceri a înregistrat creșteri semnificative în sectoarele: Activități de selecție, formare și plasare forță de muncă cu 47,55% și Activități recreative cu 30,92%; scăderi semnificative ale cifrei de afaceri se înregistrează în sectoarele: Activități prestate întreprinderilor, cu 24,48%, Servicii financiare cu 21,50%, Servicii recuperare deșuri cu 15,60% Servicii imobiliare, cu 11,29%;
- cea mai mare cifră de afaceri, respectiv 66,51 milioane euro, cu o pondere în total domeniu de 24,34%, este realizată de sectorul Servicii financiare;
- cel mai mare număr de salariați lucrează în sectorul Furnizori de utilități publice, respectiv 1.642, cu o pondere în total salariați domeniu de 15,45%; urmează sectorul Activități prestate întreprinderilor cu 1.410 salariați și pondere 13,26%, iar cel mai mic număr de salariați se înregistrează în sectorul Mass-media, respectiv 71, cu o pondere de 0,67%;
- numărul de salariați, față de 2011, înregistrează creșteri importante la registrele: Activități de selecție, formare și plasare forță de muncă, cu 70,60% și Activități recreative, cu 59,28%; scăderi semnificative se înregistrează la registrele: Protecția bunurilor și persoanelor, - 30,96%, Furnizori de utilități publice, - 7,50% și Activități prestate întreprinderilor, - 5,36%;
- productivitatea cea mai mare se înregistrează în sectoarele Serviciile financiare, 160,66 mii euro/salariat și Activități recreative, 42,19 mii euro/salariat; la polul opus se situează sectoarele: Protecția bunurilor și persoanelor cu 8,55 mii euro/salariat și Servicii personale către populație cu 9,45 mii euro/salariat;
- față de 2011, productivitatea muncii înregistrează creșteri la registrele Protecția bunurilor și persoanelor, cu 3,55 mii euro/salariat și Furnizori de utilități publice cu 1,54 mii euro/salariat; scăderi semnificative se înregistrează la registrele Serviciile financiare cu 48,16 mii euro/salariat, Servicii recuperare deșuri cu 9,27 mii euro/salariat și Activități recreative cu 9,15%.

Concluzii:

- domeniul prestărilor de servicii înregistrează scăderi la toți indicatorii economico - financiari, cu excepția numărului de societăți comerciale cu activitate și a numărului de salariați;
- s-au înființat ori și-au schimbat domeniul de activitate un număr de 82 societăți comerciale fapt care a determinat creșterea numărului prestatorilor de servicii față de anul 2011;
- în anul 2012, comparativ cu datele din anul 2011, domeniul Activități de selecție, formare și plasare forță de muncă a înregistrat creșteri la toți indicatorii economici, cu excepția productivității muncii, mulți agenți economici orientându-se către activități de plasare a forței de muncă în străinătate.

3.2.9. Comerțul

În urma analizării indicatorilor economico-financiari ai firmelor din domeniul comerțului, se poate observa că în anul 2012 se întrevăd anumite performanțe economico-financiare ale firmelor, respectiv creșterea cifrei de afaceri profitului și a numărului de salariați, însoțit de un nivel relativ constant al productivității muncii. Pe baza datelor puse la dispoziție de C.C.I. Bacău și prezentate în tabelele de mai jos, pot fi sintetizate, pentru domeniul comerțului următoarele:

Constatari:

- din numărul total de 9.882 societăți comerciale aflate în activitate în 2012, 3891 activează în domeniul comerțului, sectorul comerț fiind în continuare bine reprezentat din punct de vedere al numărului de agenți economici, cu o pondere de 39,37%.
- cifra de afaceri realizată în sectorul comerț, în valoare de 1.603,04. mil euro reprezintă 46,11% din cifra de afaceri obținută la nivelul întregului județ de 3.476,03 mil. eur
- numărul de salariați din sectorul comerț este de 19.967 și reprezintă 26,62% din totalul salariaților înregistrați la nivelul județului;
- productivitatea muncii în sectorul comerț este de 80,28 mii euro/salariat;
- numărul societăților comerciale cu activitate înregistrate în anul 2012 este mai mic față de cel înregistrat în anul 2003, scăzând cu 1.060 firme față de anul 2008, când a fost înregistrat cel mai mare număr;
- după o scădere considerabilă în anul 2009 (1.237,99 mil. euro), la indicatorul cifră de afaceri se observă o creștere ușoară în 2012(1.603,04 mil. euro) depășind nivelul atins în anul 2008 (1.515,01 mil. euro) considerat nivel de vârf în intervalul analizat;
- numărul de salariați din cadrul firmelor cu activitate de comerț este relativ constant de-a lungul perioadei analizate, cu câteva devieri mai mult de natura conjuncturală;
- numărul de salariați a crescut în anul 2012 față de anul 2011 cu 1192 de salariați, iar față de anul 2008 cu 18 salariați;
- dinamica productivității muncii în perioada analizată este ușor descrescătoare, cu tendință de stagnare în anul 2012, înregistrând un nivel de 80,28 mii euro/sal.; nivelul relativ constant al acestui indicator important denotă interesul managerilor pentru obținerea unei plus valori cu o cheltuială minimă (forța de muncă), sigur și în condițiile creșterii preturilor.

Sursa: C.C.I. Bacău – „Județul Bacău Starea economiei 2012”

La nivelul anului 2012, situația principalilor indicatori ai sectorului comerț se prezintă astfel:

Indicatori economico- financiari	S.C. cu cifră de afaceri în 2012		Pondere sector de activitate (%)
	Total	Sectorul comerț	
Număr societăți comerciale	9882	3891	39,37
Cifra de afaceri (mil. Euro)	3.476,03	1.603,04	46,11
Profit brut (mil. Euro)	269,60	105,16	39
Rata profitului (%)	7,76	6,56	-
Pierderi (mil. Euro)	83,00	15,29	18,42
Număr salariați	74.980	19.967	26,62
Productivitatea (mii euro/sal.)	46,36	80,28	-

Situația indicatorilor economico – financiari în perioada 2003 – 2012

Indicatori economico- financiari	Anul de referință									
	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012
Număr societăți comerciale	4.183	4.479	4.697	4.743	4.859	4.951	4.688	4.207	3.757	3.891
Cifra de afaceri (mil. Euro)	645,41	779,52	811,13	1.002	1.380,74	1.515,01	1.237,99	1.435,7	1.537,1	1.603
Profit brut (mil. Euro)	44,96	47,6	50,86	55,98	68,83	65,88	55,35	74,59	88,86	105,16
Rata profitului (%)	6,97	6,11	6,27	5,59	4,99	4,35	4,47	5,2	5,78	6,56
Pierderi (mil. Euro)	5,38	1,33	8,09	7,46	14,22	14,04	20,83	22,11	15,63	15,29
Număr salariați	16.329	17.914	17.193	17.595	19.359	19.949	18257	18485	18775	19.967
Productivitatea (mii euro/sal.)	39,53	43,51	47,18	59,96	71,32	75,94	67,81	77,67	81,87	80,28

3.2.10. Turism și alimentație publică

La nivel județean numărul societăților comerciale cu activitate din domeniul turismului și alimentației publice este de 547 și are o pondere de 5,53% din totalul societăților comerciale care au înregistrat cifră de afaceri în anul 2012; din totalul cifrei de afaceri de 3.476,03 mil. euro, domeniul turismului și alimentației publice a realizat 36,33 mil. euro, ceea ce reprezintă o pondere de 1,04%; profitul brut realizat de firmele băcăuane a fost în anul 2012 de 269,60 mil. euro, iar cel realizat de firmele din domeniul turismului de 2,81 mil. euro, ceea ce reprezintă o pondere de 1,04%; pierderile înregistrate la nivelul firmelor din județul Bacău au fost de 83 mil. euro, iar la cele din domeniul turismului de 3,13 mil. euro; numărul de salariați înregistrat de firmele din domeniul turismului și alimentației publice în anul 2012 a fost de 2.538, reprezentând o pondere de 3,38% din totalul salariaților înregistrați în cadrul firmelor din județ (74.980 de salariați); productivitatea muncii în anul 2012 a fost de 14,32 euro/salariat, față de media pe județ, care a fost de 46,36 euro/salariat.

Situația indicatorilor economico-financiari după registrele operatorilor din turism și alimentație publică ne indică următoarele:

Sursa: C.C.I. Bacău – „Județul Bacău Starea economiei 2012”

Indicatori economico-financiari		Registre				
		Agentii de turism	Agroturism	Unitati de alimentatie publica	Unitati de cazare	Total
Număr societăți comerciale	2011	49	19	379	66	513
	2012	47	20	413	67	547
	evolutie (%)	-4,08	5,26	8,97	1,52	6,63
	pondere (%)	8,59	3,66	75,50	12,25	100
Cifra de afaceri (mil. Euro)	2011	2,21	1,15	20,33	16,43	40,12
	2012	2,85	1,70	19,97	11,81	36,33
	evolutie (%)	29,01	48,20	-1,77	-28,14	-9,44
	pondere (%)	7,85	4,69	54,97	32,50	100
Profit brut (mil. Euro)	2011	0,22	0,05	0,67	2,81	3,75
	2012	0,15	0,08	0,72	1,86	2,81
	evolutie (%)	-29,91	52,03	7,76	-33,94	-25,11
	pondere (%)	5,49	2,71	25,71	66,09	100
Rata profitului (%)	2011	9,95	4,35	3,3	17,1	9,35
	2012	0,05	0,04	0,04	0,16	7,73
Pierderi (mil. Euro)	2011	0,61	0,05	2,83	1,44	4,93
	2012	0,06	0,06	2,49	0,51	3,13
	evolutie (%)	-89,38	27,90	-12,08	-64,24	-36,47
	pondere (%)	2,07	2,04	79,45	16,44	100
Număr salariați	2011	126	44	1801	624	2595
	2012	125	55	1695	663	2538
	evolutie (%)	-0,79	25,00	-5,89	6,25	-2,20
	pondere (%)	4,93	2,17	66,78	26,12	100
Productivitatea (mii euro/sal.)	2011	17,54	26,14	11,29	26,33	15,46
	2012	22,81	30,99	11,78	17,81	14,32

Analizând indicatorii din 2012, comparativ cu anul 2011, pe fiecare din registrele operatorilor din turism și alimentație publică, se pot face următoarele constatări:

- în domeniul turism și alimentație publică cele mai multe firme sunt unități de alimentație publică (413 firme), urmate de unități de cazare (67 firme), agenții de turism (47 firme) și agroturism (20 firme);

- a crescut numărul de firme din registrele:

- unități de alimentație publică - de la 379 în 2011 la 431 în 2012;
- unități de cazare - de la 66 firme în 2011 la 67 în 2012;
- agroturism – de la 19 firme în 2011 la 20 în 2012;

- a scăzut numărul agențiilor de turism - de la 49 în 2011 la 47 în 2012;

- cea mai mare cifră de afaceri a fost înregistrată în anul 2012 de către unitățile de alimentație publică (19,97 mil. euro), urmate de unitățile de cazare (cu o cifră de afaceri de 11,81 mil. euro), de agențiile de turism (cu 2,85 mil. euro) și de firmele din agroturism (cu 1,7 mil. euro);

- cea mai mare rată a profitului a fost înregistrată de unitățile de cazare (0,16%), urmate de agențiile de turism (0,05%);

- în anul 2012 pierderile cele mai mari s-au înregistrat la unitățile de alimentație publică de 2,49 mil. euro;

- în unitățile de alimentație publică întâlnim cel mai mare număr de salariați din domeniul turismului și alimentației publice (1.695, reprezentând o pondere de 66,78% din totalul firmelor din turism), urmate de unitățile de cazare cu 663 de salariați, agențiile de turism cu 125 salariați și agroturism cu 55 de salariați;

- a scăzut numărul de salariați din cadrul unităților de alimentație publică, față de 2011, cu 5,89% și în cadrul agențiilor de turism cu 0,79%;

- productivitatea cea mai mare în anul 2012 s-a înregistrat de către firmele din agroturism cu 30,99 mii euro / salariat, urmate apoi de agențiile de turism cu 22,81 mii euro / salariat, unitățile

de cazare cu 17,81 mii euro / salariat și la final unitățile de alimentație publică cu 11,78 mii euro / salariat;

- se constată o scădere considerabilă a productivității în anul 2012 în cadrul unităților de cazare de la 26,33,13 mii euro / salariat la 17,81 mii euro / salariat.

Concluzii:

- ponderile indicatorilor din domeniul turismului și alimentației publice în rândul indicatorilor generali nu înregistrează creșteri semnificative, fiind de remarcat totuși creșterea numărului de firme, de la 513 în 2011, la 547 în 2012;
- analizând indicatorii economici generali putem concludiona că, domeniul turismului și alimentației publice prezintă un grad de atractivitate moderat în perspectiva posibililor investitori și a posibilității accesării fondurilor europene nerambursabile și dezvoltării de proiecte, lucru evidențiat prin ponderea numărului de firme.

3.3. Concluzii din analiza mediului economic. Implicații pentru îft

Caracteristicile principale ale economiei județului sunt:

- serviciile – incluzând comerțul și transporturile– au ajuns la un nivel de creștere, au început să stagneze și industria cunoaște o tendință ascendentă;
- trend descrescător al ponderii construcțiilor;
- suprafața agricolă subvalorificată;
- resurse conexe agriculturii montane nevalorificate;
- creșterea numărului de firme și personalul IMM;
- dinamică încurajatoare a investițiilor brute și a investițiilor străine directe, în mod deosebit în industria prelucrătoare, urmată de comerț, transport, depozitare, comunicații.

Diversitatea activităților economice:

◆ *Serviciile:*

- Ocupă cea mai mare pondere în economia județului, în creștere constantă în ultimii ani și devansând industria în formarea PIB și a VBA.
- În cadrul serviciilor se detașează:
 - *Comerțul și activitățile de hotel și restaurant* – ambele cu potențial mare de creștere în viitor;
 - *activitățile de servicii pentru firme*
 - *Turismul:* potențial turistic moderat, dar care poate fi potențat, potențial pentru agroturism, turism rural.
 - *Telecomunicațiile:* importanță în creștere, accent pe noile tehnologii în telefonie fixă și mobilă (competențele IT pentru transferul integrat de date, voce și imagine).

◆ *Industria:*

- Nevoile de creștere a competitivității.
- Tendință de reluare a creșterii contribuției industriei (valoric și procentual) la crearea PIB județean

◆ *Construcțiile*

- Sector în slab declin ce își revine greu din cauza presiunilor fiscale impuse de stat și a reducerii drastice a investițiilor

◆ *Agricultura:*

- Agricultură de subzistență, cu potențial de diversificare și dezvoltare;
- Problematice complexă și stringentă a ruralului montan din perspectiva socio-economică a localităților și gospodăriilor țărănești, a mediului și dezvoltării durabile;
- Potențial mare pentru agricultura ecologică;

- Resurse nevalorificate și pericolul degenerării zonei montane;
- Nevoile de modernizare și eficientizare a agriculturii.

◆ *Silvicultura:*

- Necesitatea exploatarei și întreținerii corecte a fondului forestier.

◆ *Mediul:*

- Nevoile de adaptare la standardele UE pentru *protecția mediului*

Prognozele Institutului Național de Statistică pentru perioada 2016 – 2019, la nivelul Regiunii Nord-Est evidențiază tendința de stagnare a tuturor domeniilor de activitate, la un nivel apropiat de 2016, excepție făcând agricultura, silvicultura și piscicultura, pentru care este preconizată o scădere destul de accentuată.

IMPLICAȚIILE PENTRU ÎPT:

Armonizarea planurilor de școlarizare prin:

- respectarea raportului identificat pe piața muncii prin indicatorii economici între domeniile industrie – servicii - resurse;
- reorientarea unităților din IPT spre calificările cerute de industrie și scăderea celor care sunt corelate cu domeniul serviciilor;
- diversificarea ofertei de calificări în cadrul fiecărui sector de activitate / domeniu de pregătire.

Actualizarea calificărilor și a curriculumului. Adaptările structurale din economie presupun competențe adecvate și o mobilitate ocupațională sporită (inclusiv intersectorială) a forței de muncă.

Se desprind două direcții de acțiune:

- Aplicarea riguroasă a standardelor de pregătire profesională;
- Adaptări prin curriculum în dezvoltare locală (CDL).

Ponderea crescândă a I.M.M. reclamă din partea ÎPT un răspuns adecvat la nevoile specifice I.M.M., de adaptabilitate crescută a forței de muncă la sarcini de lucru diverse, prin:

- Asigurarea unei pregătiri de bază largi, competențe tehnice generale solide;
- Consolidarea pregătirii profesionale, indiferent de calificare, cu competențe specifice economiei de piață (competențe antreprenoriale, tehnici de vânzări, marketing, etc.);
- Promovarea învățării pe parcursul întregii vieți.

Adaptarea calificărilor la schimbările tehnologice și organizaționale induse de investițiile străine și cerințele de competitivitate, trebuie avute în vedere:

- Creșterea nivelului de calificare;
- Importanța competențelor-cheie;
- Competențele de comunicare în limbi străine;
- Formarea unor competențe adecvate pentru: noile tehnologii, calitate, design, marketing, tehnici de vânzare;

Parteneriatul școală-agenți economici - indiferent de domeniul de pregătire, trebuie să reflecte: diversitatea categoriilor de agenți economici (pe clase de mărime, tipuri de capital, etc.) și de activități producătoare de bunuri și servicii.

Dezvoltarea Ruralului montan:

Problematica complexă și stringentă a ruralului montan, din perspectiva socio-economică a localităților și gospodăriilor țărănești, a mediului și dezvoltării durabile, conduce la nevoia unui program coerent de măsuri în educație și formare profesională, pe următoarele direcții prioritare:

- Consolidarea parteneriatului social prin antrenarea în procesul decizional și de planificare strategică în ÎPT a reprezentanților instituțiilor și organizațiilor relevante pentru ruralul montan;
- Planificarea și realizarea unor clase cu profil agromontan;
- Adecvarea sporită a conținutului calificărilor la specificul agromontan local;
- Programe de formare continuă a cadrelor didactice de specialitate, cu privire la competențele specifice agriculturii montane.

Concluzii desprinse din analiza indicatorilor economici.

Concluzii	Implicații pentru dezvoltarea resurselor umane, IPT
Ritmul lent de creștere economică din ultimii ani, reflectat în dinamică PIB și a productivității muncii	Noi oportunități și provocări pentru sistemul de educație și formare profesională, din perspectiva contribuției la formarea resurselor umane necesare creșterii competitivității economice regionale.
Provocări induse calitatea de membru a Uniunii Europene. Dinamică investițiilor brute și a investițiilor străine.	Formarea unor competențe adecvate pentru: noile tehnologii, calitate, design, marketing, tehnici de vânzare. Colaborarea între școli pentru calificările care presupun competențe combinate, de exemplu: tehnice și comerciale /economice, tehnice - artistice – IT. Formarea continuă a profesorilor în parteneriat cu întreprinderile.
Tendința de creștere a ponderii unor sectoare economice (ex.: industria, informațiile și comunicațiile), în paralel cu scăderea ponderii altor sectoare în formarea PIB.	Planurile de școlarizare trebuie să reflecte, prin structura ofertei (proporțional cu nevoile pieței muncii) ponderea crescută a sectoarelor economice în dezvoltare (ex.: serviciile, comerț), diversitatea activităților industriale, și nevoile de dezvoltare a agriculturii
Modificări structurale din economie evidențiate prin modificări ale ponderilor sectoarelor și activităților economiei naționale la formarea PIB și VAB	Identificarea domeniilor și profilelor de formare profesională inițială prioritare pentru dezvoltarea regională Competențe adecvate și o mobilitate ocupațională sporită (inclusiv intersectorială) a forței de muncă. Adaptări prin curriculum în dezvoltare locala (C.D.L.)
Ponderea crescândă a IMM.	Adaptabilitate crescută a forței de muncă la sarcini de lucru diverse. Asigurarea unei pregătiri de bază largi, competențe tehnice generale solide. Consolidarea pregătirii profesionale, indiferent de calificare, cu competențe specifice economiei de piață (competențe antreprenoriale, tehnici de vânzare, marketing etc. Adaptări prin curriculum în dezvoltare locala (C.D.L.). Dezvoltarea parteneriatul Școală-agentți economici.
Respectarea cerințelor de mediu pe baza standardelor UE.	Dezvoltarea competențelor de mediu, ca parte din pregătirea tehnică generală.

CAPITOLUL IV PIAȚA MUNCII

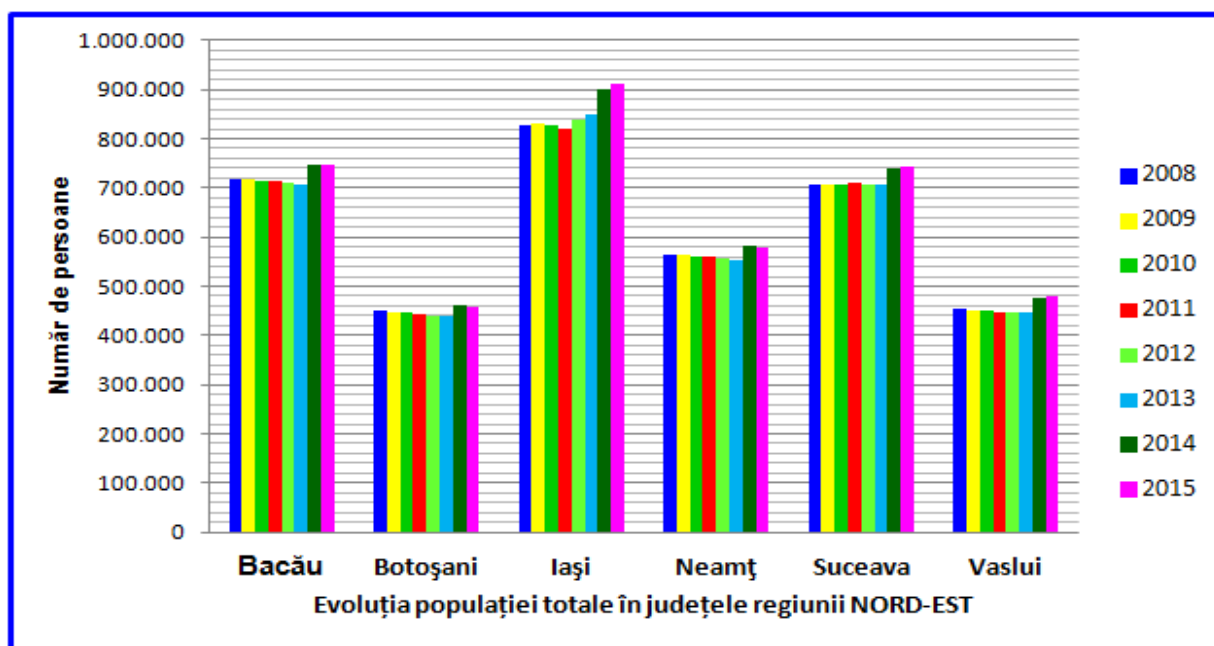

4.1. Indicatori statistici pentru piața muncii

4.1.1. Participarea la forța de muncă

Regiunea Nord-Est, compusă din șase județe: Bacău, Botoșani, Iași, Neamț, Suceava și Vaslui, este cea mai întinsă regiune a României și este o zonă în care istoria, cultura și tradiția sunt prezente și completează mediul natural, deosebit de atrăgător.

Conform Institutului Național de Statistică, Baza de date Tempo, evoluția populației regiunii Nord – Est în perioada 2008 – 2015, prezentată în fig. 4.1., a înregistrat o relativă stagnare între 2008 – 2013, pentru ca între 2014 – 2015, să se manifeste o ușoară creștere la nivelul tuturor județelor.

Sursa: INS , Baza de date TEMPO, 2015

Fig. nr .4.1. Evoluția populației totale în județele regiunii Nord-Est

Tabelul nr. 4.1. Evoluția populației Regiunii Nord-Est, număr persoane, 2008 - 2015

	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015
Bacău	718,125	716,176	714,641	712,304	709,272	707,045	748,402	747,031
Botoșani	451,199	448,423	447,107	444,804	440,968	439,152	460,065	456,941
Iași	826,552	829,973	825,773	821,311	838,653	849,670	901,590	912,774
Neamț	564,291	562,489	562,122	560,755	556,599	554,240	580,933	578,295
Suceava	706,407	706,720	708,433	708,933	708,297	708,302	740,861	742,053
Vaslui	452,528	450,269	449,524	447,724	445,450	446,736	476,406	478,513

De asemenea se observă că județul Bacău, rămâne al doilea județ din regiune din punctul de vedere al populației României (o diminuare cu 164,13 mii persoane) cât și la nivelul regiunii Nord-Est (diminuare cu 2,46 mii persoane).

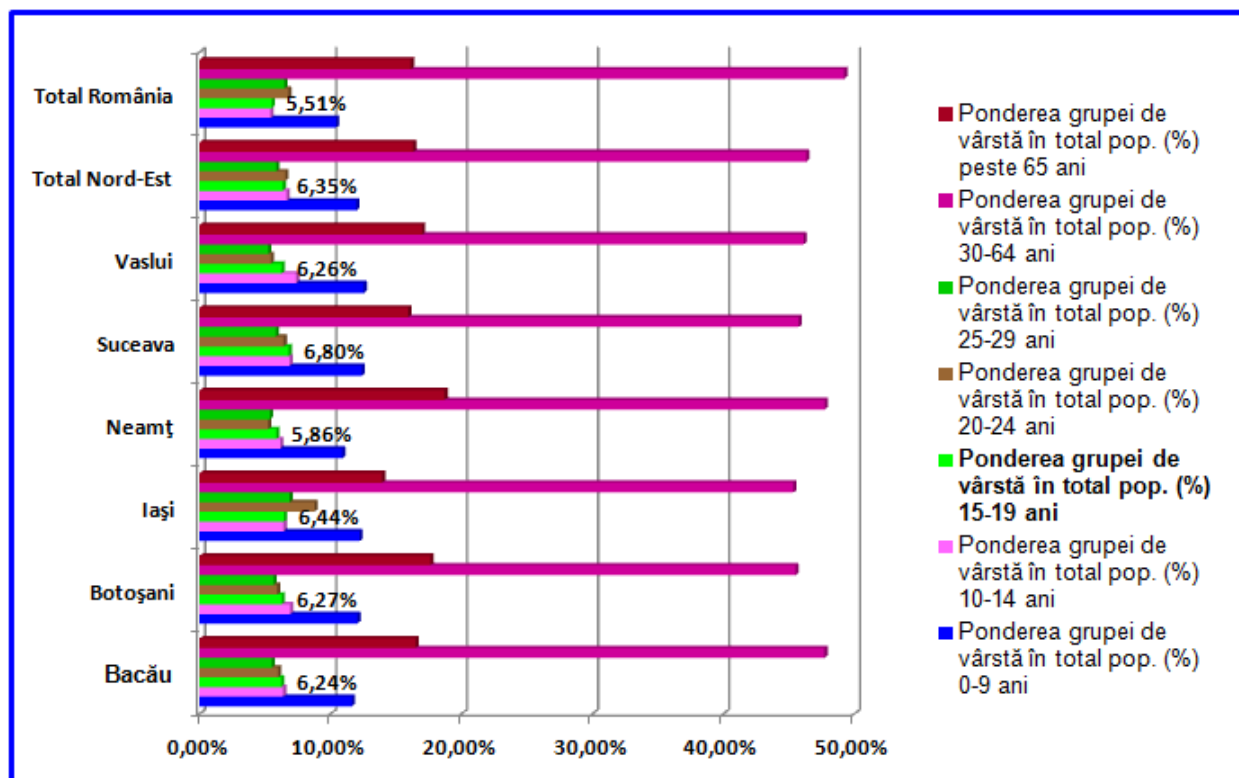
Analiza ponderii populației pe grupe de vârstă, la nivelul României, regiunii Nord-Est și județelor acesteia, oferă o imagine mai clară asupra perspectivei demografice a educației și nu numai.

Tabelul nr. 4.2. Ponderea grupelor de vârstă în totalul populației la nivelul anului 2014

Județ/Regiune/RO	Ponderea grupei de vârstă în total pop. (%)						
	0-9 ani	10-14 ani	15-19 ani	20-24 ani	25-29 ani	30-64 ani	peste 65 ani
Bacău	11.63%	6.39%	6.24%	5.99%	5.51%	47.73%	16.51%
Botoșani	12.05%	6.93%	6.27%	5.93%	5.66%	45.52%	17.63%
Iași	12.22%	6.43%	6.44%	8.77%	6.87%	45.34%	13.94%
Neamț	10.90%	6.16%	5.86%	5.24%	5.37%	47.75%	18.71%
Suceava	12.38%	6.88%	6.80%	6.42%	5.82%	45.76%	15.94%
Vaslui	12.54%	7.38%	6.26%	5.45%	5.25%	46.13%	16.98%
Total Nord-Est	11.97%	6.65%	6.35%	6.54%	5.86%	46.33%	16.31%
Total România	10.43%	5.42%	5.51%	6.79%	6.48%	49.23%	16.14%

Fig. Nr. 4.2. Ponderea grupelor de vârstă, la nivelul anului 2014

Tendința de îmbătrânire a populației este evidentă în figura nr. 4.2 (afereantă tabelului nr. 4.2), deoarece ponderea cea mai mare o are grupa de vârstă între 30 – 64 de ani, urmată de populația cu vârste de peste 65 de ani. Pentru educație și forța de muncă segmentul cel mai important este cel cuprins între 15 – 19 de ani, segment la care regiunea Nord-Est stă destul de bine, pondere peste media pe țară de 5,51%, iar județul Bacău are un procent de 6,24%, al cincilea din regiune, ceea ce înseamnă că populația școlară din județ este în descreștere.

Din tabelul 4.3 care reflectă indicatorii forței de muncă conform Balanței Forței de muncă, putem constata că Regiunea de Nord-Est înregistra la 1 ianuarie 2015, rate sub mediile existente la nivelul țării, iar județul Bacău, avea rate și mai mici decât cele existente la nivelul regiunii din care face parte, cu rată mărită la nivelul șomajului, ceea ce subliniază că forța economică a județului nu a ajuns încă la nivelul anilor dinaintea crizei economice.

Tabelul 4.3. Principalii indicatori ai forței de muncă, conf. Balanței Forței de Muncă (BFM), Resursele de muncă la începutul anului 2015

Sursa: INS, "Balanța forței de munca" la 1 ianuarie 2015

	RO	Nord-Est	BC
Resurse de muncă - mii pers.	12597.7	2009.1	371.0
Populația ocupată civilă - mii pers.	8431.7	1180.2	204.2
Șomeri înregistrați - mii pers.	478.3	82.9	14.8
Populația activă civilă - mii pers.	8910.0	1263.0	219.0
Populația în pregătire prof. și alte categ. de pop. în vârstă de muncă - mii pers.	3687.7	746.0	152.0
*) Rata de activitate a resurselor de muncă %	70.7	62.9	59.0
**) Rata de ocupare a resurselor de muncă %	66.9	58.7	55.0
***) Rata șomajului înregistrat %	5.1	6.6	6.5

Analizând însă populația activă și ocupată civilă în perioada 2010 – 2015, se constată că până în anul 2012 s-a înregistrat o scădere a acesteia, în mărime absolută, atât la nivelul țării, cât și la nivelul Regiunii Nord-Est și județului Bacău, pentru ca anul 2013 să aducă o revigorare a acesteia, iar în 2015 valorile să înceapă să scadă din nou. (Tabelul 4.4. și graficele 4.5, 4.6)

Tabelul 4.4. Evoluția resurselor de muncă 2010 – 2015,

Sursa: INS, "Balanța forței de munca" la 1 ianuarie

	Populația activă civilă - mii pers.						Populația ocupată civilă - mii pers.					
	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2010	2011	2012	2013	2014	2015
România	9120.1	8998.3	8826.5	9063.4	9042.9	8910.0	8410.7	8371.3	8365.5	8569.6	8530.6	8431.7
Regiunea Nord-Est	1322.2	1309.5	1266.0	1302.9	1289.0	1263.0	1208.2	1207.2	1192.8	1224.7	1203.7	1180.2
BACAU	235.0	226.4	222.1	227.9	224.4	219.0	213.9	208.8	208.3	213.3	208.3	204.2

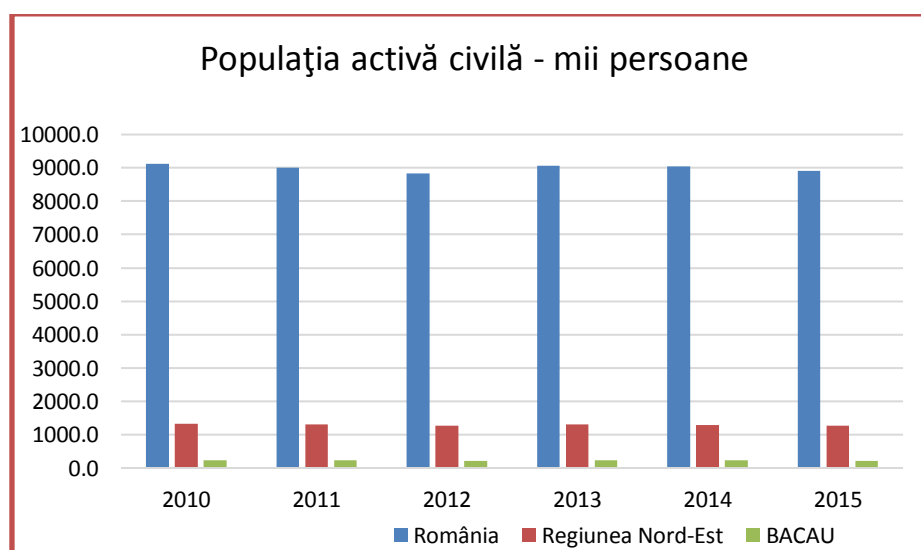

Fig 4.5 Evoluția populației active civile, perioada 2010 – 2015

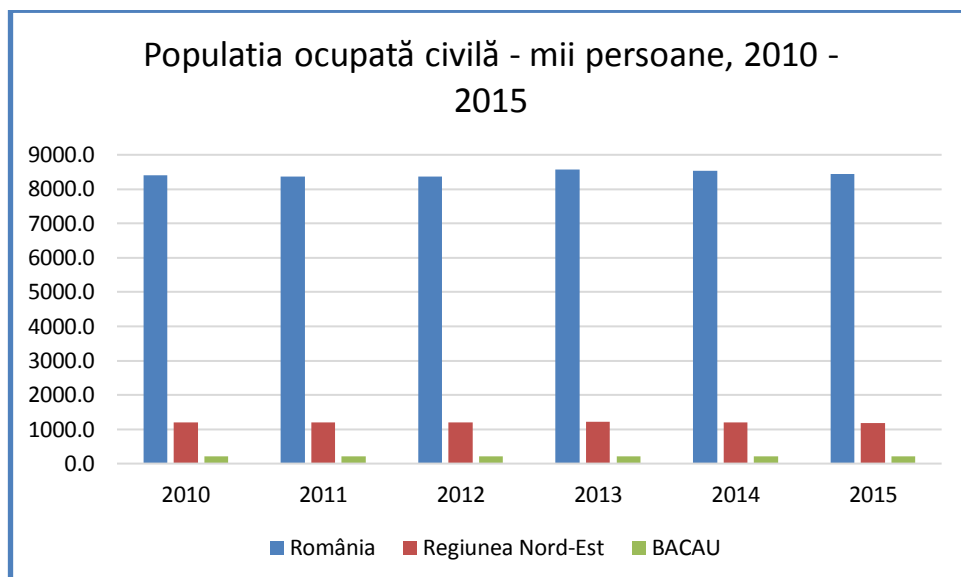
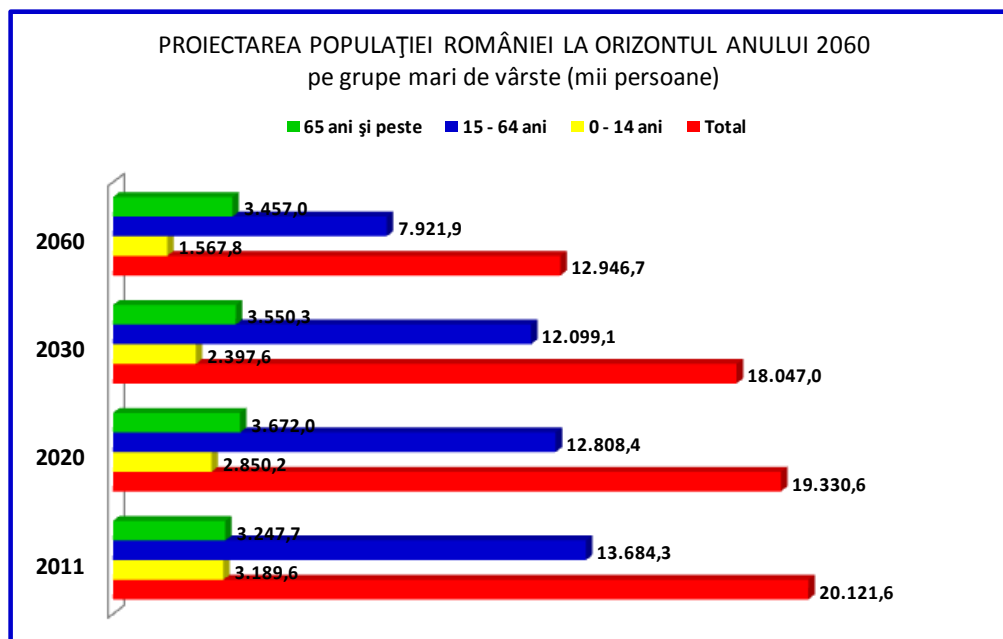

Fig 4.6 Evoluția populației ocupate, perioada 2010 – 2015,

România a pierdut o parte din populația activă a țării, iar acest lucru va afecta economia, susțin specialiștii. Domeniile în care se produce o migrare masivă a forței de muncă sunt sănătatea, învățământul și cercetarea. Tot la nivelul țării, prognoza efectuată de INS la orizontul anului 2060 (fig. Nr. 4.7) ne demonstrează că din punct de vedere demografic populația României este în continuă scădere, iar grupa de vârstă 65 și peste este singura care înregistrează o creștere, până în anul 2020, apoi între 2020 – 2060 urmează o scădere a ponderii acesteia în total populație.

Sursa datelor: INS , Baza de date TEMPO

Fig. nr. 4.7. Proiectarea populației pe grupe mari de vârstă, în perspectiva 2060, varianta constantă, cu migrație externă

Migrația forței de muncă, asociată cu scăderea natalității, va avea un impact negativ asupra economiei, pe termen lung, prin încetinirea creșterii economice. În țările Europei de Vest, spre exemplu, au plecat masiv constructorii, menajerele, medicii și asistentele medicale, profesorii și cercetătorii, locul lor fiind luat de emigranții români, polonezi, slovaci, unguri. Principalul motiv al migrației masive către vestul Europei îl reprezintă salariile mult prea mici.

4.1.2. Migrația internă și internațională a populației la nivel național, regional și județean

Pentru a putea realiza o analiză realistă a influenței forței de muncă asupra mediului economic și de afaceri și indirect și asupra sistemului de educație, nu trebuie omisă analiza migrației interne și externe a populației. Conform datelor oferite de Institutul Național de Statistică (Tabelul 4.4. și fig. Nr. 4.8.) la nivel național, regional și județean emigranți definitiv pe regiuni de dezvoltare și județe de plecare, sunt într-un trend ascendent, la toate nivelurile, și în județul Bacău.

Sursa datelor: INS , Baza de date TEMPO		UM: Numar persoane						
Regiuni de dezvoltare și judete	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	Total 1990- 2014
TOTAL	8739	10211	7906	18307	18001	19056	11251	489128
Regiunea NORD-EST	1412	1593	1302	2972	3027	2742	1964	41746
Bacau	320	369	293	415	438	479	434	8154
Botosani	125	135	117	235	239	270	186	3106
Iasi	328	453	331	769	678	609	542	9499
Neamt	319	287	220	345	361	326	289	7440
Suceava	226	228	236	987	1072	760	253	10717
Vaslui	94	121	105	221	239	298	260	2830

Tabelul 4.4. Evoluția emigranților definitiv pe și județele de plecare în perioada 2008 – 2014

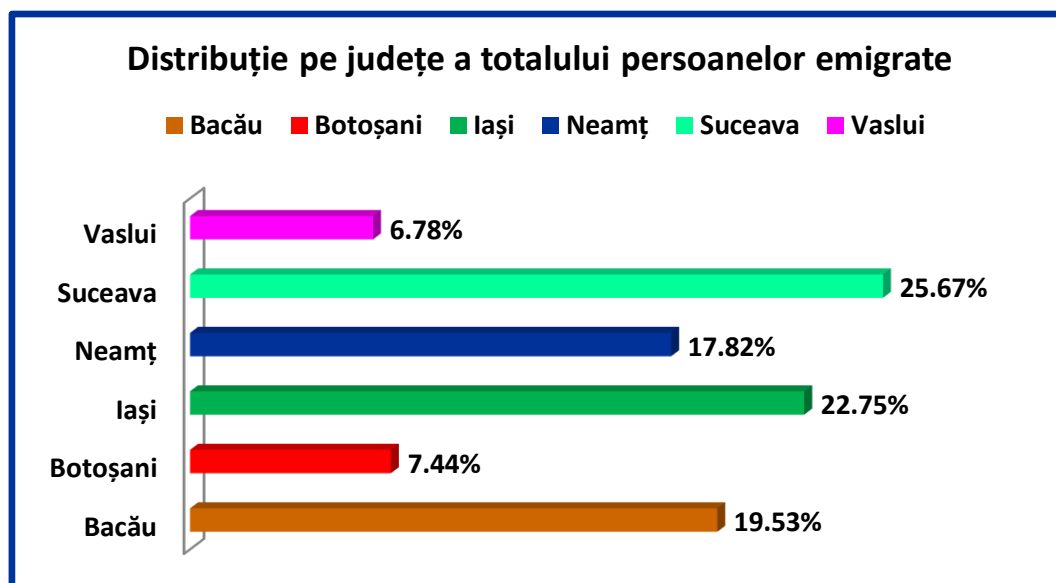

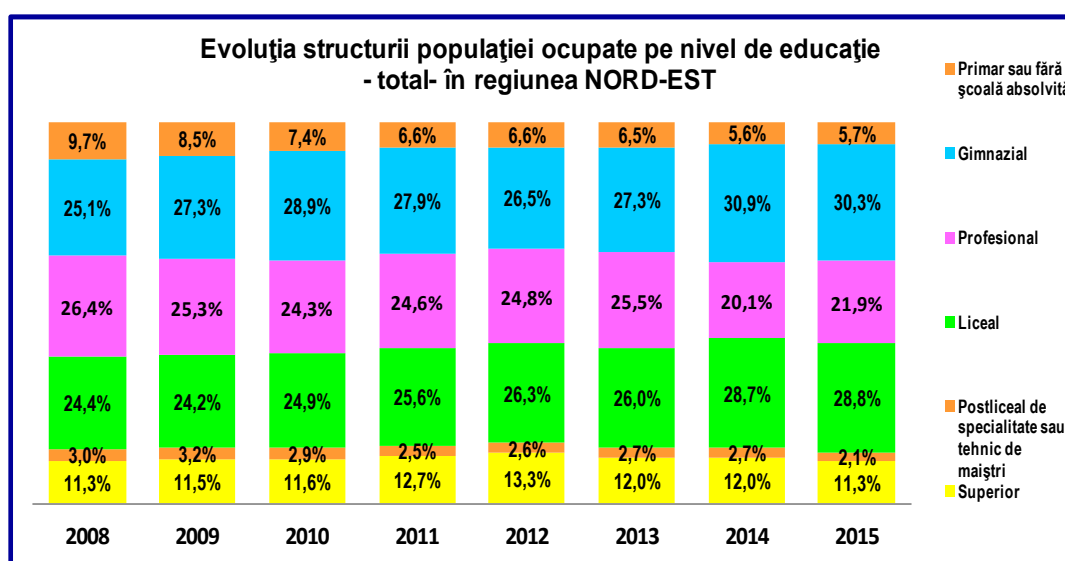
Fig. 4.8. Evoluția emigranților definitiv pe și județele de plecare în perioada 2008 – 2014

Conform datelor prezentate anterior județul Bacău se află pe locul 3 în regiunea Nord-Est din perspectiva ponderii persoanelor emigrante, ceea ce înseamnă că un număr însemnat de persoane au plecat în afara țării pentru a-și găsi un loc de muncă.

4.1.3. Structura populației ocupate civilă pe niveluri de instruire, sub aspect regional

Dacă analizăm datele din graficul 4.9 pentru regiunea Nord-Est, se constată că în perioada 2008 – 2015 ponderea populației ocupate cu studii primare a scăzut constant, populația ocupată cu studii gimnaziale a avut o evoluție ascendentă, aceeași tendință fiind înregistrată pentru populația cu studii liceale și postliceale. O evoluție fluctuantă, mai exact creștere în perioada 2008 – 2012/2013 și apoi o scădere nu foarte accentuată a fost înregistrată în cazul populației ocupate cu studii profesionale și superioare.

Sursa datelor: INS Baza de date TEMPO-Online

Fig. 4.9. Evoluția structurii populației ocupate, în regiunea Nord-Est, în perioada 2008 – 2015

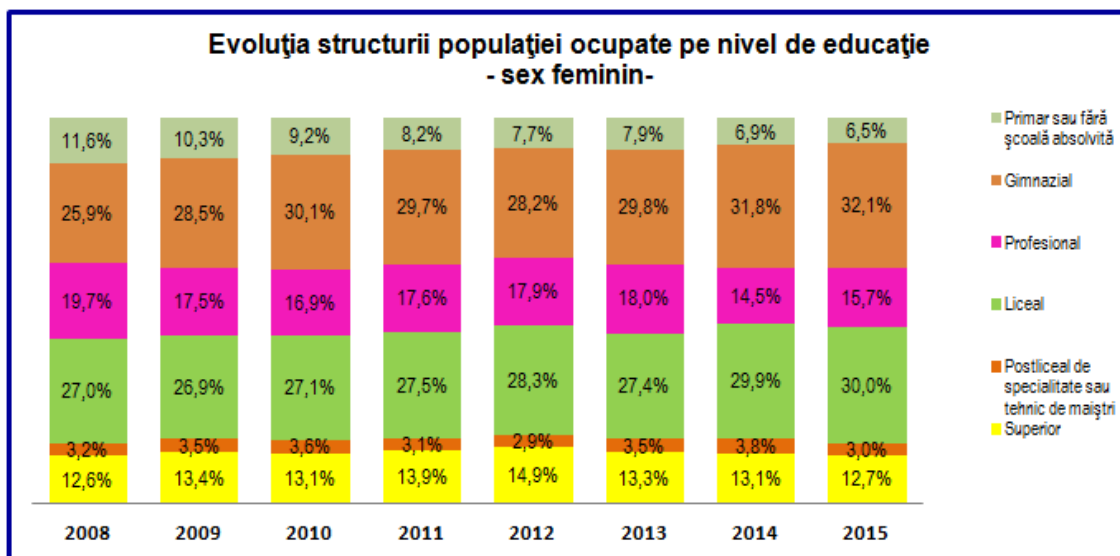

Fig. 4.10. Evoluția structurii populației ocupate, în regiunea Nord-Est, în perioada 2008 – 2015, gen feminin

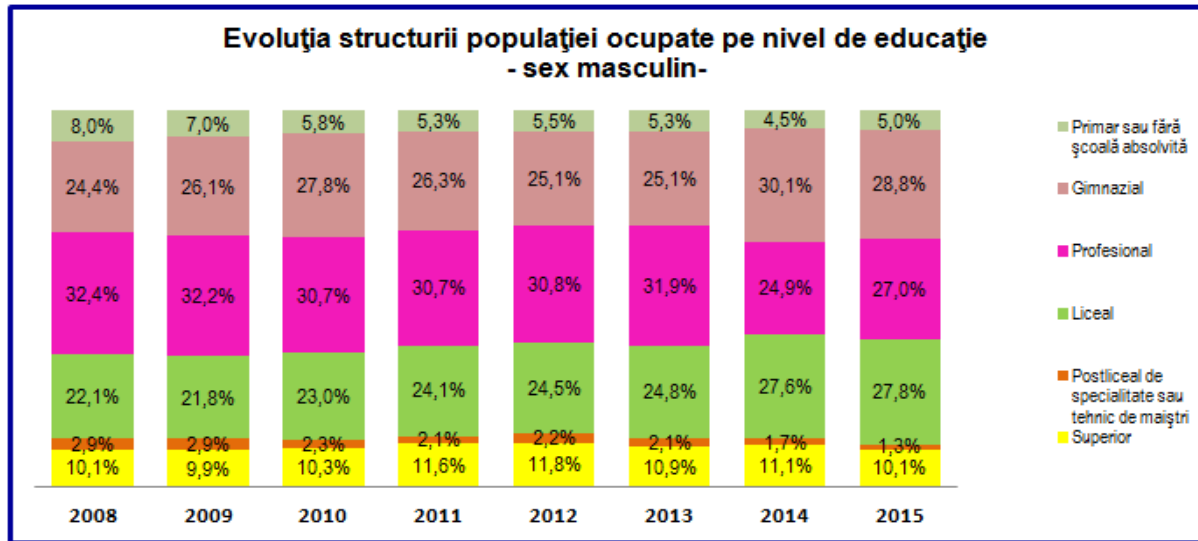

Fig. 4.11. Evoluția structurii populației ocupate, în regiunea Nord-Est, în perioada 2008 – 2015, gen masculin

Pentru aceeași perioadă de timp, evoluția structurii de gen a populației ocupate, conform graficelor 4.10. și 4.11. ne arată că nivelul femeilor cu studii superioare este mai mare decât al bărbaților, pe când la nivelul studiilor medii, bărbații au un procent mai ridicat, dar, din păcate, peste 35% din populația ocupată de gen feminin are un nivel de studii scăzut, aspect tradițional, la nivelul regiunii Nord-Est, care încă nu a putut fi transformat, mai bine zis modernizat.

Din analiza datelor prezentate se constată că în structura populației ocupate după studii și medii de proveniență, cea mai mare pondere o au persoanele cu pregătire medie în mediul urban (de altfel aici și persoanele cu studii superioare își găsesc mai ușor un loc de muncă) iar cel mai mic număr de persoane cu studii superioare îl regăsim în mediul rural (de asemenea aici regăsim și cel mai mare număr de persoane ocupate cu un nivel de educație scăzut).

4.1.4. Structura populației ocupate civilă pe principalele activități ale economiei

Din fig.4.12. și tabelul 4.6. și 4.7 se constată ca în intervalul 2009-2015 ponderea cea mai mare a persoanelor ocupate pe domenii este în ordine descrescătoare:

- domeniul servicii 40,3% din care 5,5% învățământ, comerț 14,3%, alte servicii 7,8%;
- domeniul agricultură, silvicultură pescuit – 30,9%
- domeniul industrie – 17,4% din care 16,1% industrie prelucrătoare
- domeniul construcții – 11,5%

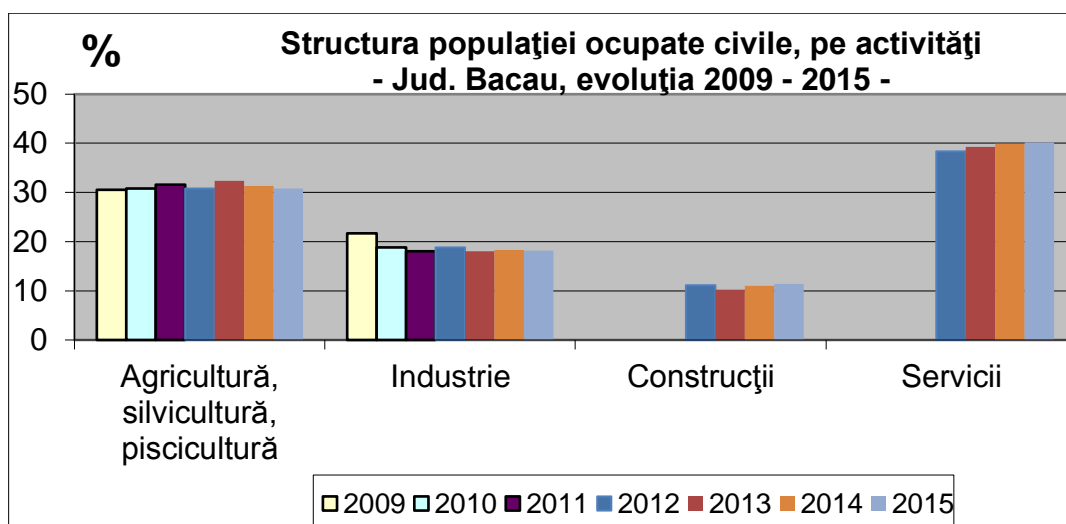

Fig. Nr. 4.12. Structura populației pe activități la nivelul județului Bacău

Mii persoane

Jud. Bacău	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015
Total	215.8	213.9	208.8	208.3	213.3	208.3	204.2
Agricultură, silvicultură, piscicultură	66.0	66.0	66.0	67.3	69.1	65.4	63.0
Industrie	46.9	40.4	37.7	38.1	38.8	36.7	35.6
- Industrie extractivă	4.0	3.2	2.8	2.8	2.5	2.3	1.9
- Industrie prelucrătoare	40.4	35.0	32.9	33.5	34.7	33.4	32.8
- Energie electrică, termică, gaze, apă	2.5	2.2	2.0	1.8	1.6	1.0	0.9
Construcții	23.7	21.9	22.6	23.1	21.7	22.9	23.4
Servicii	79.2	85.6	82.5	79.8	83.7	83.3	82.2
Comert	28.8	27.7	27.9	27.7	28.3	29.5	29.1
Hoteluri și restaurante	2.3	2.0	1.9	1.8	2.1	2.2	2.4
Transport, depozitare, comunicații	8.5	8.0	8.1	7.9	8.2	7.5	6.9
Intermedieri financiare	2.1	2.0	1.9	1.8	1.8	1.7	1.6
Tranzacții imobiliare	1.0	1.2	0.6	0.6	0.5	0.6	0.5
Administrație publică și apărare	9.0	5.5	8.5	8.5	9.1	4.4	4.5
Educație	13.0	12.4	11.4	11.2	11.8	11.3	11.3
Sănătate și asistență socială	11.3	11.6	11.3	9.8	10.1	8.8	9.9
Altele	3.2	15.2	10.9	10.5	11.8	17.3	16.0

Tabelul nr. 4.6. Evoluția populației ocupate civile pe activități ale economiei naționale - jud Bacău

Sursa: INS, Anuarul statistic 2013 (Balanta fortei de munca - la sfârșitul anului)

%

Jud. Bacău	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015
Agricultură, silvicultură, piscicultură	30.6	30.9	31.6	32.3	32.4	31.4	30.9
Industrie	21.7	18.9	18.1	18.3	18.2	17.6	17.4
- Industrie extractivă	1.9	1.5	1.3	1.3	1.2	1.1	0.9
- Industrie prelucrătoare	18.7	16.4	15.8	16.1	16.3	16.0	16.1
- Energie electrică, termică, gaze, apă	1.2	1.0	1.0	0.9	0.8	0.5	0.4
Construcții	11.0	10.2	10.8	11.1	10.2	11.0	11.5
Servicii	36.7	40.0	39.5	38.3	39.2	40.0	40.3
Comert	13.3	12.9	13.4	13.3	13.3	14.2	14.3
Hoteluri și restaurante	1.1	0.9	0.9	0.9	1.0	1.1	1.2

Transport, depozitare, comunicații	3.9	3.7	3.9	3.8	3.8	3.6	3.4
Intermedieri financiare	1.0	0.9	0.9	0.9	0.8	0.8	0.8
Tranzacții imobiliare	0.5	0.6	0.3	0.3	0.2	0.3	0.2
Administrație publică și apărare	4.2	2.6	4.1	4.1	4.3	2.1	2.2
Educație	6.0	5.8	5.5	5.4	5.5	5.4	5.5
Sănătate și asistență socială	5.2	5.4	5.4	4.7	4.7	4.2	4.8
Altele	1.5	7.1	5.2	5.0	5.5	8.3	7.8
TOTAL	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0

Tabelul nr. 4.7. Evoluția ponderii populației ocupate civile pe activități ale economiei naționale - jud Bacău

Sursa: INS, Anuarul statistic 2013 (Balanta fortei de munca - la sfârșitul anului)

Se poate constata că la nivelul populației ocupate în anul 2015, pe domenii ale economiei naționale, județul Bacău are o structură asemănătoare cu structura generală a țării, respectiv pe primul loc se află populația ocupată în servicii, apoi agricultura, industrie și construcții, pe când la nivelul Regiunii Nord – Est primul loc revine agriculturii urmate de servicii, industrie și construcții.

POPULAȚIA OCUPATĂ CIVILĂ, ÎN PROFIL TERITORIAL ȘI PE ACTIVITĂȚI ALE ECONOMIEI NAȚIONALE (la sfârșitul anului) Mii persoane

Agricultură, silvicultură și pescuit	66	67.3	69.1	65.4	63
Industrie, din care:	40.4	41	41.7	39.6	38.6
Industrie extractivă	2.8	2.8	2.5	2.3	1.9
Industrie prelucrătoare	32.9	33.5	34.7	33.4	32.8
Producția și furnizarea de energie electrică și termică, gaze, apă caldă și aer condiționat	2	1.8	1.6	1	0.9
Distribuția apei; salubritate, gestionarea deșeurilor, activități de decontaminare	2.7	2.9	2.9	2.9	3
Construcții	22.6	23.1	21.7	22.9	23.4
Servicii¹, din care:	79.8	76.9	80.8	80.4	79.2
Comerț cu ridicata și cu amănuntul; repararea autovehiculelor și motocicletelor	27.9	27.7	28.3	29.5	29.1
Transport și depozitare	8.1	7.9	8.2	7.5	6.9
Hoteluri și restaurante	1.9	1.8	2.1	2.2	2.4
Informații și comunicații	1.4	1.3	1.5	1.6	1.4
Intermedieri financiare și asigurări	1.9	1.8	1.8	1.7	1.6
Tranzacții imobiliare	0.6	0.6	0.6	0.6	0.5
Activități profesionale, științifice și tehnice	1.7	1.8	1.8	1.6	1.9
Activități de servicii administrative și activități de servicii suport	3.7	3.9	4.6	4.7	4.5
Administrație publică și apărare; asigurări sociale din	4.8	4.6	4.5	4.4	4.5

sistemul public					
Învățământ	11.4	11.2	11.8	11.3	11.3
Sănătate și asistență socială	11.3	9.8	10.1	9.7	9.9
Activități de spectacole, culturale și recreative	1.2	1.1	1.1	1.3	1.4
Alte activități de servicii	3.9	3.4	4.4	4.3	3.8

4.2. Informații parțiale

4.2.1. Analiza comparativă pe ocupații a șomajului și locurilor de muncă vacante înregistrate la AJOFM

La nivelul regiunii Nord-Est, regiune cu un nivel de dezvoltare economică destul de modest, situația șomerilor reflectă foarte clar nivelul de dezvoltare menționat. Perioada 2007 – 2015 se caracterizează printr-o evoluție fluctuantă a numărului de șomeri înregistrați în regiune, nivelul cel mai ridicat fiind în 2009, anul crizei economice. Pentru toate județele din regiune numărul șomerilor a înregistrat un trend descrescător între 2013 – 2015, nivelul cel mai ridicat de șomeri fiind în județul Vaslui, urmat de Suceava și Bacău (fig. Nr. 4.13)

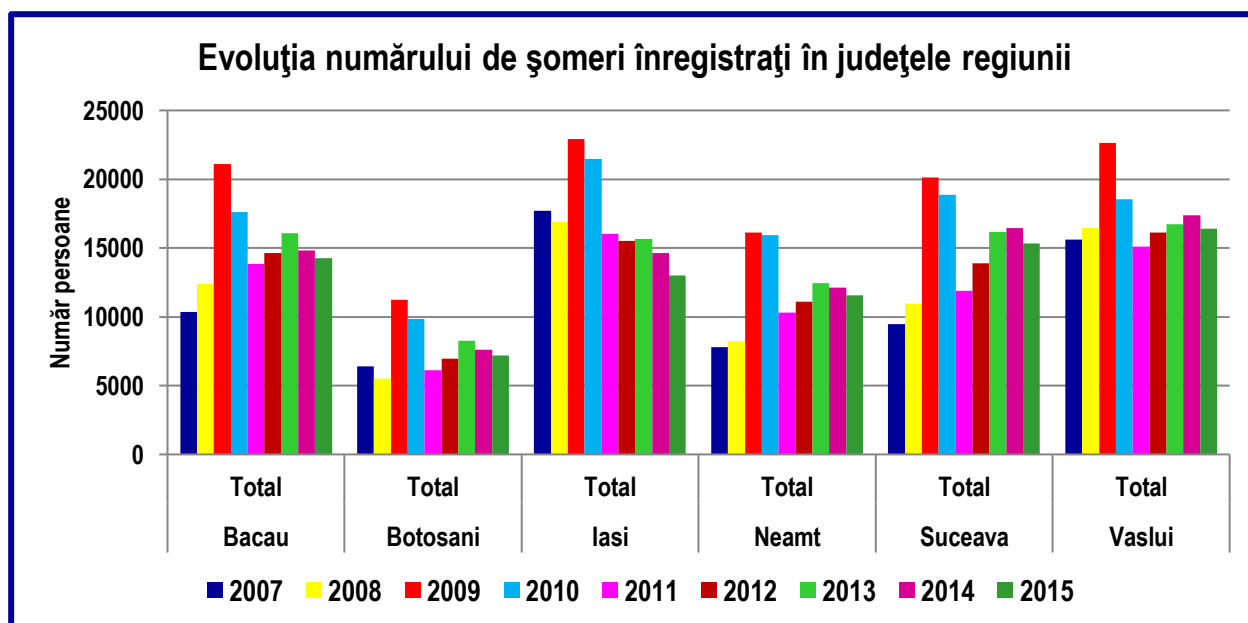

Fig. Nr. 4.13. Evoluția numărului absolut de șomeri în regiunea Nord-Est, perioada 2007 – 2015, Sursa datelor: INS - Baza de date TEMPO-Online

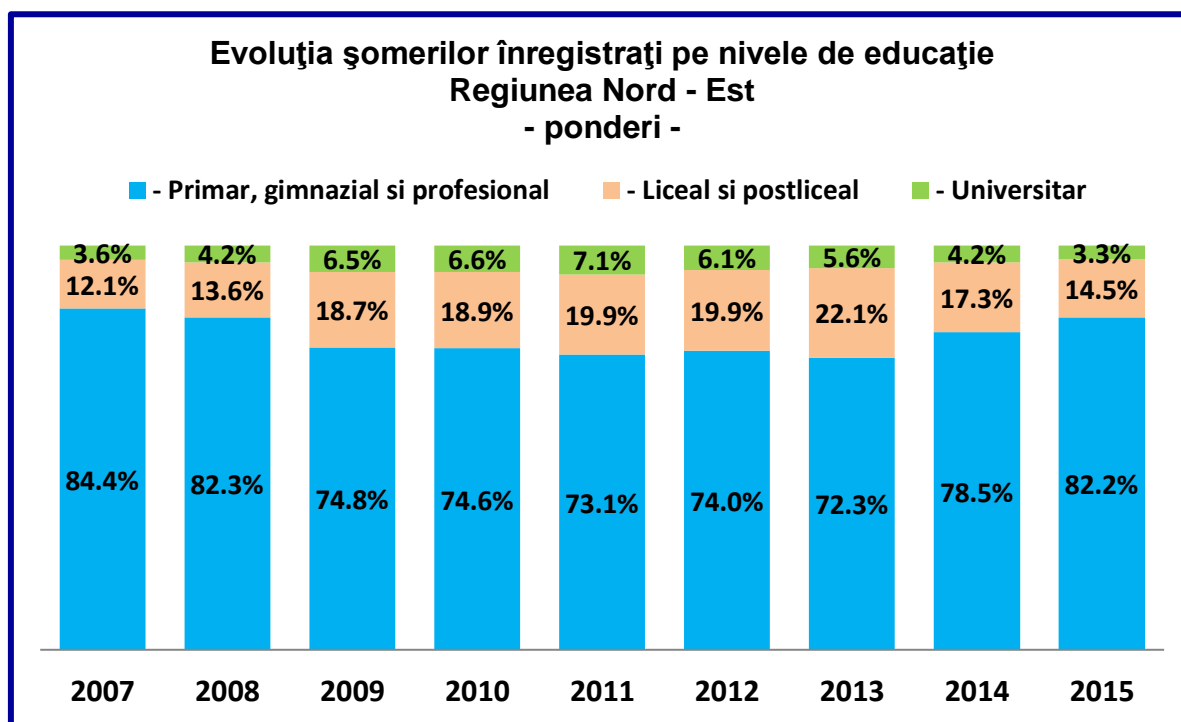

Fig. Nr. 4.13. Evoluția ponderii șomerilor înregistrați în regiunea Nord-Est, perioada 2007 – 2015, pe nivele de educație, Sursa datelor: INS - Baza de date TEMPO-Online

Dacă analizăm structura șomerilor pe nivele de educație, la nivelul regiunii, se constată că ponderea cea mai mare, de peste 80% este a șomerilor cu studii până la nivelul gimnazial și profesional, urmat de cei cu studii liceale și apoi studii superioare.

Tabelul nr. 4.8. Rata șomajului înregistrat la sfârșitul anului, Regiunea Nord-Est, Sursa: INS, Anuarul statistic. Pentru 2015 date furnizate de ANOFM

(%)

	2010		2011		2012		2013		2014		2015	
	Total	Femei	Total	Femei	Total	Femei	Total	Femei	Total	Femei	Total	Femei
România	6.9	6.2	5.1	4.8	5.6	5.04	5.65	5.14	5.3	6.1	5.12	4.45
Regiunea Nord-Est	7.9	6.5	5.8	5.2	6.8	5.5	6.9	5.52	6.62	5.4	6.6	5.9
BACAU	7.49	6.49	6.1	5.96	6.41	5.62	7.12	5.96	7.2	5.6	6.8	5.8

Tabelul nr. 4.9. Numărul total de șomeri înregistrați și rata șomajului la data de 31 decembrie 2015
Sursa: ANOFM (www.anofm.ro)

	Număr șomeri		Rata șomajului	
	TOTAL	din care, Femei	TOTAL (%)	Femei (%)
România	436242	184738	4.9	4.5
Regiunea Nord-Est	77786	30381	6.41	5.25
BACAU	14254	5482	6.5	5.5

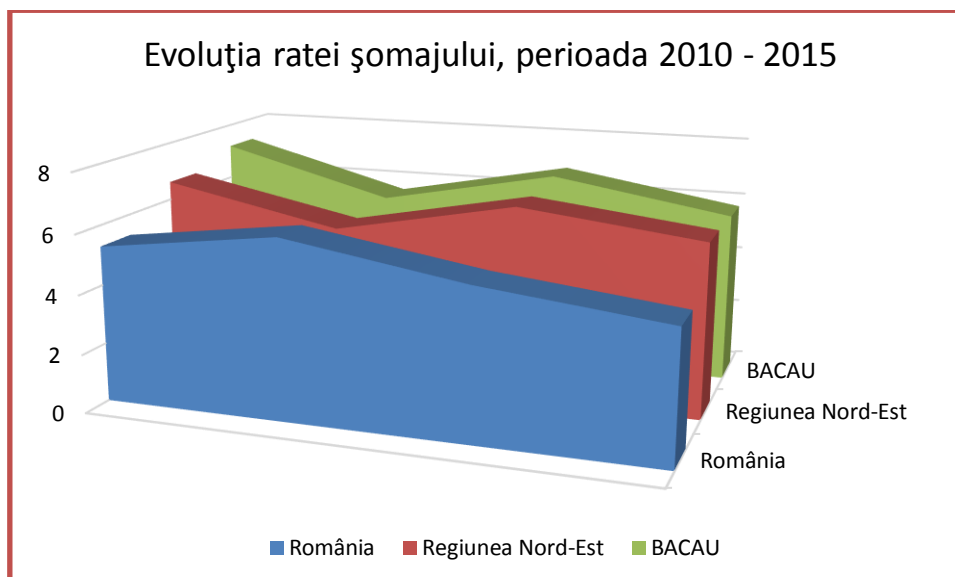

Fig. Nr.4.14. Evoluția comparativă a ratei șomajului la nivel național, regional și județean, perioada 2010 - 2015

Datele furnizate de Agenția Județeană pentru Ocuparea Forței de Muncă Bacău, pentru intervalul 2010 – 2015 (tabelele nr. 4.8. și 4.9, precum și fig. Nr. 4.14.) subliniază poziția nefavorabilă a regiunii Nord-Est și a județului Bacău din perspectiva ratei șomajului, regiunea noastră având o rată a șomajului constant mai mare decât media națională, iar județul Bacău constant mai mare decât a regiunii din care face parte. Acest trend este îngrijorător atât pentru dezvoltarea economică cât și pentru latura socială a județului.

Tabelul nr. 4.10. Evoluția ponderii șomerilor de lungă durată (peste 6 luni) sub 25 ani în total șomeri, Sursa: date furnizate de ANOFM

	2011			2012			2013			2014			2015		
	Șomeri sub 25 ani	din care peste 6 luni	% peste 6 luni	Șomeri sub 25 ani	din care peste 6 luni	% peste 6 luni	Șomeri sub 25 ani	din care peste 6 luni	% peste 6 luni	Șomeri sub 25 ani	din care peste 6 luni	% peste 6 luni	Șomeri sub 25 ani	din care peste 6 luni	% peste 6 luni
Județul Bacău	2725	264	9.69	3022	373	12.34	3092	362	11.708	2814	588	20.90	2283	644	28.21
Din care femei:	1239	64	5.17	1320	83	6.29	1210	80	6.6116	1049	147	14.01	938	178	18.98

Tabelul nr. 4.11. Evoluția ponderii șomerilor de lungă durată (peste 12 luni) sub 25 ani în total șomeri, Sursa: date furnizate de ANOFM

	2011			2012			2013			2014			2015		
	Șomeri sub 25 ani	din care peste 12 luni	% peste 12 luni	Șomeri sub 25 ani	din care peste 12 luni	% peste 12 luni	Șomeri sub 25 ani	din care peste 12 luni	% peste 12 luni	Șomeri sub 25 ani	din care peste 12 luni	% peste 12 luni	Șomeri sub 25 ani	din care peste 12 luni	% peste 12 luni
Județul Bacău	10678	1636	15.321	11053	2284	20.664	13034	2102	16.127	11995	3302	27.528	11971	4783	39.955
Din care femei:	4591	586	12.764	4160	902	21.683	4804	788	16.403	4517	1217	26.943	4544	1755	38.622

Un alt fenomen negativ existent la nivelul județului Bacău este procentul foarte mare al șomerilor tineri, sub 25 ani, în total șomeri, atât pentru șomerii de peste 6 luni, cât și pentru cei de peste 12 luni. Acest aspect reflectă faptul că tinerii bacăuani fie nu reușesc să își găsească un loc de muncă adecvat, fie pregătirea lor inițială nu răspunde solicitărilor existente pe piața muncii la momentul finalizării acesteia.

Rata locurilor de muncă vacante pe activități ale economiei naționale

Domeniile care înregistrează cea mai mare rată a locurilor de muncă vacante la nivel național sunt: sănătate și asistență socială, administrație publică și apărare, asigurări sociale din sistemul public, industria prelucrătoare; la nivel județean cea mai mare rată a locurilor de muncă vacante se înregistrează în sănătate și asistență, transport și depozitare, industria prelucrătoare; se constată că domeniul sănătate și asistență socială este ocolit atât la nivel național, cât și la nivel județean, de forța de muncă, care preferă să plece în alte țări pentru a câștiga venituri mai consistente.

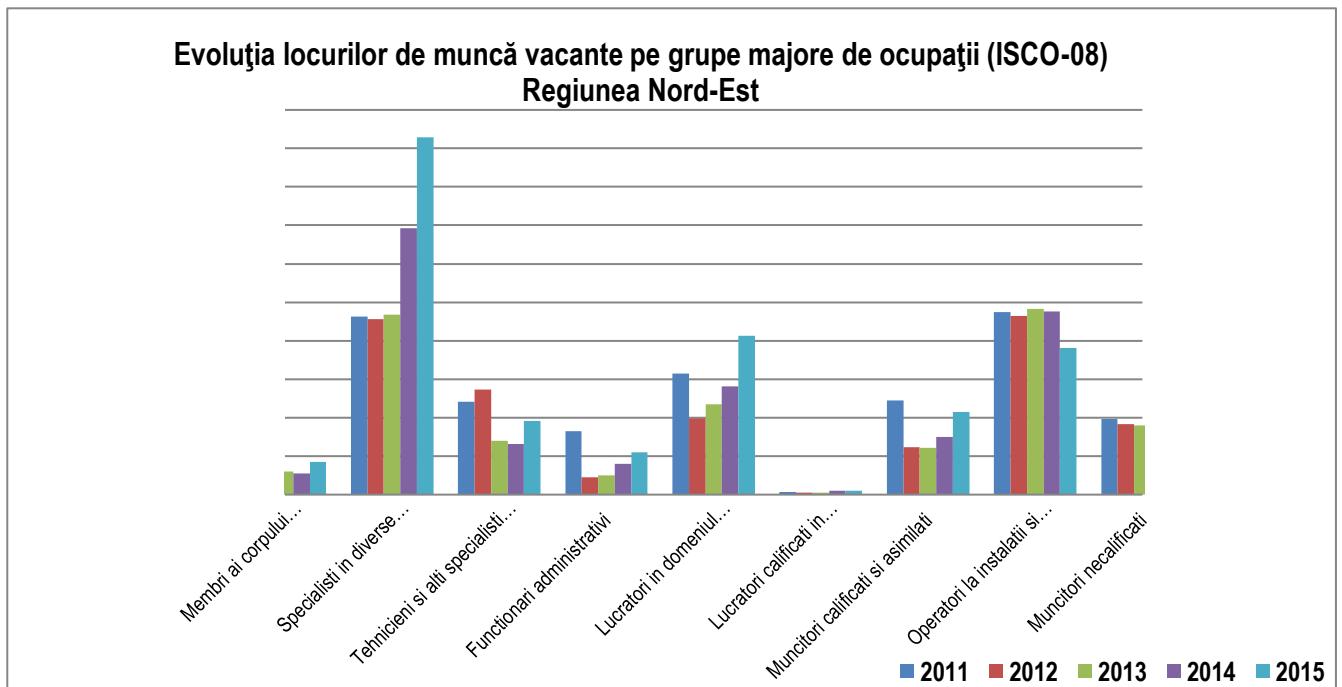

Figura nr. 4.15. Structura locurilor de muncă vacante, în regiunea Nord-Est, perioada 2011 - 2015

Tabelul nr. 4.12. Locuri de muncă vacante pe regiuni de dezvoltare și grupe majore de ocupații (ISCO-08)

	Anii	2011	2012	2013	2014	2015
Regiunea NORD-EST	Total	4307	3576	3484	4209	5249
	Membri ai corpului legislativ, ai executivului, inalti conducatori ai administratiei publice, conducători și funcționari superiori	92	80	119	111	169
	Specialiști în diverse domenii de activitate	926	912	937	1385	1858
	Tehnicienii și alți specialiști din domeniul tehnic	484	545	280	262	384
	Funcționari administrativi	330	89	101	159	219
	Lucrători în domeniul serviciilor	631	396	468	562	827
	Lucrători calificați în agricultură, silvicultură și pescuit	13	11	10	20	20
	Muncitori calificați și asimilați	490	248	244	301	429
	Operatori la instalații și mașini; asamblori de mașini și	948	929	966	952	762

	echipamente					
	Muncitori necalificați	393	366	359	457	581

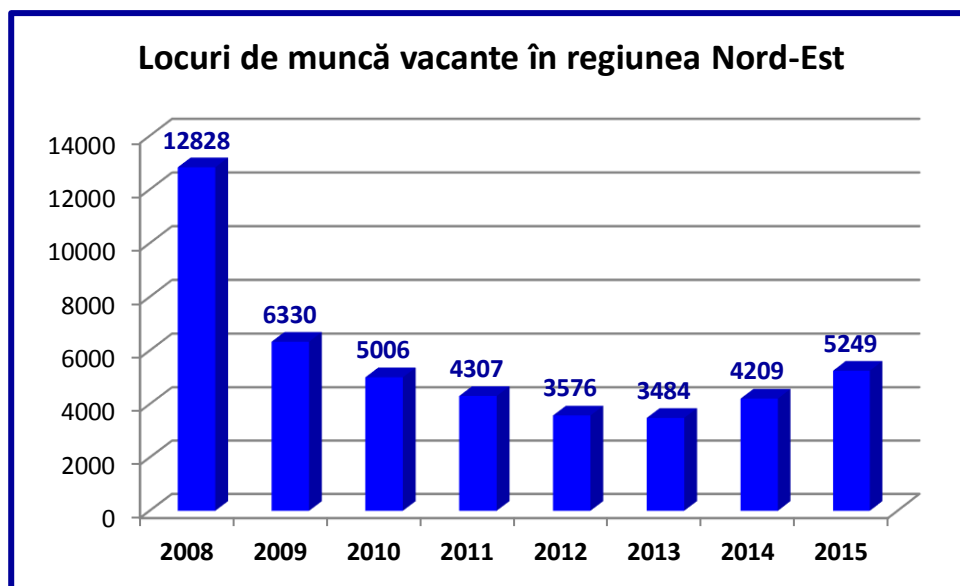

Fig. Nr. 4.16. Evoluția locurilor de muncă vacante în mărime absolută, 2011 – 2015, pentru regiunea Nord-Est

În conformitate cu scopurile analizei, au fost selectate din baza de date a AJOFM acele grupe de ocupații/ocupații din COR (Clasificarea Ocupațiilor din România) considerate relevante pentru regiune în raport cu calificările din nomenclatorul de pregătire prin învățământul profesional și tehnic. Pentru învățământul superior, au fost selectate majoritatea grupelor de ocupații din grupa majoră 2 din COR. Pe structura COR s-a mers până la nivelul de detaliere (grupa minoră/grupă de bază/ocupație) minim necesar pentru departajarea în funcție de domeniul de pregătire/profilul relevant. Pentru comparație, a fost analizată și evoluția pentru ocupațiile din categoria muncitorilor necalificați (grupa majoră 9).

Analiza datelor și informațiilor prezentate în tabelul 4.12 și graficele 4.15. și 4.16, evidențiază în primul rând scăderea destul de puternică a numărului locurilor de muncă vacante de la 12.828 în 2008, la nivelul regiunii Nord-Est, până la 5.249 locuri în anul 2015, o scădere de peste 2 ori. De asemenea datele ne arată că cele mai multe locuri de muncă vacante sunt din categoria specialiștilor în diverse domenii de activitate, pe locul 2 Operatori la instalații și mașini; asamblori de mașini și echipamente și apoi lucrători în domeniul serviciilor.

***** Analizele și concluziile care urmează trebuie să fie privite sub rezerva următoarelor limite metodologice:**

* *locurile de muncă vacante înregistrate la AJOFM nu reflectă decât o parte din piața muncii (în ciuda obligațiilor legale, nu toate locurile vacante sunt anunțate de angajatori; în general, gradul de cuprindere în evidențele AJOFM scade cu cât crește nivelul de calificare și gradul de specializare a acestora)*

* *posibile înregistrări multiple ale aceluiași posturi (anunțuri de locuri vacante repetate în cazul neocupării)*

* *dificultățile de corelare între nomenclatoarele din învățământ și COR.*

* *la momentul analizei nu au fost disponibile informații privind numărul anual de absolvenți pe domenii și calificări pentru a evalua raportul absolvenți șomeri / absolvenți pe ocupațiile aferente*

4.2.1.1. Principalele constatări din analiza evoluției la nivelul ocupațiilor relevante pentru învățământul tehnologic

Din informațiile oferite de AJOFM Bacău, existente în Anexa 5.8 a acestui document, putem analiza structura comparativă șomaj – locuri de muncă vacante având în vedere următoarele considerații: corespondența cu nomenclatorul de calificare din ÎPT este orientativă, în limitele posibilității de asociere în plan ocupațional a unor calificări din ÎPT în raport cu grupele/ocupațiile respective din COR, pe fiecare din cele două rute de pregătire. N.B.: de obicei o calificare permite practicarea unei game mai largi de ocupații; Datele privind șomajul/locurile de muncă vacante reprezintă suma intrărilor în șomaj, respectiv suma locurilor de muncă comunicate vacante la AJOFM în anul respectiv.

Analizând graficul alăturat, legat de evoluția celor 3 indicatorii în perioada 2012 – 2015, pentru calificările care se subsumează domeniului de pregătire resurse și protecția mediului, se constată un număr foarte mic de locuri de muncă vacante, în condițiile în care numărul de șomeri este destul de ridicat.

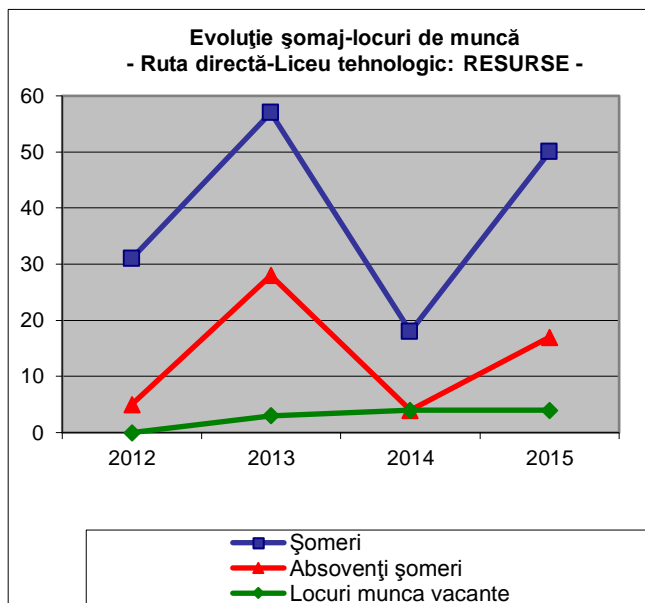
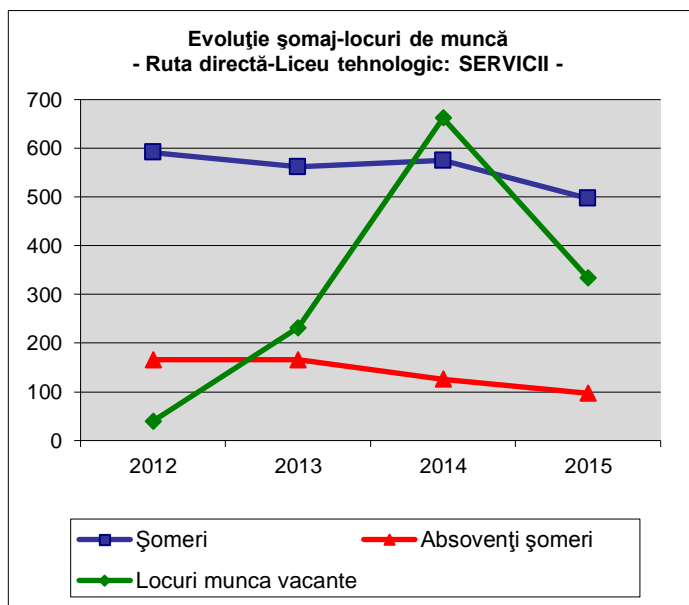

Figura 4.17.

Pentru domeniul de pregătire servicii putem spune că „a trecut perioada de glorie”, mai exact numărul locurilor de muncă vacante a început să scadă din 2012, dar și rata șomajului, foarte puțini absolvenți recurgând la soluția șomajului pentru a obține venituri.

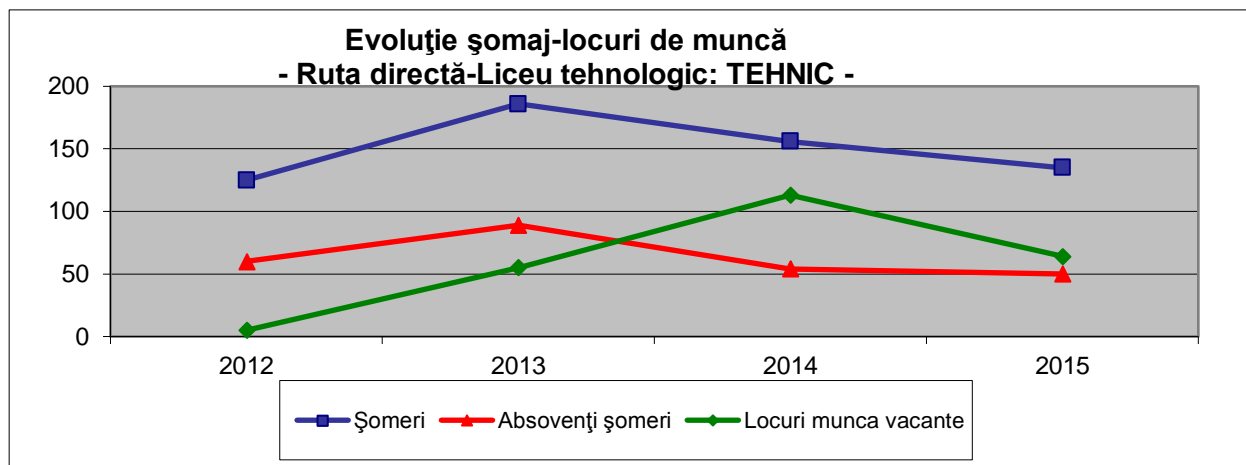

Fig. 4.18.

Pentru profilul tehnic, se constată că numărul absolvenților care sunt înregistrați ca și șomeri, a început să scadă în perioada 2013 – 2014, numărul locurilor de muncă vacante sunt mai multe, iar numărul de șomeri a început să scadă, în același interval.

Principalele constatări din analiza evoluției la nivelul ocupațiilor relevante pentru județul Bacău:

- ❖ cel mai mare număr de șomeri la nivelul județului Bacău se regăsește la nivelul domeniilor corelate cu profilul servicii din învățământul preuniversitar, iar cel mai mic în domeniul resurselor și protecția mediului;
- ❖ pe de altă parte, cele mai multe locuri de muncă vacante se află tot în domeniul serviciilor, ceea ce înseamnă că este încă un domeniu în creștere și poate absorbi forța de muncă.

4.2.1.2. Principalele constatări din analiza evoluției la nivelul ocupațiilor relevante pentru școala postliceală

Pentru școala postliceală, se desprind domeniile: **servicii din care Asistență socială și sănătate** este domeniul cu o dinamică pozitivă la nivel județean în privința locurilor de muncă.

Grupa / ocupația (denumire)	ȘOMAJ ³⁾														LOCURI DE MUNCĂ vacante ⁴⁾						
	Total														Din care absolvenți						
	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015
Degustători și controlori de calitate de mâncăruri și băuturi	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Tehnician în industria alimentară	49	0	0	0	0	0	0	37	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Tehnician laborant analize produse alimentare	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Tehnician industria alimentară extractivă	4	0	0	0	0	0	0	2	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Tehnician industria alimentară fermentativă	1	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0

PLANUL LOCAL DE ACȚIUNE PENTRU DEZVOLTAREA ÎNVĂȚĂMÂNTULUI PROFESIONAL ȘI TEHNIC (PLAI), BACĂU 2014-2020, actualizat 2016

Tehnician industria cărnii, laptelui și conservelor	2	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
Tehnician morărit și panificație	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
Tehnician proiectant în industria alimentară	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
Tehnician agronom-cercetare	5	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
Tehnician pedolog	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
Agent agricol	1	8	12	12	11	15	17	0	4	8	7	4	4	2	0	6	7	12	15	16	22	22	22	22	22	22	22	22	22	22	22	22	22	22	22	
	62	8	12	12	11	15	17	41	4	8	7	4	4	2	0	6	7	12	15	16	22	22	22	22	22	22	22	22	22	22	22	22	22	22	22	
Tehnicienii constructori	76	63	54	86	105	86	96	16	27	33	47	71	40	66	21																					
	76	63	54	86	105	86	96	16	27	33	47	71	40	66	21	24	18	20	12	26	20	20	20	20	20	20	20	20	20	20	20	20	20	20	20	
AGENȚII ÎN ACTIVITATEA FINANCIARĂ ȘI COMERCIALĂ	209	40	83	29	24	28	15	5	8	1	0	2	7	3	260																					
	209	40	83	29	24	28	15	5	8	1	0	2	7	3	260	11	9	6	7	6	6	6	6	6	6	6	6	6	6	6	6	6	6	6	6	
AGENȚII COMERCIALE ȘI MILOCURILE DE AFACERI	112	38	48	70	64	55	42	2	18	22	46	43	29	17	97																					
	112	38	48	70	64	55	42	2	18	22	46	43	29	17	97	1	1	5	1	10	6	6	6	6	6	6	6	6	6	6	6	6	6	6	6	
FUNCȚIONARI ÎN SERVICIILE DE EVIDENȚĂ CONTABILĂ ȘI FINANCIARE	24	38	36	33	40	35	34	8	1	2	11	13	9	5	2																					
	24	38	36	33	40	35	34	8	1	2	11	13	9	5	2	30	32	19	34	36	50	50	50	50	50	50	50	50	50	50	50	50	50	50	50	
Funcționari de programare și urmărire a producției	20	128	141	188	233	244	184	0	63	84	122	104	139	78	26																					
	20	128	141	188	233	244	184	0	63	84	122	104	139	78	26	11	20	6	39	39	36	36	36	36	36	36	36	36	36	36	36	36	36	36	36	
Tehnicienii de echipamente de înregistrare, redare, imagine și sunet	6	11	26	12	10	2	4	2	0	0	0	0	0	0	2																					
	6	11	26	12	10	2	4	2	0	0	0	0	0	0	2	3	1	3	5	1	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	
Tehnicienii de echipamente pentru radio-emisie, televiziune și telecomunicații	49	2	8	3	6	3	2	8	0	0	0	0	0	0	8																					
	49	2	8	3	6	3	2	8	0	0	0	0	0	0	8	1	2	1	5	3	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	
Tehnicienii de aparate electro-	7	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0																					
	7	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0

PLANUL LOCAL DE ACȚIUNE PENTRU DEZVOLTAREA ÎNVĂȚĂMÂNTULUI PROFESIONAL ȘI TEHNIC (PLAI), BACĂU 2014-2020, actualizat 2016

medicale																						
Tehnicienii pentru alte aparate optice și electronice	0	15	14	10	9	7	4	0	11	6	4	3	0	1	0							
																3	0	1	1	0	1	
Tehnician construcții telefonice	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0							
																0	0	0	0	0	0	0
Tehnician electronică/transporturi/ poștă și telecomunicații	42	0	0	0	0	0	0	24	0	0	0	0	0	0	5							
																0	0	0	0	0	0	0
	10	28	48	25	25	12	10	34	11	6	4	3	0	1	15	7	3	5	11	4	8	
Tehnician energetician/ electrician	12	14	12	12	6	7	6	11	5	10	9	3	5	2	1							
																2	1	1	1	1	1	2
	12	14	12	12	6	7	6	11	5	10	9	3	5	2	1	2	1	1	1	1	1	2
Tehnicienii și maștrii în industria lemnului	25	0	0	0	0	0	0	12	0	0	0	0	0	0	1							
																0	0	0	0	0	0	0
Tehnician silvic-exploatare	14	0	0	0	0	0	0	3	0	0	0	0	0	0	1							
																0	0	0	0	0	0	0
	39	0	0	0	0	0	0	15	0	0	0	0	0	0	2	0	0	0	0	0	0	0
Tehnicienii și maștrii mecanici	12	13	95	13	23	16	14	43	56	40	73	13	77	69	15							
	6	0		0	3	6	6				8					16	18	14	16	12	8	
Proiectanți și desenatori tehnici	34	34	59	89	75	41	28	19	23	48	65	48	19	20	5							
																4	4	2	4	1	3	
Optometrice și opticieni	2	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1							
																0	0	0	0	0	0	0
Tehnicienii proteziști-orteziști	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0							
																0	0	0	0	0	0	0
	16	16	15	21	30	20	17	62	79	88	13	18	96	89	21	20	22	16	20	13	11	
	2	4	4	9	8	7	4				8	6										
Programatori ajutoari	8	0	0	0	0	0	0	2	0	0	0	0	0	0	2							
																0	0	0	0	0	0	0
Tehnicienii operatori echipamente calcul	20	0	0	0	0	0	0	81	0	0	0	0	0	0	79							
	9															0	0	1	1	0	0	
Tehnicienii operatori roboți industriali	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0							
																0	0	0	0	0	0	0
	21	0	0	0	0	0	0	83	0	0	0	0	0	0	81	0	0	1	1	0	0	
	8																					
Tehnicienii în fizică și chimie	85	60	37	45	80	41	40	14	14	2	10	21	2	9	16							
																15	16	14	9	17	10	
Tehnician în protecția mediului (tehnician ecolog)	49	0	0	0	0	0	0	38	0	0	0	0	0	0	0							
																0	0	0	0			0
Evaluator și auditor de mediu	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0							
																0	0	0	0			0
	13	60	37	45	80	41	40	52	14	2	10	21	2	9	16	15	16	14	9	17	10	
	4																					
SURORI MEDICALE, SURORI PUERICUL TOARE, MOASE SI LABORANT	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0							
																0	0	0	0	0	0	0

PLANUL LOCAL DE ACȚIUNE PENTRU DEZVOLTAREA ÎNVĂȚĂMÂNTULUI PROFESIONAL ȘI TEHNIC (PLAI), BACĂU 2014-2020, actualizat 2016

E																					
Asistenți medicali generaliști	86	2	5	3	3	4	2	51	0	2	0	0	0	0	13						
																0	0	0	0	2	1
Igieniști	3	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0						
																0	0	1	0	1	1
Asistenți dieteticieni și de nutriție	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0						
																0	0	0	0	0	0
Fizioterapeuți și asimilați	8	0	0	0	0	0	0	5	0	0	0	0	0	0	0						
																0	0	0	0	0	0
Asistenți farmaciști și laboranți	12	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	10						
																0	0	0	0	0	0
Tehnicienii în medicina modernă, neclasificați în grupele de baza anterioare	12	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	3						
																0	0	0	0	0	0
Infirmiere și îngrijitoare în instituții de ocrotire socială și sanitară	12	29	47	37	39	38	29	1	3	0	0	3	0	0	7						
																42	45	58	62	54	60
Personal specializat pentru îngrijire și supraveghere la domiciliu	15	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	84						
	1															0	0	0	0	0	0
	28	31	52	40	42	42	31	58	3	2	0	3	0	0	11	42	45	59	62	57	62
	4														7						
SECRETARI ȘI OPERATORII LA MAȘINI DE SCRIS ȘI DE CALCUL	19	49	35	45	41	46	39	0	0	0	0	17	12	6	0						
	7															0	0	0	0	16	16
Inspectori pentru asigurarea clădirilor împotriva incendiilor	0	3	0	0	1	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0						
																0	0	0	0	0	0
Inspectori pentru protecția și igiena muncii și controlori de calitate	39	3	0	1	1	2	0	12	0	0	0	0	0	0	11						
																0	0	1	0	0	0
Designeri, decoratori și alți tehnicieni în domeniul artei	37	0	0	0	0	0	0	18	0	0	0	0	0	0	6						
																0	0	0	0	0	0
Funcționari expedite și alți agenți poștali	46	0	0	0	0	0	0	3	0	0	0	0	0	0	42						
																0	0	0	0	0	0

Inspector exploatare poștală	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	31	55	35	46	43	49	39	33	0	0	0	17	12	6	59	0	0	1	0	16	16
Funcționari în transporturi	13	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	9	0	0	0	0	0	0
Electromecanic auto	28	23	12	27	21	19	27	1	0	0	0	0	0	0	3	3	6	3	3	2	2
	41	23	12	27	21	19	27	1	0	0	0	0	0	0	12	3	6	3	3	2	2
Ghizi și însoțitori	0	4	1	0	4	29	27	0	3	1	0	3	25	21	0	0	0	0	1	0	1
Administrator pensiune turistică	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0
	1	4	1	0	4	29	27	0	3	1	0	3	25	21	1	0	0	0	1	0	1
	18	69	72	83	10	86	74	42	23	25	39	47	36	29	73	17	18	16	21	24	25
	18	4	5	2	06	9	2	1	6	9	4	3	8	9	1	2	0	8	6	3	2

4.2.1.3. Principalele constatări din analiza evoluției la nivelul ocupațiilor relevante pentru învățământul superior

Pentru învățământul superior, dintre grupele de ocupații cu număr semnificativ de locuri de muncă vacante la nivel județean, se desprinde **o tendință de scădere a locurilor de muncă până în 2012, după care numărul locurilor de muncă vacante a început să crească, în condițiile în care numărul de șomeri, după o scădere în perioada 2009 – 2012, înregistrează o creștere în 2013.**

ȘOMAJ ³⁾											LOCURI DE MUNCĂ vacante ⁴⁾				
Total					Din care absolvenți										
2009	2010	2011	2012	2013	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2009	2010	2011	2012	2013
1933	972	746	890	1046	387	712	245	233	322	314	473	282	200	210	315

4.2.2. Evoluția șomajului și a locurilor de muncă vacante înregistrate la ANOFM în perioada 2007 – 2015, în contextul crizei economice și financiare

Analiza locurilor de muncă vacante și evoluția șomajului, în această combinație și corelație, poate fi realizată doar la nivelul regiunii Nord-Est. Motivul principal este faptul că din punct de vedere statistic nu se fac prelucrări la nivelul județelor pentru numărul locurilor rămase vacante. Astfel cu ajutorul datelor Tempo s-a constatat că la nivelul regiunii Nord-Est, dar și la nivelul județelor sale, numărul șomerilor a înregistrat o scădere continuă, chiar dacă puțin perceptibilă, în perioada 2008 – 2015. Pe de altă parte numărul locurilor vacante, în același interval de timp, a avut un trend ascendent atât la nivelul activităților economice din regiune, cât și pe grupe majore de ocupații (de la 24.239 locuri vacante în 2010 la 57.140 locuri de muncă vacante în 2015), ceea ce înseamnă **că numărul acestora s-a dublat, la nivel național. Dacă avem în vedere regiunea Nord-Est un trend descrescător într 2010 – 2013, iar din 2014 numărul locurilor de muncă vacante au început să crească.**

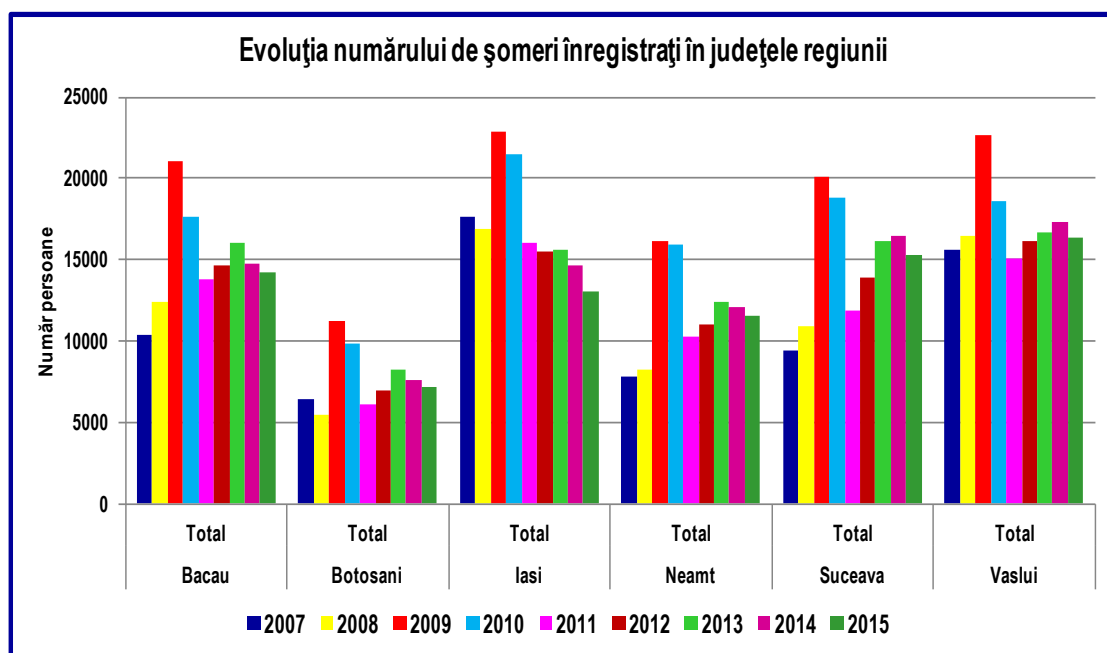
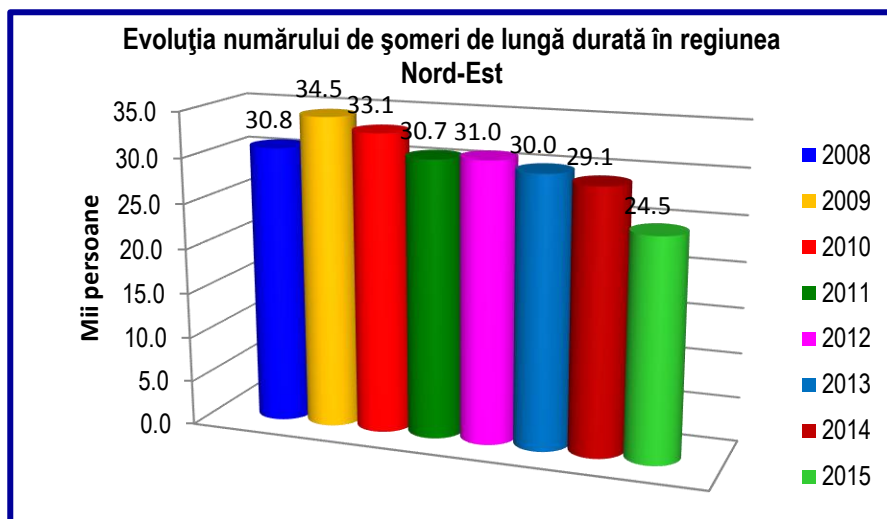

Fig. Nr. 4.19. Evoluția numărului de șomeri în județele regiunii Nord-Est

RATA LOCURILOR DE MUNCĂ VACANTE, PE ACTIVITĂȚI ALE ECONOMIEI NAȚIONALE, NUMĂR									
Macroregiuni și regiuni de dezvoltare	CAEN Rev.2 (activități ale economiei naționale)	Perioade							
		Anul 2010	Anul 2011	Anul 2012	Anul 2013	Anul 2014	Anul 2015	Trim. I 2016	Trim. II 2016
		UM: Numar							
TOTAL	TOTAL	24239	26057	24825	30643	38523	49952	58284	57140
	A AGRICULTURA, SILVICULTURA ȘI PESCUIT	629	618	273	299	382	611	746	586
	INDUSTRIE	7880	9719	8933	10981	11713	14975	16671	17275
	B INDUSTRIA EXTRACTIVĂ	30	25	37	84	101	83	215	79
	C INDUSTRIA PRELUCRATOARE	7309	8888	7839	9586	10711	13685	14966	15910

PLANUL LOCAL DE ACȚIUNE PENTRU DEZVOLTAREA ÎNVĂȚĂMÂNTULUI PROFESIONAL ȘI TEHNIC (PLAI), BACĂU 2014-2020, actualizat 2016

	D PRODUCȚIA ȘI FURNIZAREA DE ENERGIE ELECTRICĂ ȘI TERMICĂ, GAZE, APA CALDĂ ȘI AER CONDIȚIONAT	105	80	67	82	98	113	253	310
	E DISTRIBUȚIA APEI; SALUBRITATE, GESTIONAREA DEȘEURILOR, ACTIVITĂȚI DE DECONTAMINARE	436	726	990	1229	803	1094	1237	976
	F CONSTRUCȚII	1565	1306	946	770	1147	1479	2867	1176
	G COMERȚ CU RIDICATA ȘI CU AMĂNUNTUL; REPARAREA AUTOVEHICULELOR ȘI MOTOCICLETELOR	1566	2120	1820	1897	2949	4656	5107	4949
	H TRANSPORT ȘI DEPOZITARE	1149	1444	1062	1204	1650	2568	2629	2522
	I HOTELURI ȘI RESTAURANTE	125	425	382	406	439	540	1108	1387
	J INFORMAȚII ȘI COMUNICAȚII	765	901	690	710	939	1668	2162	2457
	K INTERMEDIERI FINANCIARE ȘI ASIGURĂRI	821	740	832	756	790	864	1190	1309
	L TRANZACȚII IMOBILIARE	26	70	63	74	98	135	141	200
	M ACTIVITĂȚI PROFESIONALE, ȘTIINȚIFICE ȘI TEHNICE	575	430	554	777	818	1124	1404	1316
	N ACTIVITĂȚI DE SERVICII ADMINISTRATIVE ȘI ACTIVITĂȚI DE SERVICII SUPT	959	1320	1219	1344	1841	1943	2720	2198
	O ADMINISTRAȚIE PUBLICĂ ȘI APĂRARE; ASIGURĂRI SOCIALE DIN SISTEMUL PUBLIC	3715	2843	2927	4813	6455	8158	8924	9420
	P ÎNVĂȚĂMÂNT	652	600	884	1464	2619	2471	2397	2263
	Q SANATATE ȘI ASISTENȚĂ SOCIALĂ	3316	3061	3683	3531	4881	6451	7662	7585
	R ACTIVITĂȚI DE SPECTACOLE, CULTURALE ȘI RECREATIVE	411	354	424	834	814	1272	1486	1392
	S ALTE ACTIVITĂȚI DE SERVICII	85	106	133	783	988	1037	1070	1105
Regiunea NORD-EST	TOTAL	5006	4307	3576	3484	4209	5249	5644	5122

PLANUL LOCAL DE ACȚIUNE PENTRU DEZVOLTAREA ÎNVĂȚĂMÂNTULUI PROFESIONAL ȘI TEHNIC (PLAI), BACĂU 2014-2020, actualizat 2016

A AGRICULTURA, SILVICULTURA ȘI PESCUIT	178	88	85	111	143	130	<u>125</u>	<u>130</u>
INDUSTRIE	1620	1477	1244	1225	1315	1203	<u>1293</u>	<u>1389</u>
B INDUSTRIA EXTRACTIVĂ	4	7	4	2	10	29	<u>173</u>	<u>19</u>
C INDUSTRIA PRELUCRĂTOARE	1554	1406	1198	1167	1235	1093	<u>1007</u>	<u>1259</u>
D PRODUCȚIA ȘI FURNIZAREA DE ENERGIE ELECTRICĂ ȘI TERMICĂ, GAZE, APA CALDĂ ȘI AER CONDIȚIONAT	6	4	4	4	10	13	<u>21</u>	<u>12</u>
E DISTRIBUȚIA APEI; SALUBRITATE, GESTIONAREA DEȘEURILOR, ACTIVITĂȚI DE DECONTAMINARE	56	60	38	52	60	68	<u>92</u>	<u>99</u>
F CONSTRUCȚII	542	250	173	109	177	283	<u>663</u>	<u>196</u>
G COMERȚ CU RIDICATA ȘI CU AMĂNUNTUL; REPARAREA AUTOVEHICULELOR ȘI MOTOCICLETELOR	156	197	144	188	205	368	<u>540</u>	<u>459</u>
H TRANSPORT ȘI DEPOZITARE	220	276	55	82	76	129	<u>99</u>	<u>105</u>
I HOTELURI ȘI RESTAURANTE	11	12	23	42	49	146	<u>57</u>	<u>91</u>
J INFORMAȚII ȘI COMUNICAȚII	4	47	19	18	51	115	<u>125</u>	<u>103</u>
K INTERMEDIERI FINANCIARE ȘI ASIGURĂRI	73	73	73	72	54	52	<u>81</u>	<u>91</u>
L TRANZACȚII IMOBILIARE	2	2	:	:	:	1	:	:
M ACTIVITĂȚI PROFESIONALE, ȘTIINȚIFICE ȘI TEHNICE	23	37	35	30	48	96	<u>151</u>	<u>115</u>
N ACTIVITĂȚI DE SERVICII ADMINISTRATIVE ȘI ACTIVITĂȚI DE SERVICII SUPORT	53	91	61	147	166	147	<u>285</u>	<u>179</u>
O ADMINISTRAȚIE PUBLICĂ ȘI APĂRARE; ASIGURĂRI SOCIALE DIN SISTEMUL PUBLIC	304	166	172	301	447	819	<u>621</u>	<u>792</u>
P ÎNVĂȚĂMÂNT	289	137	230	109	387	454	<u>232</u>	<u>213</u>
Q SĂNĂTATE ȘI ASISTENȚĂ SOCIALĂ	1471	1393	1205	979	991	1175	<u>1251</u>	<u>1110</u>

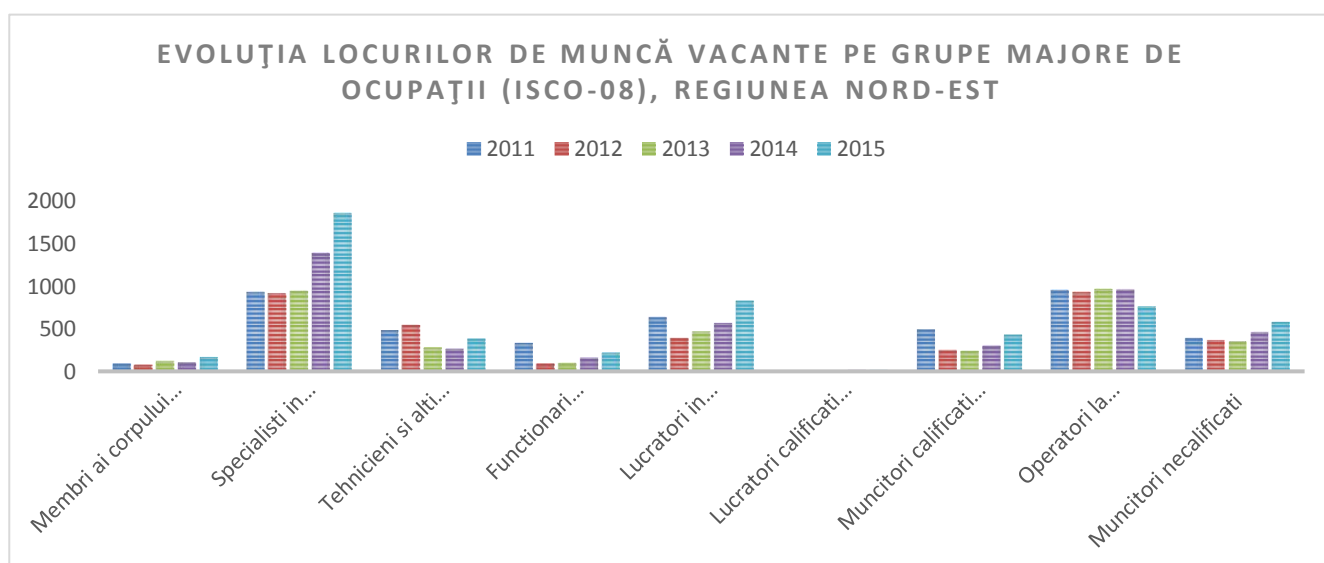
PLANUL LOCAL DE ACȚIUNE PENTRU DEZVOLTAREA ÎNVĂȚĂMÂNTULUI PROFESIONAL ȘI TEHNIC (PLAI), BACĂU 2014-2020, actualizat 2016

	R ACTIVITAȚI DE SPECTACOLE, CULTURALE ȘI RECREATIVE	57	57	52	67	99	122	<u>120</u>	<u>146</u>
	S ALTE ACTIVITAȚI DE SERVICII	3	4	5	4	1	9	<u>1</u>	<u>3</u>
© 1998 - 2016 INSTITUTUL NATIONAL DE STATISTICA									

RATA LOCURILOR DE MUNCĂ VACANTE, PE GRUPE MAJORE DE OCUPAȚII								
Macroregiuni și regiuni de dezvoltare	Grupe majore de ocupații (ISCO-08)	Perioade						
		Anul 2011	Anul 2012	Anul 2013	Anul 2014	Anul 2015	Trimestrul I 2016	Trimestrul II 2016
		UM: Numar						
TOTAL ȚARĂ	Total	26057	24825	30643	38523	49952	58284	57140
	Membri ai corpului legislativ, ai executivului, înalți conducători ai administrației publice, conducători și funcționari superiori	1001	1023	1329	1773	2185	2798	2465
	Specialiști în diverse domenii de activitate	5701	6299	8917	11859	14666	17073	16761
	Tehnicienii și alți specialiști din domeniul tehnic	2532	2713	2941	3646	4513	5020	5305
	Funcționari administrativi	1684	1369	1802	2553	3212	3348	3776
	Lucrători în domeniul serviciilor	2748	2737	3346	4621	7222	8101	7431
	Lucrători calificați în agricultura, silvicultura și pescuit	46	87	92	103	98	103	124
	Muncitori calificați și asimilați	3154	2255	2748	3913	4916	7110	6352
	Operatori la instalații și mașini; asamblori de mașini și echipamente	4906	4506	4666	4932	5662	6583	6702
	Muncitori necalificați	4285	3836	4802	5123	7478	8148	8224
Regiunea NORD-VEST	Total	3145	2941	4504	5478	8050	<u>8588</u>	<u>8999</u>

Membri ai corpului legislativ, ai executivului, inalti conducatori ai administratiei publice, conducatori si functionari superiori	54	59	106	215	232	<u>287</u>	<u>263</u>
Specialisti in diverse domenii de activitate	446	619	956	1149	1706	<u>2188</u>	<u>2215</u>
Tehnicienii si alti specialisti din domeniul tehnic	259	301	328	525	673	<u>622</u>	<u>678</u>
Functionari administrativi	105	216	358	399	520	<u>644</u>	<u>750</u>
Lucratori in domeniul serviciilor	113	185	561	888	1184	<u>1110</u>	<u>1215</u>
Lucratori calificati in agricultura, silvicultura si pescuit	2	8	9	11	17	<u>20</u>	<u>23</u>
Muncitori calificati si asimilati	429	280	432	508	828	<u>970</u>	<u>763</u>
Operatori la instalatii si masini; asamblori de masini si echipamente	1158	824	866	829	1260	<u>1269</u>	<u>1361</u>
Muncitori necalificati	579	449	888	954	1630	<u>1478</u>	<u>1731</u>
© 1998 - 2016 INSTITUTUL NATIONAL DE STATISTICA							

4.3. Concluzii din analiza pieței muncii.

Armonizarea Planurilor de școlarizare cu structura ofertei și proporțional cu nevoile pieței muncii este o necesitate evidențiată de întreaga analiză, cu următoarele direcții de acțiune: creșterea ponderii pe domeniul tehnic și scăderea ponderii domeniului serviciilor, dezvoltarea agriculturii pe termen lung, dezvoltarea domeniului construcții pe termen mediu și lung. Realizarea de analize la nivel local în PLAI pentru a defini mai concret oferta planului de școlarizare și consultarea structurilor implicate în dezvoltarea regională și locală.

Actualizarea calificărilor și curriculumului. Dinamica economiei necesită calificări și competențe adecvate cu o mobilitate și flexibilitate ocupațională sporită a forței de muncă. Aceasta presupune:

- Actualizarea permanentă a SPP și aplicarea în condiții care să asigure calitatea formării.

Realizarea de parteneriate. Ponderea crescândă a IMM solicită sistemului IPT un răspuns adecvat la nevoile specifice IMM, de adaptabilitate crescută a forței de muncă la sarcini de lucru diverse. Acest deziderat se poate realiza prin:

- Elaborarea CDL în parteneriat pentru a satisface nevoile angajatorilor pe plan local;
- Asigurarea unei pregătiri de bază, competențe tehnice generale care să permită flexibilitatea profesională și ocupațională;
- Actualizarea competențelor în același ritm cu dezvoltarea economiei și pieței forței de muncă;
- Dezvoltarea de competențe care pot asigura căutarea și/sau crearea propriului loc de muncă (ex:competențe antreprenoriale);
- Promovarea învățării pe parcursul întregii vieți;
- Consolidarea pregătirii profesionale, în parteneriat activ, eficient cu agenții de ocupare.

Dezvoltarea competențelor de protecție a mediului, ca răspuns la cerințele de mediu conform standardelor UE:

- Este necesară dezvoltarea de competențe corespunzătoare protecției mediului în cadrul pregătirii tehnice generale, pentru toate calificările și competențe specializate pentru calificările ce presupun activități legate de mediu.

Dezvoltarea mediului rural și rural - montan:

În contextul în care, în mediul rural, majoritatea populației este cuprinsă în agricultură de subzistență (punct slab) dar corelat cu potențialul geografic montan, al regiunii (punct tare) se impune realizarea unui program coerent de măsuri în educație și formare profesională, pe următoarele direcții prioritare:

- *Consolidarea parteneriatului social prin antrenarea în procesul decizional și de planificare strategică în IPT a reprezentanților instituțiilor și organizațiilor relevante pentru ruralul - montan.*
- *Inițierea/dezvoltarea unor școli pilot cu profil agromontan, înzestrate cu o bază materială adecvată: fermă didactică, ateliere școala și laboratoare – organizate și dotate corespunzător, din perspectiva agriculturii montane și pluriactivității (cu o componentă de agroturism inclusă); facilități de tip campus.*
- *Adecvarea sporită a conținutului calificărilor la specificul agromontan local.*
- *Completarea/adaptarea pregătirii la nivel gimnazial din zonele montane prin introducerea unor noțiuni generale privind economia ruralului montan, și aspecte practice de gospodărie și alimentație (la orele de educație tehnologică / componentă de CDS).*
- *Programe de formare continuă a cadrelor didactice de specialitate, cu privire la competențele specifice agriculturii montane.*

- *Programe de orientare și consiliere adaptate grupurilor țintă din ruralul montan (elevi și părinți, tineri agricultori).*

De asemenea, se recomandă programe adecvate de informare și instruire a producătorilor agricoli cu privire la:

- ameliorarea competitivității sectorului agricol, alimentar și forestier din zona montană
- ameliorarea calității producției și a produselor, adaptarea la normele UE .
- promovarea produselor lor prin utilizarea logo-urilor acceptate de către UE (ex.: Produsul BIO, Produsul tradițional, Denumirea de origine a produsului–AOP, Identificarea geografică a produsului-IGP)

anul 2015 – județul Bacău

Nr	Indicatori	Concluzii
1	ponderea persoanelor ocupate	<ol style="list-style-type: none"> 1. domeniul servicii 39,2% din care comerț 13,3%, 1,0% hoteluri și restaurante, 5,5% învățământ, 4,7% sănătate și asistență socială, 3,8% transporturi, depozitare, comunicații, 2. domeniul agricultură, silvicultură pescuit - 32,4% 3. domeniul industrie - 18,2% 4. domeniul construcții - 10,2%
2	Numărul mediu al salariaților , pe activități ale economiei naționale	<ol style="list-style-type: none"> 1. Industrie - 29,07% din care Industrie prelucrătoare 78,4% din total industrie 2. Comerț cu ridicata/amănuntul; repararea autovehiculelor și motocicletelor 18,64% 3. Construcții 8,76% 4. Învățământ 10,85% 5. Sănătate și asistență socială 8,53% 7. Transport și depozitare 4,24 % 8. Administrație publică 4,33% 9. Activități de servicii administrative, asigurări sociale 4,01%
3	Locuri de muncă vacante	<ul style="list-style-type: none"> • servicii (economic) • comerț (economic) • mecanică • agricultură • construcții • sănătate și asistență socială
4	Domenii cu dinamică pozitivă și potențial mare de absorbție pe piața muncii:	<ul style="list-style-type: none"> ▪ mecanică, ▪ construcții, ▪ sănătate și asistență socială ▪ comerț
5	Dinamica ocupațiilor pe nivele	<p>Învățământ profesional și tehnic: în special școala profesională, domeniul mecanic, calificarea mecanic auto</p> <p>Școala postliceală: servicii din care asistență socială și sănătate, administrație</p> <p>Învățământul superior: o tendință de scădere a locurilor de muncă în paralel cu creșterea numărului de șomeri .</p>

4.4. Proiecția cererii și ofertei de locuri de muncă pe termen mediu

În 2011, Institutul Național de Cercetare Științifică în domeniul Muncii și Protecției Sociale (INCSMPS) a realizat, **Studiu previzional privind cererea de formare profesională la orizontul 2013 și în perspectiva 2020**. Studiul a fost realizat de către INCSMPS în calitate de partener în cadrul Proiectului strategic cofinanțat din Fondul Social European prin Programul Operațional Sectorial Dezvoltarea Resurselor Umane 2007 – 2013 „*Corelarea ofertei educaționale a învățământului profesional și tehnic cu cerințele pieței muncii*”, proiect al cărui lider de parteneriat a fost Centrul Național de Dezvoltare a Învățământului Profesional și Tehnic.

Proiecția cererii de forță de muncă și a cererii de formare profesională pe termen mediu și lung a fost realizată utilizând o metodologie similară cu cea utilizată de Universitatea Cambridge în modelul de prognoză utilizat de CEDEFOP, dar prezintă unele abordări inovative generate de gradul mult mai mare de detaliere a informațiilor dorite.

Astfel, s-a realizat o proiecție a **cererii potențiale** de forță de muncă (definită ca cererea de forță de muncă rezultată din dinamica economică - descrisă prin indicatori ai investițiilor brute interne și externe și ai valorii adăugate brute) de-a lungul orizontului de prognoză. Cererea potențială reprezintă nivelul estimat ca necesar, în termeni de populație ocupată, conform previziunilor economice. Acest nivel va fi satisfăcut când numărul persoanelor efectiv ocupate este egal cu nivelul estimat ca necesar de populație ocupată; în celelalte cazuri vom avea un deficit sau un excedent față de necesarul de populație ocupată. Cererea potențială nu trebuie considerată ca cerere efectivă. De asemenea, nu trebuie confundată cu populația ocupată (deși are valori aparent identice sau apropiate față de aceasta). Cererea potențială estimează necesarul de populație ocupată, însă evoluția populației efectiv ocupate depinde nu numai de evoluțiile economiei ci de o multitudine de alți factori, în primul rând demografici, migrație etc. Pentru estimarea ei s-a utilizat o tehnică de modelare econometrică.

A fost estimată și **cererea înlocuită** (definită ca număr de locuri de muncă rezultate din retragerea participanților la activitatea economică ca urmare a pensionărilor). Este de menționat că cererea înlocuită este o variabilă intermediară, astfel încât valorile ei nu descriu decât evoluții ale unor structuri economice trecute. Mai mult, lipsa unor informații detaliate cu privire la structura pe vârste a populației ocupate a făcut ca estimarea să fie făcută pe grupe de vârstă și în ipoteze care induc un anumit grad de eroare al estimării. Prin urmare, aceste estimări trebuie privite cu rezerve.

Utilizând cele două variabile (cererea potențială și cererea înlocuită) s-a estimat **cererea agregată** de forță de muncă pentru anul 2013 și s-a extins prognoza pentru orizontul 2020.

Analizând informațiile cu privire la dinamica cererii potențiale (măsura creării sau distrugerii de locuri de muncă în viitor) și a cererii înlocuite s-au estimat **locurile de muncă disponibile**, în ipotezele de calcul al celor două variabile. Acest indicator poate lua valori pozitive dacă există cerere potențială sau dacă aceasta indică dispariție de locuri de muncă dar nivelul cererii înlocuite este mai mare decât dispariția locurilor de muncă.

Modelul econometric macroeconomic utilizat pentru estimarea cererii de forță de muncă la nivel național a utilizat serii de date de la Institutul Național de Statistică, pentru perioada 2000-2008 privind:

- populația ocupată în activități ale economiei naționale (diviziuni CAEN REV1);
- valoarea investițiilor brute în bunuri corporale în activități ale economiei naționale (diviziuni CAEN REV1);
- valoarea adăugată brută în activități ale economiei naționale (diviziuni CAEN REV1);
- valoarea costului mediu lunar al salariaților în activități ale economiei naționale (diviziuni CAEN REV1).

Proiecția cererii de forță de muncă și a cererii de formare profesională pe termen mediu și lung a fost realizată în trei tipuri de scenarii:

- ❖ **Scenariul MODERAT** a fost construit pe baza următoarelor ipoteze:

- evoluția valorii adăugate brute (VAB) conform prognozelor Comisiei Naționale de Prognoză (Prognoza de primăvară 2011) pentru perioada 2011-2013
- pentru perioada 2014 – 2020 s-a presupus următoarea evoluție a **valorii adăugate brute**: un ritm anual de creștere în industrie de 1,0325, un ritm de 1,0305 în construcții și respectiv un ritm anual de creștere în servicii de 1,0165 (valori calculate ca o medie aritmetică a ritmurilor anuale de creștere așteptate pentru perioada 2011 – 2012). S-a considerat că în cadrul fiecărei ramuri, diviziunile componente urmează evoluția ramurii. S-a optat pentru alegerea pentru perioada 2014-2020 a unor ritmuri de creștere a VAB inferioare anului 2013 deoarece s-a dorit luarea în considerare a prezumtivei crize economice pe care specialiștii o previzionează după anul 2013.
- pentru evoluția **Costului forței de muncă** pentru anii 2009 și 2010 s-a ținut cont de valorile reale publicate de Institutul Național de Statistică, în timp ce pentru anii 2011-2020 s-a considerat un ritm anual de creștere constant și egal cu 1,015.
- pentru evoluția **Investițiilor brute** s-a pornit de la ritmul de scădere anual pentru 2009 (0,76) pe total industrie calculat din datele de la INS - tempo online. În lipsa altor informații s-a considerat că această scădere a fost înregistrată identic la nivelul fiecărei diviziuni CAEN. Pentru perioada 2010 – 2020 s-a estimat trendul liniar al variabilei pe baza datelor observate pe întreaga perioadă de analiză.

❖ **Scenariul OPTIMIST** a presupus următoarele variații față de scenariul MODERAT:

- **VAB** în 2010 înregistrează un ritm de creștere de 1,1 față de 2009 în industrie, un ritm de scădere de 0,9 față de 2009 în construcții, în timp ce în servicii se menține constantă pe perioada 2010-2011. Pentru perioada 2012- 2013 se mențin evoluțiile prognozate de Comisia Națională de Prognoză, în timp ce pentru perioada 2014- 2020 s-a considerat un ritm anual de creștere în industrie de 1,036, un ritm de 1,044 în construcții și respectiv un ritm anual de creștere în servicii de 1,032 (valori calculate ca o medie aritmetică a ritmurilor anuale de creștere așteptate pentru perioada 2011 – 2013).

- **Investițiile brute** în 2010 înregistrează un ritm de creștere de 1,15 față de 2009. Pentru perioada 2011- 2020 s-a estimat apoi trendul liniar al variabilei.

❖ **Scenariul PESIMIST** a presupus următoarele variații față de scenariul MODERAT:

- **VAB** în perioada 2014 - 2020 se menține la nivelul prognozat pentru anul 2011. De asemenea, s-a ținut cont și de rezultatele anchetei în firme, conform cărora peste jumătate dintre cei intervievați sunt de părere că România nu își va reveni din criza economică până în anul 2013.
- **Costul forței de muncă** în 2010 își menține ritmul de creștere pe care l-a avut în 2009 comparativ cu 2008, în timp ce pentru anii 2011-2020 s-a considerat un ritm anual de creștere de 1,015 constant.

A fost prognozată separat și evoluția celor 18 diviziuni CAEN (Rev.1) ce au fost excluse din modelul econometric din cauza lipsei de date. Pentru acestea s-a emis ipoteza conform căreia evoluția populației ocupate din cadrul lor își menține trendul observabil pentru perioada 2000-2008.

În final, s-a corectat modelul cu eroarea obținută din predicția populației ocupate totale la nivel național pentru anii 2009 și 2010 cu valorile reale (erorile au fost de aprox. 1-2%).

Rezultatele proiecțiilor

1. Proiecția cererii potențiale la nivel național

Rezultatele prognozei cererii potențiale de forță de muncă (funcție de dinamica economică ce generează sau distruge locuri de muncă) la nivel național pentru perioada 2011 – 2020 indică scăderea acesteia în ipotezele scenariului pesimist și a celui moderat și creșterea acesteia în ipoteza scenariului optimist.

Tabelul nr. 4.16 (mii persoane)

	scenariu PESIMIST	scenariu MODERAT (de bază)	scenariu OPTIMIST
2009	9243	9243	9243
2010	9239	9239	9239
2011	8939	9161	9400
2012	8951	9095	9414
2013	8972	9045	9437
2014	8937	9032	9440
2015	8903	9021	9444
2016	8867	9009	9447
2017	8831	8996	9450
2018	8794	8982	9452
2019	8756	8968	9454
2020	8718	8954	9456

2. Proiecția cererii potențiale, a cererii înlocuite și a cererii agregate de forță de muncă la nivel de regiune de dezvoltare și la nivel de județ – scenariul moderat

În ipotezele scenariului de bază (moderat) proiecția cererii potențiale relevante pentru învățământul profesional și tehnic indică, la nivel regional, trenduri de reducere continuă între 2012-2020 în regiunile Nord-Est, Nord-Vest, Sus-Est, Sud-Vest și trenduri de scădere în perioada 2012-2014 urmate de trenduri de creștere între 2015 și 2020 în regiunile Sud, Centru, Vest, București-Ilfov.

Proiecția cererii potențiale de forță de muncă la nivel județean a fost estimată prin dezagregarea proiecțiilor la nivel regional privind populația ocupată. Proiecția în structură de ocupații pentru fiecare județ în parte a plecat de la asumția că este puțin probabil să se producă în următorii trei ani modificări structurale semnificative față de anul 2009

Pornind de la ratele de pensionare pe ocupații la nivel național (sursa: CEDEFOP din LFS (AMIGO)), s-a coborât la nivel regional luându-se în considerare diferențele dintre rata de ocupare a persoanelor vârstnice (peste 55 de ani) la nivel național și pe regiuni. Apoi, ratele de pensionare au fost rafinate la nivel de județ prin raportarea la ponderea populației de 55 ani și peste în populația totală ocupată a județului respectiv și compararea acesteia cu ponderea populației de 55 ani și peste în populația totală ocupată a regiunii din care face parte județul. Cererea agregată de forță de muncă la nivel național a fost obținută din însumarea cererii potențiale cu cererea înlocuită de forță de muncă. Se observă faptul că – la nivel național - în fiecare an de prognoză, cererea înlocuită compensează scăderile cererii potențiale rezultată din evoluția potențială a activităților economice. Diferența dintre cererea înlocuită și modificarea cererii potențiale față de anul anterior este explicată de existența unor locuri de muncă disponibile. Estimarea dinamicii acestora, ca și a cererii potențiale, înlocuite și agregate în ipotezele scenariului de bază (moderat) arată existența unor oportunități pentru ocuparea tinerilor absolvenți sau a inactivilor, respectiv a șomerilor. Dacă acceptăm ipoteza că ponderea populației inactive nu se modifică și nici nu au loc reduceri ale ratei șomajului, putem să considerăm ca aceste locuri de muncă vor putea fi disponibile pentru absolvenții din diferite domenii relevante pentru învățământul profesional și tehnic.

Prognoze ale cererii pentru Regiunea Nord Est în ocupații relevante pentru ÎPT

(nr. persoane)

	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Prognoze ale cererii potențiale	1209958	1204945	1199590	1178179	1173645	1167471	1160745	1153540	1145909	1137904
Prognoze ale cererii înlocuite	23933	23833	23727	23300	23210	23087	22953	22809	22657	22498
Prognoze ale cererii agregate	1233891	1228778	1223317	1201479	1196855	1190557	1183698	1176349	1168566	1160401

Prognoze ale cererii pentru județul Bacău

(nr. persoane)

	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Prognoze ale cererii potențiale	151748	151151	150514	147965	147425	146690	145890	145032	144124	143171
Prognoze ale cererii înlocuite	5103	5081	5059	4968	4948	4922	4894	4863	4831	4797
Prognoze ale cererii agregate	290124	288995	287790	282968	281948	280558	279044	277422	275704	273902

3. Proiecția cererii de formare profesională la nivel regional și județean – scenariul moderat

Deoarece datele avute la dispoziție au permis realizarea proiecțiilor doar la intersecția subgrupe majore de ocupații și secțiuni CAEN Rev2, pentru a detalia industria prelucrătoare pe diviziuni s-a utilizat structura pe ocupații și activități economice din Recensământul din anul 2011. Presupunând că structura populației ocupate pe diviziuni în cadrul industriei prelucrătoare nu s-a modificat de la data ultimului recensământ, s-a aplicat această structură la rezultatele proiecției cererii de forță de muncă pe subgrupe majore de ocupații și secțiuni CAEN.

În continuare, evoluția cererii de formare profesională pe domenii de pregătire ale învățământului profesional și tehnic este estimată prin raportarea la distribuția cererii de forță de muncă în următoarea structură matriceală, ca intersecție dintre structura pe grupe ocupații și structura pe activități CAEN. Pentru domeniul Agricultură evoluția cererii de formare profesională a ținut cont de numărul de salariați din acest sector economic.

Domeniul de pregătire	Grupe de ocupații	Activități economice
Agricultură	Tehnicienii în științele vieții, ocrotirea sănătății și asimilați (32)	Agricultură, silvicultură și pescuit
	Agricultori și lucrători calificați în agricultură, silvicultură și pescuit (61)	
Chimie	Tehnicienii în domeniul fizicii și tehnicii (31)	Fabricarea substanțelor și

industrială	Operatori la instalații fixe și lucrători asimilați (81)	a produselor chimice Fabricarea celulozei, hârtiei și a produselor din hârtie
	Operatori la mașini, utilaje și asamblori de mașini, echipamente și alte produse (82)	Industria de prelucrare a țiteiului, cocsificarea cărbunelui și tratarea combustibililor nucleari Fabricarea produselor din cauciuc și mase plastice
Construcții instalații și lucrări publice	Tehnicienii în domeniul fizicii și tehnicii (31)	Construcții
	Meseriași și muncitori calificați în industria extractivă și construcții (71)	Industria construcțiilor metalice și a produselor din metal (exclusiv mașini, utilaje și instalații) Producția și furnizarea de energie electrică și termică, gaze, apă caldă și aer condiționat Distribuția apei; salubritate, gestionarea deșeurilor, activități de decontaminare
Comerț	Alte ocupații asimilate tehnicienilor (34)	Comerț cu ridicata și cu amănuntul; repararea autovehiculelor și motocicletelor
	Modele, manechine și vânzători în magazine și piețe (52)	
Economic	Funcționari de birou (41)	Dispersie mare transectorială
Electric	Tehnicienii în domeniul fizicii și tehnicii (31)	
	Meseriași și muncitori calificați în metalurgie, construcții metalice și asimilați (72)	
	Operatori la mașini, utilaje și asamblori de mașini, echipamente și alte produse (82)	
Electromecanică	Tehnicienii în domeniul fizicii și tehnicii (31)	Dispersie mare transectorială
	Alte ocupații asimilate tehnicienilor (31)	
	Meseriași și muncitori calificați în metalurgie, construcții metalice și asimilați (72)	
	Operatori la instalații fixe și lucrători asimilați (81)	
	Operatori la mașini, utilaje și asamblori de mașini, echipamente și alte produse (82)	
	Conducători de vehicule și operatori instalații mobile (83)	
Electronică automatizări	Tehnicienii în domeniul fizicii și tehnicii (31)	Dispersie mare transectorială

	Meseriași și muncitori calificați în metalurgie, construcții metalice și asimilați (72)	
	Operatori la mașini, utilaje și asamblori de mașini, echipamente și alte produse (82)	
Fabricarea produselor din lemn	Tehnicienii în domeniul fizicii și tehnicii (31)	Fabricarea lemnului și a produselor din lemn și pluta, cu excepția mobilei; fabricarea articolelor din împletitură de pai și alte materiale vegetale Producția de mobilier și alte activități industriale n.c.a.
	Meseriași și muncitori calificați în mecanică fină, artizanat, imprimerie și asimilați (73)	
	Meseriași și muncitori calificați în industria alimentară și alte meserii artizanale (74)	
	Operatori la instalații fixe și lucrători asimilați (81)	
	Operatori la mașini, utilaje și asamblori de mașini, echipamente și alte produse (82)	
Industrie alimentară	Tehnicienii în domeniul fizicii și tehnicii (31)	Industria alimentară și a băuturilor
	Meseriași și muncitori calificați în industria alimentară și alte meserii artizanale (74)	
	Operatori la mașini, utilaje și asamblori de mașini, echipamente și alte produse (82)	
Industrie textilă și pielărie	Tehnicienii în domeniul fizicii și tehnicii (31)	Fabricarea produselor textile Fabricarea articolelor de îmbrăcăminte; aranjarea și vopsirea blănurilor Tăbăcirea și finisarea pieilor; fabricarea articolelor de voiaj și marochinarie, a harnașamentelor și încălțăminte
	Meseriași și muncitori calificați în mecanică fină, artizanat, imprimerie și asimilați (73)	
	Meseriași și muncitori calificați în industria alimentară și alte meserii artizanale (74)	
	Operatori la mașini, utilaje și asamblori de mașini, echipamente și alte produse (82)	
Materiale de construcții	Tehnicienii în domeniul fizicii și tehnicii (31)	Fabricarea altor produse din minerale nemetalice Industria extractivă
	Meseriași și muncitori calificați în mecanică fină, artizanat, imprimerie și asimilați (73)	
	Operatori la instalații fixe și lucrători asimilați (81)	
	Operatori la mașini, utilaje și asamblori de mașini, echipamente și alte produse (82)	
Mecanică	Tehnicienii în domeniul fizicii și tehnicii (31)	Dispersie mare transectorială
	Alte ocupații asimilate tehnicienilor (31)	
	Meseriași și muncitori calificați în industria extractivă și construcții (71)	
	Meseriași și muncitori calificați în metalurgie, construcții metalice și asimilați (72)	
	Meseriași și muncitori calificați în mecanică fină, artizanat, imprimerie și asimilați (73)	

	Operatori la instalații fixe și lucrători asimilați (81)	
	Operatori la mașini, utilaje și asamblori de mașini, echipamente și alte produse (82)	
	Conducători de vehicule și operatori instalații mobile (83)	
Turism și alimentație	Funcționari în servicii cu publicul (42)	Hoteluri și restaurante
	Lucrători în servicii personale și protecție (51)	
	Meseriași și muncitori calificați în industria alimentară și alte meserii artisanale (74)	
Resurse naturale și protecția mediului	Tehnicienii în științele vieții, ocrotirea sănătății și asimilați (32)	Agricultură, silvicultură și pescuit Distribuția apei; salubritate, gestionarea deșeurilor, activități de decontaminare Recuperarea deșeurilor și resturilor de materiale reciclabile
	Agricultori și lucrători calificați în agricultură, silvicultură și pescuit (61)	
Tehnici poligrafice	Tehnicienii în domeniul fizicii și tehnicii (31)	Edituri, poligrafie și reproducerea pe suporturi a înregistrărilor
	Funcționari de birou (41)	
	Meseriași și muncitori calificați în mecanică fină, artizanat, imprimerie și asimilați (73)	
	Operatori la mașini, utilaje și asamblori de mașini, echipamente și alte produse (82)	

Subliniem caracterul informativ al estimărilor deoarece acestea s-au bazat pe informații statistice incomplete și pe ipoteza că au avut loc alocări ale forței de muncă (și se va respecta înclinația și în viitor) strict în domeniul de activitate și în ocupația în care se face pregătirea.

Structura estimată pe domenii de pregătire a cererii potențiale la intersecția COR-CAEN, pentru Regiunea Nord-Est este următoarea

Structura proiecției cererii potențiale pe domenii de pregătire în Regiunea Nord-Est

	%		
	2013	2017	2020
Agricultură	10,5	10,8	10,5
Chimie industrială	0,9	1,0	0,9
Construcții instalații și lucrări publice	10,7	10,9	10,7
Comerț	13,2	13,6	13,2
Economic	8,3	8,5	8,3
Electric	4,4	4,8	4,4
Electromecanică	0,9	1,1	0,9
Electronică automatizări	0,3	0,5	0,3
Fabricarea produselor din lemn	3,0	0,1	3,0
Industria alimentară	1,5	0,0	1,5
Industria textilă și pielărie	9,6	9,9	9,6
Materiale de construcții	0,8	0,8	0,8
Mecanică	19,0	20,7	19,0
Turism și alimentație	2,5	2,6	2,5
Resurse naturale și protecția mediului	14,2	14,7	14,2
Tehnici poligrafice	0,2	0,1	0,2

Plecând de la **Structura proiecției cererii potențiale pe domenii de pregătire în Regiunea Nord-Est**, în baza analizei specificului economic și de piața muncii al județului

Bacău, membrii CLDPS apreciază că **Structura proiecției cererii potențiale pe domenii de pregătire din județul Bacău este următoarea:**

Structura proiecției cererii potențiale pe domenii de pregătire în județul Bacău

Domeniu	Cerere previzionată de locuri de muncă INCSMPS la nivelul regiunii %			Oferta IPT Pondere rezultată din analiză și consultare la orizontul 2020 %	
	2013	2017	2020	BACĂU	Regiune
RESURSE NATURALE ȘI PROTECȚIA MEDIULUI	14,2	14,7	14,2	21,5	22%
• Industrie alimentara	1,5	0,0	1,5	4-6	
• Agricultura	10,5	10,8	10,5	8-10	
• Silvicultura				0-1	
• Protecția mediului				6-8	
INDUSTRIE/PROFIL TEHNIC				47,5	49%
• Fabricarea produselor din lemn	3,0	0,1	3,0	0-2	
• Electronică și automatizări	0,3	0,5	0,3	8-10	
• Producție media	0	0	0	0	
• Construcții	10,7	10,9	10,7	9-11	
• Mecanică	19,0	20,7	19,0	18-20	
• Electric	4,4	4,8	4,4	0-2	
• Industrie textilă și pielărie	9,6	9,9	9,6	6-8	
• Materiale de construcții	0,8	0,8	0,8	0	
• Electromecanică	0,9	1,1	0,9	0	
• Chimie industrială	0,9	1,0	0,9	0-2	
• Tehnici poligrafice	0,2	0,1	0,2	0-1	
SERVICII				30	27%
• Turism	2,5	2,6	2,5	10-12	
• Economic	8,3	8,5	8,3	8-10	
• Comerț	13,2	13,6	13,2	8-10	
• Estetica și igiena corpului	0	0	0	0-2	

Structura ofertei educaționale pe niveluri de calificare la nivelul regiunii NORD EST

PROGNOZE ALE CERERII AGREGATE - REGIUNEA NORD-EST	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	Ponderea din cererea pieței muncii pentru calificări de nivel 2 și 3 în 2017	Pondere nivel 4 pentru continuarea studiilor în învățământ superior în 2017 (asigurarea benchmark european)	Ponderi nivel 3 și 4 în oferta educațională a IPT - ieșiri în 2017
Total	1233891	1228778	1223317	1201479	1196855	1190557	1183698	1176349	1168566	1160401			
Calificări specifice nivelului 4 de calificare	160772	160101	159384	156518	155912	155085	154185	153221	152199	151128	13%	27%	40%
Calificări specifice nivelului 3 de calificare	1073119	1068677	1063933	1044961	1040944	1035472	1029513	1023128	1016367	1009274	87%		60%

Notă: Ponderea de 27% a nivelului 3 pentru continuarea studiilor în învățământ superior în 2017 este conform țintei asumate de România prin PNR privind ponderea absolvenților de învățământ terțiar în 2020.

Se recomandă ca ponderea IPT din totalul ofertei educaționale să fie aproximativ 60%. În cadrul ofertei educaționale a IPT aproximativ 40% se recomandă să fie pentru calificări de nivel 4 iar 60% pentru calificări de nivel 3.

4.5. Implicațiile pentru ÎPT

- Adaptarea ofertei de formare la cerințele pieței muncii în funcție de potențialul economic al județului,
- Creșterea populației cu nivel ridicat de educație, în special în mediul rural, prin creșterea ofertei de formare continuă;
- Dobândirea de competențe prin asigurarea instruirii practice la agenți economici,
- Analiza cererii pe piața forței de muncă a calificărilor de perspectivă pentru dezvoltarea județului;
- Oferirea de servicii de orientare și consiliere de la intrarea în sistemul de formare;
- Recalificarea cadrelor didactice pentru calificări solicitate pe piața muncii;
- Promovarea formării profesionale pe tot parcursul vieții ca domeniu major de intervenție în restructurarea și dezvoltarea sistemelor de educație și formare, asigurarea competențelor cheie;
- Îmbunătățirea accesului și participării la educație și formare profesională, a persoanelor provenind din grupuri/comunități/medii dezavantajate, vulnerabile din punct de vedere socio-economic și expuse riscului de excluziune socială (în special minoritatea romă, tinerii care părăsesc sistemul de stat de protecție a copilului, populația cu venituri scăzute, persoane cu cerințe educaționale speciale, populația din mediul rural, etc.);
- Promovarea spiritului și culturii antreprenoriale în educația inițială, astfel încât antreprenorialul să devină o opțiune de carieră pentru toți;

- Stabilirea de parteneriate active cu partenerii sociali în vederea creșterii gradului de absorbție a absolvenților din TVET;
- Utilizarea noilor tehnologii în procesul de formare profesională
- Oferirea de alternative prin forme de învățare (seral, frecvență redusă, învățământ la distanță);
- Colaborare sistem IPT - AJOFM, în vederea identificării calificărilor pentru autorizare unităților IPT ca furnizor FPC și a grupurilor țintă pentru formarea continuă;
- Consilierea elev - părinte în alegerea carierei, informarea privind tendințele înregistrate pe piața forței de muncă;
- Realizarea unui sistem de selecție în formare, pe baza aptitudinilor elevilor și a achizițiilor anterioare

**CAPITOLUL V.
ÎNVĂȚĂMÂNTUL
PROFESIONAL ȘI
TEHNIC**

5. 1. Indicatori de context

5.1.1. Contextul european

Strategia *EUROPA 2020* propune o nouă viziune pentru economia socială de piață a Europei în următorul deceniu, care să ajute Uniunea să edifice o economie inteligentă, durabilă și favorabilă incluziunii, cu niveluri ridicate de ocupare a forței de muncă, productivitate și coeziune socială.

La nivel european, cadrul general al strategiei a fost adoptat la Consiliul European din 25-26 martie 2010 și definitivat la Consiliul European din 17 iunie 2010. În document este propusă abordarea tematică a reformelor concentrată pe **3 priorități interdependente** stabilite la nivelul statelor membre:

- Creștere inteligentă:
 - Dezvoltarea unei economii bazate pe cunoaștere și inovare
- Creștere durabilă:
 - Dezvoltarea unei economii mai competitive, eficiente în utilizarea resurselor și ecologice
- Creștere inclusivă
 - Rată ridicată de ocupare, coeziune economică și socială

Ținte:

- Creșterea ratei de ocupare a populației 20-64 ani, de la 69 % în prezent, la peste 75 %;
- Alocarea a 3% din PIB pentru cercetare - dezvoltare;
- Rata abandonului școlar timpuriu: maxim 10%;
Cel puțin 40% din tineri (30-34 ani) să fie absolvenți de învățământ terțiar;
- “20/20/20”: reducerea cu 20% a emisiilor de gaze cu efect de seră, creșterea cu 20% a ponderii energiei regenerabile în consumul final de energie, creșterea cu 20% a eficienței energetice, comparativ cu 1990
- Reducerea cu 25% a populației aflate sub pragul de sărăcie
Sursa: Strategia "Europa 2020"

Pentru susținerea celor 3 priorități și atingerea acestor ținte sunt propuse ca instrumente de lucru 7 inițiative emblematic:

- **3 inițiative pentru creșterea inteligentă:**
 - *O Uniune a inovării;*
 - *O Agendă Digitală pentru Europa;*
 - *Tineret în mișcare;*
- **2 inițiative pentru creștere durabilă:**
 - *O Europă eficientă din punctul de vedere al utilizării resurselor;*
 - *O politică industrială integrată pentru era globalizării;*
- **2 inițiative pentru creșterea incluzivă:**
 - *O agendă pentru noi competențe și noi locuri de muncă;*
 - *Platforma europeană de combatere a sărăciei.*

Inițiativa: “Agenda pentru noi competențe și locuri de muncă”

Măsurile la nivelul statelor membre (selecție):

- *Promovarea și monitorizarea implementării efective a rezultatelor dialogului social*
- *Dezvoltarea parteneriatelor între sectorul educației și lumea muncii, în special prin implicarea partenerilor sociali în planificarea ofertei de educație și formare profesională*
 - *Implementarea Cadrului European al Calificărilor (EQF); Cadrul Național al Calificărilor corelat cu EQF*
 - *Asigurarea dobândirii și recunoașterii, prin învățământul general, profesional și superior și prin formarea adulților, inclusiv pe cale non-formală sau informală, a competențelor cerute pentru angajare în formarea continuă și pe piața muncii*

Inițiativa: “Tineretul în mișcare”

Linii de acțiune principale:

- *Dezvoltarea de sisteme educaționale și de formare moderne care să asigure competențele cheie și excelență:*
 - Investiții mai mari, mai bine țintite și durabile în educație și formare; asigurarea celui mai bun randament al resurselor publice; diversificarea surselor de finanțare;
 - Consolidarea acțiunilor pentru reducerea abandonului școlar timpuriu;
 - Dezvoltarea serviciilor de orientare și consiliere profesională: informații de bază pentru planificarea carierei (informații referitoare la parcursurile educaționale și de formare, oportunități de angajare); acțiuni de îmbunătățire a imaginii sectoarelor și profesiilor cu potențial de angajare;
 - Promovarea învățării și predării de calitate;
 - Accentul pe competențele cheie pentru economia și societatea bazată pe cunoaștere, de exemplu: a învăța să înveți, comunicarea în limbi străine, competențele antreprenoriale, TIC, învățarea online, competențele în domeniul matematicii (inclusiv competențele numerice) și științelor.
 - Comisia a prezenta o comunicare privind competențele în sprijinul învățării de-a lungul vieții, care va include propuneri de elaborare a unui limbaj comun între sistemul educațional și sectorul profesional (Taxonomia europeană pentru aptitudini, competențe și profesii - *ESCO*).
 - Creșterea atractivității, ofertei și calității EFP VET: conform proiecțiilor, cca. 50 % din totalul locurilor de muncă din 2020 vor fi pentru calificări de nivel mediu rezultate din programe de educație și formare profesională.
 - Promovarea experienței timpurii la locul de muncă ca factor esențial pentru facilitarea intrării pe piața muncii și orientarea carierei: programe de tip ucenicie și stagii de practică de calitate.
 - Propunerea unui cadru de calitate pentru stagii, inclusiv abordarea obstacolelor juridice și administrative ale stagiilor transnaționale. Sprijinirea unui acces mai bun și a unei participări mai bune la stagii de bună calitate, inclusiv prin încurajarea întreprinderilor să ofere locuri pentru stagii și să devină bune întreprinderi-gazdă (de exemplu, prin etichete de calitate sau premii), precum și prin acorduri între parteneri sociali și ca parte a politicii de responsabilitate socială a întreprinderilor (RSI).
 - Facilitarea parcursurilor și permeabilității dintre EFP și învățământul superior, inclusiv prin dezvoltarea unor cadre naționale de calificare și prin menținerea unor parteneriate strânse cu sectorul profesional.
 - Extinderea oportunităților de învățare non formală și informală; recunoașterea și validarea acestor tipuri de învățare.
- Promovarea atractivității învățământului superior pentru economia bazată pe cunoaștere:
 - Mărirea proporției tinerilor care urmează un program de studii superioare sau echivalent;
 - Îmbunătățirea calității, atractivității și capacității de adaptare a învățământului superior;
 - Ameliorare cantitativă și calitativă a mobilității și a capacității de inserție profesională;
- Susținerea unei dezvoltări puternice a învățării transnaționale și a mobilității profesionale pentru tineri
 - Promovarea mobilității tinerilor în scop educațional: obiectivul ca până în 2020 toți tinerii din Europa să poată avea posibilitatea de a și petrece în străinătate o parte din timpul alocat parcursului educațional, inclusiv prin formare la locul de muncă;
 - Promovarea mobilității profesionale a tinerilor
- Măsuri de reducere a șomajului și de sprijinire a încadrării în muncă a tinerilor:
 - Sprijin pentru obținerea primului loc de muncă și de începere a unei cariere.

- Comisia va stabili o monitorizare sistematică a situației tinerilor care nu sunt încadrați profesional și nu urmează niciun program educațional sau de formare pe baza unor date comparabile la nivelul UE, ca sprijin pentru elaborarea politicilor și pentru învățarea reciprocă în acest domeniu.
 - Se recomandă statelor membre asigurarea faptului că toți tinerii sunt încadrați în muncă, își continuă studiile sau fac parte dintr-un program de activare în termen de patru luni de la absolvirea școlii, ca parte a unei „garanții pentru tineret”.
- Sprijinirea tinerilor cu risc
- Susținerea tinerilor antreprenori și a activităților independente

5.1.2. Contextul național

Programul Național de Reformă 2014 (PNR) reprezintă platforma-cadru pentru definirea și aplicarea politicilor de dezvoltare economică a României, în concordanță cu politicile Uniunii Europene (UE), având ca priorități realizarea unei economii inteligente, durabile și favorabile incluziunii, cu niveluri ridicate de ocupare a forței de muncă, productivitate și de coeziune socială.

Conform Programului de Reformă „*M.E.N. continuă reformele în domeniul educației și formării, în vederea asigurării unui învățământ adaptat cerințelor pieței muncii și centrat pe dezvoltare personală și socială, cu impact pozitiv asupra prevenirii și combaterii părăsirii timpurii a școlii. În scopul dezvoltării educației timpurii (0-6 ani) și a creșterii calității acesteia, în anul 2014 vor fi aduse clarificări de ordin legislativ privind organizarea și funcționarea serviciilor de educație timpurie pentru a deveni, treptat, servicii universale. În urma efectuării unei analize, MEN va elabora o propunere de modificare a Legii Educației Naționale în vederea atribuirii statutului de învățământ obligatoriu grupei mari din învățământul preșcolar. MEN va reglementa conținutul educativ și standardele de referință pentru educația ante-preșcolară (0-3 ani).*

De asemenea M.E.N. va continua reforma curriculară prin modernizarea curriculumului școlar și îmbunătățirea sistemului de evaluare a elevilor. Astfel, începând cu anul 2014, MEN va generaliza evaluările naționale la finalul claselor a II-a, a IV-a și a VI-a și pentru competențele din învățământul profesional și tehnic.

În scopul îmbunătățirii accesului la resurse și instrumente digitale în învățământul preuniversitar, M.E.N. va asigura conectarea a 2400 de școli la internet la finalul proiectului Internet în școala ta și va publica pe portalul său resursele didactice elaborate deja prin proiecte FSE în cadrul POS DRU. M.E.N va continua să asigure deschiderea sistemului de educație și formare către toți tinerii și asigurarea accesului egal la educație, în special pentru grupurile cu riscuri particulare.

Pe lângă finalizarea Strategiei naționale privind reducerea ratei părăsirii timpurii a școlii, M.E.N va implementa măsuri de prevenire și intervenție, inclusiv prin acordarea de sprijin individualizat elevilor expuși riscului de părăsire timpurie a școlii prin extinderea, la nivel local, a programelor de tipul Școala după școală. M.E.N va implementa măsuri de compensare și intervenție pentru grupurile cu riscuri particulare, prin multiplicarea programelor de tipul A doua șansă, în special în zonele rurale și în cele cu populație de etnie romă și va crea cadrul metodologic privind Alfabetizarea funcțională pentru facilitarea intervențiilor destinate creșterii nivelului de alfabetizare.

La fel ca și în anii anteriori, M.E.N. va continua și în anul școlar 2014/2015 implementarea de programe sociale (Cornul și laptele, Bani de liceu, Euro 200, Rețizite școlare, Acordarea de burse, Decontarea transportului), iar elevii din mediul rural și mic urban vor beneficia de extinderea cu 600 de unități a parcului de microbuze școlare”

Prin noua Lege a Educației Naționale, reforma sistemului educațional românesc vizează următoarele schimbări:

1. Compatibilizarea ciclurilor de învățământ cu cerințele unei educații moderne și cu Cadrul European al Calificărilor

Referitor la reorganizarea structurii învățământului preuniversitar, legea reglementează educația timpurie ca educație antepreșcolară (de la 0 la 3 ani) și educație preșcolară (de la 3 la 6 ani); introducerea clasei pregătitoare în învățământul primar; creșterea duratei învățământului gimnazial la 5 ani; generalizarea, în perspectivă, a învățământului de 12 clase.

Atât în România cât și în Uniunea Europeană, 16 ani reprezintă vârsta de la care o persoană poate intra pe piața muncii în mod legal.

2. Modernizarea și descongestionarea curriculumului

Crearea unui cadru curricular coerent presupune îmbunătățirea programelor școlare prin reducerea volumului de cunoștințe ce trebuie memorate și creșterea atractivității conținuturilor acestor programe. Legea introduce curriculumul bazat pe cele opt competențe cheie de care are nevoie fiecare individ pentru împlinirea și dezvoltarea personală, pentru cetățenia activă, pentru incluziunea socială și pentru intrarea pe piața muncii.

3. Reorganizarea sistemului de evaluare a elevilor

Se introduce portofoliul educațional și se modifică sistemul de evaluare a elevilor. Portofoliul va cuprinde totalitatea diplomelor, certificatelor și a altor înscrisuri obținute în urma evaluării competențelor dobândite în contexte de învățare formale, non-formale și informale. Din el se va putea afla parcursul educațional, înclinațiile copilului sau performanțele lui deosebite. *Evaluările elevilor* vor fi realizate la finalul clasei pregătitoare, la finalul claselor a II-a, a IV-a, a VI-a și a IX-a.

4. Asigurarea unui grad sporit de descentralizare, responsabilizare și finanțare în sistem

Descentralizarea se va realiza prin transferul de responsabilități către Consiliul de administrație al unității de învățământ și către autoritățile locale.

Legea introduce principiul „finanțarea urmează elevul” prin care alocarea banilor publici va deveni transparentă și se va face în concordanță cu ținte educaționale strategice. Legea Educației Naționale prevede alocarea pentru finanțarea educației a minimum 6% din PIB-ul anului respectiv.

5. Asigurarea de șanse egale la educație pentru grupurile dezavantajate

Accesul egal la educație pentru păstrarea în școală a elevilor aflați în situații de risc și atragerea celor ce au părăsit timpuriu sistemul educațional se realizează prin programe de tip „Școala după școală” sau „A doua șansă”. De asemenea, se vor subvenționa de către stat costurile aferente frecventării liceului pentru elevii provenind din mediul rural sau din grupuri socio-economice dezavantajate, precum și pentru cei care frecventează școlile profesionale și se vor acorda burse pe bază de contract încheiat cu operatori economici ori cu alte persoane juridice sau fizice.

6. Revalorizarea învățământului profesional și tehnic

Sprijinul acordat învățământului profesional și tehnic se va concretiza prin: asigurarea dobândirii unei calificări; reînființarea școlilor profesionale; dezvoltarea și susținerea învățământului liceal (filiera tehnologică) și postliceal; extinderea utilizării sistemului de credite transferabile (de ex. între învățământul liceal tehnologic și cel postliceal); asigurarea posibilității finalizării, până la vârsta de 18 ani, de către absolvenții învățământului gimnazial care întrerup studiile, a cel puțin unui program de pregătire profesională care permite dobândirea unei calificări corespunzătoare Cadrului Național al Calificărilor, program organizat gratuit prin unități de învățământ de stat.

7. Reformarea politicilor în domeniul resursei umane

Formarea inițială profesională a cadrelor didactice va cuprinde studii de licență într-o specializare, masterat didactic cu o durată de 2 ani și stagiul practic cu durata de un an. Evoluția în cariera didactică se va realiza prin gradele didactice I și II și prin dobândirea titlului de profesor - emerit în sistemul de învățământ preuniversitar.

Calitatea managementului instituțiilor de învățământ urmează să se îmbunătățească în urma înființării corpului național de experți în management educațional, constituit în urma selecției, prin concurs, a cadrelor didactice care fac dovada absolvirii unui program acreditat de

formare în domeniul managementului educațional; numai aceste cadre didactice vor putea ocupa funcții de conducere, îndrumare și control. Un pas înainte în vederea exercitării dreptului la educație permanentă îl reprezintă sprijinul acordat de stat prin deschiderea, încă de la nașterea fiecărui copil, a unui cont educațional (echivalentul a 500 Euro).

8. Stimularea învățării pe tot parcursul vieții

Legea Educației Naționale definește conceptul de educație și formare profesională pe tot parcursul vieții într-un mod integrat și coerent și stabilește recunoașterea și certificarea competențelor obținute în contexte educaționale formale, informale și non-formale. Totodată, legea prevede posibilitatea înființării, de către autoritățile locale, a Centrelor Comunitare de Învățare Permanentă, care au rolul de a implementa, la nivelul comunității, politicile și strategiile în domeniul învățării pe tot parcursul vieții.

9. Modernizarea managementului și conducerii universităților

Unul din obiectivele noii legi a fost să întărească la nivel managerial orientarea spre performanță și competitivitatea instituțiilor de învățământ superior din România.

10. Clasificarea universităților

În baza noii legi, instituțiile de învățământ superior din România vor fi clasificate în trei categorii pe baza evaluării programelor de studii și a capacității lor instituționale, după cum urmează: universități preponderent de educație, universități de educație, cercetare științifică și creație artistică și universități de cercetare avansată și educație.

11. Asigurarea calității în învățământul superior

Acest obiectiv presupune ierarhizarea programelor de studii printr-un proces de evaluare a calității programelor, calitate care va reprezenta unul dintre criteriile de bază la încadrarea universităților într-una dintre categoriile menționate anterior. Finanțarea sistemului de învățământ superior se va realiza în funcție de calitate și performanță prin concentrarea resurselor și prioritizarea investițiilor (resursele financiare vor fi alocate cu prioritate către consorții - universități fuzionate).

12. Finanțarea competițională și încurajarea excelenței la nivel universitar

Mecanismului de ierarhizare a universităților i se va adăuga un sistem stimulativ de finanțare a excelenței, care va asigura performanța instituțională și calitatea serviciilor de educație și care este structurat astfel: un procent minim de 30% din finanțarea de bază se acordă universităților publice pe baza criteriilor de calitate stabilite; un fond de dezvoltare instituțională se adresează celor mai bune instituții de învățământ superior din fiecare categorie; fondurile de finanțare suplimentară se alocă de către minister. Excelența instituțională va fi completată și printr-un sistem coerent de susținere a excelenței individuale, fapt ce va asigura un nivel de competitivitate a activității fiecărui membru al comunității academice (cadre didactice, studenți, cercetători), efectul cumulativ al acestui sistem fiind reunit în performanța universității.

(Sursa: PNR pag 35 -39)

Reducerea ratei părăsirii timpurii a școlii este una din principalele ținte ale PNR

Traectoria țintei pentru perioada 2010 - 2020 vizează atingerea unui nivel de 14,8% în 2013, de 13,8% în 2015 și **11,3% în 2020**, în condițiile unui scenariu realist de dezvoltare economică și în care se vor implementa măsurile propuse.

An	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Indicator (%)	18,4	17,2	16,0	14,8	14,3	13,8	13,3	12,8	12,3	11,8	11,3

România are în vedere realizarea unei evaluări intermediare în anul 2014 pentru aprecierea impactului măsurilor în atingerea țintei și eventuala corectare a traiectoriei.

Evoluția prognozată a ratei părăsirii timpurii a școlii

Măsurile-cheie pentru atingerea țintei naționale sunt:

- 1. Extinderea cadrului de aplicare a reformei educației timpurii.**
- 2. Asigurarea participării la o educație de calitate pentru școlarii proveniți din grupurile dezavantajate**

3. **Susținerea și dezvoltarea învățării pe tot parcursul vieții prin implementarea și diversificarea programelor în domeniu:** *A doua șansă* (buget estimat pentru 2010-2013: 5 mil. euro) și *Școala de după școală* (buget anual estimat: 751 mil. lei).
4. **Revizuirea sau, după caz, elaborarea standardelor de calitate pentru învățământul preuniversitar precum și a standardelor ocupaționale, de formare și de pregătire profesională**
5. **Dezvoltarea învățământului profesional, liceal (filiera tehnologică) și al școlii post-liceale, prin:**
 - introducerea învățământului profesional cu durata de doi ani pentru absolvenții interesați ai clasei a IX-a. Pentru anul școlar 2013/2014, în învățământul profesional de tip dual sunt înscriși cca. 13.000 elevi, fiind semnate contracte cu peste 2.300 companii care asigură formarea practică a elevilor. Elevii care frecventează această formă de învățământ primesc o bursă lunară de 200 lei. Începând cu anul școlar 2014/2015 se introduce învățământul profesional de tip dual cu durata de 3 ani, pentru care au fost finalizate și adoptate normele metodologice și planul-cadru de învățământ;
 - implementare de programe formare a cadrelor didactice din învățământul profesional și tehnic (IPT), finanțate prin proiecte FSE/POS DRU, precum: Formarea cadrelor didactice din învățământul profesional și tehnic-profil servicii pentru extinderea metodei moderne interactive firma de exercițiu, formarea cadrelor didactice în domeniul evaluării competențelor profesionale, îmbunătățirea calității educației și formării profesionale prin rețele partenariale. Prin intermediul acestor programe sunt create condiții pentru asigurarea de șanse egale la educație pentru elevii proveniți din grupurile socio-economice defavorizate;
 - prin programul *Rechizite școlare*, pentru anul școlar 2013/2014, au fost acordate rechizite școlare pentru un număr de 722.198 elevi;
 - prin programul *Bani de liceu*, pentru anul școlar 2013/2014, au fost acordate burse școlare unui număr de 98.602 elevi de liceu;
 - prin programul *Euro 200*, 21.077 elevi au beneficiat în anul 2013 de sprijin pentru achiziționarea de tehnică de calcul;
 - elevii claselor pregătitoare, I-VIII, precum și preșcolarii beneficiază de o masă zilnică prin programul *Cornul și laptele și de produse apicole și fructe*, prin programul *Mierea și fructele*.

Legătura cu inițiativa emblematică „Tineret în mișcare” este asigurată prin acele măsuri care vin în întâmpinarea primei direcții majore de acțiune a acestei inițiative emblematică și care vizează susținerea învățământului profesional și tehnic, prevenirea părăsirii timpurii a școlii, dezvoltarea sistemelor de educație timpurie și asigurarea accesului la educație pentru grupurilor dezavantajate.

În perspectiva abordării unitare a analizei sistemului de învățământ profesional și tehnic și a direcțiilor de acțiune necesare a fost adoptat un set comun de indicatori privind educația (vezi anexe)

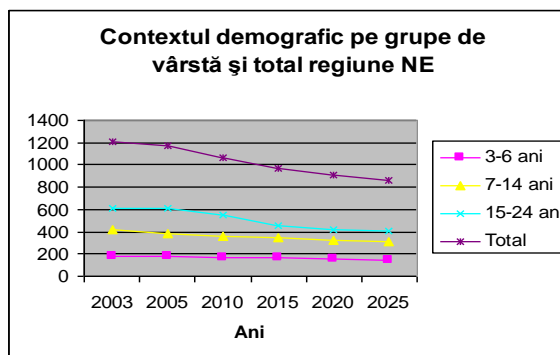
5.2. Indicatori de context specifici

5.2.1. Contextul demografic și populația școlară

Contextul demografic este prezentat detaliat și analizat în capitolul 2, din perspectiva implicațiilor pentru IPT cu privire la structura și Evoluția populației pe grupe de vârstă, medii de rezidență și sex, structura etnică, inclusiv pentru fenomenul migrației la nivel județean.

Pentru orizontul de planificare 2025, cele mai severe concluzii rezultate din prognozele INS, sunt în legătură cu declinul demografic general, accentuat pentru populația tânără, cu reduceri semnificative pentru populația de vârstă școlară, în paralel cu îmbătrânirea populației.

Cele mai afectate vor fi efectivele din grupa de vârstă 0-14 ani și 15-24 ani (care includ elevii de liceu) ce vor înregistra o scădere de 20,9% (16% până în 2015).

5.2.2. Populația școlărită pe niveluri de educație

Pe niveluri de educație, în figura nr.5.1 (anexa 6.a) se constată o reducere a populației școlare.

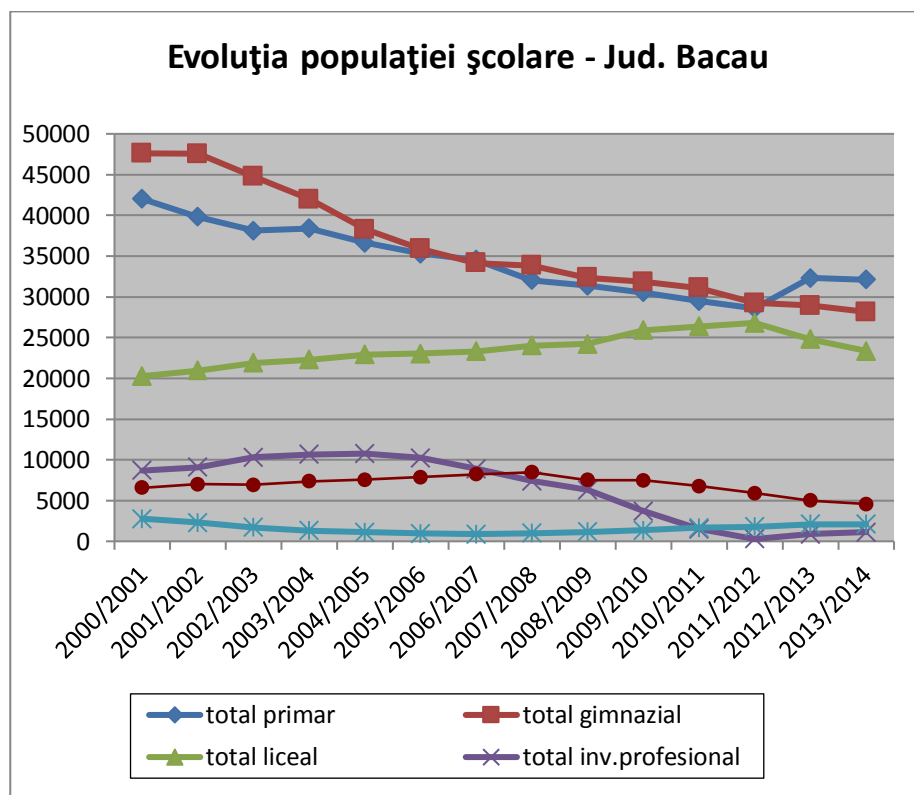

Figura nr.5.1 Evoluția populației școlare în Județul Bacău, 2000 – 2014

Sursa: date furnizate de INS

În orizontul de timp 2000-2014 populația școlară a înregistrat o scădere cu peste 28% pe total, cea mai mare scădere fiind în învățământul profesional, care în anul școlar 2013 – 2014, față de finalul anului școlar 2000, reprezenta doar 13% din populația școlărită. Nivelul liceal

este sigurul care a înregistrat o creștere de 15%, comparând 2013 – 2014 cu sfârșitul anului școlar 2000. Dacă analizăm populația școlarizată pe medii atât în mediul urban și cât și în mediul rural, scăderea este asemănătoare, aproximativ 27%, în intervalul analizat. Consecința acestui fapt va fi reducerea normelor din urban și rural în viitorul apropiat.

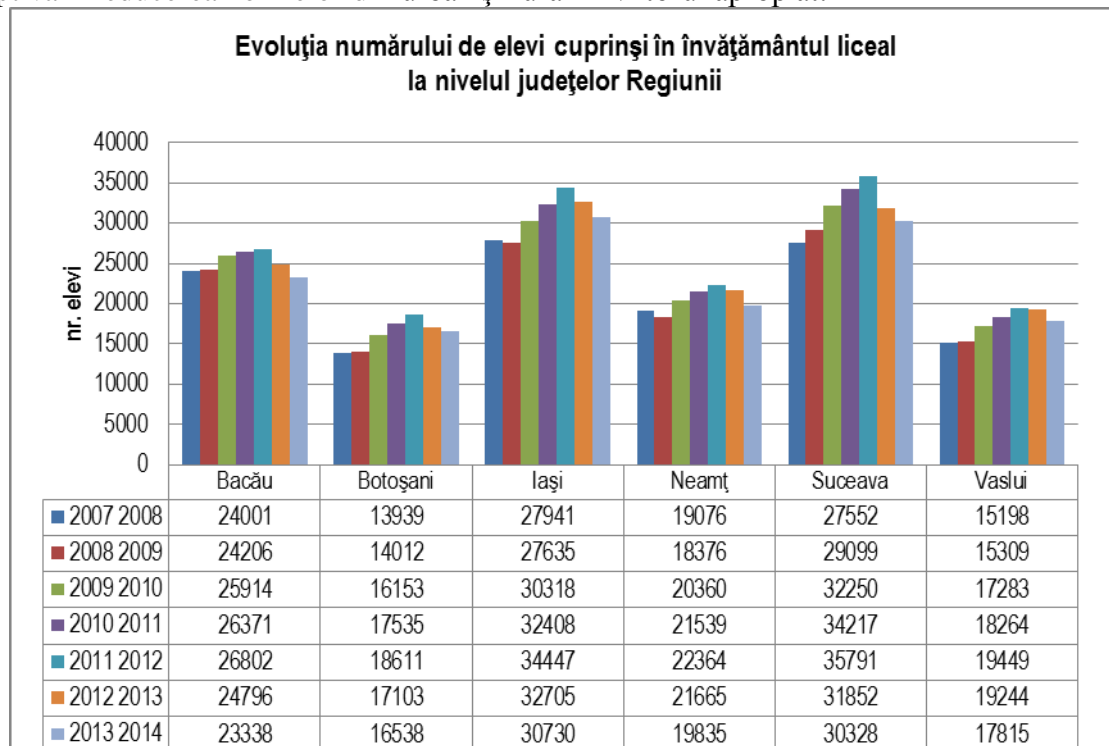

Figura nr.5.2 Evoluția numărului de elevi cuprinși în învățământul liceal – județe și Regiunea Nord-Est, Sursa: date furnizate de INS

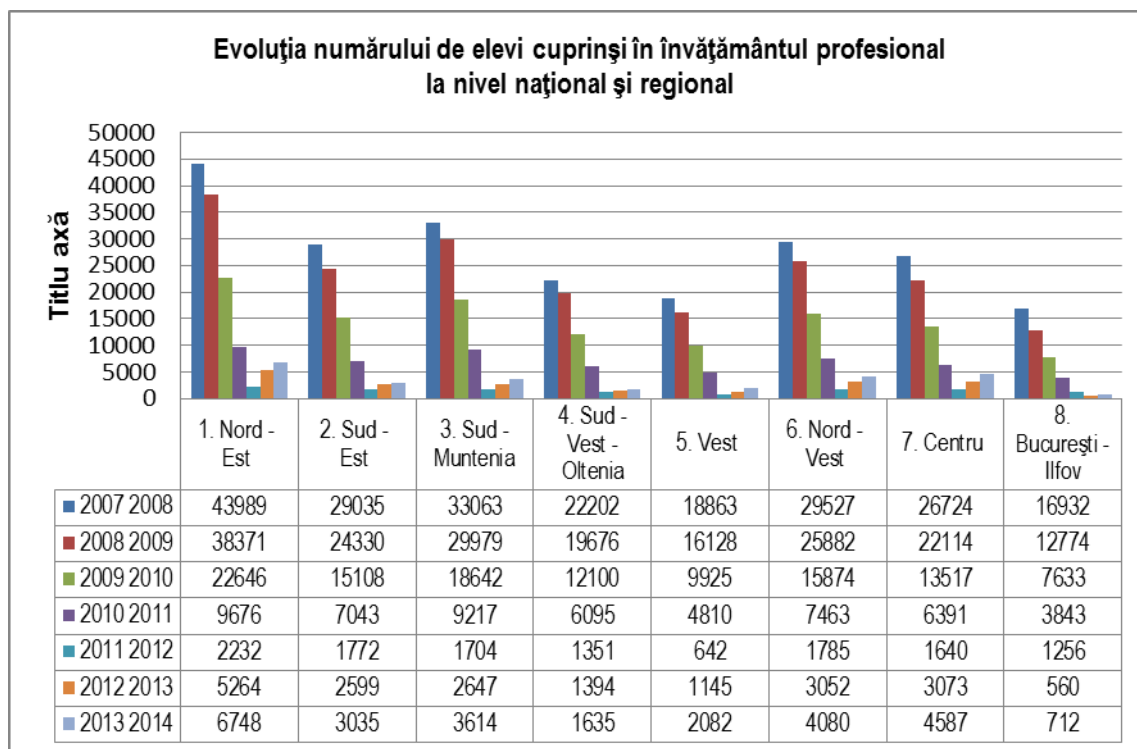

Figura nr.5.3 Evoluția numărului de elevi cuprinși în învățământul profesional – național și regional, Sursa: date furnizate de INS

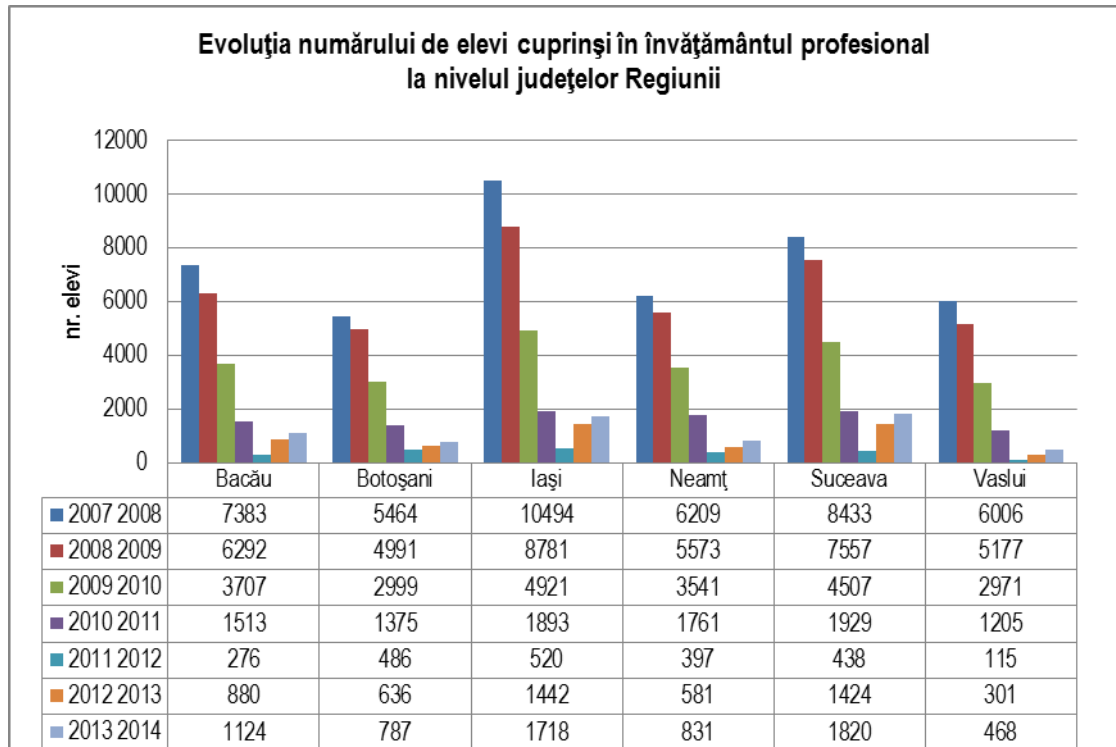

Figura nr.5.4 Evoluția numărului de elevi cuprinși în învățământul profesional – județe și Regiunea Nord-Est, Sursa: date furnizate de INS

Din analiza datelor și informațiilor prezentate în graficele din figurile 5.1, 5.2, 5.3, 5.4, se constată clar că numărul elevilor scade, ca urmare a tendinței de scădere a populației școlare, de asemenea, după un declin foarte puternic al numărului de elevi orientați către școala profesională, în anul 2013, acest indicator a început să crească.

5. 3. Indicatori de intrare

5.3.1. Numărul de elevi care revin unui cadru didactic

Media numărului de elevi per cadru didactic, la nivelul județului Bacău, înregistrează la :

- liceu tehnologic, o creștere de la 12,26 în 2004-2005 la 13,30 în 2010-2011
- SAM și Anul de completare, o scădere de la 22,5 în 2004/2005 la 13,84 în 2010-2011, cu diferențe mici între mediul urban și rural, datorită dispariției claselor de SAM și a anului de completare.

Fig. 5.5 Numărul de elevi per normă didactică liceu tehnologic

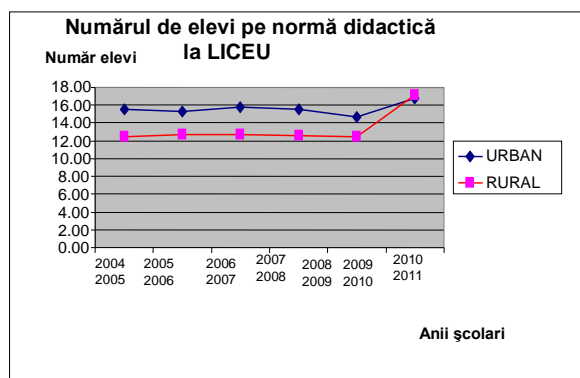
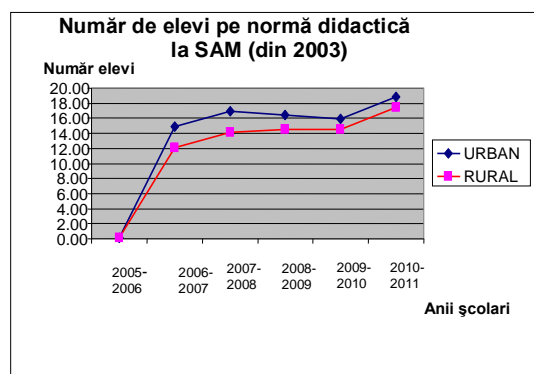

Fig. 5.6. Numărul de elevi per normă la didactică la SAM

În condițiile finanțării per capita, creșterea numărului de elevi per norma didactică trebuie să fie un indicator foarte important de luat în considerație de fiecare unitate de învățământ, deoarece un număr mic de elevi va atrage o finanțare scăzută care, în cele din urmă se va reflecta în salariile cadrelor didactice.

Se impune flexibilizarea normei de predare pe domenii și mai puțin pe specializări stricte, conform centralizatorului, sprijin prin proiecte din fonduri structurale pentru dobândirea celei de-a doua specializări, programe de reconversie profesională și creșterea mobilității ocupaționale ale cadrelor didactice tehnice.

Analiza datelor din tabelul de mai jos evidențiază foarte clar tendința descrescătoare a numărului de elevi din învățământul preuniversitar, atât la nivelul regiunii Nord-Est, cât și la nivelul județului Bacău. Dacă pe total există acest trend descrescător, la nivelul învățământului superior, din regiune și județ, există începând cu 2013 – 2014, o tendință de creștere a numărului de studenți.

Județe Anii școlari	Total	Învățământ									
		Antepre-școlar	Pre-școlar	Primar și gimnazial				Liceal	Profe-sional	Post-liceal și de maștri	Supe-rior
				Total	Primar (cl.I-IV)	Gimnazial (cl.V-VIII)	Învățământul special (cl.I-VIII)				
Regiunea Nord-Est											
2010/2011	707377	0	125682	337738	164376	170165	3197	150334	9676	11091	72856
2011/2012	686369	0	123920	323339	158496	161692	3151	157464	2232	13058	66356
2012/2013	675031	0	104048	343996	179139	161596	3261	147365	5264	14887	59471
2013/2014	658410	0	101189	340345	178028	158983	3334	138584	6748	15369	56175
2014/2015	664538	2575	98640	335912	177150	155329	3433	128968	13411	15230	69802
Bacău											
2010/2011	120063	0	23164	60558	29349	30830	379	26371	1513	1665	6792
2011/2012	114971	0	22386	57832	28452	29011	369	26802	276	1786	5889
2012/2013	112668	0	18696	61215	32143	28671	401	24796	880	2092	4989
2013/2014	109431	0	18038	60260	31941	27953	366	23338	1124	2089	4582
2014/2015	108735	518	17399	59179	31537	27279	363	21617	2153	2237	5632

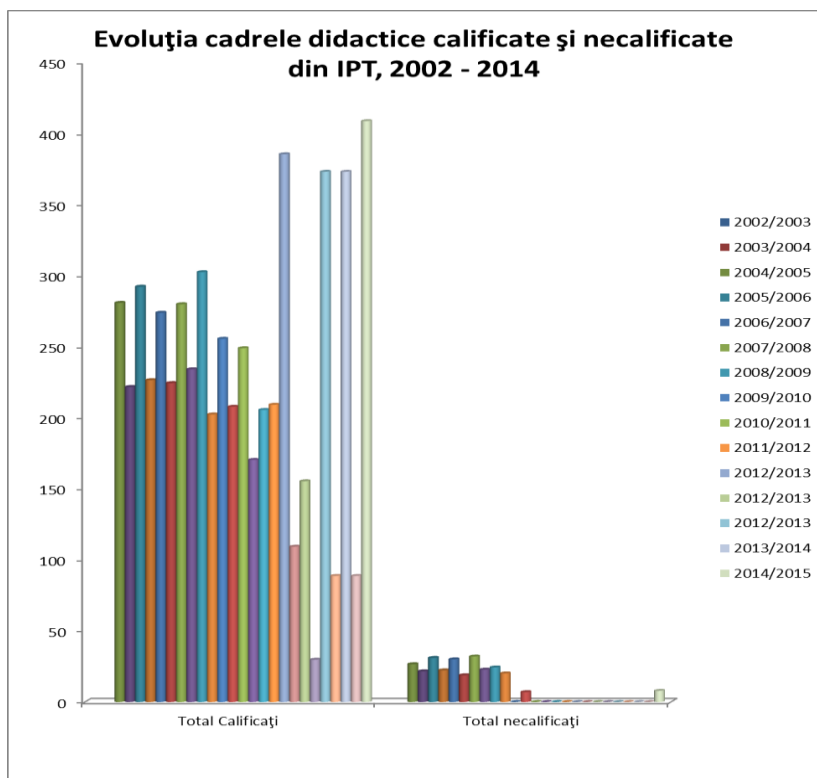

5.3.2. Resursele umane din IPT.

La nivelul învățământului profesional și tehnic resursele umane sunt foarte bine pregătite, aspect demonstrat de faptul că ponderea personalului didactic calificat este mult mai mare decât a personalului necalificat. Din tabelul 5.7 și graficul următor se constată că în perioada 2009 – 2012, în învățământul profesional și tehnic toți profesorii erau calificați, iar începând cu anul școlar 2013 – 2014 și 2014 – 2015, procentul a scăzut la 96% și 98%, ceea ce subliniază adecvarea lor pentru calificările pe care le predau. Aceeași situație se înregistrează și la nivelul maistrilor instructori, procentul de personal calificat fiind de 89% în ultimii doi ani școlari, față de 100% în perioada 2009 – 2013.

Fig. 5. 7. Ponderea personalului didactic în IPT

Anul școlar	SPECIALITATEA CATEDREI (POSTULUI)	Norme/ posturi didactice			CALIFICAȚI, din care									Suplinitori necalificați**** %		
		Total norme %	din care:		Calificați %	din care:		Titulari*1 %			Suplinitori calificați** %			Necalificați %	% din totalul normelor din urban	% din totalul normelor din rural
			Urban %	Rural %		% din totalul normelor din urban	% din totalul normelor din rural	Titulari %	% din totalul normelor din urban	% din totalul normelor din rural	% din totalul norme	% din totalul normelor din urban	% din totalul normelor din rural			
2009/2010	Profesori discipline tehnologice	100.00	79.81	20.19	100.00	100.00	100.00	57.58	61.79	40.96	42.42	38.21	59.04	0.0	0.0	0.0
	Maistri instructori	100.00	68.62	31.38	100.00	100.00	100.00	51.81	59.08	35.90	48.19	40.92	64.10	0.0	0.0	0.0
2010/2011	Profesori discipline tehnologice	100.00	75.84	24.16	100.00	100.00	100.00	75.10	77.94	66.18	24.90	22.06	33.82	0.00	0.00	0.00
	Maistri instructori	100.00	50.46	13.68	64.14	100.00	100.00	51.70	79.22	85.75	12.44	20.78	14.25	0.00	0.00	0.00
2011/2012	Profesori discipline tehnologice	100.00	72.36	27.64	40.65	36.50	51.51	54.73	57.92	46.39	4.62	5.59	2.10	0.00	0.00	0.00
	Maistri instructori	100.00	81.71	18.29	32.61	36.95	13.24	66.86	63.05	83.88	0.53	0.00	2.88	0.00	0.00	0.00
2012/2013	Profesori discipline tehnologice	100.00	71.32	28.68	100.00	100.00	100.00	68.02	70.78	61.14	31.98	29.22	38.86	0.00	0.00	0.00
	Maistri instructori	100.00	81.18	18.82	100.00	100.00	100.00	80.05	77.94	89.16	19.95	22.73	10.84	0.00	0.00	0.00
2013/2014	Profesori discipline tehnologice	100.00	72.61	27.39	95.50	93.80	100.00	64.96	66.40	61.14	30.54	27.40	38.86	0.00	0.00	0.00
	Maistri instructori	100.00	83.42	16.58	88.08	85.71	100.00	70.51	66.80	89.16	17.57	19.48	10.84	0.00	0.00	0.00
2014/2015	Profesori discipline tehnologice	100.00	73.92	26.08	97.86	99.96	92.43	83.44	85.82	76.69	14.42	14.15	15.74	1.88	0.04	7.12
	Maistri instructori	100.00	91.73	8.27	96.23	93.57	73.79	68.53	70.80	43.34	27.71	22.77	30.44	3.77	1.74	26.21

Din cele două surse menționate se observă că, atât la nivel de liceu cât și la nivel de învățământ profesional, indiferent de mediul de rezidență, urban sau rural, ponderea cea mai ridicată o are personalul calificat, personalul necalificat deținând o pondere relativ mai crescută în mediul rural.

De asemenea ponderea personalului calificat, la nivelul liceului tehnologic, în cele opt zone educaționale este diferită, astfel ponderea cea mai mare este deținută de zona I Bacău, unde avem o pondere de 100%, iar cea mai mică pondere apare în zona VIII Podu Turcului cu 81,2%. De precizat că în urban nu există personal necalificat, pentru liceu, iar pentru învățământ profesional valorile se situează între 98,1 % - urban, zona I Bacău și 77,2 % - rural, zona VIII Podu Turcului.

Pe fondul reducerii populației școlare sunt necesare măsuri adecvate de atenuare a impactului reducerii de personal în această categorie:

- *Facilitarea mobilității în cadrul sistemului (reglementări mai flexibile pentru încadrarea profesorilor pe domenii mai largi).*
- *Sprijin pentru a doua specializare prin studii postuniversitare (finanțare prin programe structurale).*
- *Programe de formare continuă pentru reconversia profesională și creșterea mobilității ocupaționale a profesorilor.*

5. 3. 3. Resurse materiale și condiții de învățare

Informațiile colectate în cadrul acțiunii de monitorizare PLAI 2009-2010 evidențiază următoarele aspecte privind condițiile de învățare:

Condiții de siguranță, igienă și confort pentru elevi:

Din cele 20 de școli cu clase în IPT monitorizate la nivel regional:

- toate au obținut autorizație sanitară de funcționare (100%)
- toate au realizat evaluarea riscului la locul de muncă în școală (100%)
- Amenajări pentru accesul persoanelor cu dizabilități: 50 % au rampe de acces dar numai 67,85 % au grupuri sanitare adaptate pentru persoanele cu dizabilități

Asigurarea cel puțin a dotării minime necesare:

Din cele 20 de școli cu clase în IPT monitorizate la nivel județean:

- 80,28 % au cel puțin dotarea minimală asigurată pentru toate atelierele și laboratoarele, iar 19,86 % parțial.

Dotare la nivelul standardelor moderne de pregătire profesională:

Din cele 20 de școli cu clase în IPT monitorizate la nivel județean:

- Doar 7 dintre acestea (25 %) declară că au o dotare la nivelul standardelor moderne de pregătire profesională, iar 21 (75 %) pentru o parte din ateliere și laboratoare.
- Circa 55 % din școli au fost cuprinse în programe de investiții în ultimii 5 ani (din fonduri Phare sau guvernamentale). Cu excepția acestora, în cele mai multe cazuri, starea generală a infrastructurii (clădirile pentru spațiile de pregătire teoretică și practică și infrastructura de utilități) necesită intervenții de reabilitare sau modernizări, lipsesc o parte din ateliere, cabinete și laboratoare, iar dotarea existentă este învechită (multe din atelierele existente nu au beneficiat de nici o investiție relevantă în echipamente după 1990). *Este nevoie de continuarea investițiilor pentru modernizarea infrastructurii și pentru asigurarea dotărilor moderne și a echipamentelor necesare unui învățământ eficient, centrat pe elev.*

Nu toate școlile au **amenajările minime** necesare pentru **accesul persoanelor cu deficiențe neuromotorii**.

Deși **dotarea laboratoarelor de informatică** s-a îmbunătățit substanțial în ultimii ani, se simte *nevoia completării cu PC a dotării tuturor laboratoarelor și cabinetelor de specialitate* (pentru dezvoltarea activităților de predare-învățare asistate de calculator) și cu softurile necesare bunei desfășurări a procesului instructiv educativ.

Lipsa manualelor și auxiliarelor curriculare pentru ciclul superior al liceului face imposibilă atingerea standardelor de către toți elevii liceului tehnologic.

Un număr mic de școli din IPT din județ au beneficiat de programul privind înființarea unor **Centre de Documentare și Informare (în special școlile Phare)**. Este importantă extinderea programului pentru celelalte școli.

Unități școlare dezvoltate instituțional prin programe de reformă

Sunt prezentate în tabelul de mai jos unitățile școlare ce au beneficiat de finanțări în cadrul programelor de reforma a IPT ale M.E.C.T.S. și U.E. în regiunea Nord – Est.

Unități școlare finanțate prin proiecte pe domenii la nivel regional

Proiecte						TOTAL		Pondere domeniu în 2013
Nr crt	Domenii	9405	2001	2004-2006	Campus școlar	Unități școlare	Pondere realizate %	
1	Agricultură			1	1	2	20	20,60
2	Industrie	1	2	2	1	6	60	50,60
3	Construcții			1		1	10	8,40
4	Comerț							
5	Servicii		1			1	10	17,80
	TOTAL Domenii	1	3	4	2	10	100	100

Analizând alocările financiare pe domeniile susținute prin programele de reformă se constată că domeniile construcții și servicii au fost subfinanțate prin programele de reformă ale MECI, în comparație cu tendințele de dezvoltare a IPT în perspectiva configurată pentru anul 2013 și 2020.

5.4. Indicatori de proces

5.4.1. Mecanisme decizionale și descentralizarea funcțională în IPT

Schimbările din ultimii ani în sistemul de ÎPT privind arhitectura traseelor de pregătire cu finalități specifice până la nivelul 3 de calificare pe fiecare rută, avantajele unui sistem deschis, cu o mobilitate crescută pe orizontală și pe verticală, introducerea creditelor transferabile și a portofoliului personal pentru formarea continuă, relevanța sporită a noilor standarde de pregătire profesională (SPP), etc. – favorizează o mai bună adaptare a ofertei la nevoile beneficiarilor (inclusiv prin posibilitatea unor parcursuri individualizate).

Se rețin implicațiile severe ale scăderii demografice, îndeosebi a populației școlare, în paralel cu fenomenul de îmbătrânire demografică, de care trebuie să se țină cont în planificarea ofertei și a resurselor sistemului ÎPT pe termen lung.

Raportul număr elevi/număr norme didactice, relativ scăzut în prezent poate deveni critic din perspectiva declinului demografic și a introducerii finanțării per elev – presează în favoarea măsurilor de optimizare a ofertei și a gestionării resurselor, inclusiv prin colaborarea în cadrul unor rețele de școli și/sau constituirea de consorții de școli.

Gradul de acoperire cu profesori și maiștri calificați este foarte bun, în județul Bacău dar în perspectiva 2020 se prevede o creștere majoră a normelor didactice pentru maiștrii instructori, ca urmare a revitalizării școlii profesionale.

Se recomandă consolidarea structurilor consultative din ÎPT și creșterea rolului partenerilor sociali în planificarea ofertei și antrenarea sporită a acestora în procesele decizionale, susținerea eforturilor prin introducerea unui sistem de asigurare a calității și promovarea rețelelor de colaborare între școli.

La nivelul județului există bine stabilită rețeaua partenerială între unitățile școlare din IPT care au derulat proiecte Phare Tvet și celelalte unități școlare, ceea ce permite un flux informațional și un bun schimb de bune practici între acestea în scopul creșterii calității actului managerial și a planificării operaționale pe termen mediu și lung, precum și a adaptării strategiei didactice la nevoile actuale ale elevilor.

Planificarea în ÎPT va avea în vedere stabilirea unor ținte măsurabile privind ratele de tranziție la următorul nivel de calificare, care să țină cont de politicile educaționale, finalitățile în plan ocupațional pe fiecare traseu și nivel de pregătire, dar și de specificul și interesele particulare ale grupului țintă.

Se va promova în rândul elevilor **posibilitatea în scrierii și parcurgerii învățământului profesional de 3 ani și a parcurgerii stagiilor de pregătire practică** după finalizarea învățământului obligatoriu, la clasa a X-a – liceu tehnologic în vederea obținerii unei calificări de nivel 3 și a găsirii unui loc de muncă pe piața muncii.

5.4.2. Asigurarea calității în IPT

La nivel național, activitățile privind asigurarea calității în sistemul național de învățământ sunt coordonate de către cele două agenții – ARACIP (pentru învățământul preuniversitar), respectiv ARACIS (pentru învățământul superior).

Mecanismul de asigurare a calității utilizat este construit pe autoevaluarea din partea școlii, confruntată cu vizite de evaluare externă ambele fiind structurate pe același set de indicatori (descriptori de performanță). Rezultatele evaluării se regăsesc în planurile de îmbunătățire a calității.

Pentru anul școlar 2013 - 2014, un număr de 7 unități școlare din județ au solicitat și au primit autorizarea de funcționare provizorie pentru noi calificări.

Introducerea sistemului de asigurare a calității în ÎPT va furniza pentru procesul de planificare strategică la toate nivelurile (planurile regionale și locale, planurile de acțiune la

nivelul școlii) un set de indicatori standard (benchmark) care să faciliteze decidenților comparațiile în cadrul sistemului și compatibilizarea între cerere și ofertă. Conducând la creșterea transparenței față de beneficiari, mecanismele de asigurare a calității vor avea un impact decisiv în motivarea și implicarea partenerilor sociali în planificarea ofertei și a strategiilor de îmbunătățire.

5.4.3. Servicii de orientare și de consiliere

Necesitatea unor măsuri vizând creșterea gradului de acoperire și a calității serviciilor de orientare și consiliere, cu privire la numărul de ore de consiliere/elev, numărul de elevi testați aptitudinal și consiliați pentru o decizie informată în alegerea carierei, respectiv a traseului de pregătire.

Măsuri propuse:

- Reducerea, până în 2015, la max. 600 a numărului de elevi arondați/consilier și creșterea numărului de consilieri în mediul rural;
- Realizarea unui număr mediu de minim 2 ore de consiliere specializată / elev, pentru elevii din clasele terminale în vederea tranziției la următorul nivel ISCED sau integrarea pe piața muncii;
- Proiectarea și implementarea unui calendar obligatoriu de activități de informare și consiliere pentru:
 - clasa a VIII-a: oferta de formare la nivel județean/regional,
 - clasa a X-a liceu tehnologic și clasele XII liceu tehnologic, învățământ profesional și alternative de angajare și/sau de continuare a studiilor.

Adoptarea unui sistem unitar de raportare și a unui indicator calitativ de evaluare a activității serviciilor de orientare și consiliere cu privire la fundamentarea acestora pe informațiile relevante de pe piața regională - locală a forței de muncă.

- Implicarea partenerilor sociali în acțiuni de orientare și consiliere pentru carieră;
- Colaborarea școlilor, în rețea, pentru elaborarea de materiale de promovare a carierei pe fiecare domeniu de pregătire;
- Sistem unitar de raportare și indicatori calitativi de evaluare a activităților și rezultatelor serviciilor de consiliere din regiune, adoptat și implementat la nivel regional până în 2013;
- Informații de calitate accesibile elevilor privind oportunitățile de carieră, oferta și alternativele în cadrul sistemului de ÎPT.

Fig. 5.8. Evoluția numărului de elevi pe total și în ÎPT

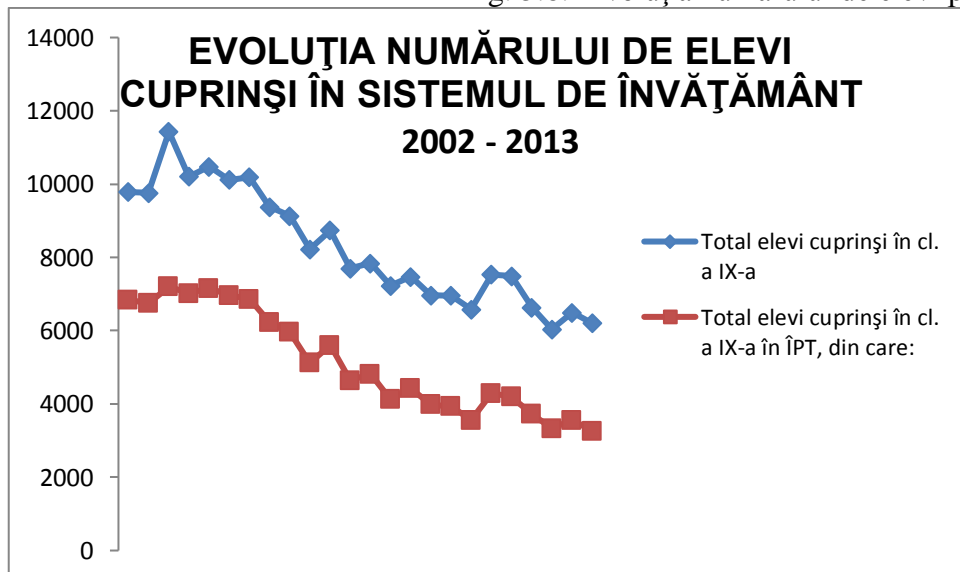
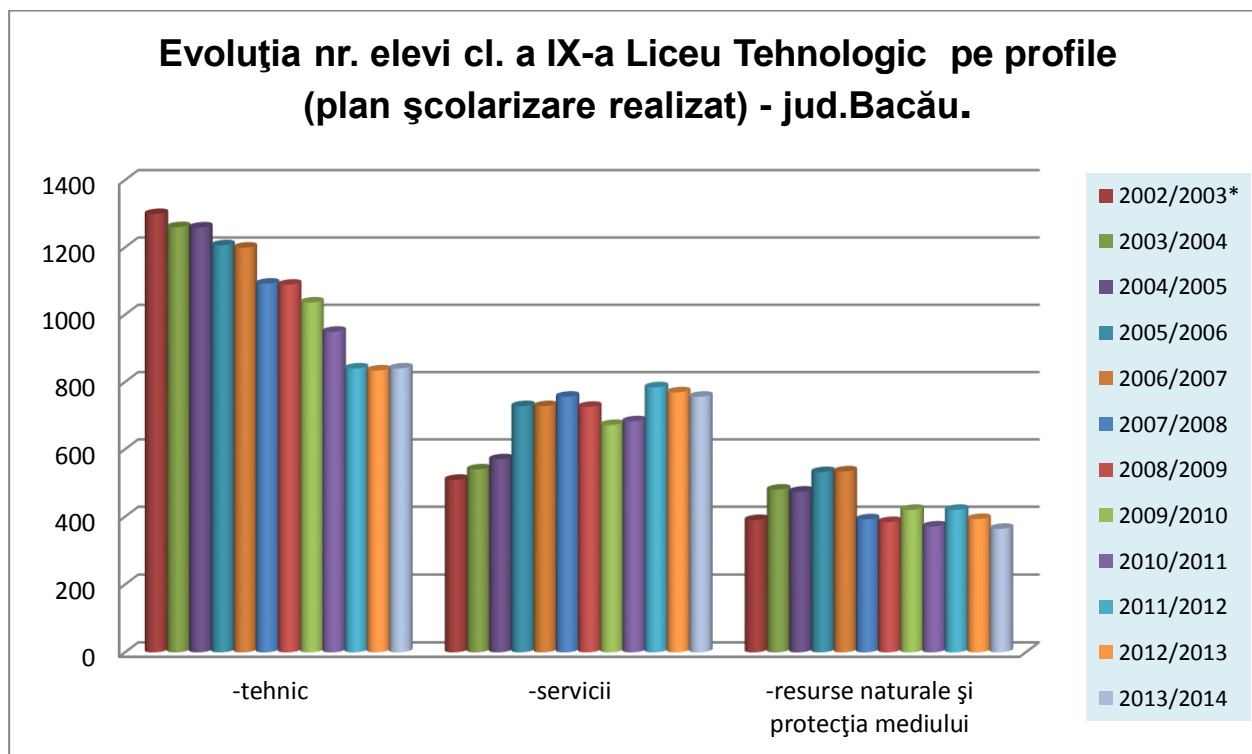

Fig. 5.9. Evoluția numărului de elevi în ÎPT pe profile

Analizând datele din graficele 5.8 și 5.9 se constată o reducere a numărului de elevi în intervalul 2002 – 2014, proporția de reducere fiind aproximativ egală pe total sistem de învățământ preuniversitar și la nivelul învățământului profesional și tehnic. În cadrul ÎPT cel mai solicitat profil este cel tehnic, urmat de servicii și apoi resurse naturale și protecția mediului

5.5. Indicatori de ieșire

5.5.1. Rata netă de cuprindere în sistemul de educație și formare profesională

Datele privitoare la rata de cuprindere sunt prezentate în Anexa 6.f.

- a. Analizând rata netă de cuprindere (fig.5.10) pe toate formele de învățământ a populației școlare de sex masculin, în perioada 2003-2012 se observă o tendință de creștere accentuată în 2005-2006, urmând apoi păstrarea aproximativă a valorii ca și în perioada 2008-2010.
- b. Analizând evoluția ratei de cuprindere, prezentată în figura 5.11. se observă că la învățământul preșcolar se înregistrează o creștere mare a ratei de cuprindere și un trend crescător pentru învățământul liceal și descrescător pentru ȘAM.

Notă: *Datele statistice cu privire la rata de cuprindere pe medii de rezidență nu sunt relevante pentru învățământul liceal și profesional, deoarece se referă la locația școlii și nu la domiciliul elevilor.*

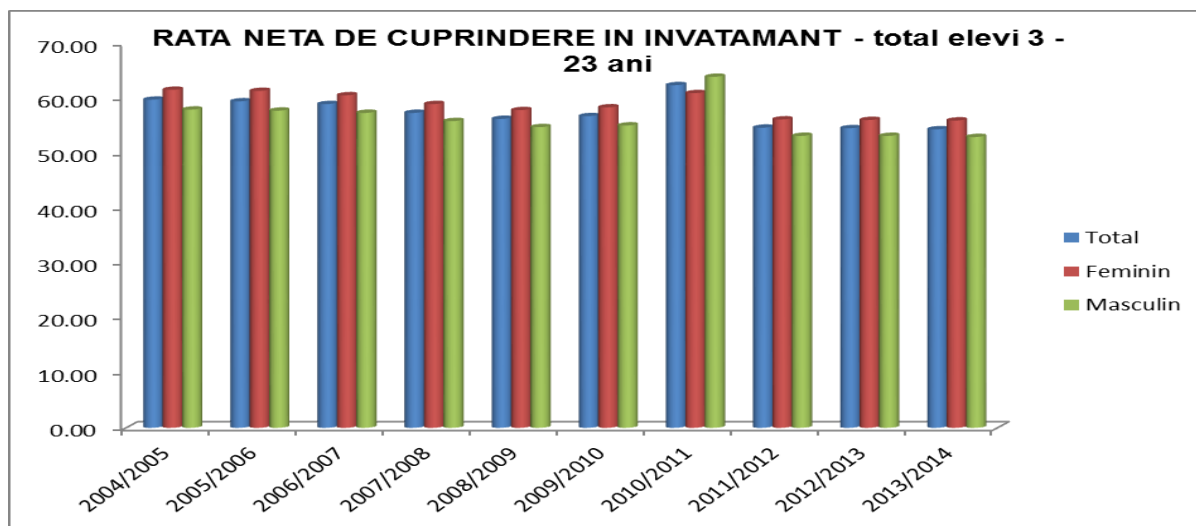

Fig. 5.10. Rata netă de cuprindere în învățământ %

În perioada 2003- 2011 rata de cuprindere a elevilor în învățământul obligatoriu a crescut datorită politicilor MEN de atragere a elevilor prin diferite forme de burse, alocații de sprijin, în timp ce rata de cuprindere a elevilor din ciclul superior are valori aproximativ constante, cu ușoare fluctuații de la unu la altul.

5.5.2. Gradul de cuprindere în învățământ (rata specifică de cuprindere școlară, pe vârste)

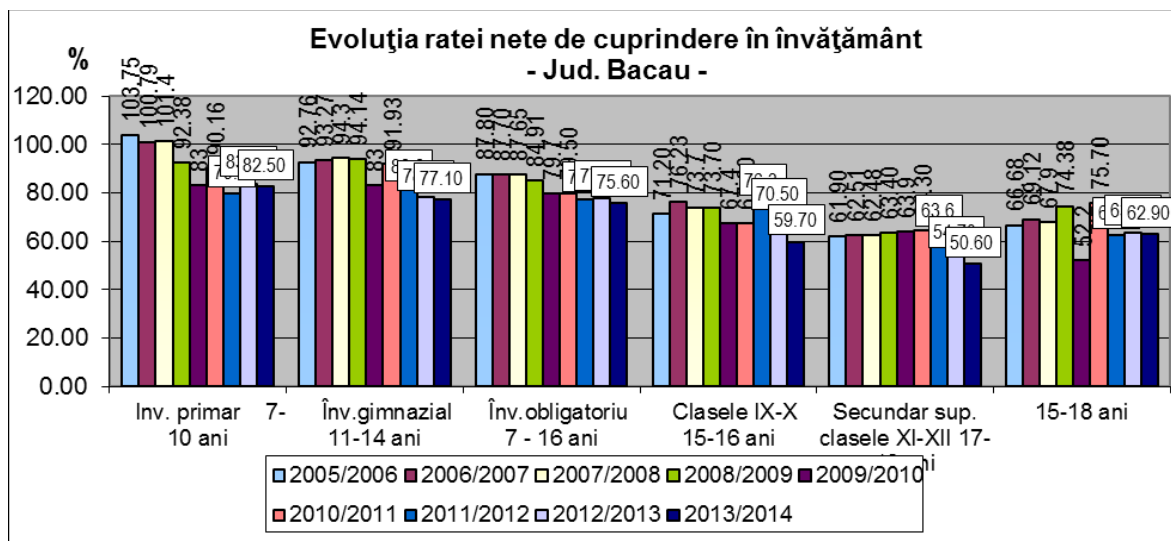

Fig. 5.11. Evoluția ratei nete de cuprindere în învățământ

Se observă, în graficul de mai sus, un grad mare de cuprindere pentru populația școlară din învățământul primar și gimnazial, învățământ obligatoriu, cu scăderi ale valorilor pentru învățământul liceal, îndeosebi în ultima perioadă, și mai ales pentru formarea în învățământul superior.

5.5.3. Rata abandonului școlar, pe niveluri de educație ISCED

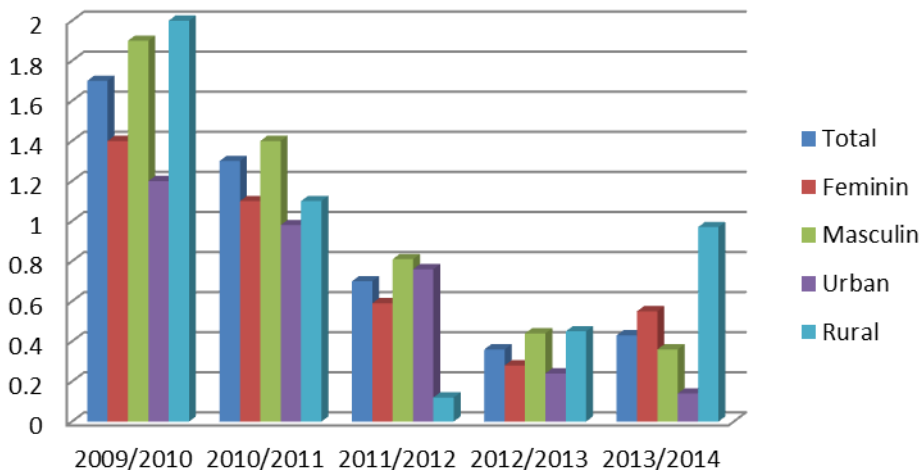
În anexa 6.h sunt prezentate analize ale ratei abandonului în perioada 2009-2014 pe medii de rezidență și zone ocupaționale. Din analiza datelor rezultă că la toate formele de învățământ s-a manifestat o scădere a abandonului școlar. Cele mai mari rate de abandon școlar se înregistrează la învățământul liceal și profesional, grupa de vârstă 15-19 ani, deoarece condițiile materiale și financiare ale familiilor din care provin acești elevi sunt precare, salariile întreținătorilor de familie sunt cele mai scăzute, caz fericit dacă părinții lucrează, sau lipsesc categoric (pentru marea majoritate).

Rata abandonului în înv. PRIMAR	2009/2010	2010/2011	2011/2012	2012/2013	2013/2014
Total	1.7	1.3	0.7	0.36	0.43
Feminin	1.4	1.1	0.59	0.28	0.55
Masculin	1.9	1.4	0.81	0.44	0.36
Urban	1.2	0.98	0.76	0.24	0.14
Rural	2	1.1	0.12	0.45	0.97
Rata abandonului în înv. GIMNAZIAL	2009/2010	2010/2011	2011/2012	2012/2013	2013/2014
Total	2.5	0.8	1.0	1.22	0.58
Feminin	2.2	0.69	0.8	1.06	0.53
Masculin	2.6	0.99	1.09	1.37	0.63
Urban	1.6	0.3	0.46	1.66	0.49
Rural		1.3	1.27	0.57	0.73
Rata abandonului în înv. PRIMAR SI GIMNAZIAL	2009/2010	2010/2011	2011/2012	2012/2013	2013/2014
Total	2.1	1.07	0.83	0.79	0.51
Feminin	1.8	0.90	0.70	0.67	0.54
Masculin	2.3	1.20	0.95	0.91	0.50
Urban	1.5	0.64	0.61	0.95	0.32
Rural	2.5	1.20	0.70	0.51	0.85
Rata abandonului în înv. LICEAL SI PROFESIONAL	2009/2010	2010/2011	2011/2012	2012/2013	2013/2014
Total	4.5	1.41	3.37	1.24	1.39
Feminin	3.9	1.41	4.40	0.93	3.77
Masculin	5.1	1.42	2.68	1.40	0.94
Urban	4.5	1.57	3.31	0.82	0.97
Rural	4.1	0.10	2.04	7.44	6.68

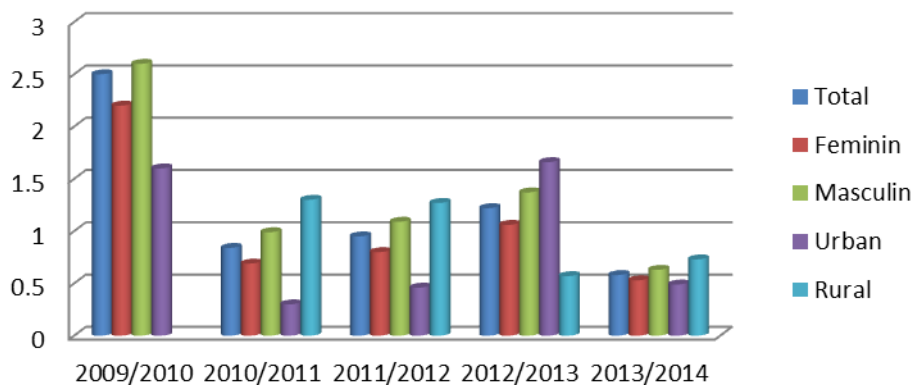
Fig. 5.12. Rata abandonului anual în perioada 2009-2014 (liceal, profesional, primar și gimnazial), Sursa ISJ Bacău

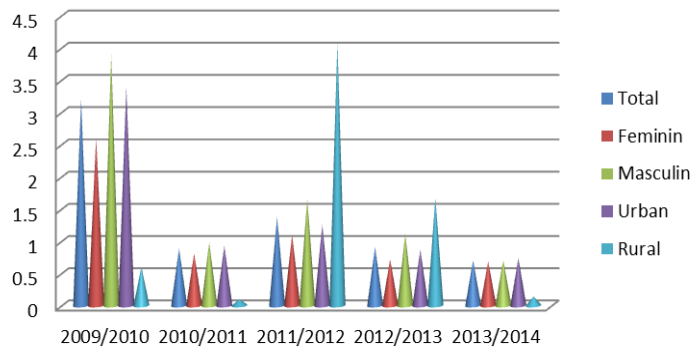
Rata abandonului învățământ primar

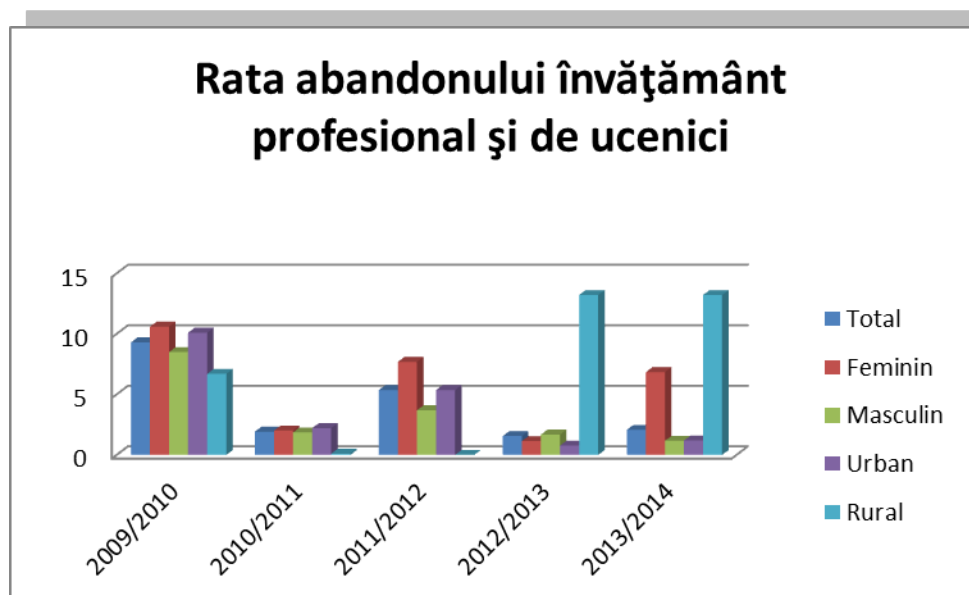

Rata abandonului învățământ gimnazial

Rata abandonului învățământ liceal

a. La nivelul județului indicatorul a înregistrat o evoluție oscilantă în perioada 2009-2014,

b. Rata abandonului în mediul urban și rural evoluează diferit de la un nivel de învățământ la altul; astfel pentru nivelul primar și gimnazial rata de abandon este mai mare în rural decât în urban, iar pentru nivelul liceal și profesional este mai mare în mediul urban.

c. Rata abandonului înregistrează următoarele variații pe nivele de educație/formare între 2009 - 2014:

- în ciclul primar se situează între 0,43% (2013/2014) și 1,7% (2009/2010)
- în ciclul gimnazial variația este sensibilă (în 2009 - 2,5%, în 2014 – 0,58 %)
- în ciclul liceal și profesional se evidențiază o scădere semnificativă de la 4,5% în 2009 și 1,39% în 2013-2014, cu fluctuații de la unu la altul

d. În figurile de mai sus (5.12) se constată o tendință de scădere a ratei abandonului școlar în intervalul 2009 – 2014, ceea ce reprezintă un aspect pozitiv demn de menționat, una din motivații fiind și stimularea elevilor și a familiilor acestora prin diferite tipuri de burse și ajutoare financiare, de către stat.

Rata abandonului școlar continuă să constituie motiv de îngrijorare în special la liceu(tehlogic) ciclul inferior, în mediul rural și în cazul categoriilor dezavantajate.

Pentru remedierea acestui indicator se recomandă:

- Monitorizarea atentă a indicatorului la nivel de școală
- Creșterea eforturilor conjugate (școală-familie-comunitate) pentru prevenirea abandonului prin programe sociale, asigurarea burselor de studiu, activități extracurriculare.

5.5.4. Rata de absolvire, pe niveluri de educație ISCED

În Anexa 6 sunt prezentate datele privind evoluția ratei de absolvire pe zone ocupaționale și pe nivele de educație/formare în perioada 2000-2014. Din analiza datelor rezultă următoarele:

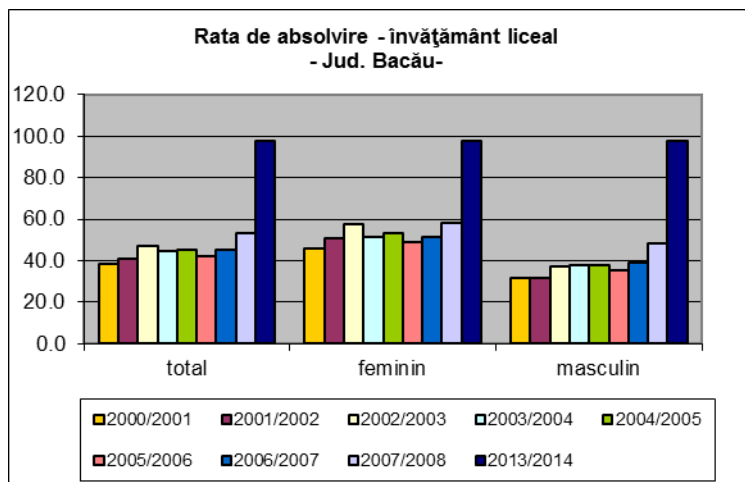
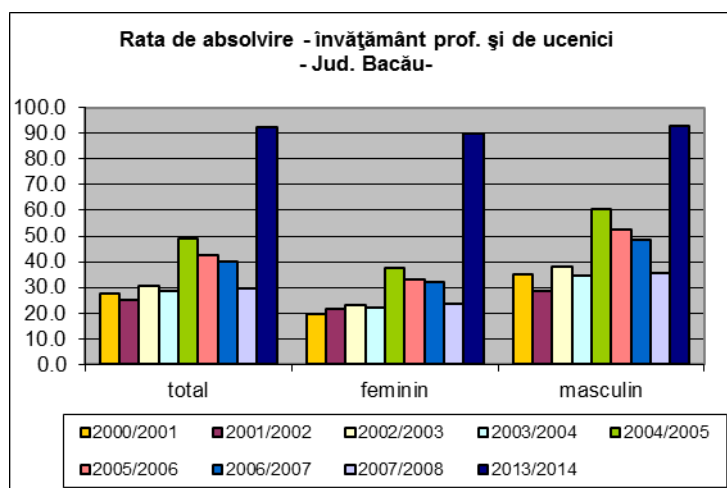
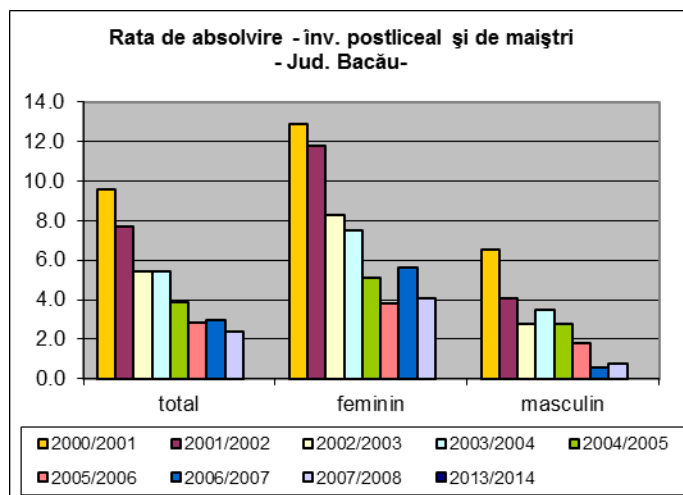

Fig. 5.15. Rata de absolvire în județul Bacău pe nivele de educație, 2000 - 2014

a. În județul Bacău rata de absolvire (calculată ca procentul absolvenților unui anumit nivel de educație din totalul populației în vârstă teoretică de absolvire specifică nivelului respectiv de educație) se situează în valorile medii ale regiunii NE.

b. La nivelul județului rata de absolvire în mediul rural este mai mică decât cea din mediul urban (de ex. în 2009 valoarea ratei în urban este 92,27% în timp ce în rural, numai 87,79 %; rata de absolvire, în urban, a crescut în perioada 2003-2009 cu 2,45%, în timp ce în rural a scăzut cu aproximativ 3,85 % în perioada analizată.

5.5.5. Rata de succes

În anexa 6.j. sunt prezentate datele privind rata de succes în perioada 2002-2012 pe baza cărora formulăm următoarele concluzii:

- În perioada 2002-2010 atât rata de succes la testul național cât și la bacalaureat este în creștere cu 11% la testul național și cu 22% la bacalaureat.

- La tezele cu subiect unic din 2009-2010 s-au obținut cele mai bune rezultate în zonele I – Bacău, VI – Onești și V – Tg. Ocna, iar la polul opus se situează zona VIII – Podu Turcului.

- La examenul de bacalaureat din 2010 s-au obținut cele mai bune rezultate în zona VI Onești (98,01%) și ceva mai slabe în zona VIII – Podu Turcului (73,12%).

Începând cu anul 2010, rata de succes la învățământul liceal a cunoscut o scădere accentuată, ca urmare a creșterii exigențelor la examenul de Bacalaureat, astfel dacă în anul 2010, la nivel național rata de succes era de 77,2%, la nivelul regiunii Nord-Est de 77,2%, iar la nivelul județului Bacău de 77,4%, în 2013, ponderile au scăzut la 49,3% la nivel național, 51,4% la nivel regional și 51,5% la nivelul județului. Acest aspect indică o scădere a motivației pentru învățare a elevilor și a calității educației (fig. 5.16)

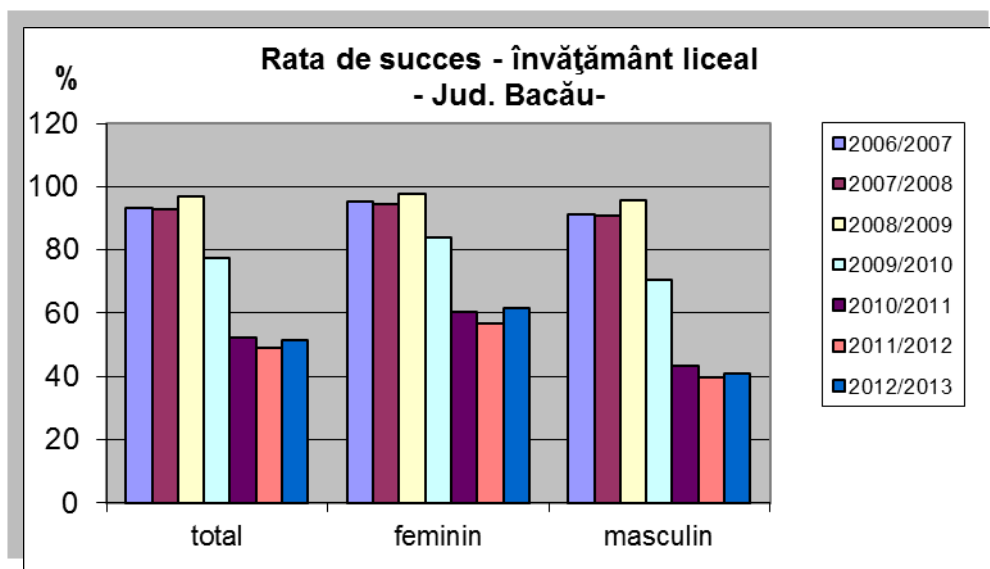

Fig. 5.16. Rata de succes în județul Bacău la liceu, 2006 - 2013

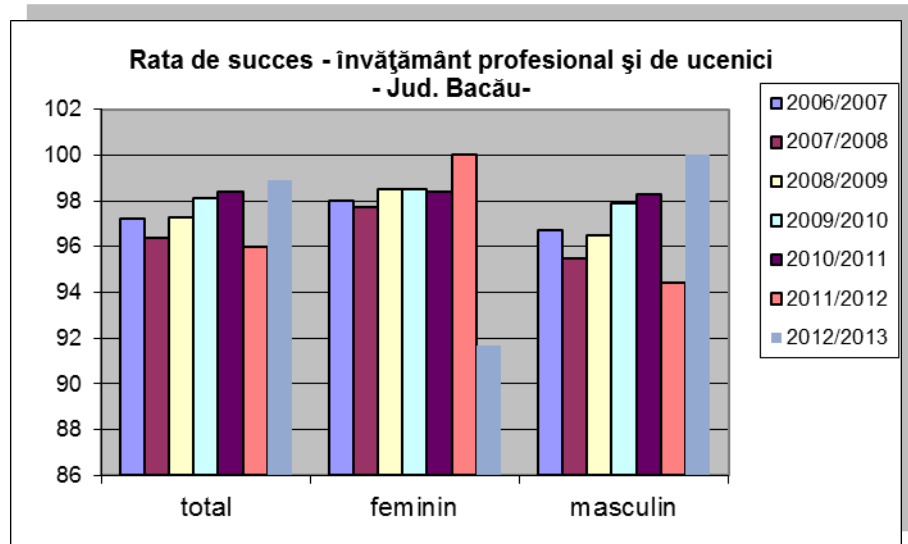

Fig. 5.16. Rata de succes în județul Bacău la învățământul profesional, 2006 - 2013

Spre deosebire de liceu, la învățământul profesional rata de succes este de peste 95%, în același interval de analiză, 2006 – 2013, atât la nivel național, regional și județean, ceea ce explică atracția mai mare a absolvenților de gimnaziu către învățământul profesional, care le oferă susținere financiară și stagii de practică la agenții economici, și chiar locuri de muncă după certificare.

5.5.6. Rata de tranziție la următorul nivel de educație

În anexă sunt prezentate date privind tranziția la următorul nivel ISCED grupate pe ani școlari, zone ocupaționale și nivele ISCED. Din analiza datelor constatăm următoarele:

- Rata de tranziție a absolvenților de la clasa a VIII-a la clasa a IX-a are valori oscilante, conform graficului 5.17, în perioada 2004 – 2014;
- Ratele de tranziție ale elevilor de la clasa a IX-a liceu și ȘAM – învățământ profesional cunosc un trend descendent până la nivelul anului școlar 2008 – 2009, după care se înregistrează o creștere;
- Rata de tranziție în ÎPT de la clasa a X-a la clasa a XI-a, adică de la învățământul obligatoriu la ciclul superior, a avut o evoluție bună, cea mai mare rată fiind în anul școlar 20012 – 2013, în anul școlar 2013 – 2014 înregistrându-se o scădere de la 92% la 85%.

Fig. 5.17. Rata de tranziție de la cls. VIII la cls IX

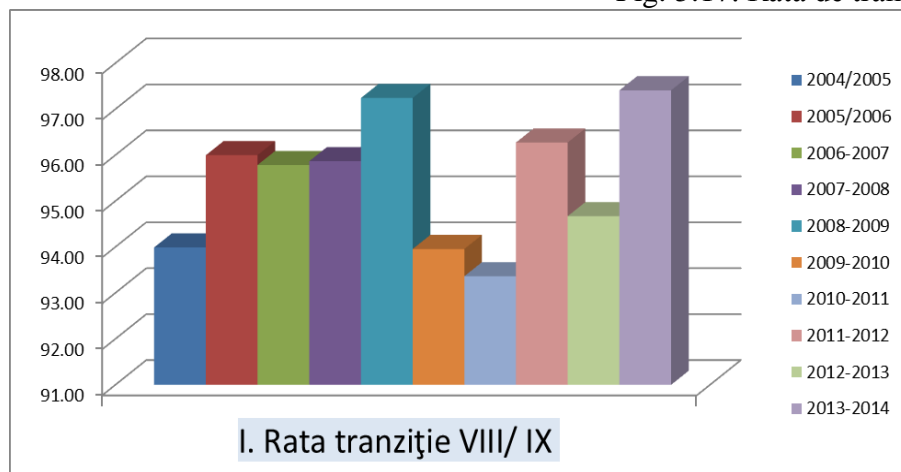

Fig. 5.18. Rata de tranziție de la cls. VIII la cls IX liceu și învățământ profesional

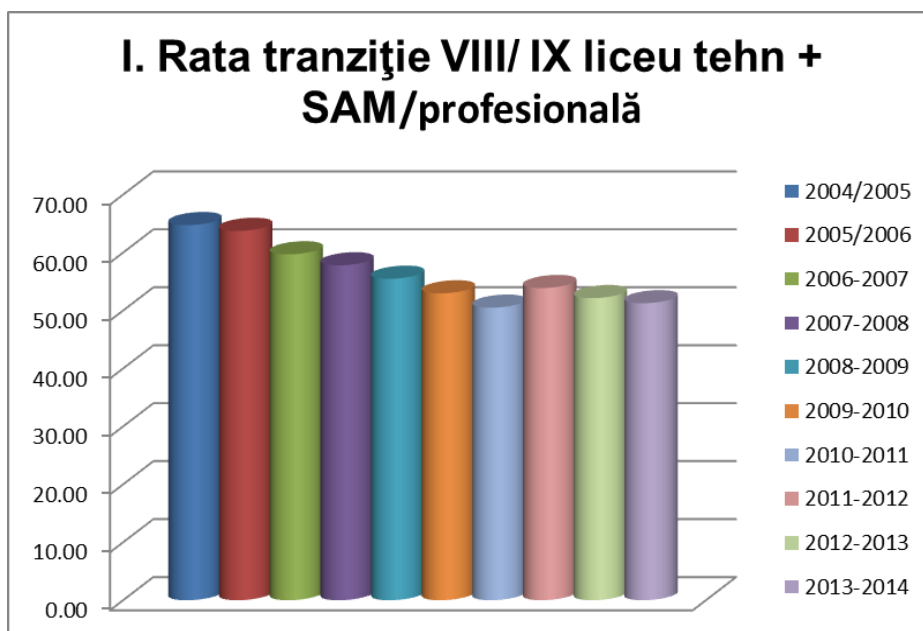
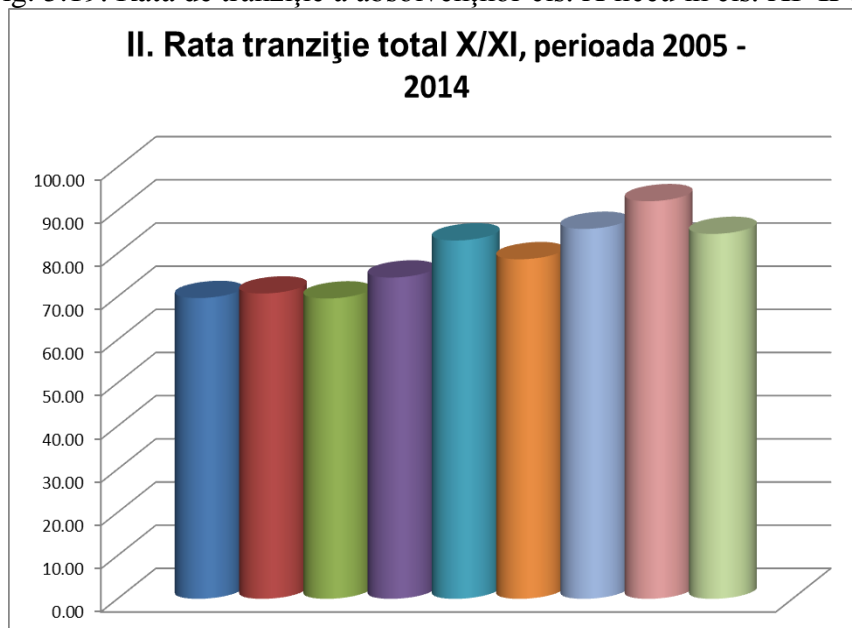

Fig. 5.19. Rata de tranziție a absolvenților cls. X liceu în cls. XI ÎPT

În orizontul de timp 2020 se urmărește prevenirea și corectarea fenomenului de părăsire timpurie a școlii, prin menținerea/reintegrarea în educație și formare profesională a elevilor cu risc de părăsire timpurie a școlii. În acest scop se pot elabora proiecte cu finanțare POSDRU care, prin acțiunile finanțate, urmăresc asigurarea condițiilor necesare pentru a asigura furnizarea competențelor și abilităților de bază pentru toate categoriile care, din anumite motive, au fost nevoite, sau sunt în prezent supuse riscului de a abandona/părăsi timpuriu școala. Sunt avute în vedere proiecte implementate la nivel regional, interregional sau local, la nivelul învățământului preșcolar, primar și secundar (ISCED 0-3), destinate grupurilor vulnerabile cu precădere (populația rromă, persoanele cu dizabilități și persoanele din mediul rural etc.). Crearea și dezvoltarea rețelelor și parteneriatelor între școli, instituții locale, servicii de ocupare, servicii sociale și de sănătate etc. pot contribui la prevenirea fenomenului de părăsire timpurie a școlii și reintegrarea în educație a celor care au părăsit timpuriu școala.

Măsuri de implementare a programelor:

- Organizarea campaniilor de creștere a gradului de conștientizare în vederea prevenirii și reducerii fenomenului de părăsire timpurie a școlii;
- Dezvoltarea și furnizarea serviciilor de orientare, consiliere și asistență educațională în vederea prevenirii fenomenului de părăsire timpurie a școlii (pentru persoanele cu risc de părăsire timpurie a școlii și pentru familiile acestora);
- Activități de adaptare/dezvoltare a curriculumului din învățământul preșcolar pentru formarea competențelor cheie, inclusiv elaborarea de materiale didactice și de învățare și adaptarea acestora la specificul și nevoile preșcolarilor;
- Dezvoltarea și furnizarea activităților de tipul grădiniță de familie;
- Elaborarea/dezvoltarea/testarea/implementarea metodologiilor și soluțiilor alternative și educaționale în vederea pregătirii pentru debutul școlar;
- Diversificarea, dezvoltarea și furnizarea serviciilor de consiliere pentru părinți pentru a înțelege importanța educației și a intervenției timpurii, precum și rolul lor în educația copiilor;
- Identificarea/detectarea/analiza/remedierea problemelor de sănătate care pot afecta dezvoltarea mentală, socială și viitorul parcurs educațional și profesional al populației școlare, în special în învățământul preșcolar și primar;
- Promovarea și susținerea dezvoltării parteneriatului de tipul școală-comunitate-părinți și realizarea de activități educaționale integrate, în parteneriat, pentru prevenirea abandonului și părăsirii timpurii a școlii, în special în învățământul preșcolar și secundar superior;
- Reintegrarea tinerilor delicvenți în educație;
- Crearea și dezvoltarea rețelelor și parteneriatelor între școli, instituții locale, servicii de ocupare, servicii sociale și de sănătate etc. în vederea prevenirii fenomenului de părăsire timpurie a școlii și reintegrarea în educație a celor care au părăsit timpuriu școala;
- Dezvoltarea și furnizarea activităților de educație remedială (validarea învățării anterioare, detectarea lacunelor în pregătire, ore de recuperare, orientare psihologică și profesională, îndrumare etc.);
- Dezvoltarea și furnizarea activităților de tipul „Școala după școală” (în special cursuri de alfabetizare și de formare a abilităților numerice etc.);
- Dezvoltarea activităților de tipul „Școala de vară/duminică” și de grădiniță, în special pentru persoanele aparținând grupurilor vulnerabile și familiilor acestora;
- Furnizarea programelor flexibile de educație de tip „A doua șansă” care urmăresc dobândirea competențelor de bază și dezvoltarea abilităților personale pentru cei care părăsesc timpuriu/abandonează școala, inclusiv pentru populația adultă;
- Elaborarea cercetărilor, studiilor, analizelor și sondajelor în domeniul părăsirii timpurii a școlii, ratei scăzute de participare la educație și pentru a sprijini creșterea flexibilității în educația de tip „A doua șansă”;
- Dezvoltarea și implementarea metodologiilor și instrumentelor inovatoare ce se adresează celor care părăsesc timpuriu școala;

- Sprijin pentru dezvoltarea învățării non-formale și informale pentru cei cu risc de părăsire timpurie a școlii și pentru cei care părăsesc timpuriu/abandonează școala;
- Sprijin pentru formarea profesorilor, a formatorilor și a altor categorii de personal care lucrează cu persoane cu risc de părăsire timpurie a școlii, cu cei care părăsesc timpuriu școala și populația adultă în educația de tipul „a doua șansă”;
- Dezvoltarea acțiunilor specifice pentru îmbunătățirea și promovarea abilităților sociale în scopul facilitării integrării sociale a celor care părăsesc timpuriu școala și a populației adulte în educația de tip „A doua șansă”;
- Sprijinirea activităților care urmăresc introducerea unei abordări care integrează principiul egalității de șanse și de gen în instrumentele și mecanismele de reintegrare a celor care au părăsit timpuriu școala;
- Introducerea de sesiuni de formare specifică privind egalitatea de gen, egalitatea de șansă, nediscriminarea și respectul diversității;
- Integrarea în cadrul instrumentelor și metodologiilor dezvoltate a principiului dezvoltării durabile, în vederea creșterii conștientizării asupra problemelor de mediu și de prevenire a poluării, managementul schimbării etc.;
- Dezvoltarea și implementarea sesiunilor de formare TIC, cursuri de limbi străine pentru grupurile țintă;
- Activități inovatoare, interregionale și transnaționale pentru prevenirea și corectarea părăsirii timpurii a școlii;

Conform definiției Eurostat, indicatorul se referă la tinerii din grupa de vârstă 18-24 de ani care au părăsit sistemul de educație, cu doar învățământul secundar inferior sau mai puțin (maxim ISCED 2) absolvit.

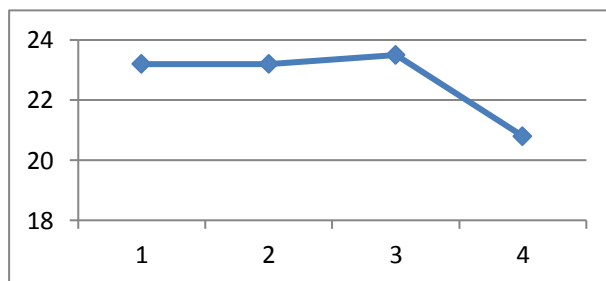
Datele la nivel național indică, deși în scădere în ultimii ani, rata de părăsire timpurie a sistemului de educație este mai mare decât media europeană (UE-27 și UE15), departe de ținta UE care prevede o rată medie de abandon școlar timpuriu de maxim 10%, până în 2010.

5.5.7. Rata de părăsire timpurie a sistemului educațional

Tabelul 5.14. Rata de părăsire timpurie a sistemului educațional - tineri 18-24 ani (%) –

Anul	România				UE 27	UE 15
	2007	2008	2009	2010	2010	2010
Total	23,2	23,2	23,5	20,8	15,3	17,0

Rata de părăsire timpurie a școlii (*Sursa Eurostat*)

Potrivit Comisiei (COM), în 2009 peste șase milioane de tineri din UE au părăsit sistemul de educație și formare, obținând doar calificări de nivel inferior, în cel mai bun caz. Părăsirea timpurie a școlii îngreunează dezvoltarea economică și socială și reprezintă un obstacol serios în calea îndeplinirii obiectivelor strategiei *Europa 2020*. Comunicarea lansată de COM, *Combaterea părăsirii timpurii a școlii: o contribuție esențială la agenda Europa 2020*, prezintă situația de ansamblu în Uniune în ceea ce privește părăsirea timpurie a școlii, cauzele principale ale acesteia și riscurile pentru dezvoltarea societății și economiei, propunând totodată modalități

mai eficiente de abordare a acestei probleme. Propunerea COM conține orientări care să ajute statele membre în elaborarea unor politici cuprinzătoare și realiste de reducere a părăsirii timpurii a școlii.

Conform EUROSTAT, șapte state membre - Austria, Republica Cehă, Finlanda, Lituania, Polonia, Slovacia și Slovenia - au coborât rata părăsirii timpurii a școlii sub pragul de 10 %, în timp ce trei state membre - Malta, Portugalia și Spania - au încă rate de peste 30 %, iar unele țări cu rate inițiale mai ridicate, printre care România, Italia, Cipru și Portugalia, au înregistrat reduceri semnificative.

Comisia menționează că părăsirea timpurie a școlii reprezintă o problemă complexă, care nu poate fi rezolvată doar prin politici educaționale, și recomandă ca strategiile naționale de reducere a părăsirii timpurii a școlii să abordeze concomitent politicile educaționale, de tineret și sociale, și să includă măsuri de prevenire, intervenție și compensare.

Prevenirea părăsirii timpurii a școlii trebuie să înceapă cât mai repede posibil, prin sprijinirea copiilor în activitatea de învățare și prin prevenirea condițiilor care ar putea duce la părăsirea timpurie, precum obligativitatea repetării unui an școlar sau lipsa unui sprijin corespunzător pentru copiii cu limbi materne diferite.

COM propune totodată ca măsurile de intervenție să abordeze rapid și eficient dificultățile actuale, precum absenteismul școlar și nivelurile scăzute de performanță, iar măsurile de compensare să ofere oportunități de învățare de tip „a doua șansă”, inclusiv ore suplimentare la școală și posibilități pentru tinerii adulți de a se reintegra în sistemul de educație și formare.

Părăsirea timpurie a școlii ar putea fi redusă, de asemenea, și prin instituirea unei mai bune cooperări între statele membre ale UE, schimbul de bune practici și utilizarea mai bine direcționată a finanțării UE.

Sursa: Guvernul României - Departamentul pentru Afaceri Europene

5.5.8. Procentul elevilor cu nivel scăzut al competențelor de citire/lectură (PISA)

Sursa datelor: Consiliul Uniunii Europene, Raportul comun al Consiliului și al Comisiei pentru 2008 privind progresele înregistrate referitoare la punerea în aplicare a programului de lucru „Educație și formare profesională 2010”

„Învățarea de-a lungul vieții în serviciul cunoștințelor, creativității și inovării”, Bruxelles, 31 ianuarie 2008

5.5.9. Ponderea populației cu vârste cuprinse între 20-24 ani care au absolvit cel puțin învățământul secundar superior

Sursa datelor: Consiliul Uniunii Europene, Raportul comun al Consiliului și al Comisiei pentru 2008 privind progresele înregistrate referitor la punerea în aplicare a programului de lucru „Educație și formare profesională 2010”

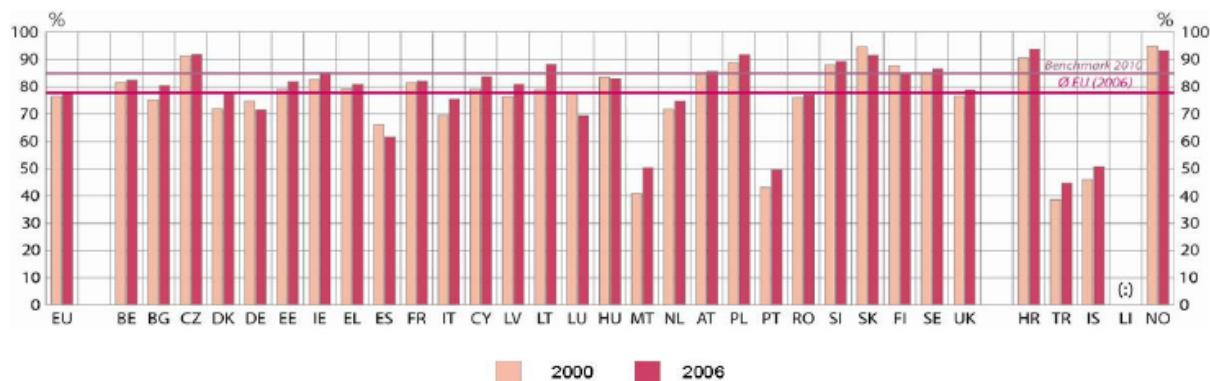
„Învățarea de-a lungul vieții în serviciul cunoștințelor, creativității și inovării”, Bruxelles, 31 ianuarie 2008

5.5.10. Rata de participare în formare continuă a populației adulte (25 – 64 ani)

Fig. 5.20

ABSOLVIREA ÎNVĂȚĂMÂNTULUI SECUNDAR SUPERIOR DE CĂTRE TINERI

Ponderea populației cu vârste cuprinse între 20-24 de ani care au absolvit cel puțin învățământul secundar superior, 2000-2006

	2000	2001	2002	2003	2004
Total					
UE27	9,3	9,4	9,3	9,1	8,9
România	1,3	1,5	1,5	1,3	1,6
Bărbați					
UE27	8,4	8,5	8,4	8,3	8,2
România	1,2	1,3	1,3	1,2	1,6
Femei					
UE27	10,2	10,2	10,2	10,0	9,6
România	1,4	1,6	1,6	1,4	1,5

Sursa: REZULTATELE ANALIZEI DOCUMENTARE, Sectorul EDUCAȚIE, Proiect cofinanțat din Fondul European de Dezvoltare Regională prin POAT 2007-2013

Analiza datelor statistice arată că în ceea ce privește învățarea pe tot parcursul vieții România se situează mult sub obiectivele stabilite. O privire mai atentă asupra ratelor de participare a forței de muncă la sistemul de educație și formare arată faptul că învățarea pe tot parcursul vieții are o relevanță considerabil scăzută în România: doar 1,6% din forța de muncă a participat la educație și formare profesională în anul 2011, ceea ce demonstrează progrese extrem de scăzute în ultimii cinci ani. În perioada 2007-2011, la nivelul ratelor de participare s-a înregistrat o creștere de doar 0,3 puncte procentuale.

5.6. Indicatori de impact

5.6.1. Impactul sistemului de învățământ profesional și tehnic asupra ratei șomajului

În anexă sunt evidențiate datele referitoare la evoluția ratei șomajului pe domenii de activitate economică; în figurile 5.21-5.22 sunt reprezentate ponderile absolvenților șomeri din totalul șomerilor înregistrați, pe domenii de activitate, în perioada 2003-2013, cu grafice pentru perioada 2010 – 2013.

Tabelul nr. 5.21

Relevanța pentru ÎPT ²⁾			Înv. sup.	ȘOMAJ ³⁾																				
Domeniul de pregătire - ruta progresivă de calificare (prin ȘAM)	Profilul - liceu tehnologic (ruta directă)	Domeniul - grupe specializ. la sc.postliceală		Total										Din care absolvenți										
				2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012
			2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
	Resurse naturale și prot. mediului		31	57	18	50	51	69	72	14	7	6	19	5	28	4	17	21	32	38	0	0	0	0
	Servicii Total		591	562	575	497	489	605	1074	222	243	234	258	166	166	126	97	83	109	136	70	58	116	133
	Tehnic Total		125	186	156	135	138	196	312	34	59	89	75	60	89	54	50	51	82	137	23	48	65	48
	Total general		747	805	749	682	678	870	1458	270	309	329	352	231	283	184	164	155	223	311	93	106	181	181

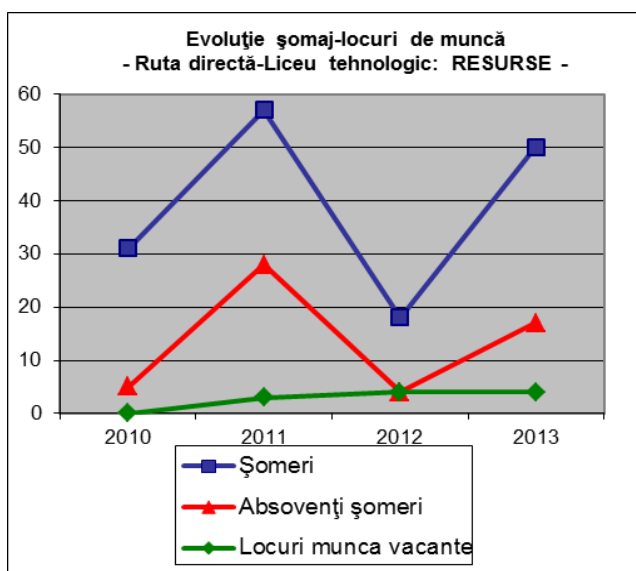
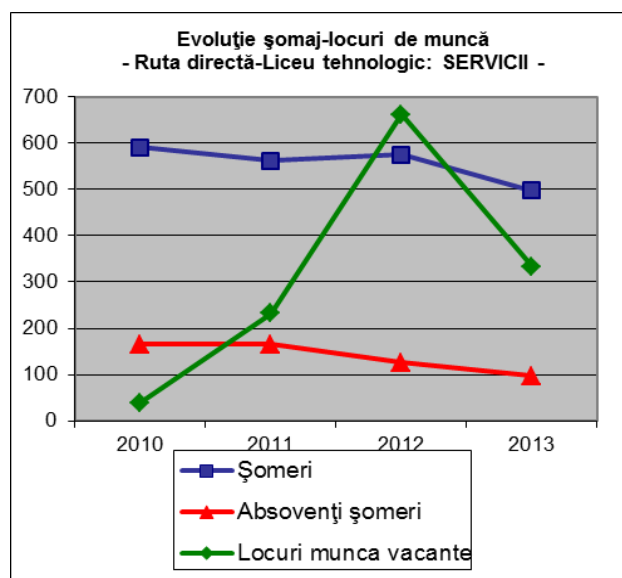
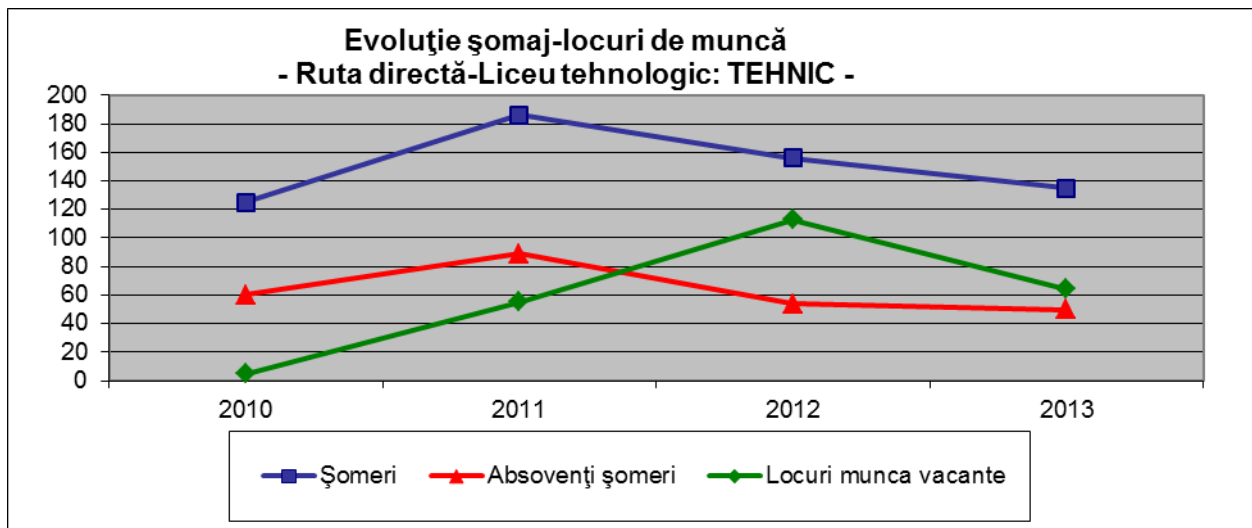

Fig. nr. 5.22. Evoluție șomaj – absolvenți șomeri în perioada 2010 - 2013

Din analiza datelor reținem următoarele **concluzii**

a. Rata șomajului pentru absolvenții 2003-2010 este oscilantă (creșteri și scăderi) în județul Bacău, pentru calificările din domeniul: construcții, electronică, comerț, alimentație publică, servicii. În celelalte sectoare se înregistrează variații ale ponderii șomerilor tineri în totalul șomerilor înregistrați la AJOFM, cu creșteri sau descreșteri în ultima perioadă datorită falimentării IMM - urilor mici de profil

- mecanică în zonele III, IV, V
- industria textilă (2003 – 0,6 %, 2010 – 0,95%)- creșterea șomajului remarcată și prin folosirea forței de muncă din țările estice (zonele II, III)
- chimia industrială (2003 – 0,85%, 2010 - 0,85%) - fiind influențată de închiderea combinatelor RAFO și Carom Onești (zona V, VI)
- construcții, instalații și lucrări publice (2003 - 0,9%, 2010 – 0,68%) este în scădere, datorită creșterii cererii pe piața muncii (zona I, V, VI)
- silvicultură - cunoaște o descreștere încă din 2003- 0,2%, până la 2010 - 0,1%, absolvenții fiind foarte puțin căutați (zona IV)
- industria alimentară – ponderea șomerilor este cea mai scăzută 0,15% în 2005 și a cunoscut valori ridicate până în 2010 - 0,35 % (zona I, VI)
- fabricarea produselor din lemn - cunoaște o creștere a ratei șomajului din 2003 (1,5%) în 2010 (2,60%) (zona I, IV)

b. Între anii 2003-2010, reduceri semnificative ale ratei șomajului se înregistrează la următoarele domenii:

- electromecanică, electronică și automatizări, electric, silvicultură, comerț, alimentație și turism – cu peste 50 % în 2010 față de 2003 (zona I, VI)
- reduceri cu mai puțin de 50% se găsesc: mecanică, construcții, chimie industrială, industria alimentară, agricultură, industrie textilă (zona I, III, VI)

c. Creșteri ale ratei șomajului s-au înregistrat în industria lemnului cu mai puțin de 50 %

Concluzii

- populația școlară în preșcolar este în creștere datorită creșterii demografice;
- scăderea semnificativă la nivel gimnazial și primar poate fi determinată de pierderile de populație școlară la tranziția de la un nivel la altul de școlarizare, migrației forței de muncă, rata natalității foarte mică;
- menținerea populației școlare la nivel liceal și profesional poate fi justificată de introducerea învățământului obligatoriu de 10 clase, acordarea de burse și bani de liceu;

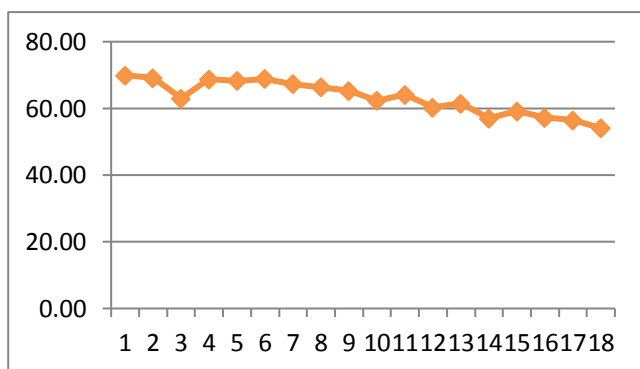

➤ există o reducere îngrijorătoare a formării pe nivel 5 (școală postliceală), sub media regiunii NE care se datorează preferinței de a accede în învățământul superior și a taxelor ridicate; se speră că prin subvenționarea acestui nivel de către MEN calificările vor deveni mai atractive și va crește interesul pentru școala postliceală.

- Analizând evoluția acestui indicator, din fig. 5.10 constatăm că acesta a avut o tendință de scădere în perioada 2003-2010. Această tendință poate fi cauzată de scăderea demografică în județul Bacău, precum și de părăsirea timpurie a educației/formării.
- Dacă analizăm indicatorul pe medii de rezidență constatăm reducerea populației școlarizate atât în mediul urban cât și în mediul rural, ușor descendent în perioada 2003-2005 și semnificativ în 2005-2010.
- Analizând datele din Anexele 5.1.3 și 5.1.4. se constată că în anul 2010 față de 2003 există o tendință descrescătoare
- Raportată la populația județului, populația școlară din cele 8 zone ocupaționale este neuniform repartizată, variind între 33.052 – urban (zona I Bacău) și 3.549 – urban (zona V Tg. Ocna); iar în rural indicatorul variază între 11.839 – zona VII Sascut și 2.637 – zona II Buhuși.
- Analizând datele privind formarea profesională urban/rural, pe nivel III avansat, se constată că în mediul urban indicatorul cunoaște o descreștere accentuată din 2003 -1323 elevi, la 178 în 2010.

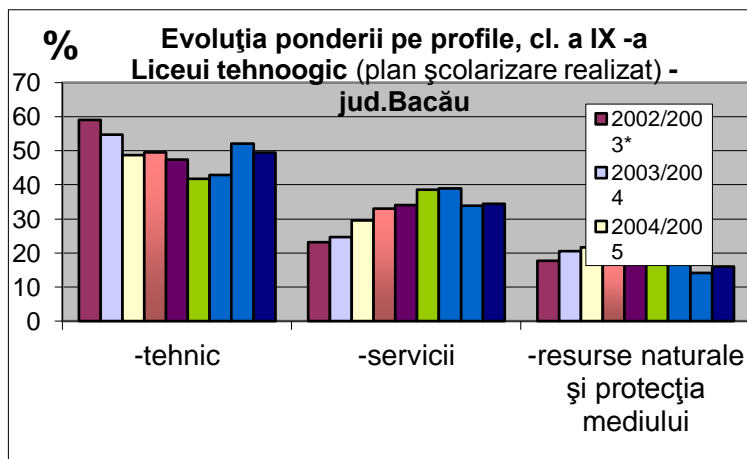
5.7. Oferta școlilor din ÎPT județean

5.7.1. Evoluția planurilor de școlarizare

Comparând planul de școlarizare realizat 2011-2012 față de planul de școlarizare din perioada 2003/2004 se constată o scădere semnificativă a cuprinderii elevilor în IPT, după desființarea școlilor de arte și meserii, începând cu 2009/2010, de la 69,93 % elevi în IPT – 2003, la 54,07% valoare înregistrată în 2011-2012, iar în 2014 – 2015, la liceu tehnologic procentul a fost de 46,49% din total, fără a lua în considerare și elevii cuprinși în învățământul profesional.

Nu se realizează o orientare corectă și riguroasă de către consilierii școlari, aceasta efectuându-se mai mult de diriginți, sau îndeosebi de părinți, pentru elevii din clasele V-VIII, nu li se aplică

teste de aptitudini și nu sunt suficient consiliați pentru a alege în cunoștință de cauză viitoarea profesie, urmând traseul profesional cel mai apropiat competențelor dobândite, a aptitudinilor și priceperilor de lucru formate.

Se observă din figură care reprezintă evoluția ponderii pe profile a planurilor de școlarizare din perioada 2002-2003 până în prezent, o creștere a numărului de elevi care au optat pentru profilul servicii, aproape o dublare a valorii în

2007-2009 față de 2002/2003, conform celor prevăzute în PLAI.

5.7.2. Analiza ofertei pentru anul școlar 2016 - 2017

Datele din tabelul nr. 5.24 evidențiază tendința existentă deja, conform căreia aproximativ 50% dintre absolvenții clasei a VIII-a se orientează spre învățământ liceal filiera teoretică, 43% spre filiera tehnologică și doar 7 % spre învățământul liceal vocațional.

De asemenea la nivelul învățământului profesional și tehnic situație se diferențiază pe profile:

LICEU TEHNOLOGIC

- **profil tehnic:**

- pentru anul școlar 2016 – 2017 singurul domeniu care a realizat și depășit planul de școlarizare este electronică automatizări, procent de realizare 102.1%;
- la domeniul construcții instalații și lucrări publice realizarea planului de școlarizare este sub 50%, mai exact 34.5%, elevii ocolind această calificare;
- deși la învățământul profesional domeniul mecanic este foarte căutat, la liceu, în acest domeniu planul de școlarizare în 2016 – 2017 a fost realizat în procent de 58.2%;
- o poziție mai bună o au domeniile: electric cu 90.2% și industrie textilă și pielărie cu 83.9%;

- **profil servicii:**

- turism și alimentație: 16 clase propuse în același interval de analiză, realizate 16;
- economic – 17 clase propuse, 16 realizate;
- comerț – 2 clase propuse și realizate;
- estetica și igiena corpului omenesc - 1 propus și realizat;

- **profil resurse naturale și protecția mediului:**

- agricultură – în anul școlar 2016 – 2017 au fost propuse 4 clase, 3 fiind realizate;
- protecția mediului – 6 clase propuse și 6 realizate
- industrie alimentară - 1 propusă și 1 realizată.

Concluzii

La nivelul învățământului liceal tehnologic, rămâne încă în topul preferințelor domeniul economic, urmat de turism și alimentație și electronică automatizări. Domeniile cel mai puțin căutate sunt fabricarea produselor din lemn, construcții și instalații publice, comerț.

ÎNVĂȚĂMÂNT PROFESIONAL

Tabelul nr. 5.24 Analiza planului de școlarizare realizat pentru clasa a IX-a învățământ liceal cu frecvență - zi în anul școlar 2016-2017

FILIERA/PROFILUL	SPECIALIZARE	DOMENIUL PREGĂTIRII DE BAZĂ	Existent clasa a IX-a, zi 2015-2016		Plan aprobat clasa a IX-a, zi 2016-2017 (inclusiv suplimentări, modificări)*		PLAN REALIZAT clasa a IX-a, zi 2016-2017		Pondere plan realizat
			Nr. clase	Nr. elevi	Nr. clase	Nr. elevi	Nr. clase	Nr. elevi	
TOTAL CLASA A IX-A ZI, din care:			174	4845	175	4900	165	4573	93.3%
1) Filiera Teoretică, total, din care:			90	2567	90	2520	88	2474	98.2%
Profil Real, total, din care:			51	1453	54	1512	52	1452	96.0%
	Matematică-informatică		30	850	32	896	31	856	95.5%
	Științe ale naturii		21	603	22	616	21	596	96.8%
Profil Uman, total, din care:			39	1114	36	1008	36	1022	101.4%
	Filologie		18	505	17	476	17	480	100.8%
	Științe sociale		21	609	19	532	19	542	101.9%
2) Filiera Tehnologică, total, din care:			71	1939	71	1988	64	1744	87.7%
Profil Tehnic, total, din care:			24	641	24	672	19	483	71.9%
		Fabricarea produselor din lemn							#DIV/0!
		Electronică automatizări	6	160	5	140	5	143	102.1%
		Producție media							
		Construcții instalații și lucrări publice	4.5	110	3	84	1	29	34.5%
		Mecanică	8	217	10	280	7	163	58.2%
		Electric	3	80	4	112	4	101	90.2%
		Industrie textilă și pielărie	2.5	74	2	56	2	47	83.9%
		Materiale de construcții							
		Electromecanică							#DIV/0!
		Chimie industrială							#DIV/0!
		Tehnici poligrafice							
Profil Servicii, total,			37	1044	36	1008	35	976	96.8%

din care:									
		Turism și alimentație	15	431	16	448	16	445	99.3%
		Economic	18	499	17	476	16	447	93.9%
		Comert	3	84	2	56	2	55	98.2%
		Estetica și igiena corpului omenesc	1	30	1	28	1	29	103.6%
Profil Resurse naturale și protecția mediului, total, din care:			10	254	11	308	10	285	92.5%
		Agricultură	4	98	4	112	3	82	73.2%
		Silvicultură	0	0	0	0	0	0	#DIV/0!
		Protecția mediului	4	109	6	168	6	171	101.8%
		Industrie alimentară	2	47	1	28	1	32	114.3%
3) Filiera Vocațională, total, din care:			13	339	14	392	13	355	90.6%
Profil sportiv			5	125	5	140	5	127	90.7%
Profil teologic			3	59	3	84	3	74	88.1%
Profil muzică			0.8	31	1	28	0.82	30	107.1%
Profil coregrafie			0.2	5	1	28	0.18	7	25.0%
Profil teatru									
Profil arte vizuale			2	57	2	56	2	58	103.6%
Profil patrimoniu-cultural									#DIV/0!
Profil pedagogic			2	62	2	56	2	59	105.4%

În tabelul 5.25. este prezentată situația școlarizării în învățământul profesional de 3 ani, care se află în al treilea an de implementare. Din cifra de școlarizare propusă s-a realizat 91,6% în județul Bacău ceea ce reprezintă un procent bun comparativ cu celelalte județe din țară, dar cu peste 2% mai puțin față de anul școlar 2014 – 2015, primul an de implementare. Domeniile Electronică automatizări, Turism și alimentație și Estetica și igiena corpului omenesc realizând integral planul de școlarizare și chiar înregistrând depășiri, datorită numeroaselor solicitări din partea elevilor.

Tabelul nr. 5.25 Analiza planului de școlarizare realizat la învățământul profesional de zi cu durata de 3 ani pentru anul școlar 2016-2017

Domeniul de pregătire / Calificarea profesională	Plan aprobat clasa a IX-a, zi 2016-2017 (inclusiv suplimentări, modificări)*		Plan realizat clasa a IX-a zi 2016-2017		Pondere plan realizat
	Nr. clase	Nr. elevi	Nr. clase	Nr. elevi	
TOTAL GENERAL, din care, pe domenii de formare profesională și calificări:	53	1484	50	1359	91.6%
TOTAL Mecanică, din care, pe calificări:	18	504	17.5	489	97.0%
Mecanic auto	9.5	266	9.5	278	104.5%

PLANUL LOCAL DE ACȚIUNE PENTRU DEZVOLTAREA ÎNVĂȚĂMÂNTULUI PROFESIONAL ȘI TEHNIC (PLAI), BACĂU 2014-2020, actualizat 2016

Confectioner tâmplărie din aluminiu și mase plastice	0.5	14	0.5	18	128.6%
Lăcătuș mecanic prestări servicii	0.5	14	0.5	14	100.0%
Lăcătuș construcții metalice și utilaj tehnologic	1	28	1	22	78.6%
Operator la extracția, tratarea, transportul și distribuția gazelor	0.5	14	0.5	14	100.0%
Operator la mașini cu comandă numerică	1	28	1	28	100.0%
Operator sonde	0.5	14	0.5	14	100.0%
Sudor	1.5	42	1	29	69.0%
Tinichigiu vopsitor auto	2	56	2	50	89.3%
Mecanic utilaje și instalații în industrie	1	28	1	22	78.6%
TOTAL Electromecanică, din care, pe calificări:	1	28	1	28	100.0%
Electromecanic utilaje și instalații industriale	1	28	1	28	100.0%
TOTAL Electronică automatizări, din care, pe calificări:	1	28	1	30	107.1%
Electronist rețele de telecomunicații	1	28	1	28	100.0%
TOTAL Chimie industrială, din care, pe calificări:	0.5	14	0	0	0.0%
Operator industria chimică anorganică	0.5	14	0	0	0.0%
TOTAL Materiale de construcții, din care, pe calificări:	0	0	0	0	#DIV/0!
TOTAL Electric, din care, pe calificări:	4	112	4	102	91.1%
Electrician constructor	0.5	14	0.5	14	100.0%
Electrician exploatare joasă tensiune	1.5	42	1.5	44	104.8%
Electrician protecții prin relee, automatizări și măsurători în instalații energetice	2	56	2	44	78.6%
TOTAL Construcții instalații și lucrări publice, din care, pe calificări:	4	112	4	106	94.6%
Instalator instalații tehnico - sanitare și de gaze	2.5	70	2.5	67	95.7%
Zidar - pietrar-tencuitor	1.5	42	1.5	39	92.9%
TOTAL Agricultură, din care, pe calificări:	3	84	3	56	66.7%
Agricultor culturi de câmp	1	28	1	28	100.0%
Lucrător în agroturism	2	56	2	56	100.0%
TOTAL Silvicultură, din care, pe calificări:	0	0	0	0	#DIV/0!
TOTAL Comerț, din care, pe calificări:	2	56	2	58	103.6%
Comerciant-vânzător	2	56	2	56	100.0%
TOTAL Turism și alimentație, din care, pe calificări:	10	280	10	287	102.5%
Ospătar (chelner) vânzător în unități de alimentație	7	196	7	203	103.6%
Bucătar	2.5	70	2.5	70	100.0%
Lucrător hotelier	0.5	14	0.5	14	100.0%
TOTAL Industrie alimentară, din care, pe calificări:	2	56	1	28	50.0%
Brutar - patiser -preparator produse făinoase	2	56	1	28	50.0%
TOTAL Fabricarea produselor din lemn, din care, pe calificări:	3	84	2.5	64	76.2%
Tâmplar universal	3	84	2.5	64	76.2%
TOTAL Industrie textilă și pielărie, din care, pe calificări:	3.5	98	3	81	82.7%
Confectioner produse textile	1.5	42	1	35	83.3%
Croitur îmbrăcăminte după comandă	2	56	2	46	82.1%
TOTAL Tehnici poligrafice, din care, pe calificări:	0	0	0	0	
TOTAL Estetica și igiena corpului omenesc, din care, pe calificări:	1	28	1	30	107.1%
Frizer - coafor - manichiurist - pedichiurist	1	28	1	30	107.1%
TOTAL Producție media, din care, pe calificări:	0	0	0	0	

5.7.3. Proiectul planului de școlarizare pentru anul școlar viitor. Ținte pe termen mediu pe domenii de pregătire

Prognoze privind dezvoltarea regională la orizontul 2020

Datorită schimbărilor provocate de efectele crizei economice, segmentul economic reflectă o instabilitate care nu permite formularea de ținte concrete pe termen lung, în acest context apreciem că analizele efectuate reflectă specificul regional și țintele formulate rămân o direcție de dezvoltare în viziunea optimistă de realizare a unei economii echilibrate, dinamice și durabile, astfel respectarea țăintelor se va face sub rezerva necesității actualizării cu informații specifice la nivel local în PLAI privind șomajul, dinamică economică, investiții la nivel local, modificări ale sistemului educativ.

Pe baza analizelor prezentate în document și în urma consultării membrilor CLDPS și CR au rezultat următoarele ținte prognozate privind ponderea previzionată a cererii formării profesionale și a domeniilor economice la orizontul 2020.

5.7.4. Învățământul Profesional 2016

Începând cu anul școlar 2012-2013 MECTS propune pentru absolvenții clasei a IX-a liceu tehnologic, o formă de continuare a studiilor adaptată la nivelul de pregătire al unor elevi și la cerințele pieței muncii.

Astfel, în județul Bacău, după o analiză minuțioasă a opțiunilor elevilor din luna octombrie a anului școlar 2011-2012, s-au propus 30 de clase pentru învățământul profesional, clasa a X-a.

Pentru anul școlar 2015 – 2016 numărul de clase realizat pentru învățământ profesional de 2 ani a fost de 26, pentru clasa a XI-a, în lichidare, cu 602 elevi, însă pentru învățământul profesional de 3 ani, numărul de clase realizat a fost de 50, față de cele 54 aprobate, în total împreună cu liceul tehnologic au fost realizate 146 de clase, iar la liceul teoretic și vocațional au fost 103 clase realizate. La începutul anului școlar 2016 – 2017 planul de școlarizare la nivel liceal a fost realizat în proporție de 93%. Detaliat pe filiere situația este următoarea: 98% procent de realizare a planului de școlarizare la filiera tehnologică. 88% la filiera tehnologică și 90% la vocațional.

Fiecare unitate de învățământ și-a promovat oferta la nivelul școlii și la nivel județean prin intermediul ședințelor cu directorii, cadrele didactice și cu părinții, la care au participat și patronatele, agenții economici și societatea civilă.

Ministerul Educației va derula în continuare, în scopul susținerii financiare a elevilor care vor urma cursurile învățământului profesional proiectul Alege-ți drumul, prin care se va asigura suma de 200 RON pentru fiecare elev școlarizat în această formă de învățământ.

În săptămânile meseriilor derulate anual, școlile au promovat oferta de școlarizare pentru învățământul profesional prin derularea unor activități specifice: vizite la agenții economici, dezbateri și mese rotunde la care au participat reprezentanții comunității locale și de afaceri, unde elevii și părinții au avut posibilitatea să se informeze asupra domeniilor și calificărilor școlarizate, dotării cu echipamente atât din unitatea școlară cât și de la agentul economic, durata de școlarizare și structura curriculară.

5.7.5. Oferta școlilor din ÎPT pentru formarea adulților

Analizând raportul dintre unitățile școlare care oferă programe de formare nivel 3 și unitățile școlare acreditate pentru formarea adulților (vezi anexa 5.26) constatăm următoarele:

- numărul de cursanți este scăzut față de media regiunii, concentrarea de absolvenți fiind în municipiul Bacău (zona I) – pe nivel I și II.
- cursanții care doresc să urmeze acest tip de formare preferă cursurile gratuite oferite de AJOFM

5.7.6. Rețele partenoriale

În cadrul unităților IPT din județ s-au creat începând cu anul 2001-2002 rețele partenoriale prin care școlile au avut posibilitatea să comunice, să stabilească relații de colaborare, să schimbe experiențe și bune practici între ele în scopul creșterii calității procesului de învățământ, a abordării strategiilor didactice diferențiate și a centrării educației pe elevi.

Rețele create în cadrul proiectelor Phare Tvet

Școala Phare TVET 2001-2003 coordonatoare	Unitate școlară alocată
Colegiul Tehnic „Grigore Cobălcescu”, mun. Moinești	Liceul Tehnologic, sat Făget, comuna Ghimeș-Făget
Colegiul Tehnic „Letea”, mun. Bacău	Colegiul Tehnic „A. Saligny”, mun. Bacău Colegiul „Grigore Antipa”, mun. Bacău Centrul Școlar de Educație Incluzivă Nr. 1, mun. Bacău
Colegiul Tehnic „D. Mangeron”, mun. Bacău	Liceul Tehnologic „J. M. Elias”, comuna Sascut Liceul Tehnologic „Petru Rareș”, mun. Bacău
Colegiul Tehnic „K.N. Karrpen”. mun. Bacău	Colegiul Economic „Ion Ghica”, mun Bacău Grup Școlar „C. Brâncoveanu” , mun Bacău
Colegiul Tehnic „I. Borcea”, oraș Buhuși	Școala Postliceală Sanitară „Christiana”, mun. Bacău Școala Postliceală FEG, mun. Bacău Colegiul „Mihai Emînescu”, mun. Bacău
Colegiul Tehnic „D.Ghika”, oraș Comănești	Liceul Tehnologic Dărmănești Centrul Școlar de Educație Incluzivă Nr.2, Comănești
Colegiul Tehnic „P. Poni” , mun. Onești	Colegiul Tehnic „Gh. Asachi”, mun. Onești Liceul Tehnologic, mun Onești Liceul Tehnologic, oraș Tg.Ocna Școala postliceală „Carol Davilla”, mun. Onești
Liceul Tehnologic, comuna Răchitoasa	Liceul Tehnologic „G. J. Cancicov”, com. Parincea Liceul Tehnologic „Al. Vlahuță”, com. Podu Turcului

Exemple de bune practice în IPT în nodurile rețelei aflându-se școlile care au beneficiat de proiecte Phare Tvet

Școli participante	Obiective	Coordonare
Rețele sectoriale / rețele tematice (rețea de rețele) - Școlile Phare și celelalte școli din ÎPT din jud. Bacău și parteneri sociali) – urmează să fie constituite	- Consolidarea achizițiilor din Programul Phare TVET și dezvoltarea expertizei - Consolidarea parteneriatelor sociale - Optimizarea și dezvoltarea resurselor	școlile Phare / alte școli, pe domenii (urmează să fie stabilit)

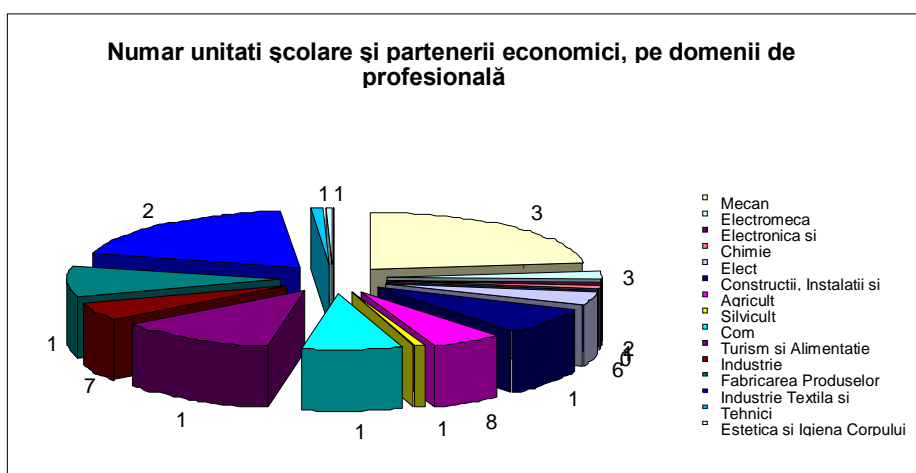

	<p>- Promovarea unor proiecte în parteneriat</p> <p>Grupuri de lucru sectoriale / tematice:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Obsevatorul pieței muncii - Promovarea carierei - Asigurarea calității - Metodică: învățarea centrată pe elev; materiale de învățare - Standarde și curriculum - Formarea profesorilor - Elevii cu CES 	
<p><u>Rețele de diseminare</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - Școlile Phare TVET și alte școli din rețeaua ÎPT jud. Bacău (urmează să fie alocate) 	<p>Diseminare și asistență către școlile din afără programului:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Învățarea centrată pe elev - Standarde și curriculum - Asigurarea calității - Elevii cu CES <p>Asistarea noilor școli Phare 2004-2006</p>	Școlile Phare
<p><u>Rețele interne</u></p> <p>În școlile Phare din jud. Bacău</p> <ul style="list-style-type: none"> - Activitățile comisiilor din școală - Activitățile pe arii curriculare - Scheme de mentorat pentru profesorii debutanți 	<ul style="list-style-type: none"> - Diseminare și formare internă - Planuri de îmbunătățire - Antrenarea Partenerilor sociali 	<ul style="list-style-type: none"> - Comisia pt. asigurarea calității - Comisia metodică - Comisia pentru CES - Comisia diriginților - Catedre/arii curriculare

5.7.7. Parteneriate școală – întreprindere, active în 2016

Anexa 13 prezintă situația relațiilor de parteneriat între unități școlare TVET și parteneri în formare profesională.

Figura 5.27 oferă o imagine la nivel județean a relațiilor de parteneriat în formarea profesională.

Din analiza datelor și a figurii 5.27 precizăm următoarele:

- La nivel județean numărul partenerilor este cel puțin triplu decât cel al furnizorilor de formare;
- cele mai solicitate domenii sunt industria textilă, mecanică, agricultură, industria lemnului, comerț, electric

Dintre acțiunile cu impact strategic pentru progresul planului de măsuri se desprind cele care recomandă **consolidarea și extinderea rețelelor de colaborare între școli** (asociind și rețele de parteneri sociali) care împreună să-și propună:

- investigarea nevoilor de calificare dintr-un sector de activitate sau arie teritorială de interes comun;
- coordonare în rețea (sau formarea de consorții școlare) pentru planificarea ofertei pe baza unei strategii comune pe termen lung (segmentarea ofertei prin diferențiere/eliminarea paralelismelor între școli teritorial apropiate, acoperirea rațională a nevoilor de calificare etc.);
- anticiparea și asigurarea la nivelul rețelei a posibilităților de constituire a claselor pentru continuarea studiilor în ciclul superior al liceului - în cadrul fiecărui traseu de pregătire planificat;
- colaborare pentru elaborarea de materiale de promovare a carierei pe fiecare domeniu de pregătire;
- colaborare în teritoriu pentru asistență specializată, consiliere și sprijin în favoarea familiilor/elevilor cu risc de abandon timpuriu (din medii sociale sau etnice defavorizate, familii de emigranți, familii monoparentale etc.

5.8. PRINCIPALELE CONCLUZII DIN ANALIZA Î.P.T. JUDEȚEAN

Concluzii	Implicații pentru dezvoltarea resurselor umane, IPT
CONCLUZII DESPRINSE DIN ANALIZA INDICATORILOR DE CONTEXT	
Concluzii desprinse din contextul european de politici în educație și formare profesională	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Creșterea șanselor de ocupare a absolvenților de învățământ profesional; ➤ Dezvoltarea competențelor antreprenoriale ➤ Creșterea adaptabilității forței de muncă ➤ Promovarea șanselor egale pentru participare la piața muncii ➤ Creșterea implicării școlilor din ÎPT în programe de măsuri active pentru ocuparea forței de muncă. <ul style="list-style-type: none"> ➤ Dezvoltarea serviciilor de orientare și consiliere profesională ➤ Creșterea atractivității ofertei și calității educației și formării profesionale în IPT conform proiecțiilor (cca. 50 % din totalul locurilor de muncă din 2020 vor fi pentru calificări de nivel mediu rezultate din programe de educație și formare profesională)
Concluzii desprinse din asumarea contribuției ÎPT pentru îndeplinirea celor 3 priorități din Strategia Europa 2020 pentru creștere inteligentă, durabilă și	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Dezvoltarea parteneriatelor între sectorul educației și piața muncii, în special prin implicarea partenerilor sociali în planificarea ofertei de educație și formare profesională. ➤ Implementarea Cadrului European al Calificărilor (EQF); ➤ Asigurarea dobândirii și recunoașterii, prin

inclusivă	învățământul general, profesional și superior și prin formarea adulților, inclusiv pe cale non-formală sau informală, a competențelor solicitate pentru angajare în formarea continuă și pe piața muncii. ➤ Dezvoltarea de sisteme educaționale și de formare moderne care să asigure competențe-cheie și excelența.
Concluzii desprinse din contextul educațional	➤ Realizarea unor legături compatibile între ciclurile de învățământ și cerințele unei educații moderne ➤ Dezvoltarea învățământului profesional, liceal (filiera tehnologică) și al școlii postliceale. ➤ Modernizarea și descongestionarea curriculumului. ➤ Susținerea și dezvoltarea învățării pe tot parcursul vieții prin implementarea și diversificarea programelor în domeniul educației adulților
Concluzii desprinse din contextual demografic	➤ Planificarea ofertei și a resurselor sistemului ÎPT pe termen lung trebuie să țină cont implicațiile scăderii demografice, îndeosebi a populației școlare, în paralel cu fenomenul de îmbătrânire demografică. ➤ Măsuri compensatorii pentru scăderile demografice prin creșterea ratei de cuprindere, prevenirea abandonului și oferte de formare profesională pentru adulți.
DESPRINSE DIN ANALIZA INDICATORILOR DE INTRARE	
Raportul număr elevi/număr norme didactice	➤ Crearea consorțiilor școlare în vederea realizării transferului de elevi și normarea personalului didactic în cadrul aceluiași consorțiu.
Resursele umane din ÎPT	➤ Măsurile privind dezvoltarea profesională a personalului didactic din ÎPT trebuie să vizeze: <i>competențele metodice; actualizarea competențelor de specialitate</i> cu accent pe noile tehnologii și schimbările organizaționale din mediul economic; competențe aferente noilor calificări cerute pe piața muncii. ➤ Reducerile prognozate pentru populația ocupată în învățământ cauzate de reducerea previzionată pentru populația școlară atrage după sine identificarea și planificarea unor măsuri adecvate (mobilitate în cadrul sistemului, reconversie profesională, măsuri compensatorii (prevenirea abandonului și oferte de formare profesională pentru adulți etc.)).
Resursele materiale și condițiile de învățare	➤ Necesitatea derulării programelor de dotare cu echipamente didactice pentru pregătirea de specialitate. ➤ Identificarea unităților școlare viabile ce necesită dezvoltarea infrastructurii și a dotărilor la nivel regional și local. ➤ Necesitatea unor programe de reabilitare și modernizare a infrastructurii, o planificare strategică a intervențiilor la nivel de județ și regiune, aprobate de structurile partenariale locale și regionale ➤ Înființarea consorțiilor școlare în vederea utilizării în comun a spațiilor școlare, echipamentelor didactice, săli de sport, cămine, cantine școlare
DESPRINSE DIN ANALIZA INDICATORI DE PROCES	
Mecanismele decizionale și	➤ Consolidarea structurilor consultative din ÎPT și

descentralizarea funcțională în TVET	creșterea rolului partenerilor sociali în planificarea ofertei și antrenarea sporită a acestora în procesele decizionale inclusiv accesarea finanțărilor. ➤ Atragerea agenților economici în efortul de planificare pe termen lung în ÎPT. ➤ Promovarea rețelelor partenieriale între școli.
Asigurarea calității în IPT	➤ Solicitarea vizitelor experților ARACIP pentru acordarea autorizării de funcționare provizorie ➤ Depunerea documentației școlilor în vederea acreditării școlilor IPT pentru noi calificări solicitate de piața muncii.
Serviciile de orientare și consiliere	➤ Adoptarea unui sistem unitar de raportare și a unui indicator calitativ de evaluare a activității serviciilor de orientare și consiliere ➤ Necesitatea unor măsuri vizând creșterea gradului de acoperire și a calității serviciilor de orientare și consiliere, cu privire la numărul de ore de consiliere/elev, numărul de elevi testați aptitudinal și consiliați pentru o decizie informată în alegerea carierei, respectiv a traseului de pregătire.
DESPRINSE DIN ANALIZA INDICATORILOR DE IEȘIRE	
Rata netă de cuprindere în educație Gradul de cuprindere în educație	➤ Creșterea accesului la educație pentru elevii din grupele de vârstă 15-18 ani, 19-23 ani și pentru cei proveniți din mediul rural. ➤ Creșterea gradului de acoperire și a calității serviciilor de orientare și consiliere pentru categoriile expuse riscului.
Rata abandonului școlar, pe niveluri de educație ISCED	➤ Atragerea spre școală a elevilor prin programe guvernamentale și burse la nivel local pentru diminuarea și prevenirea abandonului școlar în special în mediul rural, în comunitățile etnice dezavantajate, zonele afectate de migrarea populației, zonele dezavantajate poluri ale sărăciei
Rata de absolvire, pe niveluri de educație ISCED Rata de succes Rata de tranziție în învățământul liceal	➤ Asigurarea accesului la educație, la serviciile de orientare și consiliere. ➤ Stabilirea țintelor măsurabile privind ratele de tranziție la următorul nivel de calificare în perspectiva 2020 (rata abandonului școlar timpuriu să nu depășească 10%), și cel puțin 35% din tineri (30-34 ani) să fie absolvenți de învățământ terțiar).
Rata de părăsire timpurie a sistemului de educație	➤ Rata de părăsire timpurie a sistemului de educație la nivel național (19% în 2006) este de aproape două ori mai mare decât ținta UE care prevede o rată medie de abandon școlar timpuriu de maxim 10%, până în 2020. ➤ Programe guvernamentale și locale pentru diminuarea și prevenirea părăsirii timpurii a sistemului educațional.
Procentul elevilor cu nivel scăzut al competențelor de citire/lectură (PISA) Ponderea populației cu vârste cuprinse între 20-24 de ani care au absolvit cel	➤ Programe remediale pentru elevii cu dificultăți de învățare (în special cei din categorii defavorizate). ➤ Promovarea învățării centrate pe elev, urmărirea și încurajarea progresului individual. ➤ Încurajarea participării tinerilor la o formă de educație astfel încât ponderea populației cu vârste cuprinse

puțin învățământul secundar inferior	între 20-24 de ani care au absolvit cel puțin învățământul secundar inferior să fie apropiată de valoarea din UE.
Rata de participare în formarea continuă a populației adulte (25-64 ani)	<ul style="list-style-type: none">➤ Implicarea asociațiilor și a ONG-urilor pentru reducerea diferențelor privind rata de participare la educație pe tot parcursul vieții dintre România și UE (participare de 1,5% în România față de 9,3% media UE).➤ Derularea de proiecte cu finanțare europeană prin care se dorește susținerea formării continue a adulților
DESPRINSE DIN ANALIZA INDICATORILOR DE IMPACT	
Impactul sistemului de învățământ tehnic asupra ratei șomajului	<ul style="list-style-type: none">➤ Oferta educațională adaptată cererii de pe piață.➤ Programe de consiliere și orientare.➤ Adoptarea unui sistem unitar de monitorizare a inserției profesionale a absolvenților.➤ Colaborarea între AJOFM și ISJ în vederea verificării bazelor de date din șomaj cu noile trasee și finalități ale sistemului de educație și formare profesională.➤ Realizarea de protocoale de colaborare AJOFM - ISJ pentru monitorizarea inserției absolvenților➤ Monitorizarea administrativă a inserției absolvenților prin parteneriatul AJOFM - ISJ
Rata de inserție a absolvenților la 6 luni de la absolvire, pe niveluri de educație. Gradul de utilizare a competențelor dobândite de absolvenți la locul de muncă.	<ul style="list-style-type: none">➤ Sondaje periodice în rândul absolvenților și angajatorilor vizând inserția profesională, gradul de utilizare a competențelor și alte informații utile privind finalitățile sistemului de educație și formare profesională.➤ Sondaje proprii efectuate direct de către școli.➤ Sondaje reprezentative pentru rețeaua școlară la nivel local/ regional prin intermediul unor organizații / instituții specializate.➤ Accesarea proiectelor POSDRU privind inserția profesională sau derularea acestora în regiunea NE în colaborare cu alte regiuni.
DESPRINSE DIN ANALIZA OFERTEI ȘCOLILOR IPT	
Evoluția planurilor de școlarizare. Analiza ofertei curente. Ținte pe termen mediu pe domenii de pregătire. Oferta școlilor din ÎPT pentru formarea adulților. Rețele școlare. Parteneriatul cu Întreprinderile.	<ul style="list-style-type: none">➤ Adaptarea ofertei la cerințele pieței muncii prin proiectarea adecvată a planurilor de școlarizare pe domenii/profile și calificări în perspectiva anului 2020.➤ Acoperirea rațională a nevoilor de calificare în regiunea NE și în județ➤ Eliminarea unor paralelisme nejustificate în scopul lărgirii gamei de calificări pentru care poate opta elevul➤ Utilizarea optimă a resurselor materiale și umane cu impact în creșterea eficienței și calității serviciilor.➤ Înființarea de noi rețele școlare și dezvoltarea rețelelor școlare existente.➤ O mai bună colaborarea a școlilor IPT cu agenții economici din domeniu în cadrul parteneriatelor școală-întreprindere

CAPITOLUL VI. EVALUAREA (MONITORIZAREA) PROGRESULUI ÎN IMPLEMENTAREA PLAI 2016 - 2020

REZUMAT MONITORIZARE

Raportul furnizează informații în legătură cu obiectivele cuprinse în PRAI 2014 - 2020 care au făcut parte din prezentul proces de monitorizare:

Obiectiv 1 : Adaptarea rețelei școlare și a ofertei de formare profesională inițială la cerințele pieței muncii și a opțiunilor elevilor.

Constatări în urma monitorizării: Oferta ÎPT formulată prin planul de școlarizare se încadrează în trendurile recomandate pe domenii și calificări, înregistrând un progres vizibil în ultimii ani, prin armonizarea cu țintele recomandate de PLAI.

Datele se regăsesc în planul de școlarizare aprobat de MENCS, fără corecții, lucru ce denotă implicarea ISJ și a unităților școlare în consultarea partenerilor locali în privința cererii de pe piața muncii și a tendințelor de dezvoltare.

Acțiuni:

1. *Realizarea de rețele școlare pentru asigurarea continuității în formare*

Constatări în urma monitorizării: La nivel județean există rețea ÎPT, structurată pe zone și domenii, formată din colegii tehnice și licee tehnologice.

Recomandări/concluzii: pentru a putea evalua progresul, este necesar a se urmări și activitățile desfășurate în cadrul acestei rețele.

2. *Realizarea unor sisteme parteneriale eficiente, în scopul dobândirii de către elevi a competențelor specifice calificărilor din oferta școlară.*

Constatări în urma monitorizării: Cele 19 unități ÎPT din județ au încheiat parteneriate cu agenți economici, pe domenii profesionale. Din păcate mulți agenți economici fac parte din cadrul întreprinderilor mici și mijlocii, iar efectuarea stagiilor de pregătire practică cu clasa întreagă la acești agenți este imposibilă.

3. *Elaborarea curriculumului în dezvoltare locală (CDL) de către școala - agenți economici, pentru competențele specifice, locale.*

Constatări în urma monitorizării: La nivel de județ 98 % din unitățile ÎPT au elaborat curriculumul în dezvoltare locală (CDL) în parteneriat cu agenții economici. Diferența de 2% are ca și cauză existența învățământului profesional și liceal special.

Recomandări/concluzii: Extinderea parteneriatelor cu agenți economici la nivel regional/național/european, pentru domeniile profesionale școlarizate în județ.

4. *Realizarea de studii ale inserției profesionale pe piața forței de muncă.*

Constatări în urma monitorizării: la nivel județean nu s-au realizat studii ale inserției absolvenților pe piața muncii.

Recomandări/concluzii – Elaborarea de proiecte în acest sens.

5. *Urmărirea inserției absolvenților pe piața forței de muncă*

Constatări în urma monitorizării: Inserția profesională a fost monitorizată doar la nivel de unitate școlară, acest lucru fiind dificil de realizat ca urmare a migrării absolvenților spre spațiul european și a scăderii locurilor de muncă vacante în județ .

Recomandări/concluzii - Elaborarea de proiecte în acest sens.

Obiectiv 2: Creșterea participării la programe de formare profesională continuă prin rețeaua IPT

Constatări în urma monitorizării: lipsă date privind structura populației pe niveluri de calificare.

Acțiuni: 1. *Participarea la programe de formare managerială în vederea acreditării unităților școlare ca furnizori de formare continuă.*

Constatări în urma monitorizării: lipsă date

Recomandări/concluzii: colectare de date/analiză/reformulare

2. *Obținerea acreditării de către unităților școlare ca furnizori de formare continuă și acreditarea ca centre de evaluare a competențelor dobândite în alt context decât cel formal.*

Constatări în urma monitorizării: La nivelul județului Bacău, 3 unități ÎPT sunt autorizate pentru 3 programe de formare continuă a adulților. Din 2009, a scăzut numărul persoanelor formate ca urmare a recesiunii economice și a dezvoltării de programe de către AJOFM și ONG-uri.

Nu există unitate ÎPT autorizată ca centru de evaluare.

Recomandări/concluzii: realizarea demersurilor pentru acreditarea unui centru de evaluare a competențelor dobândite în alt context decât cel formal, la nivel de județ.

3. *Consilierea adulților pentru reorientare în carieră și pentru ridicarea nivelului calificării, cu atragerea partenerilor sociali implicați ca beneficiari.*

Constatări în urma monitorizării: lipsă date.

Recomandări/concluzii: reformulare/ reanalizare, deoarece acțiunea aparține domeniului de activitate al AJOFM.

4. *Realizarea de analize provin din necesitățile de FPC.*

Constatări în urma monitorizării: s-au realizat analize privind necesitățile de formare continuă, mai ales în rândul cadrelor didactice.

Recomandări/concluzii: acțiunea trebuie să se regăsească până la nivel de PAS

5. *Intensificarea activităților de colaborare școală – agent economic - AJOFM, în vederea identificării calificărilor pentru autorizare și a grupurilor țintă pentru formarea continuă.*

Constatări în urma monitorizării: lipsă date.

Recomandări/concluzii: acțiunea trebuie să se regăsească până la nivel de PAS.

6. *Realizarea de campanii de informare și promovare a calificărilor specifice zonei rurale în vederea diminuării fenomenului migrației forței de muncă*

Constatări în urma monitorizării: lipsă date.

Recomandări/concluzii: acțiunea trebuie să se regăsească până la nivel de PAS.

Obiectiv 3: Asigurarea egalității de șanse în formarea inițială

Constatări în urma monitorizării:

Acțiuni: 1. *Realizarea de studii și analize privind motivele părăsirii timpurii a școlii de către elevi, inclusiv a celor de etnie rromă.*

Constatări în urma monitorizării: nu s-au realizat studii în cadrul unor proiecte județene, ci doar la nivel local. Acțiunea trebuie să se regăsească până la nivel de PAS.

2. *Consilierea și informarea elev – părinte, în alegerea carierei privind tendințele înregistrate pe piața forței de muncă.*

Constatări în urma monitorizării: Lipsă date.

Acțiunea trebuie să se regăsească până la nivel de PAS.

3. *Sprijin financiar pentru elevii supuși riscului de părăsire timpurie a școlii. Există programul „Bani de liceu” pentru elevii din liceu, care se derulează în toate școlile din județ.*

Constatări în urma monitorizării: lipsă date.

Recomandări/concluzii: Acțiunea trebuie să se regăsească până la nivel de PAS.

4. *Formarea cadrelor didactice pentru a lucra cu elevii din medii dezavantajate (etnii, CES).*

Constatări în urma monitorizării: Lipsă date

Acțiunea trebuie să se regăsească până la nivel de PAS.

Obiectivul 4: Dezvoltarea resurselor umane din sistemul IPT în vederea asigurării calității în formare

Constatări în urma monitorizării: Rata de participare a cadrelor didactice la formare, în județ, este în creștere față de anul școlar 2010 cu 11% la profesori și 4% la maiștri instructori.

Peste 25% dintre profesori sunt participanți la programele de reconversie a cadrelor didactice.

Recomandări/concluzii: Formularea unui obiectiv în sensul dezvoltării resurselor umane prin atragerea de fonduri europene în cadrul POCU. Colectarea datelor și pe medii de rezidență.

Acțiuni: 1. *Dezvoltarea unor stagii de formare continuă a cadrelor didactice din IPT pe o arie tematică legată de problemele reformei la acest nivel*

Constatări în urma monitorizării: participanți la stagii de formare: 69,5% profesori (275); 24,7% maiștri instructori (34). Număr de parteneriate cu agenții economici pentru formare: 5,5% din stagii sunt în parteneriat (12 profesori);

2. *Organizarea unor stagii de formare continuă a cadrelor didactice din IPT în vederea abilitării lor ca mentori*

Constatări în urma monitorizării: lipsă date.

Recomandări/concluzii: Acțiunea trebuie să se regăsească până la nivel de PAS.

3. *Organizarea, în parteneriat cu agenți economici, a stagiilor de instruire practică, inclusiv în țări ale UE*

Constatări în urma monitorizării: parteneriate cu agenții economici pentru formare cadre didactice în 2013-2014:

- 1,3% din școli au parteneriate cu agenții economici pentru FPA;

- 2,4% din școli au parteneriate cu agenții economici pentru formarea cadrelor didactice.

Recomandări/concluzii: Intensificarea parteneriatelor și actualizare anuală.

4. *Diseminarea experienței acumulate în procesul de formare continuă prin participarea cadrelor didactice din IPT la simpozioane, sesiuni de referate, schimburi de experiență etc.*

Constatări în urma monitorizării: lipsa date.

Recomandări/concluzii: Colectare date.

Obiectiv 5: Dezvoltarea infrastructurii unităților școlare IPT, în vederea asigurării calității în formare

Constatări în urma monitorizării: Unitățile IPT din Județul Bacău au beneficiat de finanțări din diferite surse, astfel: Program Phare 2004-2006 (4 unități școlare), HG.2008 (10 unități școlare), Program guvernamental pentru dezvoltarea Campusurilor Școlare (2 unități școlare).

Din total unități IPT, 34% au fost finanțate în anul 2008 pentru reabilitări și echipamente.

Recomandări/concluzii:

Formularea unui obiectiv în sensul dezvoltării infrastructurii prin atragerea de fonduri FSE în cadrul Programului Operațional Regional pentru grupurile școlare care nu au beneficiat de programe de reabilitare.

Acțiuni:

1. *Reabilitarea infrastructurii educaționale (săli de clasă, laboratoare, ateliere școală, săli de sport, cantine, cămine), necesară în formarea inițială IPT.*

Constatări în urma monitorizării: 4 unități școlare IPT, prin Program Phare și-au reabilitat clădirile și au primit echipamente pentru dotarea atelierelor școală și a laboratoarelor tehnologice.

Recomandări/concluzii: Dezvoltarea tuturor grupurilor școlare la nivelul cerințelor standardelor de pregătire profesională.

2. *Dezvoltarea infrastructurii unităților școlare IPT antrenate în formarea continuă a adulților*

Constatări în urma monitorizării: Lipsă date.

Recomandări/concluzii:

3. *Actualizarea dotărilor unităților școlare IPT conform evoluției tehnologice, urmărind formarea de competențe cerute pe piața muncii, conform standardelor de pregătire profesională*

Constatări în urma monitorizării: 24 % din colegiile tehnice și grupurile școlare din județ au fost dotate cu echipamente necesare formării competențelor tehnice generale și tehnice specializate.

Recomandări/concluzii:

4. *Dotarea școlilor TVET identificate cu echipamente IT, echipamentele necesare pregătirii de specialitate și conectare la internet.*

Constatări în urma monitorizării: Toate unitățile IPT sunt dotate IT în programul AEL și conectate la Internet.

CAPITOLUL VII. ANALIZA SWOT A CORELĂRII OFERTEI DE FORMARE PROFESIONALĂ CU CEREREA PENTRU JUDEȚUL BACĂU

La nivelul anului 2016, pentru județul Bacău, au fost identificate următoarele elemente conform analizei SWOT:

Puncte tari	Puncte slabe
<ol style="list-style-type: none">1. Domenii cu dinamică pozitivă și potențial mare de absorbție pe piața muncii: mecanică, comerț, turism și alimentație.2. Rata de abandon a scăzut la liceu și învățământul profesional în anul școlar 2013 - 2014 la 1,39 față de 4,5 în anul școlar 2009 - 20103. Procentul foarte ridicat (peste 90%) de cadre didactice calificate în învățământul profesional și tehnic;4. Din cele 20 de școli cu clase în IPT monitorizate la nivel județean: - 80,28 % au cel puțin dotarea minimală asigurată pentru toate atelierele și laboratoarele, iar 19,86 % parțial.	<ol style="list-style-type: none">1. Proporție ridicată a populației care trăiește în mediul rural (52,8% din total populație, iulie 2010).2. Insuficiența ofertei de formare continuă, în special în mediul rural.3. În județul Bacău există un segment semnificativ de populație școlară dezavantajată incluzând 2,14 % populație de etnie rromă.4. Insuficiența dotare a atelierelor școală, în concordanță cu noile tehnologii apărute.5. Număr mic de programe acreditate CNFPA pentru formarea adulților, la nivelul unităților IPT.
Oportunități	Amenințări
<ol style="list-style-type: none">1. Implementarea proiectelor cu finanțări nerambursabile europene în perioada 2014-2020 va determina o creștere a locurilor de muncă în construcții, industrie și servicii.2. Trend ascendent în domeniul industriei cu posibilitatea creării unor noi locuri de muncă în acest domeniu.3. Posibilitatea accesării fondurilor structurale, pe proiecte, care să dezvolte activitatea economică ca sursă de locuri de muncă.4. Posibilitatea derulării unor programe de perfecționare a resurselor umane, conform cererii pieței muncii, cu susținere din Fondul Social European.5. Existența unui sistem de evaluare a competențelor și de evaluare a cadrelor didactice care motivează formarea continuă a acestora.	<ol style="list-style-type: none">1. Scăderea populației cu vârsta cuprinsă între 0 - 14 ani cu 9,9% în anul 2015, raportat la anul 2010.2. Accentuarea migrației în afara țării, având ca efect reducerea populației școlare.3. Schimbări rapide și imprevizibile în economie, ca urmare a crizei economice și financiare mondiale, cu implicații negative pe piața forței de muncă.4. Nu sunt încă foarte bine conturate efectele actualului Brexit din UE.

CAPITOLUL VIII. REZUMAT – CONCLUZII ȘI RECOMANDĂRI PENTRU PLANUL DE MĂSURI

1. Pentru ameliorarea efectelor punctelor slabe 1 și 3 utilizând oportunitatea 3 este necesară adaptarea ofertei de formare la cerințele pieței muncii contribuind la scăderea ratei șomajului în rândul tinerilor sub 25 de ani raportat la total șomeri, de la 24,8 (2010) % la 16% (2015).
2. Corelând punctele slabe 2 și 5 cu oportunitățile 3 și 4 se va urmări creșterea populației cu nivel ridicat de educație prin programe de formare continuă, de la 11,4 % în 2006 la 27 % în 2015.
3. Asigurarea egalității de șanse în formarea inițială și reducerea ratei abandonului la învățământul profesional de la 10,5 % în 2006 la 4,5% în 2015
4. Corelând punctul slab 2 cu oportunitatea 4 sunt necesare măsuri de dezvoltare a resurselor umane din sistemul IPT, în vederea asigurării calității în formare.
5. Pentru ameliorarea efectelor punctului slab 4 și în corelație cu oportunitatea 3 se poate dezvolta infrastructura unităților școlare IPT în vederea asigurării calității în formare.
6. Corelând punctul slab 1 cu oportunitatea 3 este necesară dezvoltarea învățământului rural și a diversificării ofertei de formare susținută de funcționarea în rețea a școlilor.
7. Pentru a mări rata de tranziție este necesară o mai bună orientare și consiliere școlară și profesională din clasele de gimnaziu și cointeresarea partenerilor sociali pentru acordarea de burse pentru a sprijini și motiva elevii.
8. Încurajarea partenerilor sociali și cointeresarea în participarea la programele de formare, informarea și demonstrarea eficienței sistemului de calificare bazat pe competențe pentru asigurarea calității și eficienței în întreprinderi.

Nr. crt.	Recomandare	Nivel de competență
1	Măsuri de susținere a activităților ce urmăresc adaptarea rețelei școlare și a ofertei de formare profesională inițială și continuă, la cerințele pieței muncii și a opțiunilor elevilor.	regional/ local
2	Susținerea activităților ce urmăresc formarea continuă și creșterea ponderii populației cu grad ridicat de pregătire/calificare.	regional/ local
3	Măsuri care să determine asigurarea egalității de șanse în formarea inițială.	regional/ local
4	Măsuri de formare continuă a cadrelor didactice din sistemul IPT, în vederea asigurării calității în formare.	regional/ local
5	Dezvoltarea infrastructurii unităților școlare, în vederea asigurării calității în IPT.	național/ local
6	Realizarea unui cadru legislativ/normativ care să încurajeze parteneriatul școală - întreprindere, necesar asigurării calității în IPT.	național
7	Realizarea unui sistem de selecție în formare, pe baza aptitudinilor elevilor și a achizițiilor anterioare începutului traseului de formare.	național

CAPITOLUL IX. ACȚIUNI PROPUSE – PLAN DE MĂSURI

Planul Local de Acțiune pentru perioada 2014 – 2020, actualizat în 2016, își propune să contribuie la realizarea obiectivului general al Planului de Dezvoltare al Regiunii NE 2014-2020 și anume: derularea în Regiunea Nord-Est a unui proces de creștere economică durabilă, favorabil creșterii competitivității economice și incluziunii sociale, care să conducă la o diminuare a decalajelor existente față de celelalte regiuni ale României.

<p>PRIORITATEA (OBIECTIV GENERAL): Dezvoltarea structurii ÎPT în concordanță cu dinamica unei societăți bazate pe cunoaștere, cu tendințele dezvoltării socio-economice din județul Bacău</p> <p>Indicator de impact: Rata șomajului în rândul tinerilor absolvenți ÎPT.</p>				
<p>Obiectivul și indicatori</p>				
<p>Obiectiv 1: Adaptarea rețelei școlare și a ofertei de formare profesională inițială la cerințele pieței muncii și a opțiunilor elevilor.</p> <p>Indicator: Rata șomajului tinerilor sub 25 de ani raportat la total șomeri</p> <p>Ținta: Scăderea ratei șomajului în rândul tinerilor sub 25 de ani raportat la total șomeri, de la 24,8 (2010) % la 15% (2020)</p>		<p>Precondiții și riscuri Aplicarea Legii Educației Naționale, precum și a documentelor UE privind formarea profesională inițială; Realizarea parteneriatului la nivelul fiecărei unități școlare. Slaba implicare a partenerilor economici și lipsa de informare privind structura IPT și posibilitățile de formare profesională.</p>		
<p>Rezultate (inclusiv indicatori privind activitățile) 1.1. Număr de rețele școlare pentru ÎPT. 1.2. Număr de parteneriate pe calificări și unități școlare. 1.3. Număr CDL adoptat la nivelul fiecărei unități școlare din IPT realizat în parteneriat. 1.4. Analiza inserției pe piața forței de muncă.</p>		<p>Precondiții și riscuri Realizarea parteneriatului la nivelul fiecărei unități școlare. Desfășurarea unor programe coerente de OSP la nivelul fiecărei școli. Lipsa de indicatori/metode pentru a urmări inserția pe piața muncii a absolvenților. Numărul mic de consilieri și lipsa de interes a părinților pentru activități de tipul „consilierea părinților”.</p>		
Acțiuni - Activități	Termene	Instituții responsabile	Resurse	Precondiții și riscuri
1. Realizarea de rețele școlare pentru asigurarea continuității în formare	Anual, luna decembrie	CLDPS, ISJ Unitățile școlare, partenerii economici	Cadrele didactice competente din învățământul profesional și tehnic	Aplicarea cadrului legal, precum și a documentelor UE privind formarea profesională inițială.
2. Realizarea unor sisteme parteneriale eficiente, în scopul dobândirii de către elevi a competențelor specifice calificărilor din SPP-uri	Anual, luna septembrie	CLDPS, ISJ, Unitățile școlare, partenerii economici	Legislația specifică învățământului profesional și tehnic, mai ales a celui profesional dual	Realizarea parteneriatului la nivelul fiecărei unități școlare. Dezinteresul angajatorilor față de investițiile în formarea resurselor umane, lipsa strategiilor

				pe termen lung
3. Elaborarea curriculumului în dezvoltare locală (CDL) de către școală - agenți economici, pentru competențele specifice, locale.	Anual, luna septembrie	CLDPS, ISJ, Unitățile școlare, partenerii economici	Parteneriatele cu agenții economici	Realizarea parteneriatului la nivelul fiecărei unități școlare. Accent pe cunoștințe nu pe formare de competențe.
4. Realizarea parteneriatului la nivelul fiecărei unități școlare. Accent pe cunoștințe nu pe formare de competențe.	Anual, luna septembrie	CJAPP, ISJ Unitățile școlare	Resursele umane din IPT	Respectarea cadrului legal privind activitatea CJAPP și a instituțiilor subordonate. Numărul mic de consilieri specializați.
5. Urmărirea inserției absolvenților pe piața forței de muncă	Anual, luna iulie	CJAPP, ISJ Unitățile școlare		Respectarea cadrului legal privind activitatea CJAPP și a instituțiilor subordonate. Numărul mic de consilieri specializați.

Obiectivul și indicatori

Obiectiv 2: Creșterea participării la programe de Formare Profesională Continuă prin rețeaua IPT	Precondiții și riscuri Aplicarea cadrului legal, precum și a documentelor UE privind formarea profesională continuă. Creșterea gradului de interes a unui număr tot mai mare de persoane pentru FPC
Indicator: - Rata populației cu grad ridicat de calificare Ținta: Creșterea ponderii populației cu grad ridicat de pregătire/calificare (minim nivelul 3) prin programe de formare continuă de la 11,4 % în 2006 la 27 % în 2020.	
Rezultate (inclusiv indicatori privind activitățile)	Precondiții și riscuri Acreditarea programelor de FPC. Asigurarea condițiilor organizatorice necesare desfășurării programelor de FPC. Șanse mai reduse de acces pentru populația din mediul rural la aceste programe de FPC.
2.1. Număr de unități școlare IPT acreditate FPC 2.2. Număr de calificări acreditate FPC 2.3. Număr de cursuri susținute și număr de Cursanți instruiți; 2.4. Procentul de promovare a cursurilor; 2.5. Număr de campanii organizate.	

Acțiuni - Activități	Termene	Instituții responsabile	Resurse	Precondiții și riscuri
1. Obținerea acreditării de către unitățile școlare ca furnizori de formare continuă și acreditarea ca centre de evaluare a competențelor dobândite în alt context decât cel formal cursuri.	Anual, luna ianuarie	ISJ, Unitățile școlare, CLDPS	Axa prioritară 1, domeniul de intervenție 1.3 – POR 2014 - 2020	Unitățile școlare autorizate ca FPC sunt în număr mic (9). Unitățile școlare autorizate nu au derulat cursuri sau au derulat un număr mic de cursuri
2. Consilierea adulților pentru reorientare în carieră și pentru ridicarea nivelului calificării, cu atragerea partenerilor sociali implicați ca beneficiari.	Anual, luna ianuarie	AJOFM Autoritățile locale, ISJ, CLDPS	Axa prioritară 1, domeniul de intervenție 1.3 – POR 2014 - 2020	Existența unor programe coerente de consiliere a adulților. Implicarea partenerilor sociali. Numărul mic de consilieri specializați.
3. Realizare de studii privind necesitățile de FPC	Anual, luna octombrie	UIP NE ISJ, Unitățile școlare	MENCs, ISJ, unități școlare, consilii locale	Asigurarea condițiilor necesare care să permită participarea unui număr cât mai mare de persoane.
4. Intensificarea activităților de colaborare școală – agent economic - AJOFM, în vederea identificării calificărilor pentru autorizare și a grupurilor țintă pentru formarea continuă.	Anual, luna septembrie	AJOFM CLDPS Unitățile școlare	Axa prioritară 5 Domeniu de Intervenție 5.1 POCU	Realizarea unor parteneriate eficiente între actorii implicați. Respectarea cadrului juridic existent.
5. Realizarea de campanii de informare și promovare a calificărilor specifice zonei rurale în vederea diminuării fenomenului migrației forței de	Anual, luna august	AJOFM CLDPS Unitățile școlare	Axa prioritară 1, domeniul de intervenție 1.1 – POR 2014 - 2020	Existența unui program de acțiuni concret. Asigurarea parteneriatului cu alți factori din zonă. A se avea în

muncă.				vedere și o anumită neîncredere din partea unor persoane în eficiența acestor campanii.
Obiectivul și indicatori				
Obiectiv 3 : Asigurarea egalității de șanse în formarea inițială		Precondiții și riscuri		
Indicator: 1. Rata abandonului la învățământul profesional Ținta: Reducerea ratei abandonului la învățământul profesional de la 10,5 % în 2006 la 4,5% în 2020.		Respectarea cadrului juridic privind asigurarea egalității de șanse în formarea inițială. Asigurarea resurselor materiale, financiare și umane necesare. Situațiile socio-economice din anumite zone permit deocamdată asigurarea unor șanse egale de reușită pentru toți elevii din aceeași generație.		
2. Ponderea populației cu grad ridicat de pregătire/calificare (minim nivelul 3) Ținta: Creșterea ponderii populației cu grad ridicat de pregătire/calificare 75% nivelul 4 sau 5.				
Rezultate (inclusiv indicatori privind activitățile) 3.1. Număr de studii și analize privind motivele abandonului școlar. 3.2. Număr de programe de consiliere, cu detalierea participanților. 3.3. Număr de burse oferite, detalierea sumelor.		Precondiții și riscuri Elaborarea unor programe coerente de consiliere psihopedagogică. Asigurarea resurselor materiale, financiare și umane necesare realizării acțiunilor concrete de asigurare a șanselor egale de reușită. Lipsa pregătirii profesorilor pentru incluziunea socială. Lipsa resurselor necesare asigurării calității pe nivelul 3 în mediul rural.		
Acțiuni - Activități	Termene	Instituții Responsabile	Resurse	Precondiții și riscuri
1. Realizarea de studii și analize privind motivele abandonului de către elevi, pe medii de rezidență și etnii.	Anual, luna decembrie	CJAPP, unitățile școlare, ISJ	Axa prioritară 2, domeniul de intervenție 2.2 – POR 2014 - 2020	Asigurarea unui eșantion reprezentativ de investigație. Prezentarea concluziilor reieșite factorilor de decizie.
2. Consilierea și informarea elev - părinte în alegerea carierei privind tendințele înregistrate pe piața forței de muncă.	Anual, luna ianuarie	CJAPP, unitățile școlare, ISJ	Axa prioritară 2, domeniul de intervenție 2.2 – POR 2014 - 2020	Elaborarea unor programe coerente de consiliere și informare a elevilor și părinților. Lipsa de consilieri în toate unitățile școlare.
3. Sprijin financiar pentru elevii supuși	Anual, luna	Unitățile școlare, ISJ,	M.E.N.C.S Consiliile	Asigurarea resurselor

riscului de abandon școlar.	ianuarie	agenții economici	locale, ISJ, Unități școlare	finanțiere necesare. Existența unei situații concrete cu elevii care au nevoie de acest sprijin financiar.
4. Formarea cadrelor didactice pentru a lucra cu elevii din medii dezavantajate (etnii, CES).	Anual, luna august	Unitățile școlare, ISJ, agenții economici	Axa prioritară 1, domeniul de intervenție 1.3 – POR 2014 - 2020	Programe de formare a cadrelor didactice pentru CES. Stabilirea unui calendar de desfășurare a programelor de FC. Asigurarea condițiilor organizatorice pentru buna desfășurare a programelor de FC.
Obiectivul și indicatori Obiectiv 4 : Dezvoltarea resurselor umane din sistemul IPT în vederea asigurării calității în formare		Precondiții si riscuri Programe acreditate de CNFP. Baza materială adecvată. Neaplicarea achizițiilor din cadrul cursurilor de formare continuă (FC) Slaba salarizare a cadrelor didactice, în special a Debutanților și a celor cu vechime mică. Lipsa de motivație materială a cadrelor didactice cu rezultate performante.		
Indicator: rata de participare a cadrelor didactice la cursuri de formare continuă Ținta: Creșterea ratei de participare a cadrelor didactice la cursuri de formare continuă, cu un ritm de 25% din total/ an școlar		Precondiții si riscuri Funcționarea eficientă a sistemului de informare a cadrelor didactice privind oferta de FC (site-urile universităților, CCD). Realizarea unei campanii de informare a cadrelor didactice privind oferta de FC. Asigurarea tuturor condițiilor organizatorice privind buna desfășurare a stagiilor de FC. Pot apărea probleme legate de participarea activă a cadrelor didactice la aceste stagii de FC datorită organizării lor în perioade aglomerate de activitate.		
Rezultate (inclusiv indicatori privind activitățile) 4.1. Număr stagii, număr participanți, număr de cadre didactice care au finalizat aceste cursuri. 4.2. Număr de acorduri de parteneriat, număr de elevi participanți, număr de participanți în țări ale UE. 4.3. Lista cu aceste acțiuni pe județ, concluzii privind desfășurarea lor.				
Acțiuni - Activități	Termene	Instituții responsabile	Resurse	Precondiții și riscuri
1. Dezvoltarea unor stagii de formare continuă a cadrelor didactice din IPT pe o arie tematică legată de	Anual, luna decembrie	Universități, CCD, ISJ, Unități școlare	Axa prioritară 1 Domeniu de intervenție 1.4	Programe acreditate de CNFP Bază materială adecvată.

problemele reformei la acest nivel.			POCU	Neaplicarea achizițiilor din cadrul cursurilor de formare continuă (FC)
2. Organizarea unor stagii de formare continuă a cadrelor didactice din IPT în vederea abilitării lor ca mentori	Anual, luna ianuarie	Universități, CCD, ISJ, Unități școlare	Axa prioritară 2 Domeniu de intervenție 2.1 POCU	Respectarea cadrului legal. Programe acreditate de CNFP. Bază materială adecvată. Neaplicarea achizițiilor din cadrul cursurilor de FC.
3. Organizarea, în parteneriat cu agenții economici, a stagiilor de instruire practică, inclusiv în țări ale UE.	Anual, conform calendarelor de acțiuni	Universități, CCD, ISJ, Unități școlare agenți economici	Axa prioritară 1 Domeniu de intervenție 1.3 POCU	Respectarea cadrului legal. Formarea personalului implicat în desfășurarea instruirii practice. Bază materială inadecvată. Eficiență scăzută a activității de instruire practică.
4. Diseminarea experienței acumulate în procesul de formare continuă prin participarea cadrelor didactice din IPT la simpozioane, sesiuni de referate, schimburi de experiență etc.	Anual, conform calendarelor de acțiuni	Universități, CCD, ISJ, Unități școlare	Axa prioritară 2 Domeniu de intervenție 2.1 POCU	Respectarea cadrului legal. Formarea personalului implicat în desfășurarea instruirii practice. Bază materială inadecvată. Eficiență scăzută a activității de instruire practică.